

TABEL DE CONCORDANȚĂ					
1. Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (Text cu relevanță pentru SEE) PE/37/2020/INIT, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347, 20.10.2020.					
2. Titlul proiectului de act normativ național Proiectul de Lege privind serviciile de finanțare participativă					
3. Gradul general de compatibilitate					
Compatibil					
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea responsabilă
<p><i>CAPITOLUL I</i> <i>Dispoziții generale</i> <i>Articolul 1</i></p> <p>Obiect, domeniu de aplicare și derogări</p> <p>(1) Prezentul regulament stabilește cerințe uniforme privind prestarea de servicii de finanțare participativă, privind organizarea, autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, privind funcționarea platformelor de finanțare participativă, precum și privind transparența și comunicările publicitare în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă în Uniune.</p>	<p>Articolul 1. Obiectul de reglementare</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează principiile și cerințele aplicabile participanților la activitățile de finanțare participativă, categoriile de servicii de finanțare participativă, categoriile informațiilor care trebuie dezvăluite pe o platformă de finanțare participativă, autorizarea și supravegherea activității de finanțare participativă.</p>	Compatibil			MEI

<p>(2) Prezentul regulament nu se aplică:</p> <p>(a) serviciilor de finanțare participativă prestate dezvoltatorilor de proiecte care sunt consumatori, în sensul definiției de la articolul 2 3 litera (a) din Directiva 2008/48/CE;</p> <p>(b) altor servicii conexe celor definite la articolul 2 alineatul (1) litera (a) și care sunt prestate în conformitate cu dreptul intern;</p> <p>(c) ofertelor de finanțare participativă cu o valoare mai mare de 5 000 000 EUR, care se calculează pe o perioadă de 12 luni ca sumă:</p> <p>i) a valorii totale a ofertelor de valori mobiliare și a instrumentelor admise în scopul finanțării participative în sensul definiției de la articolul 2 alineatul (1) literele (m) și (n) din prezentul regulament și a sumelor atrase prin împrumuturi prin intermediul unei platforme de finanțare participativă de un anumit dezvoltator de proiect; și</p> <p>ii) a valorii totale a ofertelor către public de valori mobiliare realizate de dezvoltatorul de proiect menționat la punctul (i) de la prezenta literă în calitate de ofertant în conformitate cu derogarea prevăzută la articolul 1 alineatul (3) sau la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/1129.</p> <p>(3) Cu excepția cazului în care un furnizor de servicii de finanțare participativă, un dezvoltator de proiect sau un investitor este autorizat ca instituție de credit în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2013/36/UE, statele membre nu aplică cerințele naționale de punere în aplicare a articolului 9 alineatul (1) din directiva menționată și se asigură că dreptul intern nu prevede obligația definerii unei autorizații ca instituție de credit sau</p>	<p>(2) Activitate furnizorilor de servicii de finanțare participativă nu constituie activitate de creditare bancară sau nebankară, activitate a asociațiilor de economii și împrumut, a prestatorilor de servicii de plată, a emitenților de monedă electronică și a societăților de investiții.</p> <p>Articolul 4. Activități de finanțare participativă nefinanciare</p> <p>(1) Activitățile și serviciile de finanțare participativă nefinanciare bazate pe donații, recompense, cumpărarea unor bunuri în avans sau investiții în bunuri viitoare, în cadrul cărora nu este urmărită obținerea beneficiilor financiare în schimbul finanțării proiectelor de finanțare participativă, sunt guvernate de legislația generală cu privire la donație, vânzare-cumpărare, prestări servicii, sponsorizare și filantropie.</p> <p>(2) Activităților și serviciilor prevăzute la alin. (1) nu li se aplică regulile și obligațiile impuse serviciilor de finanțare participativă prin prezenta Lege.</p>	
---	--	--

<p>alte autorizări, derogări sau exceptări individuale în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă în situațiile următoare:</p> <p>(a) în cazul dezvoltatorilor de proiecte care, în ceea ce privește împrumuturile facilitate de furnizorul de servicii de finanțare participativă, acceptă fonduri de la investitori; sau</p> <p>(b) în cazul investitorilor care acordă dezvoltatorilor de proiecte împrumuturi facilitate de furnizorul de servicii de finanțare participativă</p>				
<p><i>Articolul 2</i> Definiții</p> <p>(1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:</p> <p>(a) „serviciu de finanțare participativă” înseamnă punerea în legătură a investitorilor interesați să acorde finanțare pentru afaceri cu dezvoltatorii de proiecte prin utilizarea unei platforme de finanțare participativă, serviciu care constă în oricare dintre următoarele activități:</p> <p>(i) facilitarea acordării de împrumuturi;</p> <p>(ii) plasarea, fără angajament ferm, astfel cum se prevede în anexa I secțiunea A punctul 7 din Directiva 2014/65/UE, de valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative emise de dezvoltatori de proiecte sau de un vehicul investițional, precum și primirea și transmiterea ordinelor clienților, astfel cum se menționează la punctul 1 din secțiunea menționată, cu privire la respectivele valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative;</p>	<p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>serviciu de finanțare participativă – punerea în legătură a investitorilor cu unul sau mai mulți dezvoltatori prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Nu s-a preluat norma citată din Regulamentul UE pentru a nu crea confuzii cu noțiunile definițiile prevăzute în Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 (în vigoare din 08/01/2023). Noțiunea de “comunicare publicitară” urmează a fi interpretată în lumina prevederilor Legii nr.</p>	

<p>(b) „împrumut” înseamnă un contract prin care un investitor pune la dispoziția unui dezvoltator de proiect o sumă de bani convenită până la un termen convenit și prin care dezvoltatorul de proiect se obligă în mod necondiționat să ramburseze investitorului suma respectivă și dobânda acumulată, în conformitate cu calendarul de plată în tranșe;</p>			<p>Se regăsește în Codul Civil</p>	<p>62/2022. Crearea unor noțiuni/definiții speciale aplicabile doar acestei legi ar crea confuzii și ar încălca standardele de claritate și previzibilitate a legii.</p>
<p>(c) „administrare de portofolii individuale de împrumuturi” înseamnă atribuirea de către furnizorul de servicii de finanțare participativă a unei sume prestabilite din fondurile unui investitor, care este un împrumutător inițial, către unul sau mai multe proiecte de finanțare participativă de pe platforma sa de finanțare participativă, în conformitate cu un mandat individual pe care investitorul îl acordă discreționar, pentru fiecare investitor în parte;</p>	<p>administrare de portofolii individuale de împrumuturi – atribuirea de către furnizorul de servicii de finanțare participativă a unei sume prestabilite din fondurile unui investitor, care este un împrumutător inițial, către unul sau mai multe proiecte de finanțare participativă de pe platforma sa de finanțare participativă, în conformitate cu un mandat individual pe care investitorul îl acordă discreționar, pentru fiecare investitor în parte;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(d) „platformă de finanțare participativă” înseamnă un sistem de informații online accesibil publicului, operat sau administrat de un furnizor de servicii de finanțare participativă;</p>	<p>platformă de finanțare participativă (platformă) – un sistem de informații online gestionat de un furnizor de servicii de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(e) „furnizor de servicii de finanțare participativă” înseamnă orice persoană juridică ce prestează servicii de finanțare participativă;</p>	<p>furnizor de servicii de finanțare participativă (furnizor) – persoană juridică organizată autorizată să presteze servicii de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		

<p>(f) „ofertă de finanțare participativă” înseamnă orice comunicare din partea unui furnizor de servicii de finanțare participativă, realizată sub orice formă și prin orice mijloace, care prezintă informații suficiente despre condițiile ofertei și despre proiectul de finanțare participativă oferit, astfel încât să permită investitorului să investească în proiectul de finanțare participativă;</p>	<p>ofertă de finanțare participativă – comunicare din partea unui furnizor care conține informații de natură să le permită potențialilor investitori să ia o decizie cu privire la încheierea unei tranzacții de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(g) „client” înseamnă orice investitor sau dezvoltator de proiect, potențial sau efectiv, căruia un furnizor de servicii de finanțare participativă îi prestează sau intenționează să-i presteze servicii de finanțare participativă;</p>	<p>client – orice investitor sau dezvoltator, potențial sau efectiv, căruia un furnizor de servicii de finanțare participativă îi prestează sau intenționează să-i presteze servicii de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(h) „dezvoltator de proiect” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care intenționează să obțină finanțare prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p>	<p>dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică sau juridică care întrunește condițiile prevăzute de prezenta Lege și intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(i) „investitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care, prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, acordă împrumuturi sau achiziționează valori mobiliare sau instrumente admise în scopul finanțării participative;</p>	<p>investitor – orice persoană fizică sau juridică care, acordă împrumuturi sau achiziționează acțiuni sau părți sociale, în cadrul unui proiect de finanțare participativă;</p>	<p>Compatibil</p>		
<p>(j) „investitor sofisticat” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care este un client profesional în temeiul anexei II secțiunea I punctul 1, 2, 3 sau 4</p>	<p>investitor sofisticat – orice persoană fizică sau juridică care este client profesionist sau investitor calificat conform art. 137 și 138</p>	<p>Compatibil</p>		

din Directiva 2014/65/UE sau orice persoană fizică sau juridică care are aprobarea furnizorului de servicii de finanțare participativă de a fi considerat investitor sofisticat în conformitate cu criteriile și procedura prevăzute în anexa II la prezentul regulament;	ale Legii nr. 171/2012 privind piața de capital sau orice persoană fizică sau juridică care este calificată drept investitor sofisticat de către furnizor conform criteriilor și procedurii prevăzute de prezenta lege;			
(k) „investitor nesofisticat” înseamnă un investitor care nu este investitor sofisticat;	investitor nesofisticat – orice investitor care nu este un investitor sofisticat;	Compatibil		
(l) „proiect de finanțare participativă” înseamnă activitatea sau activitățile comerciale pentru care un dezvoltator de proiect intenționează să obțină finanțare prin oferta de finanțare participativă;	proiect de finanțare participativă (proiect) – activitate comercială îndreptată spre satisfacerea nevoilor de afaceri, științifice, de cercetare, comunitare, educaționale, medicale sau de altă natură, pentru care un dezvoltator urmărește să obțină finanțare prin oferta de finanțare participativă;	Compatibil		
(m) „valori mobiliare” înseamnă valori mobiliare, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 44 din Directiva 2014/65/UE;			Se regăsește deja în Legea societăților pe acțiuni și Legea pieței de capital	
(n) „instrumente admise în scopul finanțării participative” înseamnă, pentru fiecare stat membru, părțile sociale ale unei societăți cu răspundere limitată care nu sunt supuse unor restricții de natură să împiedice efectiv transferul lor, inclusiv restricții privind modul în care aceste părți sociale sunt oferite sau prezentate publicului;				
(o) „comunicare publicitară” înseamnă o informare sau comunicare din partea unui furnizor de servicii de finanțare participativă adresată unui potențial				Prevederi UE

investitor sau unui potențial dezvoltator de proiect cu privire la serviciile furnizorului de servicii de finanțare participativă, altele decât informațiile care trebuie puse la dispoziția investitorilor în conformitate cu prezentul regulament;				
(p) „suport durabil” înseamnă un instrument care asigură stocarea informațiilor într-un mod care permite ca informațiile respective să poată fi consultate ulterior și pentru o perioadă de timp adaptată scopului acestor informații, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;	suport durabil – un instrument care asigură stocarea informațiilor într-un mod care permite ca informațiile respective să poată fi consultate ulterior și pentru o perioadă de timp adaptată scopului acestor informații, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;	Compatibil	Prevederi UE inaplicabile	
(q) „vehicul investițional” sau „SPV” înseamnă o entitate înființată doar în scopul unei securizări în sensul articolului 1 din Regulamentul (UE) nr. 1075/2013 al Băncii Centrale Europene (19) sau care servește doar acestui scop;	vehicul investițional – societate comercială înființată în scopul acumulării, efectuării și gestionării securizate a investițiilor într-un proiect de finanțare participativă.	Compatibil		
(r) „autoritate competentă” înseamnă autoritatea sau autoritățile desemnate de un stat membru în conformitate cu articolul 29.	autoritate de supraveghere – Comisia Națională a Pieței Financiare;	Compatibil		
(2) Fără a aduce atingere posibilității ca părțile sociale ale unei societăți comerciale cu răspundere limitată să se încadreze în definiția valorilor mobiliare de la alineatul 1 litera (m), autoritățile competente care au acordat autorizația furnizorului de servicii de finanțare participativă pot permite utilizarea părților sociale respective în sensul prezentului regulament, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile privind instrumentele admise în scopul finanțării participative prevăzute la alineatul (1) litera (n).				
(3) Autoritățile competente transmit anual către				

<p>ESMA informațiile privind tipurile de societăți comerciale cu răspundere limitată și părțile lor sociale oferite și care intră sub incidența prezentului regulament, cu trimitere la dreptul intern aplicabil.</p> <p>ESMA publică informațiile menționate la primul paragraf pe pagina sa de internet fără întârzieri nejustificate.</p> <p>(4) În primii doi ani de aplicare a prezentului regulament, ESMA colectează anual fișele cu informații esențiale privind investiția elaborate de dezvoltatorii de proiect care au emis instrumente admise în scopul finanțării participative. ESMA compară informațiile menționate în anexa I partea F literale (b) și (c) din cuprinsul fișei cu informații esențiale privind investiția cu informațiile furnizate de statele membre în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol. ESMA transmite această comparație Comisiei, care o include în raportul menționat la articolul 45.</p>			<p>Prevederile sunt parțial aplicabile în afara UE</p>		
<p>Prestarea de servicii de finanțare participativă și cerințele organizatorice și de funcționare pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă <i>Articolul 3</i></p> <p>Prestarea de servicii de finanțare participativă (1) Serviciile de finanțare participativă pot fi prestate numai de către persoane juridice care sunt stabilite în Uniune și care au fost autorizate ca furnizori de servicii de finanțare participativă în conformitate cu articolul 12.</p>	<p>Articolul 6. Exigente prudențiale față de furnizori (1) Serviciile de finanțare participativă pot fi prestate doar de furnizori – persoane juridice organizate sub forma societăților cu răspundere limitată sau societăților pe acțiuni, care dispun în mod permanent de garanții prudențiale în mărime cel puțin egale cu cea mai mare din următoarele valori:</p> <p>a) 500 000 lei pentru toți furnizorii; sau</p> <p>b) 25% din valoarea cheltuielilor general fixe aferente anului precedent, care urmează să acopere cel puțin costul administrării împrumuturilor pentru o</p>	<p>Parțial compatibil</p>			

<p>(2) Furnizorii de servicii de finanțare participativă acționează onest, corect și profesionist, în interesul clienților lor</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă nu plătesc și nu acceptă nici-o remunerație, reducere sau beneficiu nepecuniar pentru a direcționa ordinea investitorilor către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe platforma lor de finanțare participativă sau către o anumită ofertă de finanțare participativă prezentată pe o terță platformă de finanțare participativă.</p> <p>(4) Furnizorii de servicii de finanțare participativă pot propune investitorilor individuali proiecte de finanțare participativă specifice, care corespund unuia sau mai multor parametri sau indicatori de risc aleși de investitor. În cazul în care investitorul dorește să realizeze o investiție în proiectele de finanțare participativă propuse, investitorul examinează fiecare ofertă de finanțare participativă în parte și ia o decizie de investiții în mod expres în privința fiecărei oferte.</p> <p>Furnizorii de servicii de finanțare participativă care oferă administrare de portofolii individuale de împrumuturi au obligația să respecte parametrii furnizați de investitori și să ia toate măsurile necesare pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru investitorii respectivi. Furnizorii de servicii de finanțare participativă comunică investitorilor informații privind procesul decizional care stă la</p>	<p>perioadă de trei luni, pentru furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumut.</p> <p>Articolul 9. Obligația de imparțialitate, integritate și diligență</p> <p>(1) Furnizorul este imparțial în activitatea sa și are obligația de a se abține de la orice favoruri, subiectivism, prejudecăți sau discriminări.</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță.</p> <p>Articolul 32. Portofoliile individuale de împrumuturi</p> <p>(1) Furnizorul poate oferi servicii de administrare de portofolii individuale de împrumuturi în baza unui mandat primit de la investitor. Mandatul oferit de investitor trebuie să includă cel puțin două dintre următoarele criterii pe care trebuie să le respecte fiecare împrumut din portofoliu:</p> <p>a) rata minimă și cea maximă a</p>	
---	--	--

<p>baza executării mandatului discreționar primit.</p> <p>(5) Prin derogare de la alineatul (4) primul paragraf, furnizorii de servicii de finanțare participativă care administrează portofolii individuale de împrumuturi pot exercita puterea discreționară în numele investitorilor lor, numai pentru parametrii conveniți, fără a le impune investitorilor să examineze fiecare ofertă de finanțare participativă în parte și să ia o decizie de investiții în privința fiecărei oferte.</p> <p>(6) În cazul în care se utilizează un vehicul instituțional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul instituțional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. Această cerință se aplică pe baza unei abordări de transparentă activului-suport nelichid sau indivizibil deținut de structuri financiare sau juridice deținute sau controlate în parte sau în întregime de vehiculul instituțional. Decizia de a-și asuma o expunere față de respectivul activ-suport le revine exclusiv investitorilor.</p>	<p>dobânzii datorate în cadrul oricărui împrumut facilitat pentru investitor;</p> <p>b) scadența minimă și cea maximă a oricărui împrumut facilitat pentru investitor;</p> <p>c) tipurile de riscuri specifice împrumuturilor; și</p> <p>d) dacă se oferă o rată de rentabilitate țintă anuală a investiției, probabilitatea ca împrumuturile selectate să permită, cu o certitudine rezonabilă, ca investitorul să atingă rata țintă.</p>			
<p><i>Articolul 4</i></p> <p>Administrarea eficace și prudentă</p> <p>(1) Organul de conducere al unui furnizor de servicii de finanțare participativă stabilește și supraveghează punerea în aplicare a unor politici și proceduri adecvate care să asigure administrarea eficace și prudentă, inclusiv separarea sarcinilor, continuitatea activității și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care să promoveze integritatea pieței și interesele clienților săi.</p>	<p>Articolul 14. Anunțarea și evitarea conflictelor de interes</p> <p>(1) Furnizorul este obligat să declare imediat autorității de supraveghere și clienților orice conflict de interes care apare în exercitarea activităților sale.</p> <p>(2) Furnizorul stabilește și aplică o politică eficientă de prevenire a conflictelor de interese. Politica este publicată pe site-ul web al furnizorului și este ajustată la</p>			

<p>(2) Organul de conducere al unui furnizor de servicii de finanțare participativă stabilește și supraveghează punerea în aplicare a unor sisteme și mecanisme de control adecvate pentru evaluarea riscurilor aferente împrumuturilor intermediare pe platforma de finanțare participativă.</p> <p>Un furnizor de servicii de finanțare participativă care administrează portofolii individuale de împrumuturi se asigură că dispune de sisteme și mecanisme de control adecvate de administrare a riscurilor și modelare financiară pentru serviciile prestate și că respectă cerințele prevăzute la articolul 6 alineatele (1)-(3).</p>	<p>dimensiunea și organizarea platformei, precum și la natura, la scara și la complexitatea activității sale.</p> <p>Articolul 32. Portofoliile individuale de împrumuturi</p> <p>(6) Furnizorii au obligația să respecte parametrii furnizați de investitori și să ia toate măsurile necesare pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru investitorii respectivi. Furnizorii comunică investitorilor informații privind procesul decizional care stă la baza executării mandatului discreționar primit.</p>		
<p>(3) Organul de conducere al unui furnizor de servicii de finanțare participativă examinează, cel puțin o dată la doi ani, ținând seama de natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate, garanțiile prudențiale menționate la articolul 12 alineatul (2) litera (h) și planul de continuitate a activității menționat la articolul 12 alineatul (2) litera (j).</p>	<p>Articolul 6. Exigente prudențiale față de furnizori</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere aprobă metodologiile de determinare a fondurilor proprii, cheltuielilor fixe și de calcul a valorii prevăzute la alin. (1) lit. b). Autoritatea de supraveghere verifică anual menținerea permanentă a garanțiilor prudențiale minime de către furnizori.</p>	<p>Pentru a asigura un grad mai sporit de respectare a garanțiilor prudențiale, verificarea acestora a fost pusă în competența Autorității de Supraveghere</p>	
<p>(4) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă stabilește prețul unei oferte de finanțare participativă, acesta trebuie:</p> <p>(a) să realizeze o evaluare rezonabilă a riscului de credit eficient proiectului de finanțare participativă</p>		<p>În PL nu este permisă posibilitatea furnizorului de a stabili</p>	

<p>sau dezvoltatorului de proiect înainte ca oferta de finanțare participativă să fie prezentată, inclusiv luând în considerare riscul ca, în cazul unui împrumut, al unei obligațiuni sau al altor titluri de creanță securizate, dezvoltatorul de proiect să nu efectueze până la data scadenței una sau mai multe rambursări;</p> <p>(b) să realizeze evaluarea riscului de credit menționată la litera (a) pe baza unor informații suficiente, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) conturile auditate care cuprind ultimele două exerciții financiare, dacă sunt disponibile; (ii) informații de care are cunoștință la momentul efectuării evaluării riscului de credit; (iii) informații care sunt obținute, după caz, de la dezvoltatorul de proiect; și (iv) informații care îi permit furnizorului de servicii de finanțare participativă să efectueze o evaluare rezonabilă a riscului de credit; <p>(c) să elaboreze, să pună în aplicare și să mențină politici și proceduri clare și eficace care să îi permită să efectueze evaluări ale riscului de credit, precum și să publice aceste politici și proceduri;</p> <p>(d) să se asigure că prețul este corect și adecvat, inclusiv în situațiile în care un furnizor de servicii de finanțare participativă care stabilește prețul împrumuturilor facilitează unui împrumutător retragerea din investiție înainte de scadența unui împrumut;</p> <p>(e) să realizeze o evaluare a fiecărui împrumut cel puțin în următoarele situații:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) în momentul acordării împrumutului; (ii) atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă consideră că este puțin probabil ca dezvoltatorul de proiect să se achite integral de obligațiile sale de rambursare a împrumutului, fără ca furnizorul de servicii de finanțare participativă să execute o garanție sau să ia alte măsuri cu efect similar; 	<p>prețul ofertei de finanțare. Aceasta este stabilită de către dezvoltator.</p>	
---	--	--

<p>(iii) în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată; și (iv) atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă facilitează unui împrumutător retragerea din investiție înainte de scadența împrumutului;</p> <p>(f) să dispună de un cadru de administrare a riscurilor conceput în așa fel încât să asigure respectarea cerințelor prevăzute la literale (a)-(e) de la prezentul alineat și să recurgă la acest cadru;</p> <p>(g) să păstreze o evidență a fiecărei oferte de finanțare participativă facilitate, suficientă pentru a demonstra că:</p> <p>(i) s-a efectuat o evaluare a riscului de credit atunci când a fost necesar și aceasta a fost în conformitate cu literale (a) și (b) de la prezentul alineat; și</p> <p>(ii) prețul ofertei de finanțare participativă a fost corect și adecvat, în conformitate cu cadrul de administrare a riscurilor.</p>		<p>Cerințele privind obligația de diligență</p> <p><i>Articolul 5</i></p> <p>(1) Un furnizor de servicii de finanțare participativă îndeplinește cel puțin un nivel minim al obligației de diligență cu privire la dezvoltatorii de proiecte care propun ca proiectele lor să fie finanțate prin intermediul platformei de finanțare participativă a respectivului furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(2) Nivelul minim al obligației de diligență menționat la alineatul (1) include obținerea tuturor dovezilor următoare:</p> <p>(a) că dezvoltatorul de proiect nu are cazier judiciar pentru cazurile de încălcare a dispozițiilor de drept intern în materie comercială, de insolvență, în domeniul serviciilor financiare, în materia combaterii spălării banilor, în materie de fraudă sau cele privind răspunderea profesională;</p> <p>(b) că dezvoltatorul de proiect nu este stabilit</p>	<p>Capitolul IV</p> <p>EXIGENȚE SPECIFICE UNOR SERVICII DE FINANȚARE PARTICIPATIVĂ</p> <p>Secțiunea 1. Serviciile de finanțare participativă bazată pe împrumuturi</p> <p>Articolul 29. Solicitarea de finanțare participativă bazată pe împrumuturi</p> <p>(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator al serviciilor de finanțare participativă bazată pe împrumut transmise furnizorului, prin intermediul platformei:</p> <p>a) o solicitare de finanțare participativă ce va conține informațiile necesare pentru completarea Fișei cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>b) o declarație pe proprie răspundere cu următorul conținut:</p>		
---	--	---	--	--	--

<p>pe teritoriul unei jurisdicții necooperante, astfel cum este recunoscută de politica relevantă a Uniunii, sau al unei țări terțe cu grad de risc ridicat, în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2015/849.</p>	<p>„Dezvoltatorul de proiect declară că nu au fost omise informații și că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Dezvoltatorul de proiect este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale privind investiția și poartă răspundere deplină pentru corectitudinea acesteia”;</p> <p>c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal;</p> <p>d) acordul la verificarea datelor din registrele publice, inclusiv datele colectate de birourile istoriilor de credit.</p> <p>e) o declarație pe proprie răspundere cu privire la lipsa antecedentelor penale pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă legată de spălarea banilor, finanțarea terorismului, evaziune fiscală, contra proprietății, economice sau infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări, în cazul în care antecedentele penale nu au fost stinse sau nu au trecut cel puțin 3 ani din momentul condamnării;</p> <p>f) extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice emis cu cel mult 10 zile înainte de data depunerii solicitării, dacă este disponibil;</p> <p>g) actul de constituire actualizat, dacă este disponibil;</p> <p>h) planul de afaceri, care ia în considerație proiectele investiționale preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>i) rapoartele financiare și rapoartele de audit a situațiilor financiare pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul extern(...);</p>		
--	--	--	--

	<p>Articolul 34. Cerințe față de dezvoltatorul serviciilor de finanțare participativă bazată pe investiții</p> <p>(1) Persoana care dorește să devină dezvoltator al serviciilor de finanțare participativă bazată pe investiții transmite furnizorului, prin intermediul platformei:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) o solicitare de finanțare participativă ce va conține informațiile necesare pentru completarea Fișei cu informații esențiale privind investiția; b) declarație pe proprie răspundere cu următorul conținut: <ul style="list-style-type: none"> „Dezvoltatorul de proiect declară că, după cunoștința sa, nu au fost omise informații și că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Dezvoltatorul de proiect este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale privind investiția”; c) acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal; d) acordul la verificarea datelor din registrele publice inclusiv datele colectate de birourile istoriilor de credit; e) declarație pe proprie răspundere cu privire la lipsa antecedentelor penale pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă legată de spălarea banilor, finanțarea terorismului, evaziune fiscală, contra proprietății, economice sau infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări, în cazul în care antecedentele penale nu au fost stinse sau nu au trecut cel puțin 3 ani din momentul condamnării; f) actul de constituire actualizat sau, după caz, proiectul actului de constituire al dezvoltatorului; g) extrasul din registrul de stat al 				
--	--	--	--	--	--

<p>persoanelor juridice emis de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu cel mult 10 zile înainte de data depunerii solicitării, dacă este disponibil;</p> <p>h) decizia asociatului unic sau hotărârea adunării generale a asociaților/acționarilor privind aprobarea solicitării de finanțare participativă;</p> <p>i) planul de afaceri, care ia în considerare proiectele investiționale preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>j) rapoartele financiare și rapoartele de audit a situațiilor financiare pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul extern.</p>				
<p>Articolul 6</p> <p>Administrarea de portofolii individuale de împrumuturi</p> <p>(1) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă oferă administrare de portofolii individuale de împrumuturi, un investitor trebuie să îi acorde un mandat care să precizeze parametrii de furnizare a serviciului respectiv, care include cel puțin două dintre criteriile următoare pe care trebuie să le respecte fiecare împrumut din portofoliu:</p> <p>(a) rata minimă și cea maximă a dobânzii datorate în cadrul împrumutului facilitat pentru investitor;</p> <p>(b) gama și distribuția tuturor categoriilor de risc care se aplică împrumuturilor; și</p> <p>(c) dacă se oferă o rată de rentabilitate țintă anuală a investiției, probabilitatea ca împrumuturile selectate să permită cu o certitudine rezonabilă ca investitorul să</p>	<p>Articolul 32. Portofoliile individuale de împrumuturi</p> <p>(1) Furnizorul poate oferi servicii de administrare de portofolii individuale de împrumuturi în baza unui mandat primit de la investitor. Mandatul oferit de investitor trebuie să includă cel puțin două dintre următoarele criterii pe care trebuie să le respecte fiecare împrumut din portofoliu:</p> <p>a) rata minimă și cea maximă a dobânzii datorate în cadrul oricărui împrumut facilitat pentru investitor;</p> <p>b) scadența minimă și cea maximă a oricărui împrumut facilitat pentru investitor;</p> <p>c) tipurile de riscuri specifice împrumuturilor; și</p> <p>d) dacă se oferă o rată de rentabilitate țintă anuală a investiției, probabilitatea ca împrumuturile selectate să permită, cu o certitudine rezonabilă, ca investitorul să atingă rata țintă.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Prevederile alin. (5) și (6) ale Regulamentului UE sunt opționale. PL nu prevede constituirea fondurilor de rezervă de către furnizori. Obligatoritatea acestora ar frâna considerabil dezvoltarea sectorului de finanțare participativă</p>	

<p>atingă rata țintă.</p> <p>(2) Pentru a respecta alineatul (1), un furnizor de servicii de finanțare participativă trebuie să dispună de procese și metodologii interne solide și să utilizeze date adecvate. Furnizorul de servicii de finanțare participativă poate utiliza date proprii sau date care provin de la terți.</p> <p>Pe baza unor criterii solide și bine definite și ținând seama de toți factorii relevanți, care pot avea efecte nefavorabile asupra performanței împrumuturilor, furnizorul de servicii de finanțare participativă evaluează:</p> <p>(a) riscul de credit al proiectelor individuale de finanțare participativă selectate pentru portofoliul investitorului;</p> <p>(b) riscul de credit la nivelul portofoliului investitorului; și</p> <p>(c) riscul de credit al dezvoltatorilor de proiecte selectate pentru portofoliul investitorului, prin verificarea probabilității de îndeplinire de către dezvoltatorii de proiecte a obligațiilor care le revin în temeiul împrumutului.</p> <p>Furnizorul de servicii de finanțare participativă pune, de asemenea, la dispoziția investitorului o descriere a metodei utilizate pentru evaluările menționate la al doilea paragraf literele (a), (b) și (c).</p> <p>(3) Atunci când un furnizor de servicii de finanțare participativă oferă administrare de portofolii individuale de împrumuturi, acesta păstrează evidența mandatului acordat și a fiecărui împrumut dintr-un portofoliu individual. Furnizorul de servicii de finanțare participativă păstrează, pe un suport durabil, evidența mandatului și a fiecărui împrumut pe o perioadă de cel puțin trei ani de la data scadenței acestuia.</p> <p>(4) Un furnizor de servicii de finanțare participativă transmite prin mijloace electronice, în mod</p>	<p>(2) Pentru a respecta alin. (1), furnizorul trebuie să dispună de procese și metodologii interne și să utilizeze date veridice. Furnizorul poate utiliza date proprii sau date care provin de la terți.</p> <p>(3) Pe baza unor criterii bine definite și ținând seama de toți factorii relevanți, care pot avea efecte nefavorabile asupra performanței împrumuturilor, furnizorul de servicii de finanțare participativă evaluează:</p> <p>a) riscul de credit al proiectelor individuale de finanțare participativă selectate pentru portofoliul investitorului;</p> <p>b) riscul de credit și investițional specifice portofoliului investitorului; și</p> <p>c) riscul de credit al dezvoltatorilor de proiecte selectate pentru portofoliul investitorului, prin verificarea probabilității de îndeplinire de către dezvoltatorii de proiecte a obligațiilor care le revin în temeiul împrumutului.</p> <p>Furnizorul pune la dispoziția investitorului descrierea metodei utilizate pentru evaluarea riscurilor prevăzute la lit. a)-c).</p> <p>(4) Furnizorul păstrează evidența mandatului acordat și a fiecărui împrumut dintr-un portofoliu individual pe suport durabil și pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data scadenței acestuia.</p> <p>(5) Furnizorul transmite prin mijloace electronice, în mod continuu și la cererea unui investitor, cel puțin următoarele informații privind fiecare portofoliu individual:</p> <p>a) lista împrumuturilor individuale din care este compus un portofoliu;</p> <p>b) media ponderată anuală a ratei</p>	
---	---	--

<p>continuu și la cererea unui investitor, cel puțin următoarele informații privind fiecare portofoliu individual:</p> <p>(a) lista împrumuturilor individuale din care este compus un portofoliu;</p> <p>(b) media ponderată anuală a ratei dobânzii pentru împrumuturile dintr-un portofoliu;</p> <p>(c) distribuția împrumuturilor în funcție de categoria de risc, exprimată în procente și în cifre absolute;</p> <p>(d) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, informații esențiale incluzând cel puțin o rată a dobânzii sau alte forme de compensare pentru investitor, scadența, categoria de risc, calendarul de rambursare a principalului și de plată a dobânzilor, respectarea de către dezvoltatorul de proiect a calendarului respectiv;</p> <p>(e) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, măsurile de reducere a riscurilor, inclusiv furnizori de garanții reale sau de garanții personale, sau alte tipuri de garanții;</p> <p>(f) orice caz de neîndeplinire a obligațiilor contractuale din contractele de credit de către dezvoltatorul de proiect din ultimii cinci ani;</p> <p>(g) orice comisioane plătite pentru împrumut de către investitor, de către furnizorul de servicii de finanțare participativă sau de către dezvoltatorul de proiect;</p> <p>(h) în cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă a efectuat o evaluare a împrumutului:</p> <p>(i) cea mai recentă evaluare;</p> <p>(ii) data evaluării;</p> <p>(iii) o explicație a motivelor pentru care furnizorul de servicii de finanțare</p>	<p>dobânzii pentru împrumuturile dintr-un portofoliu;</p> <p>c) distribuția împrumuturilor în funcție de categoria de risc, exprimată în procente și în valori absolute;</p> <p>d) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, informații esențiale incluzând cel puțin o rată a dobânzii, scadența, categoria de risc, calendarul de rambursare a împrumutului și de plată a dobânzilor, respectarea de către dezvoltatorul de proiect a calendarului respectiv;</p> <p>e) pentru fiecare împrumut din care este compus un portofoliu, măsurile de reducere a riscurilor, inclusiv furnizori de garanții reale sau de garanții personale;</p> <p>f) orice caz de neîndeplinire a obligațiilor contractuale din contractele de credit de către dezvoltatorul de proiect din ultimii cinci ani;</p> <p>g) orice comisioane plătite pentru împrumut de către investitor sau de către dezvoltatorul de proiect.</p> <p>(6) Furnizorii au obligația să respecte parametrii furnizați de investitori și să ia toate măsurile necesare pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru investitorii respectivi. Furnizorii comunică investitorilor informații privind procesul decizional care stă la baza executării mandatului discreționar primit.</p> <p>(7) Prin derogare de la alin. (6), furnizorii care administrează portofolii individuale de împrumuturi pot exercita puterea discreționară în numele investitorilor lor, numai pentru parametrul convenit, fără a le impune investitorilor să examineze fiecare ofertă de finanțare participativă în parte și să</p>	
--	--	--

<p>participativă a efectuat evaluarea; și</p> <p>(iv) o descriere corespunzătoare a randamentului efectiv preconizat, ținând seama de comisioane și de ratele de nerambursare.</p> <p>(5) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă a constituit și operează un fond de rezervă pentru activitatea sa legată de administrarea de portofolii individuale de împrumuturi, acesta pune la dispoziția investitorilor următoarele informații:</p> <p>(a) o avertizare de risc, care să precizeze: „Fondul de rezervă pe care îl oferim nu conferă dreptul la plată, astfel încât este posibil să nu primiți nicio despăgubire, chiar dacă suferiți pierderi. Operatorul fondului de rezervă dispune de o putere discreționară absolută cu privire la suma care poate fi plătită, inclusiv aceea de a decide să nu efectueze nicio plată. Prin urmare, investitorii nu ar trebui să se bazeze pe posibile despăgubiri din fondul de rezervă atunci când analizează dacă sau cât să investească.”;</p> <p>(b) o descriere a politicii sale privind fondul de rezervă, inclusiv:</p> <p>(i) o explicație a provenienței banilor care au alimentat fondul;</p> <p>(ii) o explicație a modului în care este administrat fondul;</p> <p>(iii) o explicație cu privire la deținătorul banilor;</p> <p>(iv) ce considerații ia în considerare operatorul fondului de rezervă atunci când decide dacă sau cum să își exercite puterea discreționară de a plăti despăgubiri din fond, inclusiv: — dacă fondul are sau nu fonduri suficiente pentru a plăti despăgubiri; și — faptul că, în orice caz, operatorul fondului de rezervă dispune de o putere discreționară absolută de a nu efectua plăți sau de a decide valoarea plății;</p> <p>(v) o explicație a procesului de decizie cu privire</p>	ia o decizie de investiții în privința fiecărei oferte.		

<p>la efectuarea sau nu a unei plăți discreționare din fond; și</p> <p>(vi) o descriere a modului în care banii care au alimentat fondul vor fi tratați în cazul insolvenței operatorului fondului de rezervă.</p> <p>(6) Un furnizor de servicii de finanțare participativă care a constituit și operează un fond de rezervă, astfel cum se menționează la alineatul (5), pune trimestrial la dispoziția publicului următoarele informații cu privire la performanța fondului:</p> <p>(a) dimensiunea fondului de rezervă comparativ cu totalul sumelor restante din împrumuturile relevante pentru fondul de rezervă; și</p> <p>(b) proporția dintre plățile efectuate din fondul de rezervă și totalul sumelor restante din împrumuturi relevante pentru fondul de rezervă.</p> <p>(7) ABE, în strânsă cooperare cu ESMA, elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza:</p> <p>(a) elementele, inclusiv formatul, care urmează să fie incluse în descrierea metodei menționate la alineatul (2) al treilea paragraf;</p> <p>(b) informațiile menționate la alineatul (4); și</p> <p>(c) politicile, procedurile și modalitățile de organizare pe care urmează să le elaboreze și aplica furnizorii de servicii de finanțare participativă în ceea ce privește eventualele fonduri de rezervă pe care le-ar putea oferi, astfel cum se menționează la alineatele (5) și (6).</p> <p>ABE prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021. Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.</p>				
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Tratarea plângerilor</p>	<p>Articolul 16. Examinarea reclamațiilor</p>			

<p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă elaborează și aplică proceduri eficiente și transparente pentru tratarea promptă, corectă și consecventă a plângerilor primite de la clienți și publică descrierile respectivelor proceduri.</p> <p>(2) Furnizorii de servicii de finanțare participativă se asigură că clienții sunt în măsură să depună, în mod gratuit, plângeri împotriva acestora.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă elaborează și pun la dispoziția clienților un model standard de plângere și păstrează o evidență a tuturor plângerilor primite și a măsurilor luate.</p> <p>(4) Furnizorii de servicii de finanțare participativă analizează toate plângerile în timp util și în mod corect și îi comunică reclamantului rezultatul într-un termen rezonabil.</p> <p>(5) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza cerințele, formatele standard și procedurile pentru tratarea plângerilor.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021. Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>	<p>(1) Furnizorul elaborează și aplică proceduri eficiente și transparente pentru tratarea promptă, corectă și consecventă a reclamațiilor primite de la clienți și publică procedurile respective.</p> <p>(2) Furnizorul asigură clienților posibilitatea de a depune, în mod gratuit, reclamații împotriva acestora.</p> <p>(3) Furnizorul elaborează și pune la dispoziția clienților un model standard de reclamație și păstrează o evidență a tuturor reclamațiilor primite și a măsurilor luate.</p> <p>(4) Furnizorii analizează toate reclamațiile în timp util și în mod corect, și îi comunică reclamantului rezultatul în termen de 14 zile calendaristice.</p>	<p>Compatibil</p> <p>Prevederi UE neaplicabile</p>		
<p><i>Articolul 8</i></p> <p>Conflictele de interese</p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă nu trebuie să dețină nicio participație la ofertele de finanțare participativă de pe platformele lor de finanțare participativă.</p> <p>(2) Furnizorii de servicii de finanțare participativă nu acceptă ca dezvoltatori de proiect în legătură cu serviciile de finanțare participativă prestate prin platforma lor de finanțare participativă pe niciuna dintre următoarele persoane:</p>	<p>Articolul 14. Anunțarea și evitarea conflictelor de interes</p> <p>(1) Furnizorul este obligat să declare imediat autorității de supraveghere și clienților orice conflict de interes care apare în exercitarea activităților sale.</p> <p>(2) Furnizorul stabilește și aplică o politică eficientă de prevenire a conflictelor de interese. Politica este publicată pe site-ul web al furnizorului și este ajustată la dimensiunea și organizarea platformei,</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Au fost transpuse doar prevederile cu aplicabilitate directă cu excepția celor specifice UE</p>	

<p>(a) acționarii lor care dețin cel puțin 20 % din capitalul social sau din drepturile de vot;</p> <p>(b) membrii organului de conducere sau pe angajații lor;</p> <p>(c) orice persoană fizică sau juridică legată de respectivii acționari, membri ai organului de conducere și angajați prin relații de control, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 35 litera (b) din Directiva 2014/65/UE.</p> <p>Furnizorii de servicii de finanțare participativă care le acceptă ca investitori în proiectele de finanțare participativă oferite pe platforma lor de finanțare participativă pe oricare din persoanele menționate la primul paragraf literale (a), (b) și (c) fac public pe pagina lor de internet faptul că acceptă aceste persoane ca investitori, menționând informații referitoare la proiectele specifice de finanțare participativă în care aceste persoane au investit, și se asigură că astfel de investiții sunt realizate în aceleași condiții ca și cele ale altor investitori și că persoanele menționate nu beneficiază de un tratament preferențial sau de un acces privilegiat la informații.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă mențin și aplică reguli interne eficace pentru a preveni conflictele de interese.</p> <p>(4) Furnizorii de servicii de finanțare participativă iau toate măsurile adecvate pentru a preveni, a identifica, a gestiona și a face publice conflictele de interese dintre furnizorii de finanțare participativă, acționarii, membrii organului de conducere sau angajații lor sau orice altă persoană fizică sau juridică legată de aceștia printr-o relație de control, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 35 litera (b) din Directiva 2014/65/UE, și clienții lor sau dintre un client și un alt client.</p> <p>(5) Furnizorii de servicii de finanțare participativă le prezintă clienților informații privind natura generală și sursele conflictelor de interese și</p>	<p>precum și la natura, la scara și la complexitatea activității sale.</p> <p>(3) Furnizorul îi este interzis:</p> <p>a) să dețină direct sau indirect o participație financiară în oferte de finanțare participativă plasate pe propriile lor platforme de finanțare participativă;</p> <p>b) să plaseze oferte de finanțare participativă a unor dezvoltatori care sunt administratorul, membru al consiliului, salariații sau persoane afiliate ale furnizorului;</p> <p>c) să desfășoare activități care pot da naștere unui conflict de interese sau să utilizeze sau să dezvăluie în mod necorespunzător informații confidențiale.</p>		
<p>(4) Furnizorii de servicii de finanțare participativă iau toate măsurile adecvate pentru a preveni, a identifica, a gestiona și a face publice conflictele de interese dintre furnizorii de finanțare participativă, acționarii, membrii organului de conducere sau angajații lor sau orice altă persoană fizică sau juridică legată de aceștia printr-o relație de control, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 35 litera (b) din Directiva 2014/65/UE, și clienții lor sau dintre un client și un alt client.</p> <p>(5) Furnizorii de servicii de finanțare participativă le prezintă clienților informații privind natura generală și sursele conflictelor de interese și</p>	<p>(4) Furnizorul menține și aplică reguli interne eficiente pentru a preveni și evita conflictele de interese.</p>		
<p>(5) Furnizorii de servicii de finanțare participativă le prezintă clienților informații privind natura generală și sursele conflictelor de interese și</p>	<p>(5) Furnizorul prezintă clienților și potențialilor clienți informații privind natura generală și sursele conflictelor de interese și</p>		

<p>măsurile luate pentru a atenua aceste riscuri.</p> <p>Prezentarea acestor informații se face pe pagina de internet a furnizorului de servicii de finanțare participativă într-un loc vizibil.</p> <p>(6) Prezentarea informațiilor menționate la alineatul (5):</p> <p>(a) este efectuată pe un suport durabil;</p> <p>(b) include suficiente detalii, ținând seama de natura fiecărui client, pentru a-i permite acestuia din urmă să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la serviciul în contextul căruia apare conflictul de interese.</p> <p>(7) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza:</p> <p>(a) cerințele pentru menținerea sau aplicarea regulilor interne menționate la alineatul (3);</p> <p>(b) măsurile menționate la alineatul (4);</p> <p>(c) modalitățile pentru prezentarea informațiilor menționate la alineatele (5) și (6).</p> <p>Atunci când elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, ESMA ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021.</p> <p>Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>	<p>măsurile luate pentru a atenua aceste riscuri, în cazul în care consideră că acest lucru este necesar pentru ca măsurile luate în conformitate cu normele interne menționate la alineatul (4) să fie eficiente.</p>	<p>Prevederi UE inaplicabile</p>		
<p>Articolul 9 Externalizarea</p> <p>(1) Atunci când recurg la un terț pentru efectuarea funcțiilor operaționale, furnizorii de servicii de finanțare participativă iau toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional suplimentar.</p> <p>(2) Externalizarea funcțiilor operaționale</p>	<p>Articolul 13. Externalizarea serviciilor conexe de gestiune a platformelor electronice de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(1) Atunci când recurg la externalizarea funcțiilor operaționale, furnizorul ia toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc</p>	<p>Compatibil</p>		

<p>menționate la alineatul (1) nu trebuie să dăuneze calității controlului intern al furnizorilor de servicii de finanțare participativă și nici capacității autorității competente de a monitoriza respectarea prezentului regulament de către furnizorii de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă rămân pe deplin responsabili de respectarea prezentului regulament în ceea ce privește activitățile externalizate.</p>	<p>operațional sau financiar suplimentar.</p> <p>(2) Externalizarea funcțiilor nu trebuie să afecteze calitatea controlului intern al furnizorului și nici capacitatea autorității de supraveghere de a monitoriza respectarea tuturor obligațiilor prevăzute în prezenta Lege de către furnizor.</p> <p>(3) În cazul externalizării funcțiilor operaționale furnizorul rămâne pe deplin responsabil de respectarea prezentei Legi în ceea ce privește activitățile externalizate.</p>			
<p>Prestarea de servicii de păstrare în condiții de siguranță a activelor și de servicii de plată</p> <p>(1) În cazul în care se prestează servicii de păstrare în condiții de siguranță a activelor și servicii de plată, furnizorii de servicii de finanțare participativă își informează clienții cu privire la toate aspectele următoare:</p> <p>(a) natura și clauzele și condițiile acestor servicii, oferind inclusiv trimiteri la dreptul intern aplicabil;</p> <p>(b) dacă aceste servicii sunt prestate de ei înșiși sau de către un terț.</p> <p>(2) În cazul în care furnizorii de servicii de finanțare participativă efectuează tranzacții de plată legate de valori mobiliare și de instrumente admise în scopul finanțării participative, aceștia depun fondurile la una din următoarele entități:</p> <p>(a) o bancă centrală; sau</p> <p>(b) o instituție de credit autorizată în conformitate cu Directiva 2013/36/UE</p> <p>(3) Valorile mobiliare sau instrumentele admise în scopul finanțării participative oferite pe o platformă de finanțare participativă și care pot fi înregistrate într-un cont de instrumente financiare deschis în numele unui investitor sau care pot fi livrate fizic unui custode sunt păstrate în custodie de către furnizorul de servicii de finanțare participativă sau de către un terț. O entitate care prestează servicii de</p>		<p>Această posibilitate a fost exclusă din PL în scopul reducerii potențialului de riscuri de abuz și fraudă.</p>		

<p>custodie deține o autorizație în conformitate cu Directiva 2013/36/UE sau cu Directiva 2014/65/UE.</p> <p>(4) Un furnizor de servicii de finanțare participativă poate presta servicii de plată el însuși sau prin intermediul unui terț, cu condiția ca furnizorul de servicii de finanțare participativă însuși sau terțul să fie un prestator de servicii de plată în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366.</p> <p>(5) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă nu prestează servicii de plată în legătură cu serviciile de finanțare participativă, el însuși sau prin intermediul unui terț, acesta elaborează, aplică și menține mecanisme prin care să se asigure că dezvoltatorii de proiecte acceptă fondurile corespunzătoare proiectelor de finanțare participativă sau orice altă plată numai prin intermediul unui prestator de servicii de plată în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366.</p>	<p>Articolul 11</p> <p>Cerințe prudențiale</p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă dispun în permanență de garanții prudențiale cel puțin egale cu cea mai mare dintre următoarele:</p> <p>(a) 25 000 EUR; și</p> <p>(b) un sfert din cheltuielile generale fixe din anul precedent, revizuite anual, care urmează să includă costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de trei luni, în cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă facilitează, de asemenea, acordarea de împrumuturi.</p> <p>(2) Garanțiile prudențiale menționate la alineatul</p>	<p>Articolul 6. Exigențe prudențiale față de furnizori</p> <p>(1) Serviciile de finanțare participativă pot fi prestate doar de furnizori – persoane juridice organizate sub forma societăților cu răspundere limitată sau societăților pe acțiuni, care dispun în mod permanent de garanții prudențiale în mărime cel puțin egale cu cea mai mare din următoarele valori:</p> <p>a) 500 000 lei pentru toți furnizorii; sau</p> <p>b) 25% din valoarea cheltuielilor general fixe aferente anului precedent, care urmează să acopere cel puțin costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de trei luni, pentru furnizorul care prestează servicii de finanțare participativă bazată pe împrumut.</p> <p>(2) Garanțiile prudențiale prevăzute la alin.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Valoarea și formele garanțiilor prudențiale prevăzute în Regulamentul UE au fost menținute cu aplicarea terminologiei prevăzută în legislația națională.</p> <p>Verificarea menținerii garanțiilor prudențiale suficiente a fost pusă în sarcina autorității de supraveghere în spiritul</p>			
---	---	--	----------------------------------	---	--	--	--

<p>(1) de la prezentul articol se prezintă sub una dintre următoarele forme:</p> <p>(a) fonduri proprii, constând în elemente de fonduri proprii de nivel 1 de bază menționate la articolele 26-30 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (20), după aplicarea integrală a deducerilor în temeiul articolului 36 din regulamentul respectiv, fără aplicarea derogărilor privind pragurile de deducere în temeiul articolelor 46 și 48 din regulamentul respectiv;</p> <p>(b) o poliță de asigurare care să acopere teritoriile Uniunii în care se comercializează în mod activ oferte de finanțare participativă sau o garanție comparabilă; sau</p> <p>(c) o combinație a literelor (a) și (b).</p> <p>(3) Alineatul (1) de la prezentul articol nu se aplică furnizorilor de servicii de finanțare participativă care sunt întreprinderi cărora, pe bază individuală sau pe baza situației lor consolidate, li se aplică partea a treia titlul III din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sau Regulamentul (UE) 2019/2033 al Parlamentului European și al Consiliului (21).</p> <p>(4) Alineatul (1) de la prezentul articol nu se aplică furnizorilor de servicii de finanțare participativă care sunt întreprinderi cărora li se aplică articolele 4 și 5 din Directiva 2009/110/CE sau articolele 7-9 din Directiva (UE) 2015/2366.</p> <p>(5) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă funcționează de mai puțin de 12 luni, acesta poate utiliza estimări ale evoluției activității pentru calcularea cheltuielilor generale fixe, cu condiția să înceapă folosirea datelor istorice de îndată ce devin disponibile.</p> <p>(6) Polița de asigurare menționată la alineatul (2) litera (b) întrunește cel puțin toate caracteristicile următoare:</p> <p>(a) are un termen inițial de cel puțin un an;</p> <p>(b) perioada de preaviz pentru anularea sa este de</p>	<p>(1) pot fi exprimate sub una dintre următoarele forme:</p> <p>a) fonduri proprii;</p> <p>b) un contract de asigurare de răspundere civilă profesională;</p> <p>c) o combinație a formelor prevăzute la lit. a) și b)</p> <p>(3) Contractul de asigurare prevăzută la alin. (2) lit. b) trebuie să acopere cel puțin următoarele riscuri:</p> <p>a) pierderea documentelor;</p> <p>b) declarații false care induc în eroare;</p> <p>c) acțiuni, erori sau omisiuni care duc la încălcarea:</p> <p>(i) obligațiilor prevăzute de lege;</p> <p>(ii) obligației de a acționa cu competență și diligență față de clienți;</p> <p>(iii) obligațiilor de confidențialitate;</p> <p>d) neîndeplinirea obligației de a elabora, de a aplica și de a menține proceduri adecvate de prevenire a conflictelor de interese</p> <p>e) daune cauzate de perturbări ale activității, de disfuncționalități ale sistemelor sau de gestionare a proceselor;</p> <p>f) neglijență în procesul de evaluare a bonității clientului.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere aprobă metodologiile de determinare a fondurilor proprii, cheltuielilor fixe și de calcul a valorii prevăzute la alin. (1) lit. b).</p> <p>Autoritatea de supraveghere verifică anual menținerea permanentă a garanțiilor prudențiale minime de către furnizori.</p> <p>(5) Garanțiile prudențiale prevăzute în prezentul articol au menirea de a asigura doar viabilitatea financiară a furnizorului și nu de a garanta succesul sau recuperarea</p>	<p>practici legislative și administrative naționale</p> <p>Prevederea dată a fost adaptată conform riscurilor de țară.</p>	
--	--	--	--

<p>cel puțin 90 de zile;</p> <p>(c) este subscrisă la o întreprindere care este autorizată să presteze servicii de asigurare, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern;</p> <p>(d) este furnizată de o entitate terță.</p> <p>(7) Polița de asigurare menționată la alineatul (2) litera (b) include, în mod neexhaustiv, acoperirea riscului de:</p> <p>(a) pierdere a documentelor;</p> <p>(b) declarații false sau care induc în eroare; (c) acțiuni, erori sau omisiuni care duc la încălcarea:</p> <p>(i) obligațiilor juridice sau normative;</p> <p>(ii) obligației de a acționa cu competență și grijă față de clienți;</p> <p>(iii) obligațiilor de confidențialitate;</p> <p>(d) neîndeplinire a obligației de a elabora, de a aplica și de a menține proceduri adecvate de prevenire a conflictelor de interese;</p> <p>(e) pierderi cauzate de perturbări ale activității, de disfuncționalități ale sistemelor sau de gestionarea proceselor;</p> <p>(f) dacă este aplicabil modelului de afaceri, neglijență gravă în efectuarea evaluării activelor sau a stabilirii prețului creditului și a evaluării bonității.</p> <p>(8) În sensul alineatului (1) litera (b), furnizorii de servicii de finanțare participativă își calculează cheltuielile generale fixe din anul precedent, utilizând cifrele care rezultă din cadrul contabil aplicabil, prin scăderea următoarelor elemente din cheltuielile totale după distribuirea profiturilor către acționari în situațiile financiare anuale cel mai recent auditate ale acestora sau, în cazul în care declarațiile auditate nu sunt disponibile, în situațiile financiare anuale validate de către autoritățile naționale de supraveghere:</p> <p>(a) primele pentru personal și alte remunerări, în măsura în care acestea depind de profitul net al</p>	investițiilor în proiectele de finanțare participativă.						
--	---	--	--	--	--	--	--

<p>furnizorului de servicii de finanțare participativă în anul respectiv;</p> <p>(b) părțile din profit care le revin angajaților, directorilor și partenerilor;</p> <p>(c) alte repartizări ale profiturilor și alte remunerări variabile, în măsura în care acestea sunt pe deplin discreționare;</p> <p>(d) comisioanele și taxele comune de plătit, legate în mod direct de comisioanele și taxele de încasat, care sunt incluse în veniturile totale, și în cazul în care plata comisioanelor și taxelor de plătit este condiționată de primirea efectivă a comisioanelor și taxelor de încasat; și</p> <p>(e) cheltuielile nerecurente din activități punctuale.</p> <p>(9) În cazul în care au fost efectuate cheltuieli fixe în numele furnizorilor de servicii de finanțare participativă de către terți, iar aceste cheltuieli fixe nu sunt deja incluse în cheltuielile totale menționate la alineatul (8), furnizorii de servicii de finanțare participativă iau una dintre următoarele măsuri:</p> <p>(a) atunci când este disponibilă o defalcare a cheltuielilor acestor terți, stabilesc cuantumul cheltuielilor fixe pe care părțile terțe le-au efectuat în numele lor și adaugă cuantumul respectiv la cifra care rezultă de la alineatul (8);</p> <p>(b) atunci când nu este disponibilă defalcarea cheltuielilor acestor terți, stabilesc cuantumul cheltuielilor efectuate în numele lor de părțile terțe respective în conformitate cu planurile de afaceri ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă și adaugă cuantumul respectiv la cifra care rezultă de la alineatul (8).</p>					
<p>Autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă</p> <p><i>CAPITOLUL III</i></p>	<p>Capitolul V</p> <p>AUTORIZAREA, REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII DE FINANȚARE PARTICIPATIVĂ</p> <p>Secțiunea 1. Autorizarea, înregistrarea, suspendarea și radierea</p>	<p>Parțial</p> <p>compatibil</p>	<p>în PL Au fost transpuse doar prevederile obligatorii. Unele</p>		

<p>Articolul 12</p> <p>Autorizarea ca furnizor de servicii de finanțare participativă</p> <p>(1) O persoană juridică care intenționează să presteze servicii de finanțare participativă prezintă autorității competente din statul membru în care este stabilită o cerere de autorizare ca furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(2) Cererea menționată la alineatul (1) include toate elementele următoare:</p> <p>(a) denumirea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă (inclusiv denumirea legală și orice altă denumire comercială care urmează să fie utilizată), adresa paginii de internet operată de furnizorul respectiv și adresa sa fizică;</p> <p>(b) forma juridică a potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;(c) actul constitutiv al potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(d) un program de activitate care să descrie tipurile de servicii de finanțare participativă pe care potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă intenționează să le presteze și platforma de finanțare participativă pe care intenționează să opereze, inclusiv locul și modul în care vor fi comercializate ofertele de finanțare participativă;</p> <p>(e) o descriere a mecanismelor de guvernare și de control intern ale potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă menite să asigure respectarea prezentului regulament, inclusiv procedurile de administrare a riscului și procedurile contabile;</p> <p>(f) o descriere a sistemelor, resurselor și procedurilor utilizate de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă pentru controlul și protecția sistemelor de prelucrare a datelor;</p> <p>(g) o descriere a riscurilor operaționale ale</p>	<p>Articolul 38. Autorizarea furnizorilor de servicii de finanțare participativă</p> <p>(1) O persoană ce intenționează să furnizeze servicii de finanțare participativă depune la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a autorizației.</p> <p>(2) Cererea este depusă în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice de către persoana împuternicită să reprezinte furnizorul în procesul înregistrării de stat. La cererea de autorizare se anexează, după caz:</p> <p>a) actul de constituire cu toate modificările și completările la acesta, aprobat și semnat de către fondatori (acționari/asociați) sau de persoanele împuternicite de către aceștia;</p> <p>b) decizia asociatului unic, procesul-verbal al adunării de constituire sau al adunării generale a fondatorilor (acționarilor/asociaților) după caz;</p> <p>c) decizia organului împuternicit privind desemnarea administratorilor;</p> <p>d) documente ce demonstrează îndeplinirea condițiilor prudențiale prevăzute la art. 6;</p> <p>e) datele privind numele, prenumele (denumirea), domiciliul (sediul), numărul de identificare personal (numărul de identificare de stat) ale fondatorilor (acționarilor/asociaților) și ale beneficiarilor efectivi ai furnizorului;</p> <p>f) date privind numele, prenumele (denumirea), domiciliul (sediul), numărul de identificare personal (numărul de identificare de stat) ale administratorului și ale membrilor consiliului furnizorului, dacă este</p>	<p>termene au fost ajustate la legislația și practica națională.</p>
--	---	--

<p>potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(h) o descriere a garanțiilor prudențiale ale potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă în conformitate cu articolul 11;</p> <p>(i) dovada că potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă îndeplinește garanțiile prudențiale în conformitate cu articolul 11;</p> <p>(j) o descriere a planului de asigurare a continuității activității al potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă care, ținând seama de natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă pe care potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă intenționează să le presteze, stabilește măsuri și proceduri care, în cazul unui eșec al potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă, să asigure continuitatea furnizării serviciilor critice legate de investițiile existente și buna gestionare a contractelor dintre potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă și clienții săi;</p> <p>(k) identitatea persoanelor fizice care răspund de administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(l) dovada că persoanele fizice menționate la litera (k) se bucură de o bună reputație și dețin suficiente cunoștințe, competențe și experiență pentru a asigura administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(m) o descriere a regulilor interne ale potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă prin care li se interzice persoanelor menționate la articolul 8 alineatul (2) primul paragraf să se implice, în calitate de dezvoltatori de proiect, în serviciile de finanțare participativă prestate de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(n) o descriere a mecanismelor de externalizare ale potențialului furnizor de servicii de finanțare</p>	<p>constituit.</p> <p>g) copia cazierului judiciar al administratorilor și/sau membrilor consiliului (sau altă confirmare privind lipsa antecedentelor penale nestinse, în cazul persoanelor fizice nerezidente), valabil la data depunerii cererii sau o declarație pe proprie răspundere privind lipsa antecedentelor penale;</p> <p>h) dovada că persoanele menționate la lit. f) dețin cunoștințele și experiența adecvate pentru a asigura gestionarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>i) regulamentul de activitate al potențialului furnizor care conține cel puțin următoarele informații:</p> <p>(i) descrierea tipurilor de servicii de finanțare participativă pe care intenționează să le presteze;</p> <p>(ii) descrierea organelor de conducere și a mecanismelor de guvernanță corporativă și de control intern ale furnizorului menite să asigure respectarea prezentei legi;</p> <p>(iii) descrierea sistemelor, resurselor și procedurilor utilizate pentru controlul și protecția sistemelor de prelucrare a datelor personale;</p> <p>(iv) descrierea mecanismelor de asigurare a continuității prestării serviciilor activității instituite de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(v) descrierea regulilor interne prin care li se interzice asociaților/acționarilor care dețin cel puțin 20 % din capitalul social sau din drepturile de vot, membrilor personalului de conducere, angajaților respectivului furnizor sau oricărei persoane afiliate sau dependente de acestea, să încheie</p>		
---	--	--	--

<p>participativă;</p> <p>(o) o descriere a procedurilor elaborate de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă pentru tratarea plângerilor din partea clienților;</p> <p>(p) o confirmare dacă potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă intenționează să presteze servicii de plată el însuși sau prin intermediul unui terț, în temeiul Directivei (UE) 2015/2366 sau printr-un contract în conformitate cu articolul 10 alineatul (5) din prezentul regulament;</p> <p>(q) o descriere a procedurilor elaborate de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>(r) o descriere a procedurilor potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă în ceea ce privește limitele de investiții pentru investitorii nesofisticați menționați la articolul 21 alineatul (7).</p> <p>(3) În sensul alineatului (2) litera (l), potențialii furnizori de servicii de finanțare participativă prezintă dovezi cu privire la:</p> <p>(a) absența cazurilor judiciare cu privire la cazuri de încălcare a dispozițiilor de drept intern în materie comercială, de insolvență, în domeniul serviciilor financiare, în materia combaterii spălării banilor, în materie de fraudă sau cele privind răspunderea profesională pentru toate persoanele fizice implicate în administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă și pentru acționarilor care dețin 20 % sau mai mult din capitalul social sau din drepturile de vot;</p> <p>(b) faptul că persoanele fizice implicate în administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă posedă, la nivel colectiv, suficiente cunoștințe, competențe și experiență pentru a asigura administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă și că</p>	<p>tranzacții de finanțare participativă oferite pe platforma potențialului furnizor de finanțare participativă;</p> <p>(vi) descrierea serviciilor ce urmează sau ar putea fi externalizate și a mecanismelor de externalizare ale potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(vii) descrierea procedurilor instituite de potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă pentru recepționare și examinarea reclamațiilor din partea clienților;</p> <p>j) dovada achitării taxei de examinare a cererii de eliberare a autorizației.</p> <p>(3) În cazul în care documentele sau informațiile prezentate conform alin. (2) nu justifică corespunderea persoanei cu exigențele față de administrator/membrii consiliului stabilite la art. 7, autoritatea de supraveghere poate solicita documente și informații adiționale, poate efectua investigații suplimentare, inclusiv poate consulta autoritățile publice și alte persoane juridice privind activitățile persoanei înaintate în funcția de administrator.</p>	
--	--	--

<p>aceste persoane fizice sunt obligate să dedice suficient timp pentru îndeplinirea sarcinilor lor.</p> <p>(4) În termen de 25 de zile lucrătoare de la primirea cererii menționate la alineatul (1), autoritatea competentă evaluează dacă cererea este completă, verificând transmiterea informațiilor menționate la alineatul (2). În cazul în care cererea nu este completă, autoritatea competentă stabilește un termen până la care potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă trebuie să pună la dispoziție informațiile care lipsesc.</p> <p>(5) În cazul în care o cerere menționată la alineatul (1) rămâne incompletă după termenul menționat la alineatul (4), autoritatea competentă poate refuza să examineze cererea, iar în cazul unui astfel de refuz, returnează documentele depuse potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(6) În cazul în care cererea menționată la alineatul (1) este completă, autoritatea competentă informează imediat potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă cu privire la acest lucru.</p> <p>(7) Înainte de a adopta o decizie cu privire la acordarea sau refuzul acordării autorizației de furnizor de servicii de finanțare participativă, autoritatea competentă consultă autoritatea competentă din alt stat membru, în următoarele cazuri:</p> <p>(a) potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă este o filială a unui furnizor de servicii de finanțare participativă care deține autorizație în acest alt stat membru;</p> <p>(b) potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă este o filială a întreprinderii-mamă a unui furnizor de servicii de finanțare participativă care deține autorizație în acest alt stat membru; sau</p> <p>(c) potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă se află sub controlul aceluiași persoane fizice sau juridice care exercită controlul asupra unui furnizor de servicii de finanțare</p>					
---	--	--	--	--	--

participativă care deține autorizație în acest alt stat membru.

8) În termen de trei luni de la data primirii unei cereri complete, autoritatea competentă evaluează dacă potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă respectă cerințele stabilite în prezentul regulament și adoptă o decizie pe deplin motivată prin care acordă sau refuză să acorde autorizația de furnizor de servicii de finanțare participativă. Această evaluare ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă pe care intenționează să le presteze potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă. Autoritatea competentă poate să refuze autorizarea în cazul în care există motive obiective și demonstrabile pentru a considera că organul de conducere al potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă ar putea reprezenta o amenințare la adresa administrării eficiente, corecte și prudente și a continuității activității acestuia, precum și la adresa reflectării în mod corespunzător a intereselor clienților acestuia și a integrității pieței.

(9) Autoritatea competentă informează ESMA cu privire la toate autorizațiile acordate în temeiul prezentului articol. ESMA adaugă informațiile cu privire la cererea aprobată în registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați în conformitate cu articolul 14. ESMA poate solicita informații pentru a se asigura că autoritățile competente acordă autorizații în conformitate cu prezentul articol în mod consecvent.

(10) Autoritatea competentă informează potențialul furnizor de servicii de finanțare participativă cu privire la decizia sa în termen de trei zile lucrătoare data la care respectiva decizie a fost luată.

(11) Furnizorul de servicii de finanțare participativă care a fost autorizat în conformitate cu prezentul articol îndeplinește în permanență condițiile pentru

	<p>autorizarea sa.</p> <p>(12) Statele membre nu le impun furnizorilor de servicii de finanțare participativă care prestează servicii de finanțare participativă la nivel transfrontalier să aibă o prezență fizică pe teritoriul unui alt stat membru decât statul membru în care sunt autorizați respectivii furnizori de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(13) Furnizorii de servicii de finanțare participativă autorizați în temeiul prezentului regulament se pot angaja, de asemenea, în alte activități decât cele vizate de autorizația menționată la prezentul articol, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cel intern aplicabil în domeniu.</p> <p>(14) În cazul în care o entitate autorizată în temeiul Directivelor 2009/110/CE, 2013/36/UE, 2014/65/UE sau (UE) 2015/2366, ori al dreptului intern aplicabil serviciilor de finanțare participativă înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament solicită autorizarea ca furnizor de servicii de finanțare participativă în temeiul prezentului regulament, autoritatea competentă nu îi solicită entității respective să pună la dispoziție informații sau documente pe care le-a prezentat deja atunci când a solicitat autorizarea în temeiul respectivelor directive sau al dreptului intern, cu condiția ca aceste informații sau documente să rămână la zi și să fie accesibile pentru autoritatea competentă.</p> <p>(15) În cazul în care un potențial furnizor de servicii de finanțare participativă dorește, de asemenea, să solicite o autorizație pentru prestarea de servicii de plată exclusiv în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă și în măsura în care autoritățile competente sunt responsabile și de autorizarea în temeiul Directivei (UE) 2015/2366, autoritățile competente solicită ca informațiile și documentele care trebuie prezentate pentru fiecare cerere să fie prezentate o singură dată.</p>
--	--

<p>(16) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza:</p> <p>(a) cerințele și modalitățile de solicitare menționate la alineatul (1), inclusiv formularele, modelele și procedurile standard pentru cererea de autorizare; și</p> <p>(b) măsurile și procedurile pentru planul de asigurare a continuității activității menționat la alineatul (2) litera (j).</p> <p>Atunci când elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, ESMA ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021.</p> <p>Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>				
<p>Sfera de aplicare a autorizației</p> <p><i>Articolul 13</i></p> <p>(1) Autoritatea competentă care a acordat o autorizație notificată în temeiul articolului 12 alineatul (10) se asigură că autorizația respectivă precizează serviciile de finanțare participativă pe care furnizorul de servicii de finanțare participativă este autorizat să le presteze.</p> <p>(2) Un furnizor de servicii de finanțare participativă care solicită autorizația de a-și extinde activitatea la servicii suplimentare de finanțare participativă care nu au fost prevăzute la data acordării autorizației în temeiul articolului 12 prezintă o cerere de extindere a sferei de aplicare a acesteia autorităților competente care au acordat furnizorului de servicii de finanțare participativă autorizația în temeiul articolului 12, prin completarea și actualizarea informațiilor prevăzute la articolul 12 alineatul (2).</p>	<p>Articolul 39. Examinarea cererii de eliberare a autorizației</p> <p>(1) În termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, autoritatea de supraveghere examinează cererea și documentele anexate și eliberează autorizația sau respinge cererea de eliberare a acesteia.</p> <p>La necesitate autoritatea de supraveghere este în drept să prelungească termenul de examinare a cererii cu alte 15 zile lucrătoare.</p>	<p>La elaborarea PL s-a decis ca autorizația să fie emisă pentru toate serviciile de finanțare participativă</p>		

<p>Cererea de extindere se prelucrează în conformitate cu articolul 12 alineatele (4)-(11).</p>				
<p>Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă</p> <p><i>Articolul 14</i></p> <p>(1) ESMA întocmește un registru al tuturor furnizorilor de servicii de finanțare participativă. Registrul respectiv este pus la dispoziția publicului pe pagina de internet a ESMA și este actualizat periodic.</p> <p>(2) Registrul menționat la alineatul (1) conține următoarele date:</p> <p>(a) denumirea, forma juridică și, dacă este cazul, identificatorul entității juridice a furnizorului de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(b) denumirea comercială, adresa fizică și adresa de internet ale platformei de finanțare participativă pe care operează furnizorul de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(c) numele și adresa autorității competente care a acordat autorizația, precum și datele de contact ale acesteia;</p> <p>(d) informații privind serviciile de finanțare participativă pentru care este autorizat furnizorul de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(e) lista statelor membre în care furnizorul de servicii de finanțare participativă și-a notificat intenția de a presta servicii de finanțare participativă în conformitate cu articolul 18;</p> <p>(f) orice alte servicii prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă care nu intră sub incidența prezentului regulament cu o trimitere la dreptul Uniunii sau la cel intern relevant;</p> <p>(g) orice sancțiuni aplicate furnizorului de servicii de finanțare participativă sau membrilor organului de conducere al acestuia.</p> <p>(3) Orice retragere a autorizației unui furnizor de servicii de finanțare participativă în conformitate cu articolul 17 se publică în registru și se păstrează în</p>	<p>Articolul 41. Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizată</p> <p>(1) La momentul emiterii autorizației furnizorul este înregistrat în registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă (registru), ținut de autoritatea de supraveghere în conformitate cu legislația cu privire la registre.</p> <p>(2) În registru se înscriu următoarele date despre furnizor:</p> <p>a) denumirea completă și abreviată;</p> <p>b) data înregistrării și numărul de identificare de stat (IDNO);</p> <p>c) sediul și adresa poștală, dacă diferă de sediu, numărul de telefon, adresa electronică, pagina web;</p> <p>d) activitățile de finanțare participativă desfășurate;</p> <p>e) capitalul social;</p> <p>f) numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP) ale administratorului și a membrilor consiliului;</p> <p>g) numele, prenumele (denumirea), domiciliul (sediul), numărul de identificare personal (numărul de identificare de stat) ale proprietarilor (acționarilor/asociaților), beneficiarilor efectivi și ale dezvoltatorilor efectivi care dețin cel puțin 20% din capitalul social sau din drepturile de vot ale furnizorului, precum și mărimea cotei de participare a acestora la capitalul social al furnizorului;</p> <p>h) sancțiunile impuse furnizorului sau membrilor personalului de conducere ai acestuia de către autoritatea de supraveghere și informații despre remedierea încălcărilor,</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Au fost transpuse doar prevederile aplicabile. Relația autorității de supraveghere națională cu ESMA este inaplicabilă până la aderare</p>	

<p>registru pe o durată de cinci ani.</p>	<p>după caz;</p> <p>i) date cu privire la reorganizarea, suspendarea, radierea sau reluarea activității, după caz;</p> <p>j) data înregistrării dizolvării în registrul de stat al persoanelor juridice, numele, numărul de identificare personal (IDNP) și datele de contact (număr de telefon, de fax, adresă electronică) ale lichidatorului sau ale membrilor comisiei de lichidare – în caz de dizolvare și intentare a procedurii de lichidare;</p> <p>k) data intentării procesului de insolabilitate, numele și numărul de identificare de stat (IDNO) ale administratorului insolabilității, datele lui de contact (număr de telefon, de fax, adresă electronică) – în caz de intentare a procesului de insolabilitate.</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere actualizează registrul în baza datelor și a informațiilor primite de la furnizorii autorizați, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere asigură vizualizarea publică a informației din Registru pe pagina sa web oficială.</p> <p>(5) Informația publică conține date privind:</p> <p>a) denumirea persoanei juridice;</p> <p>b) forma juridică de organizare;</p> <p>c) numărul de identificare de stat (IDNO);</p> <p>d) data înregistrării de stat;</p> <p>e) sediul;</p> <p>f) date de contact;</p> <p>g) numele și prenumele conducătorului;</p> <p>h) serviciile de finanțare participativă prestate;</p>				
---	---	--	--	--	--

	<p>conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>e) aplică sancțiuni furnizorilor pentru încălcarea prevederilor prezentei legi și a actelor normative adoptate de autoritatea de supraveghere;</p> <p>f) înregistrează, și radiază furnizorii din registru;</p> <p>g) evaluează respectarea de către furnizorii autorizați a obligațiilor prevăzute în prezenta lege;</p> <p>h) acordă, suspendă și re-perfectează autorizații pentru furnizori, în conformitate cu legislația și actele sale normative;</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar furnizorii autorizați, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestora sunt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării corespunzătoare a prevederilor prezentei legi.</p>			
<p><i>Articolul 16</i></p> <p>Raportarea de către furnizorii de servicii de finanțare participativă</p> <p>(1) Un furnizor de servicii de finanțare participativă transmite anual, cu titlu confidențial, autorității competente care a acordat autorizația, lista proiectelor finanțate prin intermediul platformei lor de finanțare participativă, precizând pentru fiecare proiect:</p> <p>(a) dezvoltatorul de proiect și suma colectată;</p> <p>(b) instrumentul emis, astfel cum este definit la articolul 2 alineatul (1) literele (b), (m) și (n);</p> <p>(c) informații agregate cu privire la investitori și sumele investite defalcate în funcție de domiciliul fiscal al investitorilor, făcându-se distincție între investitorii sofisticati și cei nesofisticați.</p> <p>(2) Autoritățile competente pune la dispoziția</p>	<p>Articolul 42. Atribuțiile autorității de supraveghere</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității de finanțare participativă, autoritatea de supraveghere:</p> <p>a) stabilește prin actele sale normative cerințele aplicate tuturor furnizorilor care se referă la: transparența structurii de proprietate a furnizorului, dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare și furnizare a informațiilor obligatorii, norme și reguli de raportare;</p> <p>(...)</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>În PL</p> <p>rigorile de prezentare a informațiilor urmează a fi stabilite de autoritatea de supraveghere</p> <p>Prevederi UE ce țin de ESMA și sunt inaplicabile</p>	

<p>ESMA informațiile menționate la alineatul (1), în format anonimizat, în termen de o lună de la data primirii informațiilor respective. ESMA elaborează și publică statistici anuale agregate referitoare la piața finanțării participative în Uniune, pe pagina sa de internet.</p> <p>(3) ESMA elaborează standarde tehnice de punere în aplicare pentru a stabili standarde și formate de date, modele și proceduri pentru informațiile care trebuie raportate în conformitate cu prezentul articol.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de punere în aplicare respective până la 10 noiembrie 2021.</p> <p>Se conferă Comisiei competența de a adopta standardele tehnice de punere în aplicare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>	<p>(3) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar furnizorii autorizați, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestora sunt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării corespunzătoare a prevederilor prezentei legi.</p>		
<p>Retragerea autorizației</p> <p>(1) Autoritatea competentă care a acordat autorizația are competența de a retrage autorizația în oricare dintre următoarele situații în care furnizorul de servicii de finanțare participativă:</p> <p>(a) nu a utilizat autorizația în termen de 18 luni de la data acordării acesteia;</p> <p>(b) a renunțat în mod expres la autorizația care îi fusese acordată;</p> <p>(c) nu a prestat servicii de finanțare participativă timp de nouă luni succesive și în același timp nu mai este implicat în administrarea contractelor existente care au fost încheiate inițial prin punerea în legătură a investitorilor interesați să acorde finanțare prin utilizarea platformei sale de finanțare participativă;</p> <p>(d) a obținut autorizația prin mijloace neregulamentare, inclusiv prin declarații false în cererea sa de autorizare;</p>	<p>Articolul 44. Retragerea autorizației</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere retrage autorizația și radiază furnizorul din registru în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea furnizorului, inclusiv în cazul în care aceasta își încetează existența în urma reorganizării, insolvenței sau lichidării;</p> <p>b) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea activității.</p> <p>c) furnizorul nu a prestat servicii de finanțare participativă în termen de 12 luni de la acordarea acesteia;</p> <p>d) obținerea autorizației prin mijloace ilegale inclusiv prin prezentarea unor informații sau documente false;</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere retrage autorizația și informează furnizorul despre</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Legea transpune doar parțial Regulamentul UE. Condițiile ce impun retragerea autorizației au fost analizate și adaptate la specificul și riscurile de țară.</p> <p>Termenul dat a fost adaptat la practica administrativă națională.</p> <p>Aceleași argumente. În</p>

<p>(e) nu mai îndeplinește condițiile în temeiul cărora i-a fost acordată autorizarea;</p> <p>(f) a încălcat grav prezentul regulament.</p> <p>Autoritatea competentă care a acordat autorizația are, de asemenea, competența de a retrage autorizația în oricare dintre următoarele situații:</p> <p>(a) atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă este totodată prestator de servicii de plată în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366 și acesta sau membri ai organului său de conducere, angajați ai furnizorului sau terți care acționează în numele acestuia au încălcat dispozițiile de drept intern care pun în aplicare Directiva (UE) 2015/849 în ceea ce privește spălarea banilor sau finanțarea terorismului; sau</p> <p>(b) atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă sau un terț care acționează în numele său a pierdut autorizația care permitea prestarea de servicii de plată în conformitate cu Directiva (UE) 2015/2366, sau de servicii de investiții în temeiul Directivei 2014/65/UE, iar furnizorul de servicii de finanțare participativă sau terțul respectiv nu au remediat situația în termen de 40 de zile calendaristice.</p> <p>(2) Atunci când o autoritate competentă dintr-un stat membru retrage o autorizație, autoritatea competentă desemnată ca punct unic de contact în respectul stat membru în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) notifică, fără întârzieri nejustificate, ESMA și autoritățile competente din celelalte state membre în care furnizorul de servicii de finanțare participativă prestează servicii de finanțare participativă în conformitate cu articolul 18. ESMA introduce informația cu privire la retragerea autorizației în registrul menționat la articolul 14.</p> <p>(3) Înainte de a adopta decizia de a retrage autorizația, autoritatea competentă care a acordat-o consultă autoritatea competentă din alt stat membru, în cazul în care furnizorul de servicii de</p>	<p>acest fapt în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziei respective.</p>	<p>Prevederi UE inaplicabile</p>	<p>plus, temeiul citat este ambiguu și lasă o marjă de proporționalitate de interpretare autorităților. Nu trece testul clarității și previzibilității legii.</p>
--	--	----------------------------------	---

<p>finanțare participativă: (a) este o filială a unui furnizor de servicii de finanțare participativă care deține autorizație în acest alt stat membru; (b) este o filială a unei întreprinderi-mamă a unui furnizor de servicii de finanțare participativă care deține autorizație în acest alt stat membru; sau (c) se află sub controlul aceluiași persoane fizice sau juridice care exercită controlul asupra unui furnizor de servicii de finanțare participativă care deține autorizație în acest alt stat membru.</p>					
<p style="text-align: center;">Prestarea transfrontalieră de servicii de finanțare participativă</p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 18</i></p> <p>(1) Atunci când un furnizor de servicii de finanțare participativă autorizat în conformitate cu articolul 12 intenționează să presteze servicii de finanțare participativă într-un stat membru diferit de statul membru a cărui autoritate competentă a acordat autorizația în conformitate cu articolul 12, acesta transmite autorității competente desemnate ca punct unic de contact în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) de către statul membru în care a fost acordată autorizația, următoarele informații:</p> <p>(a) lista statelor membre în care furnizorul de servicii de finanțare participativă intenționează să presteze servicii de finanțare participativă;</p> <p>(b) identitatea persoanelor fizice și juridice responsabile de prestarea serviciilor de finanțare participativă în statele membre respective;</p> <p>(c) data preconizată de începere a furnizării serviciilor de finanțare participativă de către furnizorul de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(d) lista oricăror alte activități care nu intră sub incidența prezentului regulament desfășurate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(2) Punctul unic de contact din statul membru în care a fost acordată autorizația comunică informațiile menționate la alineatul (1) de la</p>			<p>PL reglementează doar prestarea serviciilor de finanțare participativă către dezvoltatori și proiecte din Republica Moldova.</p> <p>Prevederile UE privind</p>		

prezentul articol, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea acestor informații, autorităților competente ale statelor membre în care furnizorul de servicii de finanțare participativă intenționează să presteze servicii de finanțare participativă astfel cum se menționează la alineatul (1) de la prezentul articol și către ESMA. ESMA introduce aceste informații în registrul menționat la articolul 14.			serviciile transfrontaliere și relația cu ESMA sunt inaplicabile.	
<p>(3) Punctul unic de contact din statul membru în care a fost acordată autorizația informează ulterior fără întârziere furnizorul de servicii de finanțare participativă cu privire la comunicarea de informații menționată la alineatul (2).</p> <p>(4) Furnizorul de servicii de finanțare participativă poate începe să presteze servicii de finanțare participativă într-un stat membru, altul decât statul membru a cărui autoritate competentă a acordat autorizația de la data primirii comunicării menționate la alineatul (3) sau în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la transmiterea informațiilor menționate la alineatul (1).</p>	<p>Articolul 20. Exigențe de publicitate</p> <p>(1) Toate comunicările publicitare, transmise de furnizor clienților sau clienților potențiali în legătură cu activitatea lor, costurile și tarifele aferente serviciilor sau investițiilor de finanțare participativă, condițiile de finanțare participativă, inclusiv criteriile de selecție a proiectelor care vor beneficia de finanțarea participativă, sau natura și riscurile aferente serviciilor de finanțare participativă pe care le oferă trebuie să fie clare, complete, ușor de înțeles și să nu inducă în eroare.</p> <p>(2) Nici o comunicare publicitară din partea furnizorului nu trebuie să cuprindă publicitate pentru proiecte sau oferte individuale de finanțare participativă</p>	Parțial compatibil	Prevederii specifice UE	
<p>Protecția investitorilor</p> <p><i>Articolul 19</i></p> <p>Informarea clienților</p> <p>(1) Toate informațiile, inclusiv comunicările publicitare, astfel cum sunt menționate la articolul 27, transmise de furnizorii de servicii de finanțare participativă clienților în legătură cu respectivii furnizori de servicii de finanțare participativă, cu costurile, riscurile financiare și comisioanele aferente serviciilor sau investițiilor de finanțare participativă, cu criteriile de selecție a proiectelor de finanțare participativă, și cu natura și riscurile aferente serviciilor de finanțare participativă pe care le prestează trebuie să fie corecte, clare și să nu inducă în eroare.</p> <p>(2) Furnizorii de servicii de finanțare participativă își informează clienții că serviciile lor de finanțare</p>	<p>CAPITOLUL IV</p>			

<p>participativă nu sunt acoperite de schema de garantare a depozitelor înființată în conformitate cu Directiva 2014/49/UE și că valorile mobiliare sau instrumentele admise în scopul finanțării participative achiziționate prin intermediul platformei lor de finanțare participativă nu sunt acoperite de sistemul de compensare pentru investitori stabilit în conformitate cu Directiva 97/9/CE.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă își informează clienții cu privire la perioada de reflecție pentru investitori nesofisticați menționată la articolul 22. Atunci când se face o ofertă de finanțare participativă, furnizorul de servicii de finanțare participativă pune la dispoziție informațiile respective într-un loc vizibil al mediului de publicare a ofertei, inclusiv pe fiecare aplicație mobilă și pagină de internet pe care se face o astfel de ofertă.</p> <p>(4) Toate informațiile care trebuie puse la dispoziție în conformitate cu alineatul (1) sunt comunicate clienților ori de câte ori este cazul, cel puțin înainte de angajarea acestora într-o tranzacție de finanțare participativă.</p> <p>(5) Informațiile menționate la alineatele (1), (2) și (6) trebuie să fie puse, în mod nediscriminatoriu, la dispoziția tuturor clienților într-o secțiune clar indicată și ușor accesibilă a paginii de internet a platformei de finanțare participativă.</p> <p>(6) În cazul în care furnizorii de servicii de finanțare participativă aplică evaluarea bonității proiectelor de finanțare participativă sau sugerează stabilirea prețurilor pentru ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor de finanțare participativă, aceștia pun la dispoziție o descriere a metodei utilizate pentru calcularea acestor bonități sau prețuri. Dacă calcularea se bazează pe conturi care nu sunt auditate, acest aspect se prezintă în mod clar în descrierea metodei.</p>	<p>planificate sau în curs de desfășurare.</p> <p>(3) Orice informație privind beneficiile potențiale pentru investitori și/sau dezvoltatori furnizate în publicitatea activității furnizorului trebuie să fie proporțională cu informațiile despre riscurile potențiale devaluite. Publicitatea nu trebuie să lase impresia că un potențial investor poate aștepta să primească beneficii financiare.</p> <p>Articolul 21. Obligații de informare</p> <p>(1) Furnizorul informează toți investitorii despre riscul de a-și pierde toată investiția și despre faptul că investițiile în proiectele de finanțare participativă nu sunt protejate de mijloacele legale sau fonduri de garantare a depozitelor, daunelor sau investițiilor.</p> <p>(2) Furnizorul informează toți investitorii nesofisticați despre perioada de reflecție și perioada de revocare prevăzută la art. 23.</p> <p>(3) Informațiile prevăzute la alin. (1) și (2) sunt prezentate de furnizor tuturor investitorilor nesofisticați în mod individual înainte de încheierea de către aceștia a unei tranzacții de finanțare participativă și sunt publicate mereu împreună cu oferta de finanțare participativă.</p> <p>(4) Furnizorul este obligat să publice pe platforma de finanțare participativă următoarele informații:</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și operațional, forma de organizare juridică, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de conducere (numele, prenumele administratorilor,</p>	<p>inaplicabile</p>
--	---	---------------------

<p>(7) ABE, în cooperare cu ESMA, elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza:</p> <p>(a) elementele, inclusiv formatul, care urmează să fie incluse în descrierea metodei menționate la alineatul (6);</p> <p>(b) informațiile și factorii care urmează să fie luați în considerare de furnizorii de servicii de finanțare participativă atunci când realizează evaluarea riscului de credit menționată la articolul 4 alineatul (4) literele (a) și (b) și când realizează evaluarea unui împrumut menționată la articolul 4 alineatul (4) litera (e);</p> <p>(c) factorii care urmează să fie luați în considerare de către un furnizor de servicii de finanțare participativă atunci când se asigură că prețul unui împrumut pe care îl facilitează este corect și adecvat, astfel cum se menționează la articolul 4 alineatul (4) litera (d);</p> <p>(d) conținutul minim și guvernanta politicilor și procedurilor prevăzute de prezentul articol și ale cadrului de administrare a riscurilor menționat la articolul 4 alineatul (4) litera (f).</p> <p>ABE prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 mai 2022.</p> <p>Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.</p>	<p>membrilor consiliului), situațiile financiare anuale, rapoartele de audit, datele de contact și referința electronică la registrul public al furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe site-ul web al autorității de supraveghere;</p> <p>b) informații despre riscurile asociate investițiilor, inclusiv informații despre potențialele pierderi totale sau parțiale ale mijloacelor bănești investite în finanțarea proiectului, riscului de a nu obține profitul preconizat, riscul de lichiditate al investitorului, precum și alte riscuri care caracterizează finanțarea participativă prin prezentarea descrierilor acestora;</p> <p>c) regulile de evaluare a bonității dezvoltatorului proiectului;</p> <p>d) informarea despre măsurile organizatorice și administrative pentru evitarea, identificarea și soluționarea conflictelor de interese;</p> <p>e) termenii și condițiile generale de utilizare a platformei de finanțare participativă aprobată de furnizor;</p> <p>f) remunerația furnizorului achitată de către investitorii și dezvoltatorii de proiecte, precum și metoda de calcul a acesteia;</p> <p>g) măsurile de atenuare a riscurilor;</p> <p>h) procedura de soluționare a litigiilor pentru clienți aplicată de furnizor, inclusiv informații despre opțiunea investitorilor nesofisticați de a se adresa autorității de supraveghere pentru soluționarea litigiilor și de a prezenta un hyperlink la site-ul web al autorității de supraveghere;</p> <p>(5) Pe lângă comunicarea individuală</p>	
--	---	--

					prevăzută la alin. (3), informațiile prevăzute la alin. (1), (2) și (4) sunt publicate și puse la dispoziția tuturor clienților într-un compartiment separat, clar indicat și ușor accesibil al paginii de internet a platformei.				
					<p>Articolul 22. Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(1) Furnizorul de servicii de finanțare participativă pe bază de împrumuturi prezintă în fiecare an:</p> <p>a) ratele de nerambursare aferente proiectelor de finanțare participativă oferite pe platformele lor înregistrate într-un interval care acoperă cel puțin ultimele 36 de luni;</p> <p>b) publică o declarație privind rezultatele anuale în termen de patru luni de la sfârșitul unui an calendaristic, indicând, după caz:</p> <p>(i) rata preconizată și rata efectivă de nerambursare a tuturor împrumuturilor facilitate de furnizor în funcție de categoria de risc și prin trimitere la categoriile de risc stabilite în cadrul administrării de risc;</p> <p>(ii) un rezumat al ipotezelor utilizate la determinarea ratelor de nerambursare preconizate;</p> <p>(iii) rentabilitatea efectivă și, în cazul în care furnizorul a oferit o rentabilitate țintă în ceea ce privește administrarea de portofolii individuale de împrumuturi, rentabilitatea țintă.</p> <p>(2) Ratele de nerambursare menționate la alineatul (1) sunt publicate într-un loc vizibil pe pagina de internet a furnizorului.</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alineatul (1).</p>	Compatibil			
					<p>Articolul 20</p> <p>Prezentarea de informații cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care prestează servicii de finanțare participativă constând în facilitarea acordării de împrumuturi:</p> <p>(a) prezintă în fiecare an ratele de nerambursare aferente proiectelor de finanțare participativă oferite pe platformele lor de finanțare participativă înregistrate într-un interval care acoperă cel puțin ultimele 36 de luni; și</p> <p>(b) publică o declarație privind rezultatele în termen de patru luni de la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar, indicând, după caz:</p> <p>(i) rata preconizată și rata efectivă de nerambursare a tuturor împrumuturilor facilitate de furnizorul de servicii de finanțare participativă în funcție de categoria de risc și prin trimitere la categoriile de risc stabilite în cadrul administrării de risc;</p> <p>(ii) un rezumat al ipotezelor utilizate la determinarea ratelor de nerambursare preconizate; și</p> <p>(iii) în cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă a oferit o rentabilitate țintă în ceea ce privește administrarea de portofolii individuale de împrumuturi, randamentul efectiv realizat.</p> <p>(2) Ratele de nerambursare menționate la alineatul (1) sunt publicate într-un loc vizibil pe pagina de internet a furnizorului de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(3) În strânsă cooperare cu ABE, ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare</p>				

<p>pentru a preciza metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alineatul (1) pentru proiectele oferite pe o platformă de finanțare participativă.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021. Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>				
<p>Testarea cunoștințelor la intrarea pe piață și simularea capacității de a suporta pierderi</p> <p><i>Articolul 21</i></p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă evaluează, înainte de a le oferi investitorilor nesofisticați potențialul acces deplin pentru a investi în proiectele de finanțare participativă de pe platforma lor de finanțare participativă, dacă și care dintre serviciile de finanțare participativă prestate sunt adecvate pentru investitori nesofisticați potențiali.</p> <p>(2) În scopul evaluării menționate la alineatul (1), furnizorii de servicii de finanțare participativă solicită investitorilor nesofisticați potențiali informații privind experiența, obiectivele în materie de investiții, situația financiară și cunoștințele de bază despre riscurile asociate investițiilor în general și cele asociate tipurilor de investiții oferite pe platforma de finanțare participativă, inclusiv informații privind:</p> <p>(a) investițiile anterioare ale investitorului nesofisticat potențial în valori mobiliare sau achiziția anterioară de instrumente admise în scopul finanțării participative sau de împrumuturi, inclusiv în afaceri aflate în etapele inițiale de dezvoltare sau în etapa de expansiune;</p> <p>(b) nivelul de înțelegere de către investitori</p>	<p>Articolul 28. Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi</p> <p>(1) Înainte de a le oferi investitorilor nesofisticați potențiali acces deplin la ofertele de finanțare participativă, furnizorul evaluează dacă și care dintre serviciile de finanțare participativă oferite sunt adecvate pentru aceștia.</p> <p>(2) În scopul evaluării menționate la alin. (1), furnizorii solicită investitorilor nesofisticați potențiali informații privind experiența, obiectivele în materie de investiții, situația financiară și cunoștințele de bază despre riscurile asociate investițiilor în general și cele asociate tipurilor de investiții oferite pe platforma de finanțare participativă, inclusiv informații privind:</p> <p>a) investițiile anterioare ale investitorului nesofisticat potențial în valori mobiliare sau achiziția anterioară de părți sociale sau acțiuni sau oferirea împrumuturilor, inclusiv în afaceri aflate în etapele inițiale de dezvoltare sau în etapa de expansiune;</p> <p>b) nivelul de înțelegere de către investitorii nesofisticați potențiali a riscurilor</p>	<p>Compatibil</p>		

<p>nesofisticați potențiali a riscurilor pe care le implică contractarea de împrumuturi, investiția în valori mobiliare sau achiziția de instrumente admise în scopul finanțării participative prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, precum și experiența profesională în ceea ce privește investițiile prin finanțare participativă.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă reanalizează evaluarea inițială realizată în conformitate cu alineatul (1), pentru fiecare investitor nesofisticat, la fiecare doi ani de la evaluarea inițială respectivă.</p> <p>(4) În cazul în care investitorii nesofisticați potențiali nu pun la dispoziție informațiile solicitate în temeiul alineatului (2) sau în cazul în care furnizorii de servicii de finanțare participativă consideră, pe baza informațiilor primite în temeiul alineatului menționat, că investitorii nesofisticați potențiali nu dispun de suficiente cunoștințe, competențe sau experiență, furnizorii de servicii de finanțare participativă informează investitorii nesofisticați potențiali că este posibil ca serviciile de finanțare participativă să nu fie adecvate pentru respectivii investitori și le transmit acestora o avertizare de risc. Respectiva avertizare de risc face referire în mod clar la riscul pierderii integrale a fondurilor investite. Investitorii nesofisticați potențiali confirmă în mod expres că au primit și au înțeles avertizarea emisă de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(5) În scopul evaluării menționate la alineatul (1), furnizorii de servicii de finanțare participativă solicită, de asemenea, investitorilor nesofisticați potențiali să își simuleze capacitatea de a suporta pierderi, calculată ca 10 % din capitalul lor net, pe baza următoarelor informații:</p> <p>(a) veniturile regulate și veniturile totale, precum și dacă veniturile sunt câștigate cu titlu permanent sau</p>	<p>pe care le implică contractarea de împrumuturi, investiția în acțiuni sau părți sociale prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, precum și experiența profesională în ceea ce privește investițiile prin finanțare participativă.</p> <p>(3) Furnizorul reanalizează evaluarea inițială realizată în conformitate cu alin. (1), pentru fiecare investitor nesofisticat, la fiecare doi ani de la evaluarea inițială respectivă.</p> <p>(4) În cazul în care investitorul nesofisticat potențial nu pune la dispoziție informațiile solicitate în temeiul alin. (2) sau în cazul în care furnizorul consideră, pe baza informațiilor primite în temeiul alineatului menționat, că investitorii nesofisticați potențiali nu dispun de suficiente cunoștințe, competențe sau experiență, furnizorul informează investitorii nesofisticați potențiali că este posibil ca serviciile prestate prin platformele lor de finanțare participativă să nu fie adecvate pentru respectivii investitori și le transmite acestora o avertizare de risc. Respectiva avertizare de risc face referire în mod clar la riscul pierderii integrale a fondurilor investite. Investitorul nesofisticat potențial confirmă în mod expres că a primit și a înțeles avertizarea emisă de furnizor.</p> <p>(5) În cazul în care investitorul potențial decide să investească, în pofida avertismentului de risc, înainte de a permite efectuarea investiției, furnizorul solicită de la potențialul investitor o declarație pe proprie răspundere prin care acesta confirmă că înțelege pe deplin și își asumă toate riscurile ce pot rezulta din efectuarea investiției.</p> <p>(6) În scopul evaluării menționate la alin. (1), furnizorul solicită, de asemenea,</p>	
---	--	--

<p>temporar;</p> <p>(b) activele, inclusiv investițiile financiare și orice depozite în numerar, dar excluzând bunurile personale și de investiții și fondurile de pensii;</p> <p>(c) angajamentele financiare, inclusiv cele obișnuite, angajamentele existente sau viitoare.</p> <p>(6) Furnizorii de servicii de finanțare participativă revaluează simularea menționată la alineatul (5), pentru fiecare investitor nesofisticat, în fiecare an ulterior simulării inițiale realizate în conformitate cu alineatul menționat. Investitorii nesofisticați potențiali și investitorii nesofisticați nu pot fi împiedicați să investească în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>Investitorii nesofisticați confirmă că au primit rezultatele simulării menționate la alineatul (5).</p> <p>(7) De fiecare dată înainte ca un investitor nesofisticat potențial sau un investitor nesofisticat să accepte o ofertă individuală de finanțare participativă prin care investește o sumă care depășește valoarea mai mare dintre 1 000 EUR sau 5 % din capitalul său net, calculată în conformitate cu alineatul (5), furnizorul de servicii de finanțare participativă se asigură că un astfel de investitor:</p> <p>(a) primește o avertizare de risc;</p> <p>(b) își dă consimțământul expres furnizorului de servicii de finanțare participativă; și</p> <p>(c) îi dovedește furnizorului de servicii de finanțare participativă că investitorul înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.</p> <p>În sensul prezentului alineat primul paragraf litera (c), evaluarea menționată la alineatul (1) poate constitui o dovadă că investitorul nesofisticat potențial sau investitorul nesofisticat înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.</p> <p>(8) În strânsă cooperare cu ABE, ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, prin care precizează măsurile necesare pentru:</p> <p>(a) realizarea evaluării menționate la alineatul (1);</p>	<p>investitorilor nesofisticați potențiali să își simuleze capacitatea de a suporta pierderi, calculată ca 10% din capitalul propriu al acestora, pe baza următoarelor informații:</p> <p>a) venitul regulat și venitul total, precum și dacă venitul este câștigat cu titlu permanent sau temporar;</p> <p>b) activele, inclusiv investițiile în instrumente financiare, bunurile imobile personale și investițiile imobiliare, fondurile private de pensii și orice depozit în numerar;</p> <p>c) angajamentele financiare, indiferent dacă sunt regulate, existente sau viitoare.</p> <p>(7) Indiferent de rezultatele simulării, investitorii și investitorii potențiali nu pot fi împiedicați să investească în proiectele de finanțare participativă. Investitorii nesofisticați confirmă că cunosc rezultatele simulării menționate la alin. (6).</p> <p>(8) Înainte ca un investitor nesofisticat potențial sau un investitor nesofisticat să accepte o ofertă individuală de finanțare participativă prin care investește o sumă care depășește valoarea mai mare dintre 2500 euro sau 5 % din capitalul propriu al său, furnizorul de servicii de finanțare participativă se asigură că un astfel de investitor:</p> <p>a) primește o avertizare de risc;</p> <p>b) își dă consimțământul expres furnizorului de servicii de finanțare participativă; și</p> <p>c) îi dovedește furnizorului de servicii de finanțare participativă că investitorul înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.</p> <p>În sensul lit. c) din prezentul alineat, evaluarea menționată la alin. (1) poate</p>	
--	---	--

<p>(b) realizarea simulării menționate la alineatul (5);</p> <p>(c) furnizarea informațiilor menționate la alineatele (2) și (4).</p> <p>Atunci când elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, ESMA ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 noiembrie 2021. Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>	<p>constitui o dovadă că investitorul nesofisticat potențial sau investitorul nesofisticat înțeleg investiția și riscurile asociate acesteia.</p> <p>(9) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologii și standarde tehnice pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (6).</p>			
<p>Articolul 22</p> <p>Perioada de reflecție precontractuală</p> <p>(1) Clauzele și condițiile ofertei de finanțare participativă rămân obligatorii pentru dezvoltatorul de proiect din momentul în care oferta de finanțare participativă este inclusă pe platforma de finanțare participativă și până la cea care survine prima dintre următoarele:</p> <p>(a) data de expirare a ofertei de finanțare participativă anunțată de furnizorul de servicii de finanțare participativă în momentul includerii ofertei de finanțare participativă pe platforma sa de finanțare participativă; sau</p> <p>(b) data la care obiectivul de finanțare vizat este atins sau, în cazul unui interval de finanțare, atunci când este atins obiectivul maxim de finanțare.</p> <p>(2) Furnizorul de servicii de finanțare participativă prevede o perioadă de reflecție precontractuală în cursul căreia investitorii nesofisticați potențiali pot, în orice moment, să își revoce oferta de a investi sau expresia de interes pentru oferta de finanțare participativă fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat.</p>	<p>Articolul 23. Perioada de reflecție și revocare</p> <p>(1) Clauzele și condițiile ofertei de finanțare participativă rămân obligatorii pentru dezvoltatorul de proiect din momentul în care oferta de finanțare participativă este inclusă pe platforma de finanțare participativă și până la data care survine prima dintre următoarele:</p> <p>a) data de expirare a termenului de acumulare a investițiilor anunțată de furnizor în momentul plasării ofertei de finanțare participativă pe platformă; sau</p> <p>b) data la care obiectivul de finanțare este atins.</p> <p>(2) Furnizorul oferă investitorului nesofisticat o perioadă de reflecție pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce investiția în orice moment fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat în vreun fel de către furnizor.</p> <p>(3) Perioada de reflecție menționată la alineatul (2) începe în momentul exprimării</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Perioada de reflecție de 4 zile a fost extinsă la 14 zile în</p>	

<p>(3) Perioada de reflecție menționată la alineatul (2) începe în momentul prezentării de către investitorul nesofisticat potențial a ofertei de a investi sau a expresiei de interes și expiră după patru zile calendaristice.</p> <p>(4) Furnizorul de servicii de finanțare participativă păstrează o evidență a ofertelor de a investi și a expresiilor de interes pe care le primește și a momentului primirii acestora.</p> <p>(5) Printre modalitățile de revocare a unei oferte de a investi sau a unei expresii de interes sunt incluse cel puțin aceleași modalități prin care investitorul nesofisticat potențial poate să prezinte o ofertă de a investi sau să manifeste o expresie de interes pentru o ofertă de finanțare participativă.</p> <p>(6) Furnizorul de servicii de finanțare participativă pune la dispoziția investitorilor nesofisticați potențiali informații exacte, clare și în timp util cu privire la perioada de reflecție și la modalitățile de revocare a unei oferte de a investi sau a unei expresii de interes sau a unei următoarele:</p> <p>(a) chiar înainte ca investitorul nesofisticat potențial să își poată comunica oferta de a investi sau expresia de interes, furnizorul de servicii de finanțare participativă informează investitorul nesofisticat potențial cu privire la:</p> <p>(i) faptul că oferta de a investi sau expresia de interes face obiectul unei perioade de reflecție;</p> <p>(ii) durata perioadei de reflecție;</p> <p>(iii) modalitățile de revocare a ofertei de a investi sau a expresiei de interes;</p> <p>(b) imediat după primirea ofertei de a investi sau a expresiei de interes, furnizorul de servicii de finanțare participativă informează potențialul investitor nesofisticat prin intermediul platformei sale de finanțare participativă cu privire la faptul că perioada de reflecție a început.</p> <p>(7) În cazul administrării de portofolii individuale</p>	<p>acordului de a încheia tranzacția de finanțare participativă de către investitorul nesofisticat și expiră în termen de 14 zile calendaristice.</p> <p>(4) Modalitatea de revocare a investiției va fi aceeași ca modalitatea de exprimare a acordului de a investi.</p> <p>(5) Furnizorul pune la dispoziția investitorilor nesofisticați potențiali informații exacte, clare și în timp util cu privire la perioada de reflecție și la modalitățile de revocare a unei oferte de a investi, printre care cel puțin următoarele:</p> <p>a) înainte ca investitorul nesofisticat potențial să își poată exprima acordul de a investi furnizorul informează investitorul nesofisticat potențial cu privire la:</p> <p>(i) faptul că oferta de a investi face obiectul unei perioade de reflecție;</p> <p>(ii) durata perioadei de reflecție;</p> <p>(iii) modalitățile de revocare a ofertei de a investi;</p> <p>b) imediat după exprimarea acordului de a investi furnizorul informează investitorul nesofisticat prin intermediul platformei sale de finanțare participativă cu privire la faptul că perioada de reflecție a început.</p> <p>(6) În cazul administrării de portofolii individuale de împrumuturi, prezentul articol se aplică numai mandatului inițial de investiții acordat de investitorul nesofisticat și nu investițiilor în împrumuturi specifice acordate în temeiul mandatului respectiv.</p>	<p>scopul ajustării ei la termenul general de revocare a contractelor cu consumatori i prevăzut de Legea privind protecția consumatori lor</p>
---	---	--

de împrumuturi, prezentul articol se aplică numai mandatului inițial de investiții acordat de investitorul nesofisticat și nu investițiilor în împrumuturi specifice acordate în temeiul mandatului respectiv.					
<p>Fișa cu informații esențiale privind investiția</p> <p><i>Articolul 23</i></p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă pun la dispoziția investitorilor potențiali toate informațiile menționate în prezentul articol.</p> <p>(2) Furnizorii de servicii de finanțare participativă pun la dispoziția investitorilor potențiali o fișă cu informații esențiale privind investiția, elaborată de dezvoltatorul de proiect pentru fiecare ofertă de finanțare participativă. Fișa cu informații esențiale privind investiția este redactată în cel puțin una dintre limbile oficiale ale statului membru a cărui autoritate competentă a acordat autorizarea în conformitate cu articolul 12 sau într-o altă limbă acceptată de autoritatea respectivă.</p> <p>(3) În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă promovează o ofertă de finanțare participativă prin intermediul comunicărilor publicitare într-un alt stat membru, fișa cu informații esențiale privind investiția se pune la dispoziție în cel puțin una dintre limbile oficiale ale statului membru respectiv sau într-o limbă acceptată de autoritățile competente din statul membru respectiv.</p> <p>(4) Furnizorilor de servicii de finanțare participativă nu li se interzice să asigure traducerea fișei cu informații esențiale privind investiția în orice altă limbă decât cea menționată la alineatul (2) sau (3). Traducerile menționate reflectă fidel conținutul fișei originale cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(5) Autoritățile competente informează ESMA cu privire la limba sau limbile pe care le acceptă în sensul prezentului regulament, astfel cum se</p>	<p>Articolul 24. Fișa cu informații esențiale privind investiția</p> <p>(1) Furnizorii pun la dispoziția investitorilor potențiali o fișă cu informații esențiale privind investiția, elaborată în baza informațiilor puse la dispoziție de dezvoltatorul de proiect pentru fiecare ofertă de finanțare participativă.</p> <p>(2) Fișa cu informații esențiale privind investiția este redactată cel puțin în limba română și poate fi tradusă în alte limbi. Traducerile menționate trebuie să reflectă exact conținutul fișei originale cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(3) Fișa cu informații esențiale privind investiția include informațiile următoare:</p> <p>a) următoarea declinare de răspundere, care figurează imediat sub titlul fișei cu informații esențiale privind investiția:</p> <p>„Această ofertă de finanțare participativă nu este verificată sau aprobată de autoritățile competente.</p> <p>Gradul experienței și al cunoștințelor dumneavoastră nu a fost neapărat evaluat înainte de a vi se acorda acces la această investiție. Realizând această investiție vă asumați integral riscurile care decurg din aceasta, inclusiv riscul pierderii parțiale sau integrale a mijloacelor bănești investite”;</p> <p>b) o avertizare de risc cu următorul text:</p> <p>„Investiția în acest proiect de finanțare participativă comportă riscuri,</p>	Compatibil			

<p>menționează la alineatele (2) și (3). ESMA publică aceste informații pe pagina sa de internet.</p> <p>(6) Fișa cu informații esențiale privind investiția menționată la alineatul (2) include toate informațiile următoare:</p> <p>(a) informațiile prevăzute în anexa I;</p> <p>(b) următoarea declinare de responsabilitate, care figurează imediat sub titlul fișei cu informații esențiale privind investiția: „Această ofertă de finanțare participativă nu a fost verificată și nu a fost aprobată de autoritățile competente sau de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA). Gradul de adecvare al experienței și al cunoștințelor dumneavoastră nu a fost neapărat evaluat înainte de a vi se acorda acces la această investiție. Realizând această investiție vă asumați integral riscurile care decurg din aceasta, inclusiv riscul pierderii parțiale sau integrale a fondurilor investite.”;</p> <p>(c) o avertizare de risc cu următorul text: „Investiția în acest proiect de finanțare participativă comportă riscuri, inclusiv riscul pierderii parțiale sau integrale a fondurilor investite. Investiția dumneavoastră nu este acoperită de schemele de garantare a depozitelor stabilite în conformitate cu Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului (*). Investiția dumneavoastră nu este acoperită nici de sistemele de compensare pentru investitori stabilite în conformitate cu Directiva 97/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului (**).</p> <p>Este posibil ca investiția dumneavoastră să nu genereze niciun venit.</p> <p>Acesta nu este un produs de economisire și vă sfătuim să nu investiți mai mult de 10 % din capitalul dumneavoastră net în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>Este posibil să nu puteți vinde dreptul de creanță, partea socială sau acțiunile, atunci când doriți. Dacă sunteți în măsură să le vindeți, este posibil totuși să înregistrați pierderi”.</p> <p>c) informațiile:</p> <p>(i) prevăzute în Anexa 1, Secțiunile 1-3 și 7-8 – pentru oferta de finanțare participativă bazată pe împrumuturi, sau;</p> <p>(ii) informațiile prevăzute la Anexa 1, Secțiunile 1-6 și 8 – pentru oferta de finanțare participativă bazată pe investiții;</p> <p>(4) Fișa cu informații esențiale privind investiția trebuie să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare și nu trebuie să conțină alte note de subsol, în afara celor care conțin trimiteri la legislația aplicabilă inclusiv, după caz, citate din aceasta. Textul fișei de informații va fi redactat de furnizor într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune. Aceasta trebuie să fie prezentată pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de comunicările publicitare și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4.</p>	
<p>inclusiv riscul pierderii parțiale sau integrale a mijloacelor bănești investite. Investiția dumneavoastră nu este acoperită de prevederi legale, instrumente sau fonduri de garantare și compensare a depozitelor, daunelor sau investițiilor.</p> <p>Este posibil ca investiția dumneavoastră să nu genereze niciun venit.</p> <p>Acesta nu este un produs de economisire și vă sfătuim să nu investiți mai mult de 10 % din capitalul dumneavoastră net în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>Este posibil să nu puteți vinde dreptul de creanță, partea socială sau acțiunile, atunci când doriți. Dacă sunteți în măsură să le vindeți, este posibil totuși să înregistrați pierderi”.</p> <p>c) informațiile:</p> <p>(i) prevăzute în Anexa 1, Secțiunile 1-3 și 7-8 – pentru oferta de finanțare participativă bazată pe împrumuturi, sau;</p> <p>(ii) informațiile prevăzute la Anexa 1, Secțiunile 1-6 și 8 – pentru oferta de finanțare participativă bazată pe investiții;</p> <p>(4) Fișa cu informații esențiale privind investiția trebuie să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare și nu trebuie să conțină alte note de subsol, în afara celor care conțin trimiteri la legislația aplicabilă inclusiv, după caz, citate din aceasta. Textul fișei de informații va fi redactat de furnizor într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune. Aceasta trebuie să fie prezentată pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de comunicările publicitare și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4.</p>	

<p>să le vindeți, este posibil totuși să înregistrați pierderi.</p> <p>(7) Fișa cu informații esențiale privind investiția trebuie să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare și nu trebuie să conțină alte note de subsol, în afara celor care conțin trimiteri la legislația aplicabilă inclusiv, după caz, citate din aceasta. Aceasta trebuie să fie prezentată pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de comunicările publicitare și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4. În cazul instrumentelor admise în scopul finanțării participative pentru care informațiile solicitate în temeiul anexei I partea F depășesc o pagină în format A4 dacă sunt imprimată, restul se prezintă într-o anexă atașată la fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(8) Furnizorul de servicii de finanțare participativă solicită dezvoltatorului de proiect să-i notifice orice modificare a informațiilor pentru a menține în permanență actualizată fișa cu informații esențiale privind investiția, pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul de servicii de finanțare participativă informează de îndată investitorii care au făcut o ofertă de a investi sau și-au manifestat expresia de interes pentru oferta de finanțare participativă cu privire la orice modificare semnificativă a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția care i-a fost notificată.</p> <p>(9) Statele membre se asigură că răspunderea pentru informațiile puse la dispoziție într-o fișă cu informații esențiale privind investiția îi revine cel puțin dezvoltatorului de proiect sau organelor sale administrative, de conducere sau de supraveghere. Persoanele cărora le revine răspunderea pentru fișa cu informații esențiale privind investiția sunt indicate în mod clar în fișa cu informații esențiale privind investiția, inclusiv cu numele și funcția lor în cazul persoanelor fizice sau, în cazul persoanelor</p>	<p>(5) Dezvoltatorul este obligat să notifice furnizorului orice modificare a informațiilor pentru a menține în permanență actualizată fișa cu informații esențiale privind investiția, pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul informează imediat investitorii care și-au exprimat acordul de a investi cu privire la orice modificare semnificativă a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(6) Furnizorii elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(7) Atunci când furnizorul identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția care ar putea avea un efect important asupra randamentului preconizat al investiției, respectivul furnizor îi semnalează cu promptitudine dezvoltatorului de proiect o astfel de omisiune, eroare sau inexactitate, iar acesta din urmă completează sau rectifică informațiile respective în termen de 10 zile calendaristice.</p> <p>(8) În cazul în care în termenul prevăzut la alin. (7) dezvoltatorul nu completează sau rectifică informația, furnizorul suspendă oferta de finanțare participativă până când fișa cu informații esențiale privind investiția este completată sau rectificată. Oferta poate fi suspendată pentru o perioadă de cel mult de 30 de zile calendaristice.</p> <p>(9) Furnizorul informează de îndată investitorii care și-au manifestat acordul de a investi cu privire la neregulile identificate, la măsurile luate și care urmează să fie luate de furnizor. Furnizorul informează investitorii</p>		
---	---	--	--

juridice, cu denumirea și sediul lor social și conține o declarație din partea lor conform căreia, din cunoștințele lor, informațiile cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția sunt conforme cu realitatea, iar fișa cu informații esențiale privind investiția nu conține omisiuni de natură să îi altereze conținutul.

(10) Statele membre se asigură că actele lor cu putere de lege și actele administrative care reglementează răspunderea civilă se aplică persoanelor fizice și juridice cărora le revine răspunderea pentru informațiile incluse într-o fișă cu informații esențiale privind investiția, inclusiv într-o traducere a acesteia, cel puțin în următoarele situații:

(a) informațiile induc în eroare sau sunt inexacte; sau (b) fișa cu informații esențiale privind investiția omite informații esențiale necesare pentru investitori atunci când evaluează dacă să finanțeze proiectul de finanțare participativă.

(11) Furnizorii de servicii de finanțare participativă elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția.

(12) Atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția care ar putea avea un efect important asupra randamentului preconizat al investiției, respectivul furnizor de servicii de finanțare participativă îi semnalează cu promptitudine dezvoltatorului de proiect o astfel de omisiune, eroare sau inexactitate, iar acesta din urmă completează sau rectifică informațiile respective cu promptitudine.

În cazul în care nu se efectuează cu promptitudine o astfel de completare sau rectificare, furnizorul de servicii de finanțare participativă suspendă oferta

și despre opțiunea de a-și revoca oferta de a investi.

(10) În cazul în care, după 30 de zile calendaristice, fișa cu informații esențiale privind investiția nu a fost completată sau rectificată pentru a corecta toate neregulile identificate, oferta de finanțare participativă se anulează.

(11) Un potențial investor poate solicita unui furnizor să asigure o traducere a fișei cu informații esențiale privind investiția într-o limbă aleasă de investitor. Traducerea trebuie să reflecte fidel și precis conținutul fișei originale cu informații esențiale privind investiția. În cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă nu pune la dispoziție traducerea solicitată a fișei cu informații esențiale privind investiția, furnizorul respectiv îi recomandă în mod clar potențialului investor să nu facă investiția.

de finanțare participativă până când fișa cu informații esențiale privind investiția este completată sau rectificată, dar pentru cel mult de 30 de zile calendaristice.

Furnizorul de servicii de finanțare participativă informează de îndată investitorii care au făcut o ofertă de a investi sau au manifestat o expresie de interes pentru oferta de finanțare participativă cu privire la neregulile identificate, la măsurile luate și care urmează să fie luate de furnizorul de servicii de finanțare participativă, precum și cu privire la opțiunea de ași revoca oferta de a investi sau expresia de interes pentru oferta de finanțare participativă.

În cazul în care, după 30 de zile calendaristice, fișa cu informații esențiale privind investiția nu a fost completată sau rectificată pentru a corecta toate neregulile identificate, oferta de finanțare participativă se anulează.

(13) Un potențial investitor poate solicita unui furnizor de servicii de finanțare participativă să asigure o traducere a fișei cu informații esențiale privind investiția într-o limbă aleasă de investitor. Traducerea trebuie să reflecte fidel și precis conținutul fișei originale cu informații esențiale privind investiția. În cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă nu pune la dispoziție traducerea solicitată a fișei cu informații esențiale privind investiția, furnizorul respectiv îi recomandă în mod clar potențialului investitor să nu facă investiția.

(14) Autoritățile competente din statul membru în care s-a acordat autorizația furnizorului de servicii de finanțare participativă pot solicita o notificare ex ante a fișei cu informații esențiale privind investiția cu cel puțin șapte zile lucrătoare înainte de punerea acesteia la dispoziția investitorilor potențiali. Fișele cu informații esențiale privind investiția nu fac obiectul aprobării ex ante de către autoritățile

<p>competente.</p> <p>(15) În cazul în care investitorii potențiali primesc o fișă cu informații esențiale privind investiția elaborată în conformitate cu prezentul articol, se consideră că furnizorii de servicii de finanțare participativă și dezvoltatorii de proiecte și-au îndeplinit obligația de a elabora un document cu informații esențiale în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (22).</p> <p>Primul paragraf se aplică mutatis mutandis persoanelor fizice sau juridice care oferă consultanță cu privire la o ofertă de finanțare participativă sau o comercializează.</p> <p>(16) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza următoarele:</p> <p>(a) cerințele privind prezentarea informațiilor menționate la alineatul (6) și în anexa I, precum și conținutul modelului de prezentare a acestor informații;</p> <p>(b) principalele forme de risc asociate ofertei de finanțare participativă și care trebuie, prin urmare, publicate în conformitate cu anexa I partea C;</p> <p>(c) utilizarea anumitor indicatori financiari pentru a spori claritatea informațiilor financiare esențiale, inclusiv pentru prezentarea informațiilor menționate în anexa I partea A litera (e);</p> <p>(d) comisioanele și taxele și costurile de tranzacție acoperite în anexa I partea H litera (a), inclusiv o defalcare detaliată a costurilor directe și indirecte pe care trebuie să le suporte investitorul.</p> <p>Atunci când elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare, ESMA ia în considerare natura, amploarea și complexitatea serviciilor de finanțare participativă prestate de furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 mai 2022.</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>				
<p>Fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei</p> <p><i>Articolul 24</i></p> <p>(1) Prin derogare de la articolul 23 alineatul (2) prima teză și de la articolul 23 alineatul (6) litera (a), furnizorii de servicii de finanțare participativă care administrează portofolii individuale de împrumuturi elaborează în conformitate cu prezentul articol și pun la dispoziția potențialilor investitori, la nivelul platformei, o fișă cu informații esențiale privind investiția (Key Investment Information Sheet - KIIS) care cuprinde următoarele informații:</p> <p>(a) informațiile prevăzute în anexa I părțile H și I;</p> <p>(b) informații cu privire la persoanele fizice sau juridice responsabile pentru informațiile puse la dispoziție în fișa cu informații esențiale privind investiția; în cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale furnizorului de servicii de finanțare participativă, numele și funcția în cazul persoanei fizice; în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul social;</p> <p>(c) următoarea declarație de responsabilitate:</p> <p>„Furnizorul de servicii de finanțare participativă declară că, după cunoștința sa, nu au fost omise informații ori că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Furnizorul de servicii de finanțare participativă este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale privind investiția.”</p> <p>(2) Furnizorul de servicii de finanțare participativă actualizează în permanență fișa cu informații</p>	<p>Articolul 25. Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi</p> <p>(1) Prin derogare de la art. 24 furnizorul care administrează portofolii individuale de împrumuturi elaborează și pun la dispoziția potențialilor investitori, la nivelul platformei, o fișă cu informații esențiale privind investiția care cuprinde următoarele informații:</p> <p>a) informații cu privire la persoanele fizice sau juridice responsabile pentru informațiile puse la dispoziție în fișa cu informații esențiale privind investiția; în cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale furnizorului, numele și funcția în cazul persoanei fizice; în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul social</p> <p>b) următoarea declarație de responsabilitate:</p> <p>„Furnizorul de servicii de finanțare participativă declară că, după cunoștința sa, nu au fost omise informații ori că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Furnizorul de servicii de finanțare participativă este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale privind investiția.”</p> <p>c) informațiile prevăzute la Anexa 1, Secțiunile 8 și 9.</p>	<p>Compatibil</p>		

<p>esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei și pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul de servicii de finanțare participativă informează de îndată investitorii care au făcut o ofertă de a investi sau și-au manifestat expresia de interes pentru oferta de finanțare participativă cu privire la orice modificare semnificativă a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(3) Fișa cu informații esențiale pusă la dispoziție la nivelul platformei trebuie să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare și nu trebuie să conțină alte note de subsol, în afara celor care conțin trimiteri la legislația aplicabilă și, după caz, citate din aceasta. Aceasta trebuie să fie prezentată pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de comunicările publicitare și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4.</p> <p>(4) Statele membre se asigură că răspunderea pentru informațiile puse la dispoziție într-o fișă cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, revine cel puțin furnizorului de servicii de finanțare participativă. Persoanele cărora le revine răspunderea pentru fișa cu informații esențiale privind investiția sunt indicate în mod clar în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, inclusiv cu numele și funcția lor în cazul persoanelor fizice sau, în cazul persoanelor juridice, cu denumirea și sediul lor social și conține o declarație din partea lor conform căreia, după cunoștințele lor, informațiile cuprinse în fișa cu informații esențiale privind investiția sunt conforme cu realitatea, iar fișa cu informații esențiale privind investiția nu conține omisiuni de natură să îi altereze conținutul.</p> <p>(5) Statele membre se asigură că actele lor cu putere de lege și actele administrative care</p>	<p>(2) Furnizorul actualizează în permanență fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei și pe durata ofertei de finanțare participativă. Furnizorul informează imediat investitorii care au făcut o ofertă de a investi sau și-au manifestat expresia de interes pentru oferta de finanțare participativă cu privire la orice modificare semnificativă a informațiilor din fișa cu informații esențiale privind investiția.</p> <p>(3) Fișa cu informații esențiale pusă la dispoziție la nivelul platformei trebuie să fie corectă, clară și să nu inducă în eroare și nu trebuie să conțină alte note de subsol, în afara celor care conțin trimiteri la legislația aplicabilă și, după caz, citate din aceasta. Aceasta trebuie să fie prezentată pe un suport de sine stătător și durabil, care să fie ușor de diferențiat de comunicările publicitare și să conțină, în versiunea imprimată pe suport de hârtie, cel mult șase pagini în format A4</p> <p>(6) Furnizorii elaborează și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor conținute în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei.</p> <p>(7) Atunci când un furnizor identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, care ar putea avea un efect important asupra randamentului preconizat al administrării portofoliilor individuale de împrumuturi, respectivul furnizor remediază el însuși omisiunea, eroarea sau inexactitatea în fișa cu informații esențiale privind investiția.</p>	
--	--	--

reglementează răspunderea civilă se aplică persoanelor fizice și juridice cărora le revine răspunderea pentru informațiile incluse într-o fișă cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, inclusiv o traducere a acesteia, cel puțin în următoarele situații:

(a) atunci când informațiile induc în eroare sau sunt inexacte; sau

(b) atunci când fișa de informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei omite informații esențiale necesare în sprijinul deciziei investitorilor de a investi prin administrare de portofolii individuale de împrumuturi.

(6) Furnizorii de servicii de finanțare participativă au și aplică proceduri adecvate pentru a verifica exhaustivitatea, corectitudinea și claritatea informațiilor conținute în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei.

(7) Atunci când un furnizor de servicii de finanțare participativă identifică o omisiune, o eroare sau o inexactitate în fișa cu informații esențiale privind investiția pusă la dispoziție la nivelul platformei, care ar putea avea un efect important asupra randamentului preconizat al administrării portofoliilor individuale de împrumuturi, respectiv furnizor de servicii de finanțare participativă remediază el însuși omisiunea, eroarea sau inexactitatea în fișa cu informații esențiale privind investiția.

(8) Atunci când investitorilor potențiali li se pune la dispoziție, la nivelul platformei, o fișă cu informații esențiale privind investiția elaborată în conformitate cu prezentul articol, obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a elabora un document cu informații esențiale în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 se consideră ca fiind îndeplinită.

Primul paragraf se aplică mutatis mutandis

persoanelor fizice și juridice care oferă consultanță cu privire la o ofertă de finanțare participativă sau o comercializează.				
<p style="text-align: center;">Articolul 25 Buletin de anunțuri</p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă pot utiliza un buletin de anunțuri care oferă clienților lor posibilitatea de a face publicitate expresiilor de interes pentru a cumpăra și a vinde împrumuturi, valori mobiliare sau instrumente admise în scopul finanțării participative care au fost oferite inițial pe platformele lor de finanțare participativă.</p> <p>(2) Buletinul de anunțuri menționat la alineatul (1) nu poate fi utilizat pentru a reuni expresia de interes de a cumpăra și cea de a vinde prin intermediul protocoalelor sau procedurilor interne de operare ale furnizorului de servicii de finanțare participativă, într-un mod care conduce la încheierea unui contract. Prin urmare, buletinul de anunțuri nu este format dintr-un sistem intern de corelare care execută ordinele clienților pe o bază multilaterală.</p> <p>(3) Furnizorilor de servicii de finanțare participativă care permit publicitatea expresiilor de interes menționate la alineatul (1) de la prezentul articol le revin următoarele obligații:</p> <p>(a) de a-și informa clienții cu privire la natura buletinului de anunțuri, în conformitate cu alineatele (1) și (2);</p> <p>(b) de a solicita clienților lor care fac publicitate pentru vânzarea unui împrumut, a unei valori mobiliare sau a unui instrument menționat la alineatul (1) să pună la dispoziție fișa cu informații esențiale privind investiția;</p> <p>(c) de a pune la dispoziția clienților care doresc să cumpere împrumuturi care fac obiectul publicității pe buletinul de anunțuri informații cu privire la performanța împrumuturilor facilitate de furnizorul</p>		Prevedere opțională		

<p>de servicii de finanțare participativă; (d) de a se asigura că clienții lor care fac publicitate expresiilor de interes de a achiziționa un împrumut, o valoare mobilă sau un instrument menționate la alineatul (1) de la prezentul articol și care sunt considerați ca fiind investitori nesofisticați primesc informațiile menționate la articolul 19 alineatul (2) și avertizarea de risc menționată la articolul 21 alineatul (4).</p> <p>(4) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care permit publicitatea expresiilor de interes menționate la alineatul (1) de la prezentul articol și care prestează servicii de păstrare în siguranță a activelor în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) le solicită investitorilor lor care fac publicitate unor astfel de expresii de interes să le notifice orice modificare a dreptului de proprietate în scopul verificării dreptului de proprietate și al păstrării evidențelor.</p> <p>(5) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care sugerează un preț de referință pentru activitățile de cumpărare și vânzare menționate la alineatul (1) de la prezentul articol își informează clienții că prețul de referință sugerat nu are caracter obligatoriu și prezintă elemente esențiale ale metodologiei în conformitate cu articolul 19 alineatul (6).</p>		<p><i>Articolul 26</i> Accesul la evidențe</p> <p>Furnizorii de servicii de finanțare participativă:</p> <p>(a) păstrează toate evidențele legate de serviciile și de tranzacțiile lor pe un suport durabil pe o durată de cel puțin cinci ani;</p> <p>(b) se asigură că clienții lor au în permanență acces imediat la evidențele serviciilor care le sunt furnizate;</p> <p>(c) păstrează pe o durată de cel puțin cinci ani toate contractele dintre furnizorii de servicii de finanțare participativă și clienții acestora.</p>	<p>Articolul 19. Documentația internă, păstrarea evidenței tranzacțiilor</p> <p>(1) Furnizorul este obligat să păstreze, la sediu ori în alt loc indicat în actul de constituire, documentația prevăzută de prezenta lege și actele normative subordonate acesteia, de legislația privind societățile pe acțiuni sau societățile cu răspundere limitată, de actele normative de reglementare a contabilității și raportării financiare, rapoartele specifice în conformitate cu actele normative ale</p>	Compatibil		
--	--	--	---	------------	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>deja disponibilă, sau cu informațiile care trebuie să figureze în fișa cu informații esențiale privind investiția, în cazul în care fișa cu informații esențiale privind investiția nu este încă disponibilă.</p> <p>(3) Pentru comunicările lor publicitare, furnizorii de servicii de finanțare participativă utilizează una sau mai multe dintre limbile oficiale ale statului membru în care sunt difuzate comunicările publicitare sau o limbă acceptată de autoritățile competente din statul membru respectiv.</p> <p>(4) Autorităților competente din statul membru în care sunt difuzate comunicările publicitare le revine responsabilitatea de a supraveghea respectarea și de a asigura respectarea de către furnizorii de servicii de finanțare participativă a actelor cu putere de lege și a actelor administrative aplicabile comunicărilor publicitare.</p> <p>(5) Autoritățile competente nu solicită notificarea și aprobarea ex ante a comunicărilor publicitare.</p>	<p>(3) Orice informație privind beneficiile potențiale pentru investitori și/sau dezvoltatori furnizate în publicitatea activității furnizorului trebuie să fie proporțională cu informațiile despre riscurile potențiale dezvăluite. Publicitatea nu trebuie să lase impresia că un potențial investitor poate aștepta să primească beneficii financiare.</p>			
<p>Publicarea dispozițiilor de drept intern privind cerințele de marketing</p> <p>(1) Autoritățile competente publică și actualizează pe paginile lor de internet actele cu putere de lege și actele administrative naționale aplicabile comunicărilor publicitare ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă, pentru care autoritățile competente au responsabilitatea de a le supraveghea respectarea și de a asigura respectarea acestora de către furnizorii de servicii de finanțare participativă.</p> <p>(2) Autoritățile competente notifică ESMA cu privire la actele cu putere de lege și la actele administrative menționate la alineatul (1) și pun la dispoziția ESMA un rezumat al respectivelor acte cu putere de lege și acte administrative într-o limbă uzuală în domeniul finanțelor internaționale.</p> <p>(3) Autoritățile competente notifică ESMA cu privire la orice modificare a informațiilor puse la</p>	<p>Secțiunea 2. Reglementarea și supravegherea activității de finanțare participativă</p> <p>Articolul 42. Atribuțiile autorității de supraveghere (...) (2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității de finanțare participativă, autoritatea de supraveghere:</p> <p>a) stabilește prin acte sale normative cerințele aplicate tuturor furnizorilor care se referă la: transparența structurii de proprietate a furnizorului, dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare și furnizare a informațiilor obligatorii, norme și reguli de raportare;</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>PL plasează obligația respectivă în atribuția autorității de supraveghere.</p> <p>Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.</p>	

<p>dispoziție în temeiul alineatului (2) și pun la dispoziția ESMA, fără întârziere, un rezumat actualizat al actelor cu putere de lege și al actelor administrative relevante menționate la alineatul (1).</p> <p>(4) Atunci când autoritățile competente nu au responsabilitatea de a supraveghea respectarea și de a asigura respectarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative menționate la alineatul (1), acestea publică pe paginile lor de internet datele de contact de unde se pot obține informații cu privire la actele cu putere de lege și actele administrative menționate la alineatul (1).</p> <p>(5) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de punere în aplicare care stabilesc formularele, modelele și procedurile standard pentru notificările prevăzute în prezentul articol.</p> <p>ESMA transmite Comisiei proiectele de standarde tehnice de punere în aplicare până la 10 noiembrie 2021.</p> <p>Se conferă Comisiei competența de a adopta standardele tehnice de punere în aplicare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p> <p>(6) ESMA publică și menține pe pagina sa de internet rezumatul menționat la alineatul (2), precum și linkuri către paginile de internet ale autorităților competente menționate la alineatul (1). Nu poate fi angajată răspunderea ESMA pentru informațiile prezentate în rezumat.</p> <p>(7) Autoritățile competente reprezintă punctele unice de contact responsabile cu furnizarea de informații privind normele de marketing în statele lor membre.</p> <p>(8) Autoritățile competente prezintă către ESMA, în mod regulat și cel puțin o dată pe an, rapoarte cu privire la măsurile de asigurare a respectării legislației pe care le-au întreprins în anul precedent pe baza actelor cu putere de lege și a actelor</p>				
---	--	--	--	--

<p>administrative aplicabile comunicărilor publicitare ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă. Rapoartele prezintă, în special:</p> <p>(a) numărul total al măsurilor de asigurare a respectării legislației luate în funcție de tipul de abateri, dacă există;</p> <p>(b) dacă sunt disponibile, rezultatele măsurilor de asigurare a respectării legislației, inclusiv tipul de sancțiuni aplicate, sau măsurile corective aplicate de furnizorii de servicii de finanțare participativă; și</p> <p>(c) dacă sunt disponibile, exemple cu privire la modul în care autoritățile competente au tratat cazurile în care furnizorii de servicii de finanțare participativă nu au respectat actele cu putere de lege și actele administrative naționale.</p>					
<p>Autoritățile competente și ESMA</p> <p><i>Articolul 29</i></p> <p>Autoritățile competente</p> <p>(1) Statele membre desemnează autoritățile competente responsabile cu îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor prevăzute în prezentul regulament și informează ESMA cu privire la aceasta.</p> <p>(2) În cazul în care statele membre desemnează mai multe autorități competente în temeiul alineatului (1), acestea stabilesc sarcinile fiecărei autorități și desemnează pe una dintre acestea ca punct unic de contact pentru cooperarea administrativă transfrontalieră între autoritățile competente, precum și cu ESMA.</p> <p>(3) ESMA publică pe pagina sa de internet lista autorităților competente desemnate în conformitate cu alineatul (1).</p>					
<p>Competențele autorităților competente</p> <p><i>Articolul 30</i></p> <p>(1) Pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament, autoritățile competente dispun, conform dreptului intern, cel puțin de</p>					

	<p>următoarele competențe de investigare:</p> <p>(a) de a solicita furnizorilor de servicii de finanțare participativă și terților desemnați să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, precum și persoanelor fizice sau juridice care le controlează sau sunt controlate de aceștia să pună la dispoziție informații și documente;</p> <p>(b) de a solicita auditorilor și membrilor organelor de conducere ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă, precum și terților desemnați să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, să pună la dispoziție informații;</p> <p>(c) de a efectua inspecții sau investigații la fața locului în alte locații decât reședințele private ale persoanelor fizice și, în acest scop, de a pătrunde în locații pentru a avea acces la documente și la alte date sub orice formă, în cazul în care există o suspiciune rezonabilă că documentele și alte date legate de obiectul inspecției sau al investigației pot fi relevante pentru a dovedi un caz de încălcare a prezentului regulament.</p> <p>(2) Pentru a-și îndeplini atribuțiile în temeiul prezentului regulament, autoritățile competente dispun, conform dreptului intern, cel puțin de următoarele competențe de supraveghere:</p> <p>(a) de a suspenda o ofertă de finanțare participativă timp de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive, de fiecare dată când au motive întemeiate să suspecteze un caz de încălcare a prezentului regulament;</p> <p>(b) de a interzice sau suspenda comunicările publicitare sau de a solicita unui furnizor de servicii de finanțare participativă, sau unui terț desemnat să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, să înceteze sau să suspende comunicările publicitare timp de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive, atunci când</p>
--	--

<p>există motive întemeiate de a suspecta încălcarea prezentului regulament;</p> <p>(c) de a interzice o ofertă de finanțare participativă în cazul în care constată încălcarea prezentului regulament sau au motive întemeiate să suspecteze încălcarea acestuia;</p> <p>(d) de a suspenda sau de a solicita unui furnizor de servicii de finanțare participativă să suspende prestarea de servicii de finanțare participativă timp de cel mult 10 zile lucrătoare consecutive, atunci când există motive întemeiate să suspecteze încălcarea prezentului regulament;</p> <p>(e) de a interzice prestarea de servicii de finanțare participativă în cazul în care constată încălcarea prezentului regulament;</p> <p>(f) de a face public faptul că un furnizor de servicii de finanțare participativă, sau un terț desemnat să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, nu își respectă obligațiile;</p> <p>(g) de a prezenta sau de a solicita unui furnizor de servicii de finanțare participativă, sau unui terț desemnat să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, să prezinte toate informațiile semnificative care pot să influențeze prestarea de servicii de finanțare participativă, pentru a asigura protecția investitorilor sau buna funcționare a pieței;</p> <p>(h) de a suspenda sau de a solicita unui furnizor de servicii de finanțare participativă, sau unui terț desemnat să îndeplinească funcții în ceea ce privește prestarea de servicii de finanțare participativă, să suspende prestarea de servicii de finanțare participativă în cazul în care autoritățile competente consideră că situația furnizorului de servicii de finanțare participativă este de așa natură încât prestarea de servicii de finanțare participativă ar fi în detrimentul intereselor investitorilor;</p>				
--	--	--	--	--

(i) de a transfera contractele existente unui alt furnizor de servicii de finanțare participativă în cazul în care autorizarea unui furnizor de servicii de finanțare participativă este retrasă în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) primul paragraf litera (c), cu acordul clienților și al furnizorului de servicii de finanțare participativă destinatar.

Toate măsurile adoptate în exercitarea competențelor în temeiul prezentului alineat sunt proporționale, justificate corespunzător și adoptate în conformitate cu articolul 40.

(3) În cazul în care dreptul intern o impune, autoritatea competentă poate solicita autorității judiciare relevante să hotărască asupra exercitării competențelor menționate la alineatele (1) și (2).

(4) Furnizorul de servicii de finanțare participativă căruiu îi sunt transferate contractele existente, astfel cum se menționează la alineatul (2) primul paragraf litera (i), este autorizat să presteze servicii de finanțare participativă în același stat membru în care a fost autorizat furnizorul inițial de servicii de finanțare participativă.

(5) Autoritățile competente își exercită funcțiile și competențele menționate la alineatele (1) și (2) în oricare dintre următoarele moduri:

- (a) în mod direct;
- (b) în colaborare cu alte autorități;
- (c) sub responsabilitate proprie prin delegare către astfel de autorități;
- (d) prin sesizarea autorităților judiciare competente.
- (6) Statele membre se asigură că sunt în vigoare măsuri corespunzătoare care să confere autorităților competente toate competențele de supraveghere și de investigare necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile.
- (7) O persoană fizică sau juridică care pune informații la dispoziția autorității competente în conformitate cu prezentul regulament nu este considerată vinovată de încălcarea vreunei restricții

de comunicare de informații impuse prin contract sau prin acte cu putere de lege și acte administrative și acestea nu îi revine niciun fel de răspundere cu privire la notificarea respectivă.					
<p>Cooperarea dintre autoritățile competente</p> <p>(1) Autoritățile competente cooperează reciproc în sensul prezentului regulament. Acestea fac schimb de informații fără întârzieri nejustificate și cooperează în cadrul activităților de investigare, de supraveghere și de asigurare a respectării legislației.</p> <p>În cazul în care au stabilit, în conformitate cu articolul 39 alineatul (1), sancțiuni penale în cazul încălcării prezentului regulament, statele membre se asigură că sunt în vigoare măsuri corespunzătoare, astfel încât autoritățile competente să dispună de toate competențele necesare pentru a lua legătura cu autoritățile judiciare, autoritățile responsabile de urmărirea penală sau autoritățile judiciare în materie penală din jurisdicția lor pentru a primi informații specifice legate de anchete penale sau de proceduri penale inițiate în cazurile de încălcare a prezentului regulament și pentru a pune aceleași informații și la dispoziția autorității competente, precum și la dispoziția ESMA, cu scopul de a-și îndeplini obligația de a coopera în sensul prezentului regulament.</p> <p>(2) O autoritate competentă poate refuza să dea curs unei cereri de informații sau unei cereri de cooperare la investigații numai într-una din următoarele situații excepționale:</p> <p>(a) atunci când satisfacerea cererii este de natură să afecteze în mod negativ propriile investigații, activitățile de asigurare a respectării legislației sau o anchetă penală;</p> <p>(b) atunci când s-a inițiat deja o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva aceluiași persoane fizice sau juridice în fața autorităților</p>			Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.		

statului membru căruia i-a fost adresată cererea;
(c) atunci când s-a pronunțat deja o hotărâre definitivă împotriva acestor persoane fizice sau juridice pentru aceleași fapte în statul membru căruia i-a fost adresată cererea.

(3) La cerere, autoritățile competente pun la dispoziție, fără întârzieri nejustificate, toate informațiile necesare în sensul prezentului regulament.

(4) O autoritate competentă poate solicita sprijinul unei autorități competente dintr-un alt stat membru cu privire la inspecții sau la investigații la fața locului. O autoritate competentă solicitantă informează ESMA cu privire la orice solicitare menționată la primul paragraf. În cazul în care o autoritate competentă primește din partea autorității competente dintr-un alt stat membru o solicitare de a efectua o inspecție sau o investigație la fața locului, aceasta poate acționa în una dintre modalitățile următoare:

(a) să efectueze inspecția la fața locului sau investigația pe cont propriu;

(b) să permită autorității competente care a transmis solicitarea să participe la o inspecție sau o investigație la fața locului;

(c) să permită autorității competente care a transmis solicitarea să efectueze inspecția sau investigația la fața locului pe cont propriu;

(d) să desemneze auditori sau experți care să efectueze inspecția sau investigația la fața locului;

(e) să efectueze anumite activități de supraveghere împreună cu celelalte autorități competente.

(5) Autoritățile competente pot sesiza ESMA cu privire la situațiile în care o cerere de cooperare, în special privind schimbul de informații, a fost respinsă sau nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil. Fără a aduce atingere articolului 258 din TFUE, în situațiile menționate, ESMA poate acționa în conformitate cu competența care îi este

conferită în temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

(6) Autoritățile competente își coordonează îndeaproape supravegherea, pentru a identifica și remedia cazurile de încălcare a prezentului regulament, pentru a dezvolta și a promova cele mai bune practici, a facilita colaborarea, a stimula consecvența interpretării și a furniza evaluări interjurisdicționale în cazul oricăror neînțelegeri.

(7) În cazul în care o autoritate competentă constată sau are motive să suspecteze că a fost încălcată oricare dintre cerințele prezentului regulament, aceasta informează autoritatea competentă a entității sau entităților suspectate de o astfel de încălcare cu privire la constatările sale, într-o manieră suficient de detaliată.

(8) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a preciza informațiile care urmează să facă obiectul schimbului dintre autoritățile competente în conformitate cu alineatul (1).

ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de reglementare până la 10 mai 2022.

Se delegă Comisiei competența de a completa prezentul regulament prin adoptarea standardelor tehnice de reglementare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

(9) ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de punere în aplicare pentru a stabili formulare, modele și proceduri standard pentru cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile competente.

ESMA prezintă Comisiei proiectele de standarde tehnice de punere în aplicare până la 10 mai 2022.

Se conferă Comisiei competența de a adopta standardele tehnice de punere în aplicare menționate la primul paragraf de la prezentul

alineat, în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.					
<p>Cooperarea dintre autoritățile competente și ESMA</p> <p><i>Articolul 32</i></p> <p>(1) Autoritățile competente și ESMA cooperează îndeaproape în sensul prezentului regulament și în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1095/2010. Acestea fac schimb de informații pentru a-și îndeplini atribuțiile în temeiul prezentului capitol.</p> <p>(2) În cazul unei inspecții la fața locului sau al unei investigații cu efecte transfrontaliere, dacă una dintre autoritățile competente solicită acest lucru, ESMA coordonează inspecția sau investigația.</p> <p>(3) Autoritățile competente pun la dispoziția ESMA, fără întârziere, toate informațiile necesare pentru ca aceasta să își îndeplinească atribuțiile, în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p> <p>(4) În vederea asigurării unor condiții uniforme de aplicare a prezentului articol, ESMA elaborează proiecte de standarde tehnice de punere în aplicare pentru a stabili formulare, modele și proceduri standard pentru cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile competente și ESMA.</p> <p>ESMA prezintă proiectele de standarde tehnice de punere în aplicare Comisiei până la 10 mai 2022.</p> <p>Se conferă Comisiei competența de a adopta standardele tehnice de punere în aplicare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat, în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>			Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.		
<p>Cooperarea cu alte autorități</p> <p><i>Articolul 33</i></p> <p>În cazul în care un furnizor de servicii de finanțare participativă desfășoară alte activități pe lângă cele vizate de autorizația menționată la articolul 12, autoritățile competente cooperează cu autoritățile</p>			Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu		

responsabile de supravegherea acestor alte activități, astfel cum se prevede în dreptul relevant al Uniunii sau intern.			ESMA inaplicabile.		
<p><i>Articolul 34</i></p> <p>Obligațiile de notificare</p> <p>Statele membre notifică actele cu putere de lege și actele administrative de punere în aplicare a prezentului capitol, inclusiv orice dispoziții relevante de drept penal, Comisiei și ESMA până la 10 noiembrie 2021. Statele membre înștiințează fără întârzieri nejustificate Comisia și ESMA cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.</p>			Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.		
<p><i>Articolul 35</i></p> <p>Secretul profesional</p> <p>(1) Toate informațiile care fac obiectul unui schimb între autoritățile competente în conformitate cu prezentul regulament și care privesc condițiile comerciale sau operaționale și alte aspecte economice sau personale sunt considerate confidențiale și intră sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional, cu excepția cazului în care autoritatea competentă precizează, la momentul comunicării, că informațiile respective pot fi comunicate sau a cazului în care comunicarea lor este necesară pentru proceduri judiciare.</p> <p>(2) Obligația de păstrare a secretului profesional revine tuturor persoanelor fizice sau juridice care lucrează sau au lucrat pentru autoritatea competentă sau pentru orice terț cărui autoritatea competentă i-a delegat competențele sale. Informațiile care fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional nu pot fi comunicate niciunei alte persoane fizice sau juridice sau autorități, exceptând cazurile în care se invocă temeiul dispozițiilor dreptului Uniunii sau ale dreptului intern.</p>			Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.		
<p><i>Articolul 36</i></p> <p>Protecția datelor</p>	Articolul 10. Protecția datelor cu caracter personal	Compatibil			

<p>În ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul de aplicare al prezentului regulament, autoritățile competente își îndeplinesc sarcinile în sensul prezentului regulament în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679. În ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către ESMA în temeiul prezentului regulament, aceasta respectă Regulamentul (UE) 2018/1725.</p>	<p>(1) Furnizorul asigură respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal în procesul de prestare a serviciilor de finanțare participativă.</p> <p>(2) Datele cu caracter personal se colectează de către furnizor și/sau de către persoanele împuternicite de către acesta numai cu acordul prealabil al persoanei care solicită prestarea serviciilor de finanțare participativă și numai în măsura în care acestea sunt necesare pentru prestarea acestor servicii.</p> <p>(3) Datele personale nu pot fi colectate sau prelucrate în alte scopuri fără consimțământul expres al persoanei interesate.</p> <p>(4) Furnizorii prelucrează datele cu caracter personal ale clienților în strictă conformitate cu legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal.</p>		
<p><i>Articolul 37</i></p> <p>Măsuri preventive</p> <p>(1) În cazul în care autoritatea competentă din statul membru în care sunt prestate serviciile de finanțare participativă are motive clare și demonstrabile să suspecteze că au fost comise nereguli de către furnizorul de servicii de finanțare participativă sau de către terți desemnați să îndeplinească funcții în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă sau că furnizorul de servicii de finanțare participativă sau terții au încălcat obligațiile care le revin în temeiul prezentului regulament, aceasta informează despre acest lucru autoritatea competentă care a acordat autorizația și ESMA.</p> <p>(2) În cazul în care, în pofida măsurilor luate de autoritatea competentă care a acordat autorizația, furnizorul de servicii de finanțare participativă, sau un terț desemnat să îndeplinească funcții în legătură</p>			<p>Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.</p>

<p>cu prestarea de servicii de finanțare participativă, continuă să încalce prezentul regulament, autoritatea competentă a statului membru în care sunt prestate serviciile de finanțare participativă, după ce a informat autoritatea competentă care a acordat autorizația și ESMA, ia toate măsurile corespunzătoare pentru a proteja investitorii și informează Comisia și ESMA în acest sens, fără întârzieri nejustificate.</p> <p>(3) În cazul în care o autoritate competentă nu este de acord cu vreuna dintre măsurile luate de o altă autoritate competentă în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol, aceasta poate sesiza în acest sens ESMA. ESMA poate acționa în conformitate cu competențele care i-au fost conferite în temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.</p>					
<p>Tratarea plângerilor de către autoritățile competente</p> <p><i>Articolul 38</i></p> <p>(1) Autoritățile competente stabilesc proceduri care să le permită clienților și altor părți interesate, inclusiv asociațiilor de consumatori, să depună plângeri la autoritățile competente cu privire la presupuse cazuri de încălcare a prezentului regulament de către furnizorii de servicii de finanțare participativă. În toate cazurile, plângerile ar trebui să fie acceptate în scris sau în format electronic și într-o limbă oficială a statului membru în care se depune plângerea sau într-o limbă acceptată de autoritățile competente din statul membru respectiv.</p> <p>(2) Informațiile cu privire la procedurile privind plângerile menționate la alineatul (1) sunt puse la dispoziție pe pagina de internet a fiecărei autorități competente și sunt comunicate ESMA. ESMA publică pe pagina sa de internet trimerile la secțiunile referitoare la procedurile privind plângerile din cadrul paginilor de internet ale</p>			<p>Prevăzut de Legea protecției consumatorilor, Legea APPCSP și Legea CNPF</p> <p>Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.</p>		

autorităților competente.						
<p>Sancțiuni administrative și alte măsuri administrative Sancțiuni administrative și alte măsuri administrative</p> <p>(1) Fără a aduce atingere competențelor de supraveghere și de investigare ale autorităților competente prevăzute la articolul 30 și dreptului statelor membre de a prevedea și a aplica sancțiuni penale, statele membre, în conformitate cu dreptul intern, conferă autorităților competente competența de a impune sancțiuni administrative și de a lua alte măsuri administrative adecvate care trebuie să fie eficace, proporționale și disuasive. Respectiv, sancțiuni administrative și alte măsuri administrative se aplică cel puțin pentru:</p> <p>(a) cazurile de încălcare a articolelor 3, 4 și 5, a articolului 6 alineatele (1)-(6), a articolului 7 alineatele (1)-(4), a articolului 8 alineatele (1)-(6), a articolului 9 alineatele (1) și (2), a articolului 10, a articolului 11, a articolului 12 alineatul (1), a articolului 13 alineatul (2), a articolului 15 alineatele (2) și (3), a articolului 16 alineatul (1), a articolului 18 alineatele (1) și (4), a articolului 19 alineatele (1)-(6), a articolului 20 alineatele (1) și (2), a articolului 21 alineatele (1)-(7), a articolului 22, a articolului 23 alineatele (2)-(13), a articolelor 24, 25 și 26 și a articolului 27 alineatele (1)-(3);</p> <p>b) refuzul de a coopera sau de a se conforma în situația unei investigații, a unei inspecții sau a unei solicitări reglementate de articolul 30 alineatul (1).</p> <p>Statele membre pot decide să nu prevadă norme privind sancțiunile administrative sau alte măsuri administrative în cazurile de încălcare pentru care se aplică sancțiuni penale în temeiul dreptului lor intern.</p>	<p>Articolul 43. Încalcări și sancțiuni</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere poate aplica sancțiuni furnizorului sau administratorului acestui în cazul în care aceștia:</p> <p>a) încalcă prevederile art. 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 32 și 33 ale prezentei Legi;</p> <p>b) încalcă actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>c) încalcă obligațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau alte legi și controlul privind respectarea acestora ține de autoritate de supraveghere;</p> <p>d) împiedică activitatea de control al autorității de supraveghere.</p>	<p>Odată cu acest PL va fi introdus un nou art. 310⁴ în Codul Contravențional care va stabili sancțiunile contravenționale</p> <p>Prevederi UE</p>				

<p>Până la 10 noiembrie 2021, statele membre notifică în detaliu Comisiei și ESMA normele menționate la primul și al doilea paragraf. Statele membre notifică fără întârziere Comisiei și ESMA orice eventuale modificări ulterioare a acestora.</p>	<p>(2) Statele membre, în conformitate cu dreptul lor intern, se asigură că autoritățile competente au competența de a impune cel puțin următoarele sancțiuni administrative și alte măsuri administrative în ceea ce privește cazurile de încălcare enumerate la alineatul (1) primul paragraf litera (a):</p> <p>(a) o declarație publică în cadrul căreia se indică persoana fizică sau juridică responsabilă și natura încălcării;</p> <p>(b) un ordin prin care i se cere persoanei fizice sau juridice să înceteze încălcarea și să se abțină de la repetarea comportamentului respectiv;</p> <p>(c) o interdicție care împiedică orice membru al organului de conducere al persoanei juridice responsabile de încălcare sau orice altă persoană fizică responsabilă de încălcare să exercite funcții de conducere în cadrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(d) amenzi administrative maxime egale cu cel puțin de două ori valoarea beneficiului rezultat din încălcare, în cazul în care beneficiul poate fi determinat, chiar dacă acesta depășește sumele maxime prevăzute la litera (e);</p> <p>(e) în cazul unei persoane juridice, amenzi administrative maxime de cel puțin 500 000 EUR sau, în statele membre a căror monedă nu este euro, valoarea corespunzătoare în moneda națională la 9 noiembrie 2020 sau de până la 5 % din cifra de afaceri anuală totală a persoanei juridice respective conform ultimelor situații financiare disponibile aprobate de organul de conducere. În cazul în care persoana juridică este o întreprindere-mamă sau o</p>	<p>specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.</p> <p>Sancțiunile au fost adaptate la practica administrativă și legislativă a Republicii Moldova</p>	
--	--	--	--

<p>filială a întreprinderii-mamă care trebuie să întocmească situații financiare consolidate în conformitate cu Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului (23), cifra de afaceri anuală totală relevantă este cifra de afaceri anuală totală sau tipul de venit corespunzător conform actelor legislative relevante ale Uniunii din domeniul contabilității, conform celei mai recente situații financiare consolidate disponibile aprobate de organul de conducere al întreprinderii-mamă de cel mai înalt rang;</p> <p>(f) în cazul unei persoane fizice, amenzi administrative pecuniare maxime de cel puțin 500 000 EUR sau, în statele membre a căror monedă nu este euro, valoarea echivalentă în moneda națională la 9 noiembrie 2020.</p> <p>(3) Statele membre pot prevedea sancțiuni sau măsuri suplimentare și niveluri mai ridicate ale amenzilor administrative față de cele prevăzute în prezentul regulament, atât în ceea ce privește persoanele fizice, cât și persoanele juridice responsabile de încălcare.</p>					
<p>Exercitarea competențelor de supraveghere și a competențelor de a aplica sancțiuni</p> <p>(1) La stabilirea tipului și nivelului unei sancțiuni administrative sau ale unei alte măsuri administrative care se aplică în conformitate cu articolul 39, autoritățile competente iau în considerare în ce măsură încălcarea este intenționată sau rezultă dintr-o neglijență, precum și toate celelalte circumstanțe relevante, inclusiv, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata încălcării;</p> <p>(b) gradul de răspundere care revine persoanei fizice sau juridice responsabile de încălcare;</p> <p>(c) capacitatea financiară a persoanei fizice sau juridice responsabile de încălcare, astfel cum este indicată de cifra de afaceri totală a persoanei</p>	<p>Articolul 43. Încalcări și sancțiuni</p> <p>(...)</p> <p>(3) La stabilirea tipului și mărimii unei sancțiuni aplicate conform prezentului articol, autoritatea competentă ia în considerare în ce măsură încălcarea este intenționată sau rezultă dintr-o neglijență, precum și alte circumstanțe relevante, inclusiv, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata încălcării;</p> <p>b) gradul de răspundere care revine persoanei responsabile de încălcare;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare;</p> <p>d) volumul profiturilor obținute sau al pierderilor evitate de către persoana</p>				

<p>juridice responsabile sau de venitul anual și de activele nete ale persoanei fizice responsabile;</p> <p>(d) volumul profiturilor obținute sau al pierderilor evitate de către persoana fizică sau juridică responsabilă de încălcare, în măsura în care acestea pot fi stabilite;</p> <p>(e) pierderile suferite de terți ca urmare a încălcării, în măsura în care acestea pot fi stabilite;</p> <p>(f) măsura în care persoana fizică sau juridică responsabilă de încălcare cooperează cu autoritățile competente, fără a aduce atingere necesității de a reține profitul obținut sau pierderile evitate de această persoană;</p> <p>(g) încălcările săvârșite anterior de către persoana fizică sau juridică responsabilă de încălcare;</p> <p>(h) efectele pe care le are încălcarea asupra intereselor investitorilor.</p> <p>(2) Autoritățile competente își exercită funcțiile și competențele menționate la articolul 39 în conformitate cu articolul 30 alineatul (2) al doilea paragraf.</p> <p>(3) În exercitarea competențelor lor de a aplica sancțiuni administrative și alte măsuri administrative în temeiul articolului 39, autoritățile competente cooperează strâns pentru a garanta că exercitarea competențelor lor de supraveghere și investigare și sancțiunile administrative și alte măsuri administrative pe care le aplică sunt eficace și adecvate în temeiul prezentului regulament. Acestea își coordonează activitățile pentru a evita dublarea sau suprapunerea atunci când își exercită competențele de supraveghere și de investigare și când aplică sancțiuni administrative și alte măsuri administrative în cazuri transfrontaliere.</p>	<p>responsabilă de încălcare, în măsura în care acestea pot fi stabilite;</p> <p>e) pierderile suferite de terți ca urmare a încălcării, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>f) măsura în care persoana responsabilă de încălcare cooperează cu autoritatea de supraveghere;</p> <p>g) încălcările săvârșite anterior de către persoana responsabilă;</p> <p>h) efectele pe care le are încălcarea asupra intereselor investitorilor.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere și personalul acesteia poartă răspunderea prevăzută de lege pentru deciziile și acțiunile ilegale și abuzive care au periclitat activitatea furnizorilor sau le-au cauzat prejudicii.</p>		
<p>Dreptul la o cale de atac</p> <p>Statele membre se asigură că orice decizie adoptată în temeiul prezentului regulament este justificată în mod corespunzător și face obiectul unei căi de atac</p>	<p>(...)</p> <p>Articolul 43. Încalcări și sancțiuni</p> <p>(5) Deciziile autorității de supraveghere privind sancțiunile pot fi</p>		

<p>în fața unei instanțe judecătorești. Dreptul la o cale de atac în fața unei instanțe judecătorești se aplică și în cazul în care nu s-a luat nicio hotărâre în privința unei cereri de autorizare care cuprinde toate informațiile necesare, în termen de șase luni de la depunerea sa.</p>	<p>contestate în ordinea și procedura prevăzută de lege corespunzătoare sancțiunii aplicate.</p>			
<p><i>Articolul 42</i></p> <p>Publicarea deciziilor</p> <p>(1) Decizia prin care se aplică sancțiuni administrative sau alte măsuri administrative în cazurile de încălcare a prezentului regulament se publică de către autoritățile competente pe paginile lor de internet oficiale imediat după ce persoana fizică sau juridică căreia i se adresează decizia este informată cu privire la decizia respectivă. Publicarea cuprinde cel puțin informații privind tipul și natura încălcării și identitatea persoanelor fizice sau juridice responsabile. Această obligație nu se aplică deciziilor de aplicare a măsurilor cu caracter investigativ.</p> <p>(2) În cazul în care publicarea identității entităților juridice ori a identității sau a datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice este considerată de către autoritatea competentă ca fiind disproporționată, ca urmare a unei evaluări efectuate de la caz la caz cu privire la proporționalitatea publicării unor astfel de date, sau în cazul în care publicarea respectivă ar pune în pericol o investigație în curs, autoritățile competente acționează în una dintre modalitățile următoare:</p> <p>(a) amână publicarea deciziei de aplicare a sancțiunii sau a măsurii până în momentul în care motivele nepublicării încetează să existe;</p> <p>(b) publică în mod anonim decizia de aplicare a sancțiunii sau a măsurii, într-un mod care să fie conform cu dreptul intern, în cazul în care o astfel de publicare anonimă asigură o protecție eficace a datelor cu caracter personal vizate;</p>		<p>Prevăzut de Legea Comisiei Naționale a Pieței Financiare</p>		

<p>(c) nu publică decizia de aplicare a sancțiunii sau a măsurii, în cazul în care opțiunile prevăzute la literele (a) și (b) sunt considerate insuficiente pentru a se asigura proporționalitatea publicării unei astfel de decizii în cazurile în care măsurile respective sunt considerate a fi minore.</p> <p>În cazul în care se decide publicarea în mod anonim a unei sancțiuni sau a unei măsuri, astfel cum se menționează la litera (b) de la primul paragraf, publicarea datelor relevante poate fi amânată pentru o perioadă rezonabilă de timp, dacă se preconizează că în perioada respectivă motivele pentru publicarea anonimă vor înceta să existe.</p> <p>(3) În cazul în care decizia de a aplica o sancțiune sau o măsură face obiectul unei căi de atac în fața autorităților judiciare sau a altor autorități relevante, autoritățile competente publică imediat pe pagina lor de internet oficială aceste informații și orice informații ulterioare cu privire la rezultatul unei astfel de căi de atac. Mai mult, se publică și orice decizie de anulare a unei decizii anterioare de aplicare a unei sancțiuni sau măsuri.</p> <p>(4) Autoritățile competente se asigură că orice informație publicată în temeiul prezentului articol este menținută pe pagina lor de internet oficială pe o durată de cel puțin cinci ani de la publicare. Datele cu caracter personal incluse în informațiile publicate sunt menținute pe pagina de internet oficială a autorității competente numai pe durata stabilită de normele aplicabile privind protecția datelor.</p>				
<p><i>Articolul 43</i></p> <p>Raportarea sancțiunilor și a măsurilor administrative către ESMA</p> <p>(1) Autoritatea competentă transmite anual ESMA informații agregate privind toate sancțiunile administrative și alte măsuri administrative aplicate în conformitate cu articolul 39. ESMA publică aceste informații într-un raport anual.</p>		<p>Prevederi UE specifice relației autorităților naționale cu ESMA inaplicabile.</p>		

<p>În cazul în care statele membre au ales, în conformitate cu articolul 39 alineatul (1), să prevadă sancțiuni penale pentru cazurile de încălcare a dispozițiilor menționate la alineatul respectiv, autoritățile lor competente transmit anual ESMA date cu caracter anonim și agregat cu privire la toate anchetele penale efectuate și sancțiunile penale aplicate. ESMA publică date privind sancțiunile penale aplicate într-un raport anual.</p> <p>(2) În cazul în care a prezentat publicului anumite sancțiuni administrative, alte măsuri administrative sau sancțiuni penale, autoritatea competentă le raportează simultan către ESMA.</p> <p>(3) Autoritățile competente informează ESMA cu privire la toate sancțiunile administrative sau la alte măsuri administrative impuse dar nepublicate, inclusiv orice cale de atac introdusă în legătură cu acestea și la rezultatul lor. Statele membre se asigură că autoritățile competente primesc informațiile și hotărârea finală în legătură cu orice sancțiune penală impusă și le transmit ESMA. ESMA menține o bază de date centralizată a sancțiunilor și măsurilor administrative care i-au fost aduse la cunoștință, exclusiv în scopul schimburilor de informații dintre autoritățile competente. Respectiva bază de date poate fi accesată numai de ESMA, ABE și autoritățile competente și se actualizează pe baza informațiilor puse la dispoziție de acestea.</p>				
<p><i>CAPITOLUL VIII</i> Acte delegate <i>Articolul 44</i> Exercitarea delegării</p> <p>(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.</p> <p>(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 48 alineatul (3) se conferă Comisiei pe o perioadă de 36 de luni de la 9</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		

<p>noiembrie 2020.</p> <p>(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 48 alineatul (3) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte în ziua care urmează datei publicării acesteia în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității actelor delegate care sunt deja în vigoare.</p> <p>(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia se consultă cu experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.</p> <p>(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.</p> <p>(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 48 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu a formulat obiecții în termen de trei luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu trei luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.</p>				
<p>CAPITOLUL IX</p> <p>Dispoziții finale</p> <p><i>Articolul 45</i></p> <p>Raportare</p> <p>(1) Până la 10 noiembrie 2023 și după consultarea ESMA și ABE, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentului regulament, însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		

(2) Raportul conține o evaluare a următoarelor aspecte:

(a) funcționarea pieței pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă în Uniune, inclusiv evoluția și tendințele pieței, ținând seama de experiența în materie de supraveghere, de numărul de furnizori de servicii de finanțare participativă și de cota lor de piață, precum și efectele prezentului regulament în raport cu alte acte legislative relevante ale Uniunii, printre care Directiva 97/9/CE, Directiva 2011/61/UE ale Parlamentului European și a Consiliului (24), Directiva 2014/65/UE și Regulamentul (UE) 2017/1129;

(b) dacă domeniul de aplicare al serviciilor care intră sub incidența prezentului regulament rămâne adecvat, în raport cu pragul prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (c);

(c) utilizarea de instrumente admise în scopul finanțării participative pentru prestarea transfrontalieră de servicii de finanțare participativă;

(d) dacă domeniul de aplicare al serviciilor care intră sub incidența prezentului regulament rămâne adecvat, ținând cont de evoluția modelelor de afaceri care implică intermedierea de creanțe financiare, inclusiv cesiunea sau vânzarea către investitori terți a creanțelor aferente creditelor prin intermediul platformei de finanțare participativă;

(e) dacă sunt necesare ajustări ale definițiilor prevăzute în prezentul regulament, inclusiv definiția investitorului sofisticat prevăzută la articolul 2 alineatul (1) litera (i) și criteriile din anexa II, din perspectiva eficacității acestora în asigurarea protecției investitorilor;

(f) dacă cerințele prevăzute la articolul 4 alineatul (1), la articolul 6 și la articolul 24 rămân adecvate pentru realizarea obiectivelor prevăzute în prezentul regulament în ceea ce privește guvernanța, conformitatea și punerea la dispoziție a

<p>informațiilor referitoare la administrarea de portofolii individuale de împrumuturi și în lumina unor servicii similare prestate pentru valori mobiliare în conformitate cu Directiva 2014/65/UE;</p> <p>(g) efectele prezentului regulament asupra bunei funcționări a pieței interne a serviciilor de finanțare participativă a Uniunii, inclusiv efectele asupra accesului IMM-urilor la finanțare și asupra investitorilor și altor categorii de persoane fizice sau juridice afectate de aceste servicii;</p> <p>(h) implementarea inovării tehnologice în sectorul finanțării participative, inclusiv aplicarea unor noi modele de afaceri și tehnologii inovatoare;</p> <p>(i) dacă cerințele prudențiale prevăzute la articolul 11 rămân adecvate pentru realizarea obiectivelor prezentului regulament, în special în ceea ce privește nivelul cerințelor de fonduri proprii minime, definiția fondurilor proprii, utilizarea asigurărilor și combinația dintre fondurile proprii și asigurare;</p> <p>(j) dacă este necesară modificarea cerințelor privind informarea clienților prevăzute la articolul 19 sau ale garanțiilor pentru protecția investitorilor prevăzute la articolul 21;</p> <p>(k) dacă valoarea stabilită la articolul 21 alineatul (7) rămâne adecvată pentru realizarea obiectivelor prezentului regulament;</p> <p>(l) efectul regimului lingvistic acceptat de autoritățile competente în conformitate cu articolul 23 alineatele (2) și (3);</p> <p>(m) utilizarea buletinelor de anunțuri menționate la articolul 25, inclusiv efectele asupra pieței secundare a împrumuturilor, a valorilor mobiliare și a instrumentelor admise pentru finanțare participativă;</p> <p>(n) efectele pe care le au actele cu putere de lege și actele administrative naționale care reglementează comunicările publicitare ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă asupra libertății de a</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>presta servicii, concurenței și protecției investitorilor;</p> <p>(o) aplicarea sancțiunilor administrative și a altor măsuri administrative, în special, eventuala necesitate de a armoniza în continuare sancțiunile administrative prevăzute pentru încălcarea prezentului regulament;</p> <p>(p) necesitatea și proporționalitatea introducerii pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă a obligației de a respecta dispozițiile de drept intern care transpun Directiva (UE) 2015/849 în ceea ce privește spălarea banilor sau finanțarea terorismului, și a adăugării furnizorilor de servicii de finanțare participativă pe lista entităților cărora le revin obligații în sensul directivei menționate;</p> <p>(q) pertinenta de a autoriza entități stabilite în țări terțe drept furnizori de servicii de finanțare participativă în temeiul prezentului regulament;</p> <p>(r) cooperarea dintre autoritățile competente și ESMA și pertinenta investirii autorităților competente cu competența de a asigura supravegherea în temeiul prezentului regulament;</p> <p>(s) posibilitatea de a introduce măsuri specifice în prezentul regulament pentru a promova proiecte de finanțare participativă sustenabile și inovatoare, precum și utilizarea fondurilor Uniunii;</p> <p>(t) numărul total și ponderea pe piață ale furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați în temeiul prezentului regulament în perioada cuprinsă între 10 noiembrie 2021 și 10 noiembrie 2022, clasificate pe categorii de întreprinderi mici, mijlocii și mari;</p> <p>(u) volumul, numărul proiectelor și tendințele serviciilor transfrontaliere de finanțare participativă furnizate, prezentate pentru fiecare stat membru;</p> <p>(v) ponderea serviciilor de finanțare participativă prestate în temeiul prezentului regulament pe piața mondială a finanțării participative și pe piața</p>
--	---

<p>financiară a Uniunii;</p> <p>(w) costurile generate de respectarea prezentului regulament furnizorilor de servicii de finanțare participativă, prezentate ca procent din costurile operaționale;</p> <p>(x) volumul investițiilor retrace de investitori în perioada de reflecție, cota sa din volumul total al investițiilor și, pe baza acestor date, o evaluare cu privire la durata și natura perioadei de reflecție prevăzute la articolul 22, dacă acestea sunt adecvate și nu afectează eficiența procesului de majorare a capitalului sau a protecției investitorilor;</p> <p>(y) numărul și cuantumul amenzilor administrative și ale sancțiunilor penale aplicate în conformitate cu prezentul regulament sau în legătură cu acesta, clasificate în funcție de statele membre;</p> <p>(z) tipurile și tendințele de comportament fraudulos al investitorilor, al furnizorilor de servicii de finanțare participativă și al terților care se constată în legătură cu prezentul regulament.</p>				
<p>Modificarea Regulamentului (UE) 2017/1129</p> <p>La articolul 1 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2017/1129, se adaugă următoarea literă: „(k) o ofertă publică de valori mobiliare de la un furnizor de servicii de finanțare participativă autorizat în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului (*), cu condiția ca aceasta să nu depășească pragul prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din regulamentul respectiv.</p> <p>*) Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (JO L 347, 20.10.2020, p. 1).”</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>		
<p>Articolul 46</p>		<p>Prevederi</p>		
<p>Articolul 47</p>		<p>Prevederi</p>		

<p>Modificarea Directivei (UE) 2019/1937</p> <p>La partea I.B din anexa la Directiva (UE) 2019/1937 se adaugă următorul text:</p> <p>„(xxi) Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (JO L 347, 20.10.2020, p. 1).”</p>			UE neaplicabile		
<p>Articolul 48</p> <p>Perioada de tranziție acordată cu privire la serviciile de finanțare participativă prestate în conformitate cu dreptul intern</p> <p>(1) Furnizorii de servicii de finanțare participativă pot continua, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, să presteze servicii de finanțare participativă care intră sub incidența prezentului regulament până la 10 noiembrie 2022 sau până la data la care li se acordă autorizația menționată la articolul 12, oricare dintre aceste date survine prima.</p> <p>(2) Pe durata perioadei de tranziție menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, statele membre pot să stabilească proceduri simplificate de autorizare pentru entitățile care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, sunt autorizate în temeiul dreptului intern să presteze servicii de finanțare participativă. Autoritățile competente se asigură că cerințele prevăzute la articolul 12 sunt respectate înainte de a acorda autorizația în conformitate cu aceste proceduri simplificate.</p> <p>(3) Până la 10 mai 2022, Comisia evaluează, în urma consultării ESMA, aplicarea prezentului regulament în ceea ce privește furnizorii de servicii de finanțare participativă care prestează servicii de finanțare participativă doar la nivel național și efectele prezentului regulament asupra dezvoltării piețelor naționale de finanțare participativă și a</p>			Prevederi UE neaplicabile		

accesului la finanțare. Pe baza acestei evaluări, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 44 pentru a prelungi perioada menționată la alineatul (1) de la prezentul articol o singură dată cu o perioadă de 12 luni.					
<p>Derogare temporară acordată cu privire la pragurile stabilite la articolul 1 alineatul (2) litera (c)</p> <p>Prin derogare de la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din prezentul regulament, pentru o perioadă de 24 de luni de la 10 noiembrie 2021, în cazul în care, într-un stat membru, pragul valorii totale pentru publicarea unui prospect în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1129 este inferior valorii de 5 000 000 EUR, prezentul regulament se aplică în statul membru respectiv numai în ceea ce privește ofertele de finanțare participativă a căror valoare totală atinge valoarea pragului respectiv.</p>		Prevederi UE neaplicabile			
<p>Transpunerea modificării Directivei (UE) 2019/1937</p> <p>(1) Statele membre adoptă, publică și aplică până la 10 noiembrie 2021, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma cu articolul 47. Cu toate acestea, dacă data respectivă este anterioară datei de transpunere menționată la articolul 26 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1937, adoptarea, publicarea și aplicarea respectivelor acte cu putere de lege și acte administrative se amână până la data de transpunere menționată la articolul 26 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1937.</p> <p>(2) Statele membre comunică Comisiei și ESMA textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de articolul 47.</p>		Prevederi UE neaplicabile			
<p>Articolul 51</p>		Prevederi			

<p>Intrare în vigoare și aplicare</p> <p>Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.</p> <p>Se aplică de la 10 noiembrie 2021.</p> <p>Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.</p> <p>Adoptat la Bruxelles, 7 octombrie 2020.</p> <p>Pentru Parlamentul European</p> <p>Președintele</p> <p>D.M. SASSOLI</p> <p>Pentru Consiliu Președintele</p> <p>M. ROTH</p>		UE neaplicabile		
<p>FIȘA CU INFORMAȚII ESENȚIALE PRIVIND INVESTIȚIA</p> <p><i>ANEXA I</i></p> <p>Partea A: Informații despre dezvoltatorul (dezvoltatorii) de proiect(e) și proiectul de finanțare participativă</p> <p>(a) Identitatea, forma juridică, structura de proprietate, membrii organului de conducere și datele de contact;</p> <p>(b) Toate persoanele fizice și juridice responsabile de informațiile puse la dispoziție în fișa cu informații esențiale privind investiția. În cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale dezvoltatorului de proiect, se va indica numele și funcția persoanei fizice; în cazul persoanelor juridice, se va indica denumirea și sediul social.</p> <p>Următoarea declarație de responsabilitate:</p> <p>„Dezvoltatorul de proiect declară că, după cunoștința sa, nu au fost omise informații și că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Dezvoltatorul de proiect este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale privind investiția.”;</p> <p>(c) Activități principale ale dezvoltatorului de</p>	<p>ANEXA 1.</p> <p>FIȘA CU INFORMAȚII ESENȚIALE PRIVIND INVESTIȚIA</p> <p>Secțiunea 1. Informații despre dezvoltator și proiectul de finanțare participativă</p> <p>a) identitatea, forma juridică, structura de proprietate, membrii organului de conducere și datele de contact;</p> <p>b) lista persoanelor fizice și juridice responsabile de informațiile puse la dispoziție. În cazul persoanelor fizice, inclusiv al membrilor organelor de administrare, conducere sau supraveghere ale dezvoltatorului de proiect, se va indica numele și funcția persoanei fizice; în cazul persoanelor juridice, se va indica denumirea și sediul juridic.</p> <p>c) următoarea declarație de responsabilitate:</p> <p>„Dezvoltatorul de proiect declară că, după cunoștința sa, nu au fost omise informații și că acestea nu induc în eroare sau nu sunt inexacte în mod vădit. Dezvoltatorul de proiect este responsabil de pregătirea acestei fișe cu informații esențiale</p>			

<p>proiect; produsele oferite sau serviciile prestate de către dezvoltatorul de proiect;</p> <p>(d) Un hyperlink către cele mai recente situații financiare ale dezvoltatorului de proiect, dacă sunt disponibile;</p> <p>(e) Cifrele și indicatorii financiari anuali cheie ai dezvoltatorului de proiect din ultimii trei ani, dacă sunt disponibile;</p> <p>(f) Descrierea proiectului de finanțare participativă, inclusiv scopul și principalele caracteristici ale acestuia.</p> <p>Partea B: Principalele caracteristici ale procesului de finanțare participativă și, după caz, condițiile pentru mobilizarea de capital sau împrumutul de fonduri</p> <p>(a) Nivelul-țintă minim al capitalului care urmează să fie mobilizat sau nivelul-țintă minim al fondurilor care urmează să fie împrumutate în cadrul unei singure oferte de finanțare participativă și numărul de oferte care au fost finalizate de dezvoltatorul de proiect sau de furnizorul de finanțare participativă pentru respectivul proiect de finanțare participativă;</p> <p>(b) Termenul-limită pentru atingerea nivelului-țintă al capitalului mobilizat sau nivelul-țintă al fondurilor împrumutate;</p> <p>(c) Informații cu privire la consecințele în cazul în care nivelul-țintă al capitalului mobilizat sau nivelul-țintă al fondurilor împrumutate nu este atins până la termenul-limită;</p> <p>(d) Valoarea maximă a unei oferte de finanțare, în cazul în care diferă de nivelul-țintă al capitalului sau de nivelul-țintă al fondurilor menționat la litera (a);</p> <p>(e) Valoarea fondurilor proprii cu care dezvoltatorul de proiect s-a angajat să contribuie la proiectul de finanțare participativă;</p> <p>(f) Schimbarea structurii capitalului sau a împrumuturilor dezvoltatorului de proiect legate de</p>	<p>privind investiția.”;</p> <p>d) activitățile principale ale dezvoltatorului de proiect; produsele oferite sau serviciile prestate de către dezvoltatorul de proiect;</p> <p>e) descrierea proiectului de finanțare participativă, inclusiv scopul și principalele caracteristici ale acestuia;</p> <p>f) un hyperlink la rapoartele financiare și rapoartele de audit a situațiilor financiare pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul extern;</p> <p>g) un hyperlink la planul de afaceri;</p> <p>h) indicatorii financiari anuali cheie ai dezvoltatorului de proiect din ultimii trei ani, dacă sunt disponibile.</p> <p>Secțiunea 2. Caracteristicile procesului de finanțare participativă</p> <p>a) valoarea proiectului de finanțare participativă, numărul și valoarea ofertelor deja acceptate pentru respectivul proiect de finanțare participativă;</p> <p>b) termenul limită de acumulare a investiției;</p> <p>c) valoarea minimă și maximă a unei oferte de finanțare participativă;</p> <p>d) termenul de realizare a proiectului;</p> <p>e) informații cu privire la consecințele în cazul în care investițiile necesare proiectului de finanțare participativă nu sunt acumulate în termenul propus de dezvoltator;</p> <p>f) valoarea mijloacelor financiare cu care dezvoltatorul se angajează să contribuie la proiectul de finanțare participativă;</p>			
---	--	--	--	--

<p>oferta de finanțare participativă;</p> <p>(g) Existența și condițiile unei perioade de reflecție precontractuală pentru investitorii nesofisticați.</p> <p>Partea C: Factori de risc Prezentarea principalelor riscuri legate de finanțarea proiectului de finanțare participativă, de sector, de proiect, de dezvoltator de proiect și de valorile mobiliare, instrumente admise în scopul finanțării participative sau de împrumuturi, inclusiv a riscurilor geografice, dacă este cazul.</p> <p>Partea D: Informații privind oferta de valori mobiliare și de instrumente admise în scopul finanțării participative</p> <p>(a) Valoarea totală și tipul valorilor mobiliare sau a instrumentelor admise în scopul finanțării participative care urmează să fie oferite;</p> <p>(b) Prețul de subscriere;</p> <p>(c) Dacă sunt acceptate suprasubscrierile și modul în care acestea sunt alocate;</p> <p>(d) Clauzele aplicabile subscrierii și plății;</p> <p>(e) Custodia și livrarea valorilor mobiliare sau a instrumentelor admise în scopul finanțării participative care urmează să fie oferite;</p> <p>(f) Dacă investiția este acoperită de o garanție personală sau de o garanție reală:</p> <p>(i) dacă furnizorul de garanții personale sau furnizorul de garanții reale este o persoană juridică;</p> <p>(ii) identitatea, forma juridică și datele de contact ale furnizorului de garanții personale sau ale furnizorului de garanții reale;</p> <p>(iii) informații privind natura și clauzele garanției personale sau ale garanției reale;</p> <p>(g) Dacă este cazul, un angajament ferm de a răscumpăra valorile mobiliare sau instrumentele admise în scopul finanțării participative și termenul pentru răscumpărare;</p> <p>(h) Pentru alte instrumente decât cele de capitaluri proprii, rata nominală a dobânzii, data de la care dobânda devine exigibilă, datele pentru plata</p>	<p>g) existența și condițiile perioadei de reflecție și revocare pentru investitorii nesofisticați.</p> <p>Secțiunea 3. Factorii de risc</p> <p>Prezentarea principalelor riscuri legate de finanțarea proiectului de finanțare participativă, de sector, de proiect, de dezvoltator de proiect și de părțile sociale sau acțiunile propuse pentru finanțare participativă inclusiv a riscurilor geografice, dacă este cazul.</p> <p>Secțiunea 4. Informații privind părțile sociale sau acțiunile oferite în scopul finanțării participative</p> <p>a) valoarea totală și tipul părților sociale sau acțiunilor care urmează să fie oferite în scopul finanțării participative;</p> <p>b) prețul de subscriere, dacă este cazul;</p> <p>c) clauzele aplicabile subscrierii și plății;</p> <p>d) dacă investiția este acoperită de o garanție;</p> <p>e) dacă este cazul, un angajament ferm de răscumpărare a părților sociale sau acțiunilor oferite în scopul finanțării participative.</p> <p>Secțiunea 5. Informații privind vehiculele investiționale</p> <p>a) informații despre vehiculul investițional și formă de organizare a acestuia;</p> <p>b) hyperlink la proiectul actului de constituire al vehiculului investițional, dacă este disponibil.</p>		
---	---	--	--

<p>dobânzii, scadența și randamentul aplicabil.</p> <p>Partea E: Informații privind vehiculele investiționale (SPV)</p> <p>(a) Dacă între dezvoltatorul de proiect și investitor este interpus un SPV;</p> <p>(b) Datele de contact ale SPV.</p> <p>Partea F: Drepturile investitorilor</p> <p>(a) Drepturile esențiale anexate la valorile mobiliare sau la instrumentele admise în scopul finanțării participative;</p> <p>(b) Restricțiile la care sunt supuse valorile mobiliare sau instrumentele admise pentru finanțarea participativă, inclusiv contractele privind acționarii sau alte aranjamente care împiedică transferabilitatea acestora;</p> <p>(c) Descrierea oricăror restricții privind transferul valorilor mobiliare sau al instrumentelor admise în scopul finanțării participative;</p> <p>(d) Condițiile de retragere a investitorului din investiție;</p> <p>(e) Pentru instrumentele de capitaluri proprii, repartizarea capitalului și a drepturilor de vot, înainte și după majorarea de capital rezultată în urma ofertei (presupunând că toate valorile mobiliare sau instrumentele admise în scopul finanțării participative vor fi subscrise).</p> <p>Partea G: Prezentarea informațiilor referitoare la împrumuturi</p> <p>În cazul în care oferta de finanțare participativă presupune facilitarea acordării de împrumuturi, fișa cu informații esențiale privind investiția cuprinde, în locul informațiilor menționate în părțile D, E și F din prezenta anexă, informațiile cu privire la:</p> <p>(a) natura, durata și condițiile împrumutului;</p> <p>(b) ratele dobânzilor aplicabile sau, după caz, orice altă formă de compensare a investitorilor;</p> <p>(c) măsuri de reducere a riscurilor, inclusiv existența unor furnizori de garanții reale sau de garanții personale sau a altor tipuri de garanții;</p>	<p>Secțiunea 6. Drepturile investitorilor</p> <p>a) drepturile esențiale aferente acțiunilor sau cotelor părți oferite în scopul finanțării participative;</p> <p>b) restricțiile la care sunt supuse acțiunile sau cotele părți oferite în scopul finanțării participative inclusiv actele de constituire sau alte aranjamente care împiedică sau limitează transferabilitatea acestora;</p> <p>c) condițiile de retragere a investitorului din investiție;</p> <p>d) repartizarea capitalului și a drepturilor de vot înainte și după majorarea de capital rezultată în urma ofertei.</p> <p>Secțiunea 7. Prezentarea informațiilor referitoare la împrumuturi</p> <p>a) natura, durata și condițiile împrumutului;</p> <p>b) ratele dobânzilor aplicabile;</p> <p>c) măsuri de reducere a riscurilor, inclusiv existența unor garanții reale sau garanții personale;</p> <p>d) calendarul de rambursare a împrumutului și de plată a dobânzilor;</p> <p>e) orice situație de neîndeplinire a obligațiilor contractuale din contractele de credit sau împrumut de către dezvoltatorul de proiect survenită în ultimii 5 ani;</p> <p>f) administrarea împrumutului, inclusiv pentru situațiile în care dezvoltatorul de proiect nu-și îndeplinește obligațiile.</p> <p>Secțiunea 8. Comisioane și informații</p> <p>a) comisioanele percepute și orice costuri suplimentare suportate de investitor în legătură cu investiția, inclusiv</p>			
--	---	--	--	--

<p>(d) calendarul de rambursare a principalului și de plată a dobânzilor;</p> <p>(e) orice situație de neîndeplinire a obligațiilor contractuale din contractele de credit de către dezvoltatorul de proiect survenită în ultimii cinci ani;</p> <p>(f) administrarea împrumutului, inclusiv pentru situațiile în care dezvoltatorul de proiect nu își îndeplinește obligațiile.</p> <p>Partea H: Comisioane, informații și căi de atac</p> <p>(a) Comisiunile percepute și costurile suportate de investitor în legătură cu investiția, inclusiv costurile administrative care rezultă din vânzarea de instrumente admise în scopul finanțării participative;</p> <p>(b) Unde și cum pot fi obținute gratuit informații suplimentare despre proiectul de finanțare participativă, despre dezvoltatorul de proiect și despre SPV;</p> <p>(c) În ce mod și cui îi poate adresa investitorul o plângere cu privire la investiție sau la comportamentul dezvoltatorului de proiect sau cu privire la furnizorul de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Partea I: Informații privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi care sunt puse la dispoziție de furnizorii de servicii de finanțare participativă</p> <p>(a) Identitatea, forma juridică, structura de proprietate, membrii organului de conducere și datele de contact ale furnizorului de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(b) Rata dobânzii minime și maxime aferente împrumuturilor care pot fi acordate portofoliilor individuale ale investitorilor;</p> <p>(c) Scadența minimă și maximă a împrumuturilor care pot fi acordate portofoliilor individuale ale investitorilor;</p> <p>(d) În cazul în care sunt utilizate, gama și distribuția</p>	<p>costurile administrative care rezultă din tranzacția de finanțare participativă;</p> <p>b) unde și cum pot fi obținute gratuit informații suplimentare despre proiectul de finanțare participativă, despre dezvoltatorul de proiect și despre vehiculul investițional;</p> <p>c) în ce mod și cui îi poate adresa investitorul o plângere cu privire la investiție sau la comportamentul dezvoltatorului de proiect sau cu privire la furnizor.</p> <p>Secțiunea 9. Informații privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi care sunt la dispoziția de furnizori</p> <p>a) identitatea, forma juridică, structura de proprietate, membrii organelor de conducere și datele de contact ale furnizorului;</p> <p>b) rata dobânzii minime și maxime aferente împrumuturilor care pot fi acordate portofoliilor individuale ale investitorilor;</p> <p>c) scadența minimă și maximă a împrumuturilor care pot fi acordate de portofoliile individuale ale investitorilor;</p> <p>d) în cazul în care sunt utilizate, gama și distribuția categoriilor în care se încadrează împrumuturile, precum și ratele de nerambursare și media ponderată a ratei dobânzii pentru fiecare categorie de risc cu o descifrare suplimentară pentru anul în care împrumuturile au fost acordate de către furnizor;</p> <p>e) elementele principale ale metodologiei interne pentru evaluarea riscului de credit al proiectelor de finanțare</p>			
--	--	--	--	--

<p>categoriilor în care se încadrează împrumuturile, precum și ratele de nerambursare și media ponderată a ratei dobânzii pentru fiecare categorie de risc cu o defalcare suplimentară în anul în care împrumuturile au fost acordate prin intermediul furnizorului de servicii de finanțare participativă;</p> <p>(e) Elementele principale ale metodologiei interne pentru evaluarea riscului de credit al proiectelor de finanțare participativă și pentru definirea categoriilor de risc;</p> <p>(f) În cazul în care se oferă o rentabilitate ținută a investiției, o rată ținută a investiției, o rată ținută anualizată și intervalul de încredere al perioadei de investiții, ținând seama de comisioane și ratele de nerambursare;</p> <p>(g) Procedurile, metodologiile și criteriile interne de selecție a proiectelor de finanțare participativă în portofoliul individual de împrumuturi al investitorului;</p> <p>(h) Acoperirea și condițiile oricăror garanții de capital aplicabile;</p> <p>(i) Administrare de portofolii de împrumuturi, inclusiv în situațiile în care dezvoltatorul de proiect nu își îndeplinește obligațiile;</p> <p>(j) Strategiile de diversificare a riscului;</p> <p>(k) Comisioanele pe care trebuie să le plătească dezvoltatorul de proiect sau investitorul, inclusiv orice deducere din dobânda care trebuie plătită de către dezvoltatorul de proiect.</p>	<p>participativă și pentru definirea categoriilor de risc;</p> <p>f) în cazul în care se oferă o rentabilitate ținută a investiției, o rată ținută anualizată și intervalul de încredere al acestei rate ținută anualizate pentru perioada de investiții, ținând seama de comisioane și ratele de nerambursare;</p> <p>g) procedurile, metodologiile și criteriile interne de selecție a proiectelor de finanțare participativă în portofoliul individual de împrumuturi al investitorului;</p> <p>h) acoperirea și condițiile oricăror garanții aplicabile;</p> <p>i) administrarea de portofolii de împrumut, inclusiv în situațiile în care dezvoltatorul nu își îndeplinește obligațiile;</p> <p>j) strategii de diversificare a riscului;</p> <p>k) comisioanele pe care trebuie să le plătească dezvoltatorul de proiect sau investitorul, inclusiv orice deducere din dobânda care trebuie plătită de către dezvoltator.</p>		
<p>INVESTITORII SOFISTICAȚI ÎN SENSUL PREZENTULUI REGULAMENT</p> <p>I. Criterii de identificare</p> <p>Investitorul sofisticat este un investitor care este conștient de riscurile legate de investițiile pe piețele de capital și de resursele adecvate pentru a-și asuma aceste riscuri fără a se expune unor consecințe financiare excesive. Investitorii sofisticati pot fi clasificați ca atare dacă îndeplinesc criteriile de</p>	<p>Articolul 26. Investitorii sofisticati</p> <p>(1) Pe lângă investitorii sofisticati prevăzuți la art. 2 pot fi recunoscuți în calitate de investitori sofisticati:</p> <p>a) persoana juridică care, în baza ultimelor situații financiare prezentate la Biroul Național de Statistică, îndeplinește cel puțin unul din următoarele criterii:</p> <p>(i) deține capital propriu (active nete) de cel puțin 100 000 euro</p>	<p>art. 2, alin. (1)</p>	

<p>identificare prevăzute în prezenta secțiune și dacă se respectă procedura prevăzută la secțiunea II.</p> <p>Următoarele persoane fizice și juridice sunt considerate investitori sofisticati pentru toate serviciile prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă în conformitate cu prezentul regulament:</p> <p>1. Persoanele juridice care îndeplinesc cel puțin unul din următoarele criterii:</p> <p>(a) fonduri proprii de cel puțin 100 000 EUR;</p> <p>(b) o cifră de afaceri netă de cel puțin 2 000 000 EUR;</p> <p>(c) un bilanț de cel puțin 1 000 000 EUR.</p> <p>2. Persoanele fizice care îndeplinesc cel puțin două din următoarele criterii:</p> <p>a) venituri personale brute de cel puțin 60 000 EUR pe exercițiul financiar sau un portofoliu de instrumente financiare, definit ca incluzând depozite în numerar și active financiare, care depășește 100 000 EUR;</p> <p>(b) investitorul lucrează sau a lucrat în sectorul financiar timp de cel puțin un an într-o poziție profesională, care necesită cunoașterea tranzacțiilor sau a serviciilor avute în vedere, sau investitorul a deținut o funcție executivă timp de cel puțin 12 luni într-o persoană juridică menționată la punctul 1;</p> <p>(c) investitorul a efectuat în medie 10 tranzacții de o valoare semnificativă pe trimestru în ultimele patru trimestre anterioare pe piețele de capital;</p> <p>II. Cerere de a fi tratat ca investitor sofisticat</p> <p>Furnizorii de servicii de finanțare participativă pun la dispoziția investitorilor lor un model pe care îl pot folosi pentru a transmite cererea de a fi tratați ca investitori sofisticati. Modelul cuprinde criteriile de identificare prevăzute la secțiunea I și o avertizare clară care să precizeze protecția investitorilor pe care un investitor sofisticat o va pierde ca urmare a clasificării ca atare.</p> <p>O cerere de a fi tratat ca investitor sofisticat conține</p>	<p>(ii) are venituri din vânzări anuale de cel puțin 2 000 000 euro;</p> <p>(iii) deține active totale de cel puțin 1 000 000 euro.</p> <p>b) persoana fizică ce îndeplinește cel puțin două din următoarele criterii:</p> <p>(i) are un venit brut anual de cel puțin 60 000 euro sau deține un portofoliu investițional format din instrumente financiare și/sau depozite bancare care are o valoare de cel puțin 100 000 de euro;</p> <p>(ii) a activat sau activează în sectorul financiar de cel puțin un an, deținând o funcție ce necesită cunoștințe în domeniul tranzacțiilor cu instrumente financiare sau al serviciilor și activităților de investiții;</p> <p>(iii) a efectuat pe piața respectivă în medie 10 tranzacții în valoare semnificativă pe trimestru în ultimele 4 trimestre anterioare;</p> <p>(2) Furnizorul pune la dispoziția investitorilor un model de cerere pe care aceștia îl pot folosi pentru a solicita tratarea lor ca investitori sofisticati. Modelul cuprinde criteriile de identificare prevăzute la alin. (1) și o avertizare clară care precizează protecția investitorilor pe care un investitor sofisticat o pierde drept urmare a clasificării lui ca atare.</p> <p>(3) Cererea investitorului prevăzută la alin. (2) va conține următoarele elemente:</p> <p>a) informațiile și documentele ce confirmă îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1);</p> <p>b) o declarație conform căreia investitorul solicitant este conștient de consecințele pierderii protecției care decurge din statutul de investitor nesofisticat;</p> <p>c) o declarație conform căreia investitorul solicitant este răspunzător pentru veridicitatea informației furnizate în cerere;</p>	
---	--	--

<p>următoarele elemente:</p> <p>1. un certificat care menționează criteriile de identificare stabilite în secțiunea I pe care investitorul solicitant le îndeplinește;</p> <p>2. o declarație conform căreia investitorul solicitant este conștient de consecințele pierderii protecției care decurge din statutul de investitor nesofisticat;</p> <p>3. o declarație conform căreia investitorul solicitant rămâne răspunzător pentru veridicitatea informațiilor furnizate în cerere. Furnizorul de servicii de finanțare participativă ia măsuri rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat și pune în aplicare politici interne scrise adecvate pentru a clasifica investitorii.</p> <p>Furnizorul de servicii de finanțare participativă aprobă cererea, cu excepția cazului în care are îndoieli întemeiate că informațiile furnizate în cerere ar fi corecte. Furnizorul de servicii de finanțare participativă transmite o notificare expresă investitorilor atunci când statutul lor este confirmat.</p> <p>Aprobarea menționată la al treilea paragraf are o valabilitate de doi ani. Investitorii care doresc să își mențină statutul de investitor sofisticat ulterior expirării duratei de valabilitate prezintă o nouă cerere furnizorului de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Investitorilor sofisticati le revine responsabilitatea de a informa furnizorul de servicii de finanțare participativă în legătură cu orice modificare ce le poate afecta clasificarea. Atunci când furnizorul de servicii de finanțare participativă ia cunoștință de faptul că investitorul nu mai îndeplinește condițiile inițiale care l-au făcut eligibil pentru a fi considerat investitor sofisticat, furnizorul de servicii de finanțare participativă îl informează pe investitor că va fi tratat ca investitor nesofisticat.</p> <p>III. Investitorii sofisticati care sunt clienți</p>	<p>(4) La recepționarea cererii prevăzute la alin. (3) furnizorul verifică informația prezentată de investitor și ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat. La aprobarea cererii furnizorul transmite o notificare expresă investitorilor despre confirmarea statutului lor de investitor sofisticat.</p> <p>(5) În cazul în care furnizorul are îndoieli întemeiate că informațiile prezentate în cerere nu sunt corecte acest refuză cererea investitorului trimițându-i în acest sens o notificare.</p> <p>(6) Aprobarea menționată la alin. (4) este oferită de furnizor în termen de 30 de zile calendaristice și este valabilă pentru 2 ani. La expirarea acestui termen investitorii care doresc să-și mențină statutul de investitor sofisticat prezintă o nouă cerere furnizorului.</p>		
--	--	--	--

<p>profesionali</p> <p>Prin derogare de la procedura prevăzută în secțiunea II din prezenta anexă, entitățile menționate la punctele 1-4 din secțiunea I a anexei II la Directiva 2014/65/UE sunt considerate investitori sofisticati dacă îi prezintă furnizorului de servicii de finanțare participativă dovada statutului lor de profesioniști.</p>					
--	--	--	--	--	--

Sinteza

obiectivelor și propunerilor cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021)
(în baza avizelor recepționate la avizarea inițială)

Nr.	Autoritatea emitentă a obiectiei/propunerii	Conținutul obiectiei/propunerii	Opinia autorului
1.	Banca Națională a Moldovei (<i>demersul nr. 31-002/32/1746 din 18.06.2021</i>)	La art. 2 recomandăm ajustarea noțiunii de „serviciu de finanțare participativă”, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și Directivei (UE) 2019/1937 (în continuare - <i>Regulamentul (UE) 2020/1503</i>). Redacția actuală a normei nu nominalizează activitățile care constituie respectivul serviciu – <i>facilitarea acordării de împrumuturi și plasarea, fără angajament ferm de valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative emise de dezvoltatori de proiecte sau de un vehicul investițional, precum și primirea și transmiterea ordinilor clienților, cu privire la respectivele valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative.</i>	Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 (în continuare - Regulamentul) are menirea de a reglementa furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă. Nu toate noțiunile din Regulament pot fi transpuse direct și motiv a-mot. Regulamentul nu interzice țărilor membre să adopte propriile reglementări. Cu atât mai mult astfel de reglementări pot să aibă statele care sunt doar asociate nefiind membre UE. Definițiile noțiunilor preluate din Regulament au fost adaptate la specificul național legislativ, practica administrativă și scopul nemijlocit al prezentei legi. Adaptarea definițiilor din prezentul proiect a fost confirmată prin expertiza de armonizare.
		Pentru claritate, considerăm oportună completarea pe final a noțiunii „finanțarea participativă bazată pe împrumut” cu	

	<p>sintagma „în conformitate cu calendarul de plată în tranșe”, în vederea transpunerii fidele a normei din Regulamentul nominalizat <i>supra</i>.</p>	
	<p>Potrivit redacției actuale, prin <i>furnizor se înțelege acea persoană juridică organizată autorizată să presteze servicii de finanțare participativă</i>. Sintagma „organizată autorizată” este susceptibilă de interpretări - nu este suficient de clar dacă persoana juridică este organizată și autorizată fie e organizată și/sau autorizată pentru a presta astfel de servicii. Intenția autorului urmează a fi precizată. Redacțional, sugerăm revizuirea acesteia, fie preluată normei stipulate la art. 2 alin. (1) lit. e) din Regulament - „<i>furnizor de servicii de finanțare participativă înseamnă orice persoană juridică ce prestează servicii de finanțare participativă</i>”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Termenul „organizată” a fost exclus.</p>
	<p>Considerăm necesară ajustarea noțiunii de „<i>platformă de finanțare participativă (platformă)</i>”, potrivit normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. d) din Regulament - „<i>platformă de finanțare participativă înseamnă un sistem de informații online accesibil publicului, operat sau administrat de un furnizor de servicii de finanțare</i>”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Definiția a fost reconsiderată</p>

	<i>participativă”</i> .	<p>Noțiunea de „<i>proiect de finanțare participativă (proiect)</i>” nu corespunde exigențelor de claritate și previzibilitate caracteristice unei norme juridice. Sintagma „<i>satisfacerea nevoilor de afaceri, științifice, de cercetare, comunitare, educaționale, medicale sau de altă natură</i>” distorsionează sensul acesteia. Conform art. 2 alin. (1) lit. l) din Regulament, un proiect de finanțare participativă presupune <i>activitate sau activități comerciale</i> pentru care un dezvoltator de proiect intenționează să obțină finanțare prin oferta de finanțare participativă, fără a fi indicat și un oarecare scop care urmează a fi satisfăcut. Recomandăm revizuirea conținutului acestei noțiuni.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost exclus termenul „<i>comercială</i>” care este subînțeles prin termenul „<i>nevoilor de afaceri</i>”. În așa mod nu excludem posibilitatea finanțării participative pe bază de împrumuturi acordate persoanelor fizice.</p>
	<p>Noțiunea de „<i>vehicul investițional</i>” urmează a fi ajustată în conformitate cu prevederile legale prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. q) din <i>Regulamentul 2020/1503</i>, care stipulează că prin vehicul investițional” sau „SPV” se înțelege o entitate înființată <i>doar în scopul unei securitizări</i> în sensul articolului 1 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1073/201 al Băncii Centrale Europene sau</p>	<p>Nu se acceptă. Așa cum a fost explicat mai sus Regulamentul UE a fost transpus parțial. Unele noțiuni, inclusiv cea de „vehicul investițional”, au fost adaptate așa încât să corespundă scopului legii. În acest caz noțiunea de „vehicul investițional” a fost îngustată strict la scopul pe care acesta îl are în contextul prezentei legi.</p>	

		<p>care servește doar acestui scop.</p> <p>Astfel, potrivit art. 1, pct. 2 din Regulamentul (UE) nr. 1075/2013 al Băncii Centrale Europene, <i>securitizarea</i> presupune o tranzacție sau un mecanism prin intermediul căruia o entitate, care este separată de inițiator sau de întreprinderea de asigurare sau reasigurare și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, <i>emite instrumente de finanțare pentru investitori</i>, și se aplică una sau mai multe dintre următoarele situații:</p> <p>a) un activ sau un fond de active, sau o parte a acestuia, este transferat unei entități care este separată de inițiator și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, fie prin transferul de la inițiator al titlului legal sau al interesului generator de beneficii aferente acelor active, fie prin subparticipare;</p> <p>b) riscul de credit al activului sau fondului de active, sau al unei părți a acestuia, este transferat prin utilizarea instrumentelor derivate de credit, a garanțiilor sau de o entitate care este separată de inițiator și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv;</p> <p>c) riscurile de asigurare sunt transferate de la întreprindere de asigurare sau reasigurare la</p>
--	--	---

o entitate separată care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, în cazul în care entitatea finanțează complet expunerea sa la asemenea riscuri prin emisiunea de instrumente de finanțare, iar drepturile la rambursare ale investitorilor în acele instrumente de finanțare sunt subordonate obligațiilor de reasigurare ale entității.

În acest context, atenționăm că vehiculul investițional (SPV) este acea entitate înființată doar în scopul unei securitizări.

Dat fiind faptul că vehiculul investițional este un instrument al securitizării, recomandăm examinarea adițională de către autori a necesității reglementării legale suplimentare cu privire la securitizarea propriu-zisă. Atenționăm în acest sens, că securitizarea beneficiază de o reglementare detaliată în UE, prin Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE)

	nr. 648/2012.	
	La cap. II, art. 5 alin. (1) considerăm oportună completarea pe final a normei cu sintagma „ <i>calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei</i> ”.	Nu se acceptă. Această obligație rezultă din cadrul legal general cu privire la reglementarea valutară.
	Cu referire la art. 6 alin. (1), cap. II, propunem preluarea redacției utilizate de Legea nr. 171/2012 – plafoanele sunt stabilite în echivalentul în MDL a sumelor în euro, iar taxele sunt stabilite în MDL.	Se acceptă.
	La art. 6 alin. (2) lit. a), cap. II, sintagma „ <i>fonduri proprii</i> ” urmează a fi explicitată, cu indicarea acestora, pentru claritate.	Nu se acceptă. Este o noțiune reglementată de legislație și de standardele financiar-contabile. Nu este necesară dublarea noțiunii în textul legii.
	Recomandăm analiza adițională a normei stipulate la cap. II, art. 7 alin. (1) lit. b) din perspectiva categoriilor de infracțiuni care constituie criteriu de ineligibilitate pentru obținerea calității de administrator sau membru al consiliului unui furnizor. La fel, norma reclamă că, la expirarea termenului de 3 ani din momentul condamnării pentru infracțiuni grave, deosebit de grave fie pentru categorii de infracțiuni echivalente potrivit legilor penale străine, subiectul	Nu se acceptă. Prevederea transpune Regulamentul UE.

	poate obține calitatea de administrator sau membru al consiliului unui furnizor, instituirea condiției respective nu pare a fi justificată din perspectiva gradului de prejudiciabilitate al faptelor comise și al pericolului social pe care-l comportă.	
	La cap. II, art. 7 alin. (1) lit. c), după sintagma „ <i>hotărâre judecătorească</i> ” recomandăm includerea lexei „ <i>definitivă și</i> ”.	Se acceptă.
	La cap. II, art. 8 alin. (2), sintagma „ <i>sau orice alte instrumente similare de identificare și autentificare, precum identificarea video, emise inclusiv în străinătate și recunoscute în Republica Moldova</i> ” este una interpretabilă – nu este clar cum un contract urmează a fi semnat de părți fiind utilizată „identificare video”. Recomandăm ajustarea normei respective.	Nu se acceptă. Norma dată va permite utilizarea acestor instrumente de identificare la momentul admiterii lor în Republica Moldova fără necesitatea de a opera modificări legislative ulterioare.
	La cap. II, art. 11 alin. (1), lit c) - se va ține cont de obiecția referitoare la noțiunea de „ <i>vehicul investițional</i> ” și se va ajusta norma respectivă. Considerăm benefică plafonarea remunerațiilor prevăzute la cap. II, art. 11 alin. (2), în scopul evitării abuzurilor.	Nu se acceptă. Argumentele referitoare la noțiunea de „vehicul investițional” au fost prezentate mai sus. Plafonarea remunerației este contrară principiilor economiei de piață și ar putea descuraja potențialii investitori în

		dezvoltarea serviciilor de finanțare participativă.
	<p>Propunem modificarea titlului art. 12 - „Plățile/transferurile”, întrucât conținutul articolului pare a avea un sens mai vast. La alin. (1) optăm pentru substituirea sintagmei „virament bancar” cu cuvântul „virament”, iar sintagmei „instrumentele de plată oferite de societățile de plată” cu sintagma „instrumente de plată emise de prestatorii de servicii de plată”. La alin. (2) sugerăm substituirea sintagmei „inclusiv prin terminalele de plată în numerar puse la dispoziție de bănci sau de societățile de plată” cu sintagma „inclusiv prin intermediul serviciilor de remitere de bani în numerar oferite de prestatorii de servicii de plată”. La fel, considerăm oportună substituirea sintagmei „bănci sau de societățile de plată” cu sintagma „prestatori de servicii de plată”. La alin. (3) recomandăm substituirea sintagmei „cont bancar fiduciar” cu sintagma „cont bancar privind derularea operațiunilor fiduciare” potrivit terminologiei utilizate în planul de conturi al evidentei contabile în băncile licențiate în Republica Moldova.</p> <p>La fel, considerăm necesară completarea art. 12 cu prevederi similare celor stipulate la art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 114/2012 în vederea reglementării efectuării plăților și transferurilor în valută străină.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Nu se acceptă. Aceste reguli sunt generale și obligatorii fiind aplicate de prestatorii serviciilor de plată. Deci, nu este necesară repetarea lor în prezenta lege.</p>	

	Sintagma „ <i>risc operațional sau financiar suplimentar</i> ” (cap. II, art. 13 alin. (1)) urmează a fi definită și exemplificată potrivit intenției autorului.	Se acceptă parțial.
	Pentru claritate, propunem completarea pe final a dispoziției normei art. 16 alin. (4) cu sintagma „ <i>de la data depunerii reclamației</i> ”.	Se acceptă.
	La cap. II, art. 24 alin. (2), primul enunț, după cuvântul „ <i>limbi</i> ” se va completa cu sintagma „ <i>acceptate de autoritatea respectivă</i> ”.	Se acceptă parțial.
	Pentru acuratețe, la cap. II, art. 24 alin. (3) lit. b), recomandăm substituirea cuvântului „ <i>sfătuim</i> ” cu cuvântul „ <i>recomandăm</i> ”.	Se acceptă.
	La cap. II, art. 26 alin. (1), după cuvântul „ <i>euro</i> ” se va completa cu sintagma „ <i>sau echivalentul sumei respective calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei</i> ”.	Nu se acceptă. Este o obligație implicită ce rezultă din legislația generală cu privire la circulația și reglementarea valutară. Prin urmare, nu este necesară dublarea acestei reguli peste tot acolo unde sunt indicate sume în EUR.
	Pentru claritate, la cap. II, art. 26 alin. (6), 24 alin. (8) urmează a fi stipulat care este momentul începerii curgerii termenului de	Se acceptă.

	30 zile calendaristice.	
	<p>Recomandăm evaluarea conținutului art. 29 alin. (1) lit. e), art. 34 alin. (1) lit. e) în manieră similară corespunzătoare obiecției valabile pentru art. 7 alin. (1) lit. b) (cap. II). Suplimentar, urmează a fi evaluată oportunitatea substituirea sintagmei „<i>declarație pe proprie răspundere</i>” cu sintagma „<i>cazier judiciar</i>”.</p>	<p>Nu se acceptă. Regulile respective sunt o transpunere fidelă a Regulamentului UE. Verificarea acestei declarații este posibilă prin platforma guvernamentală de interoperabilitate MConnect.</p>
	<p>La cap. IV, art. 29 alin. (3), necesită fi stipulat momentul începerii curgerii termenului de 30 zile calendaristice.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Cu referire la art. 32 alin. (3) - recomandăm transpunerea prevederilor art. 4 din Regulamentul 2020/1503, fiindcă evaluarea riscului de credit de către furnizor potrivit Regulamentului respectiv se efectuează nu doar în cazul portofoliilor individuale de împrumuturi (art. 6), dar și la stabilirea prețului unei oferte de finanțare participative (art. 4).</p>	<p>Nu se acceptă. Conform prezentului proiect Furnizorii de finanțare participativă nu vor stabili prețul ofertei de finanțare participativă. Această atribuție va reveni exclusiv dezvoltatorilor.</p>
	<p>Atenționăm că art. 35, 36, 37 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul</p>	<p>Se acceptă parțial. Este o transpunere parțială care a fost făcută cu maximă fidelitate posibilă în contextul legislației și practicii</p>

	UE.	administrative ale Republicii Moldova
	<p>La art. 40 alin. (1) lit. b) este stabilit temeiul de respingere a cererii de eliberare a autorizației pentru nerespectarea condițiilor de formă de către furnizor (documentele prezentate nu corespund cerințelor legale). Din conținutul documentelor prevăzute la art. 38 alin. (2), implicit, pot fi deduse exigențele de calitate ale solicitantului, care urmează a fi evaluate de către autoritatea de supraveghere, a căror neîntrunire poate constitui temei de refuz a eliberării autorizației. În acest sens, pentru claritate, propunem completarea proiectului de lege cu respectivele exigențe de calitate impuse solicitantului.</p>	<p>Nu se acceptă. Temeiurile de respingere sunt expuse exhaustiv în cadrul prevederilor art.38-39 și nu necesită dublare în art.40.</p>
	<p>La art. 42 alin. (2) considerăm oportună includerea unei noi atribuții- <i>de a emite acte în scopul stabilirii procedurii de autorizare</i>. Suplimentar, recomandăm reținerea atribuției de elaborare a metodologiei de calcul a ratelor de nerambursare (a se vedea art. 22 alin. (3)).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La art. 44 alin. (2) lit. c), pentru claritate, propunem substituirea cuvântului „acestea” cu cuvântul „autorizației”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Art. 46 prevede că retragerea autorizației, indiferent de temeiul acesteia, este urmată de</p>	<p>Se acceptă. A fost completat alin. (5) al art. 46</p>

	<p>lichidarea furnizorului. Alin. (5) stabilește o prioritate distinctă a creanțelor, derogatorie de la cadrul legal comun, în cazul insolvabilității sau lichidării benevole, fără a fi acoperit cazul lichidării ca urmare a retragerii autorizației. Urmează a fi precizat faptul dacă derogarea respectivă este aplicabilă și în cazul retragerii autorizației.</p>	
	<p>La cap. VII, urmează a fi inclusă o dispoziție de modificare a Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia. În caz de necesitate, se vor opera modificări la Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.</p>	<p>Nu se acceptă. Toate plățile legate de serviciile de finanțare participativă vor fi operate prin intermediul băncilor și prestatorilor de serviciiile plată care sunt deja conformați exigențelor de raportare. Introducerea acestor modificări va complica inutil activitatea furnizorilor în situația în care mijloacele bănești cu care vor opera vor fi verificate în prealabil din perspectiva exigențelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului de către băncile și prestatorii de servicii de plată.</p>
	<p>La cap. VII, pct. I, atragem atenția asupra necesității evaluării modificării propuse la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi corelat cu modificările propuse la Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (art. 11 alin. (4), 12 alin. (2), 30 alin. (3) și 77 alin. (1)), care facilitează înființarea</p>	<p>Nu se acceptă. Excepția este făcută doar pentru vehiculele investiționale.</p>

	<p>unor societăți cu răspundere limitată cu un număr de asociați de până la 200 de persoane, fapt ce poate crea inconveniențe și dificultăți persoanelor juridice în vederea desfășurării propriilor activități în condiții de normalitate.</p>	
	<p>La cap. VII, pct. VII – propunem substituirea sintagmei „<i>băncile comerciale</i>” cu cuvântul „<i>bănci</i>” potrivit art. 3 din Legea nr. 202/2017.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La cap. VII, pct. VIII modificările propuse Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 urmează a fi corelate cu prevederile art. 404 alin. (1) din Codul Contravențional.</p>	<p>Se acceptă. Se introduce în proiect un nou articol 404² în Codul Contravențional care va reglementa calitatea de agent constatator al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contravențiile prevăzute de art. 310⁴ al Codului Contravențional.</p>
	<p>Suplimentar, la pct. 1 lit. d) din documentul „<i>Analiza impactului de reglementare la proiectul legii privind serviciile de finanțare participativă</i>” argumentul ce ține de „<i>Necesitatea de a presta aceste servicii sub formă de organizare a unei OCN rezultă din interdicția impusă de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</i>”, în opinia BNM nu justifică afirmația respectivă. Astfel, recomandăm ajustarea textului cu argumente de rigoare în</p>	<p>Nu se acceptă. Acest motiv este argumentat pe larg în Analiza impactului de reglementare.</p>

		acest sens.	
2.	Ministerul Finanțelor (demersul nr. 16/2-05/72 din 31.05.2021)	<p>1. Potrivit prevederilor art.45, alin. (1) litera a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, dispozițiile generale ale actului normativ sânt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare. În acest sens, opinăm redenumirea <i>Articolului 1. din Obiectul de reglementare în Obiectul, scopul și domeniul de aplicare</i>, iar prevederile alineatului doi din preambulul proiectului de lege, care prevăd scopul legii, precum și cele din <i>Articolul 4. Activități de finanțare participativă nefinanciare</i> de transferat la art.1.</p> <p>2. La <i>Articolul 2. Noțiuni principale</i>, în noțiunea <i>investitor sofisticat</i>, textul „prevăzute de prezenta lege” de substituit cu textul „prevăzute la art.26 din prezenta lege”.</p> <p>3. La <i>Articolul 5. Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</i>, alin. (1) necesită a fi completat cu prevederi ce țin de calcularea echivalentului în lei a sumei prevăzute în euro cu aplicarea cursului</p>	<p>Nu se acceptă. Toate prevederile menționate se găsesc într-un singur capitol Dispoziții Generale. Prevederile separate ale art. 4 sunt necesare dat fiind faptul că platforme de finanțare participativă nefinanciară deja există în Republica Moldova.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Această obligație este implicită și rezultă din alte norme ale legislației care guvernează circulația valutei străine</p>

	<p>oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, precum și de stabilit la ce dată. Propunerea respectivă este valabilă și pentru normele art.26, alin. (1); art.27, alin. (1) și art.28, alin. (8) din proiectul de lege.</p>	
	<p>4. La <i>Articolul 6. Exigențe prudențiale față de furnizori</i>, alin. (5), după textul „și nu de a garanta” de completat cu cuvântul „clientilor”.</p>	Se acceptă.
	<p>5. La <i>Articolul 7. Exigențe față de administratorii și membrii consiliului</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea articolului de completat cu textul „unui furnizor”; 	Se acceptă.
	<ul style="list-style-type: none"> - la început, de completat cu un alineat care să stipuleze că prevederile Legii nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni în partea ce ține de organele de conducere se aplică în modul corespunzător și furnizorilor de servicii de finanțare participativă; 	Nu se acceptă. În mod evident prevederile legilor privind SRL și SA sunt aplicabile furnizorilor.
	<ul style="list-style-type: none"> - în alin. (1) de respectat divizarea succesivă a literelor, iar după corectare la litera e), după textul „auditul situațiilor financiare” de completat cu textul „anuale ale”; 	Se acceptă.
	<ul style="list-style-type: none"> - alin. (2), la început de completat cu propoziția: „Până la numirea în funcție, candidaturile administratorilor și ai membrilor consiliului se aprobă în prealabil de autoritatea de supraveghere, conform criteriilor și procedurii stabilite în actele sale normative.”; 	Se acceptă.

	<p>- alin. (3) urmează a fi completat cu o prevedere suplimentară, conform căreia substituirea administratorului sau a membrului consiliului la fel se va efectua cu aprobarea autorității de supraveghere.</p> <p>6. La <i>Articolul 8. Contractarea serviciilor de finanțare participativă</i>, alin. (5), textul „Contractul de mandat și împuternicirea prevăzută” de substituit cu textul „Contractul de mandat sau împuternicirea prevăzută”, conform celor menționate la alin.(4) din același articol.</p> <p>7. La <i>Articolul 9. Obligația de imparțialitate, integritate și diligență</i>, alin. (4) este vagă modalitatea sau sursele prin/din care furnizorul se va asigura că dezvoltatorul nu are alte proiecte de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme, sau același proiect plasat simultan pe mai multe platforme.</p> <p>8. La <i>Articolul 10. Protecția datelor cu caracter personal</i>, alin. (2), textul „de către persoanele împuternicite de către acesta” de substituit cu textul „de către entitățile cărora le-au fost externalizate o parte din activitățile și serviciile sale”, conform celor menționate la Articolul 13 din proiectul de lege.</p> <p>9. Prevederile <i>Articolului 13. Externalizarea serviciilor conexe de gestiune a platformelor electronice de servicii de finanțare participativă</i> urmează a fi extinse sub aspectul:</p>	<p>Nu se acceptă. Se vor aplica regulile de la alin. (2) în toate cazurile.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Este o obligație de diligență a furnizorului care trebuie să facă propriile investigații. Eventual ar putea să ceară de la dezvoltator o declarație pe proprie răspundere în această privință.</p> <p>Nu se acceptă. Termenul de „<i>persoană împuternicită</i>” este preluat din Legea privind protecția datelor cu caracte personal 133/2011 care este lege specială și guvernează raporturile juridice de protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>Nu se acceptă. 1. Prevederile existente deja acoperă toate riscurile evidențiate; 2. Contractele de externalizare sunt contracte civile negociate între părțile</p>
--	--	---

<p>contractante stabilirea prin legea respectivă a unor obligații și restricții sau preavize va încălca libertatea contractuală a părților;</p> <p>3. Obligațiile de deținere a licențelor/autorizărilor specifice rezultă din genul de activitate ale acelor societăți către care se vor externaliza serviciile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stabilirii unor cerințe la externalizarea de către furnizor a activităților și serviciilor sale (de exemplu: relația furnizorului cu clienții și obligațiile față de aceștia rămân neschimbate; externalizarea nu va duce la nerespectarea cerințelor de activitate a furnizorului stabilite de prezenta lege etc.); • accesului direct al furnizorului la informațiile relevante ale serviciilor externalizate; • asigurării că entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile furnizorului respectă standardele stabilite de legislația relevantă privind protecția datelor cu caracter personal; • obligativității încheierii între părți a unui acord de externalizare, care va include drepturile și obligațiile furnizorului și pe cele ale entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile furnizorului, cu posibilitatea ca furnizorul să rezilieze acordul în orice moment, cu un preaviz de cel mult 10 zile lucrătoare; • stabilirii unor cerințe specifice către entitățile cărora furnizorul poate externaliza activitățile și serviciile sale (de exemplu, doar persoanei juridice, care desfășoară activitate de..., licențiată sau autorizată în mod corespunzător în Republica Moldova). <p>10. <i>La Articolul 18. Auditul obligatoriu:</i></p>	
	<p>- de respectat numerotarea consecutivă a alineatelor;</p>	<p>Se acceptă.</p>

	- în alin.(1), textul „anual auditul extern al situațiilor financiare” de substituit cu textul „auditul situațiilor financiare anuale”;	Se acceptă.
	- în alin.(2):	
	o sintagma „extern prevăzute” de substituit cu cuvântul „prevăzut”, iar textul „de îndată ce au luat cunoștință” de exclus;	Se acceptă.
	o la litera b), textul „ , din partea auditorului sau entității de audit,” de exclus, iar sintagma „situației financiare” de substituit cu sintagma „de audit”;	Se acceptă.
	- în alin.(3), după cuvântul „auditul” de completat cu textul „situațiilor financiare ale”.	Se acceptă
	11. La <i>Articolul 23. Perioada de reflecție și revocare</i> , în contextul prevederilor alin. (4) considerăm necesar precizarea modalității de exprimare a acordului de a investi (se stabilește de către furnizor, se efectuează prin intermediul unei declarații în scris) sau după caz efectuarea referințelor de rigoare la prevederile legale ce prevăd această modalitate.	Nu se acceptă. În cazul dat se vor aplica regulile de încheiere a contractelor respective prevăzute la art. 8 al Legii
	12. La <i>Articolul 24. Fișa cu informații esențiale privind investiția:</i>	
	- în alin. (2), prima propoziție de completat cu textul „de circulație internațională”;	Se acceptă.
	- în alin. (11) se repetă o parte din prevederile alin. (2) al aceluiași articol, respectiv opinăm comasarea prevederilor	Se acceptă.

	acestora într-un singur alineat.	
	13. La Articolul 25. Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi de respectat numerotarea consecutivă a alineatelor.	Se acceptă.
	14. La Articolul 28. Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi: - în alin. (1), remarcăm că cuvintele „acces deplin” generează neclarități cu referire la accesibilitatea ofertelor de finanțare participativă pentru investitorii nesofisticați. Astfel, în cazul în care există anumite limite de accesibilitate (anumite oferte, anumite servicii) acestea necesită a fi precizate, iar în cazul în care evaluarea și procedura acesteia, specificată în articolul dat, se aplică tuturor tipurilor de servicii și oferte la care pot avea acces investitorii nesofisticați, cuvântul „deplin” urmează a fi exclus din alin. (1); - în alin. (6):	Se acceptă parțial. În contextul acestui articol termenul „deplin” semnifică posibilitatea de a investi. Acces semnifică posibilitatea de a vizualiza ofertele de finanțare participativă. Iar acces deplin presupune și posibilitatea de a investi. S-a introdus această sintagmă de precizare în textul alin. (1).
	o la litera a), considerăm necesar specificarea tipului venitului care se are în vedere (net sau brut), având în vedere că în baza acestuia investitorii nesofisticați urmează să-și simuleze capacitatea de a suporta pierderi;	Se acceptă.
	o la litera b), cuvintele „fondurile private de pensii” urmează a fi substituite cu „fondurile de pensii facultative”, având în vedere că începând	Se acceptă.

	<p>cu 18 iunie 2021 intră în vigoare Legea nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative;</p> <p>- în alin. (8) litera c) urmează a fi precizat modul în care investitorul îi dovedește furnizorului faptul că înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.</p> <p>15. La capitolul V, reglementările din <i>Secțiunea 1. Autorizarea, înregistrarea, suspendarea și radierea</i> nu se regăsesc în articolele 38-41 pe care le cuprind, unele din acestea ce țin de suspendarea și radierea furnizorilor se conțin parțial în art.43-44 din Secțiunea 2 a aceluiași Capitol.</p> <p>Totodată, ce ține de suspendarea activității furnizorului (art.43, alin. (2) litera e)) urmează a fi stabilite efectele acestei măsuri în raport cu clienții (dezvoltatorii și investitorii) în ce privește proiectele de finanțare participativă, precum și perioada maximală pentru care poate fi suspendată activitatea unui furnizor și, respectiv redobândirea acestei calități. La fel, se va menționa și un termen de notificare prealabilă a furnizorului în legătură cu suspendarea activității acestuia.</p> <p>16. La <i>Articolul 41. Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați</i>, alin. (5) de respectat divizarea succesivă a literelor.</p> <p>17. La <i>Articolul 43. Încălcări și sancțiuni</i>, propunem completarea acestuia cu o prevedere suplimentară conform căreia,</p>
	<p>Nu se acceptă. Este explicat la aceeași lit. c) că evaluarea poate constitui dovada înțelegerii.</p>
	<p>Se acceptă. Denumirea a fost revizuită.</p>
	<p>Nu se acceptă. Previzul va fi realizat prin prescripțiile anterioare. Termenul suspendării și efectele vor fi stabilite de autoritatea de supraveghere, conform propriilor acte normative și în funcție de situație.</p>
	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Nu se acceptă.</p>

	amenzile aferente sancțiunilor aplicate de autoritatea de supraveghere se varsă în bugetul de stat.	
	18. La <i>Articolul 44. Retragera autorizației</i> , de respectat numerotarea consecutivă a alineatelor.	Se acceptă.
	19. De asemenea, considerăm necesar revederea întregului text al proiectului, astfel încât:	Se acceptă.
	- sintagma „rapoartele de audit” să se substituie cu sintagma „raportul auditorului”; „rapoartele financiare” cu „situațiile financiare”, iar sintagma „auditul extern” cu textul „auditul situațiilor financiare anuale” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a asigura corespunderea cu noțiunile utilizate în Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare;	
	- cuvântul „publicitate” să se substituie cu cuvântul „publicare” la forma gramaticală corespunzătoare, în vederea evitării erorilor de interpretare;	Nu se acceptă. Termenul „publicitate” este mai larg decât publicare și acoperă toate sensurile prevăzute de lege.
	- să se asigure respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, după cum prevede art. 54 alin. (1) litera a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	S-a luat act.
	Suplimentar, ținem să remarcăm că prin Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative, atribuțiile de licențiere/ autorizare, reglementare și supraveghere a	S-a luat act.

		activității asigurătorilor, reasigurătorilor și a intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebankară au fost transferate de la Comisia Națională a Pieței Financiare către Banca Națională a Moldovei, prevederi ce urmează să intre în vigoare începând cu 01 iulie 2023.	
3.	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>(demersul nr.04-01/1351 din 26 mai 2021)</i>	<p>✓ La art. 10 alin. (1) se propune următoarea formulare: „Furnizorii prelucrează datele cu caracter personal ale clienților în strică conformitate cu legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal.</p> <p>Aliniatul (2) propunem expunerea într-o nouă redacție, după cum urmează: „Furnizorii și/sau persoanele împuternicite de către aceștia vor prelucra datele cu caracter personal ale clienților în măsură în care acestea sunt necesare pentru prestarea acestor servicii, cu respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal</p>	Se acceptă.
		Excluderea consimțământului are la bază prevederile art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit căreia consimțământul subiectului datelor cu caracter personal este orice manifestare de voință liberă, expresă și necondiționată, în	Se acceptă.

	<p>tornă scrisă sau electronică, conform cerințelor documentului electronic, prin care subiectul datelor cu caracter personal acceptă să fie prelucrate datele care îl privesc.</p>	
	<p>Prin urmare, consimământul nu este aplicabil speței, iar temeiul legal pentru prelucrarea datelor cu caracter personal ale clienților va servi prevederile art. 5 alin. (5) lit. a) ale Legii nr. 133/2011, executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia', La alin. (4) al aceluiași articol, întru evitarea dublării normelor propunem următoarea redacție „Furnizorii și/sau persoanele împuternicite de către aceștia sunt obligați să asigure securitatea și confidențialitatea datelor cu caracter personal prelucrate în procesul de prestare a serviciilor oferite, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație. „</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>✓ La art. 13 al proiectului avizat, se atestă dreptul furnizorului de a externaliza servicii conexe de gestiune ale acestuia, prin urmare persistă necesitatea de a include clauza de asigurare a confidențialității și securității datelor cu caracter personal prelucrate de către prestatorii de servicii externalizare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>✓ La art. 18 privind auditul extern</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>obligatoriu, clauza de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal urmează să fie asigurată identic cu cea propusă la art. 13.</p>	<p>Obligația dată rezultă din legislația generală ce guvernează protecția datelor cu caracter personal și activitatea de audit.</p>
<p>✓ În art. 19 din proiect se descrie termenul de stocare a informației despre tranzacțiile de finanțare participativă efectuate de clienți. În acest context, menționăm că, potrivit art. 11 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, condițiile și termenele de stocare a datelor cu caracter personal se stabilesc de legislație ținând-se cont de prevederile art. 4 alin. (1) lit. e). La expirarea termenului de stocare, datele cu caracter personal urmează a fi distruse în modul stabilit de lege. Datele cu caracter personal din registrele de stat, de la data încetării utilizării acestora, pot rămâne la păstrare primind statutul de document de arhivă. La încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi:</p> <p>a) distruse;</p> <p>b) transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze faptul că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor în care s-a făcut prelucrarea inițială;</p> <p>c) transformate în date anonime și stocate</p>		<p>Se acceptă.</p> <p>A fost introdus un nou alineat (3) care reglementează aceste relații, alineatele următoare au fost renumerotate.</p>

<p>exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.</p> <p>Pomind de la prevederile menționate, reliefăm necesitatea consemnării în această normă a procedurii de distrugere/arhivare/transmitere a datelor cu caracter personal. în urma expirării termenului de 5 ani.</p>	
<p>✓ Art. 41 din proiect conține prevederi referitoare ținerea Registrului furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați. în această ordine de idei, atragem atenția asupra prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71 din 22 martie 2007 cu privire la registre, potrivit cărora registrele de stat de bază si cele departamentale se instituie de Guvern sau de o altă autoritate publică abilitată prin lege, cu adoptarea deciziei de instituire a registrului. Pomind de la prevederile menționate supra, considerăm necesar ca norma să prevadă clar. autoritatea care poate institui Registrul menționat.</p>	<p>Se acceptă. Pentru claritate a fost introdus termenul „<i>instituit</i>” în alin. (1)</p>
<p>Totodată, propunem completarea art. 41 al proiectului menționat, cu o nou aliniat cu următorul conținut: „Autoritatea de supraveghere asigură realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal în raport cu prelucrarea datelor cu caracter personal din Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați</p>	<p>Nu se acceptă. Este o obligație generală ce rezultă din legislația existentă.</p>

		<p>Suplimentar, atenționăm că în urma creării Registrului agenților de distribuție și Registrului deținătorilor de unități de fond, urmează a fi respectate prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 și Regulamentul Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, care impun obligația ca anterior înfișierii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal într-un sistem de evidență automatizat sau manual, acestea să fie notificate CNPDCP.</p> <p>Totodată, pornind de la propunerile înaintate, solicităm respectuos transmiterea proiectului spre avizare repetată CNPDCP.</p>	<p>Se acceptă. Aceste rigori vor fi asigurate de Autoritatea de Supraveghere la momentul instituirii Registrului</p>
4.	<p>Cancelaria de Stat / Centrul de Armonizare a Legislației <i>(demersul nr.31/02-126-3620 din 17 mai 2021)</i></p>	DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE	
		<p>În baza expertizei proiectului Legii privind serviciile de finanțare participativă, inclus în pct. 4.15.3 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 - 2023, aprobat</p>	

<p>prin HG nr. 636/2019.</p>	<p>Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p>	<p>Proiectul Legii privind serviciile de finanțare participativă transpune parțial Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 octombrie 2020 / Regulation (EU) 2020/1503 of the European Parliament and of the Council of 7 October 2020 on European crowdfunding service providers for business, and amending Regulation (EU) 2017/1129 and Directive (EU) 2019/1937 (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 347 of 20 October 2020.</p>
------------------------------	--	--

I. Obiectul proiectului	
<p>Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept obiectiv principal crearea cadrului legislativ primar în domeniul serviciilor de finanțare participativă, prin transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.</p>	<p>Remarcăm că, proiectul național instituie, în premieră pentru legislația națională, un cadru legal de gestiune a serviciilor de finanțare participativă, prin stabilirea regulilor generale de furnizare a serviciilor de finanțare participativă pe teritoriul Republicii Moldova, cât și cerințele generale și speciale față de toate categoriile de participanți în aceste raporturi juridice și economice (furnizor, investitor, dezvoltator). Astfel, proiectul Legii creează normele-cadru cu privire la: prestarea serviciilor de finanțare participativă. cerințele organizatorice de funcționare; protecția investitorilor; exigențele specifice unor servicii de finanțare participativă; autorizarea, reglementarea și supravegherea activității de finanțare participativă;</p>

reorganizarea și lichidarea furnizorului.	<p>Mai mult, odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de Lege, în vederea introducerii conceptului de serviciu de finanțare participativă, următoarele acte legislative vor fi supuse modificării și completării - Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997; Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002; Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată; Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali; Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit; Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.</p>
	<p>Cu privire la instituția serviciilor de finanțare participativă menționăm, că, legislația actuală prevede doar definiția de „crowdfunding” (art. 3 din Legea 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii) și acoperă în mod direct doar o categorie a finanțării participative (art. 14, alin. (1), lit. j) stabilește în sarcina autorităților competente, necesitatea de a stimula crearea platformelor on-line de finanțare participativă), ceea ce este insuficient pentru</p>

	<p>o instituție atât de complexă și care la moment se afirmă din ce în ce mai mult ca o formă consacrată de finanțare alternativă pentru întreprinderile nou-înființate (start-up-uri) și pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), bazată, de obicei, pe investiții mici.</p>
	<p>Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilește obiectul de reglementare, domeniul de aplicare și derogări de aplicare ale serviciilor de finanțare participativă (art. 1 din proiectul național);
	<ul style="list-style-type: none"> - Definește noțiunile specifice instituției serviciilor de finanțare participativă, în speță, noțiunea de „administrare de portofolii individuale de împrumuturi”, „autoritate de supraveghere”, „client”, „dezvoltator de proiecte de finanțare participativă”, „investitor”, „investitor sofisticat”, „investitor nesofisticat”, „serviciu de finanțare participativă”, „furnizor de servicii de finanțare participativă”, „ofertă de finanțare participativă”, „platformă de finanțare participativă”, „proiect de finanțare participativă”, „suport durabil” și „vehicul investițional” (art. 2 din proiectul național);
	<ul style="list-style-type: none"> - Instituie anumite norme privind exigențele prudențiale față de furnizori (art.

6 din proiectul național);	
- Determină principiile de activitate ale furnizorilor de servicii în cadrul activității acestora (art. 9 din proiectul național);	
- Stabilește norme privind externalizarea serviciilor conexe de gestiune a platformelor electronice de servicii de finanțare participativă (art. 13 din proiectul național);	
- Instituie anumite prevederi ce reglementează conflictele de interese și examinarea reclamațiilor depuse în urma acestora (art. 14 și art. 16 din proiectul național);	
- Instituie obligația furnizorilor de a duce o anumită evidență a documentațiilor interne, dar și păstrării evidenței acestora (art. 19 din proiectul național);	
- Stabilește norme privind exigențele de publicitate (art. 20 din proiectul național);	
- Determină obligația furnizorilor de informare a clienților asupra aspectelor ce țin de riscul pierderii investiției, perioada de reflecție, publicarea acestora, cât și alte aspecte de ordin tehnic (art. 21 din proiectul național);	
- Instituie obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă pe bază de împrumuturi, de a prezenta anual anumite	

informații privind rata de nerambursare și de a face publice aceste rate (art. 22 din proiectul național);	
- Stabilește norme privind perioada de reflexie și revocare a clauzelor și condițiilor ofertei de finanțare participativă (art. 23 din proiectul național);	
- Determină conținutul fișei cu informații esențiale privind investiția și fișei cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi (art. 24 și art. 25 din proiectul național);	
- Stabilește categoriile de investitori sofisticati, cât și alte reguli puse pe seama acestora (art. 26 din proiectul național);	
- Institue norme cu privire la testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi (art. 28 din proiectul național);	
- Institue norme cu privire la portofoliile individuale de împrumuturi (art. 32 din proiectul național);	
- Stabilește cerințe privind eliberarea autorizației, înregistrarea, suspendarea și radierea activității de finanțare participativă (art. 38 - 41 din proiectul național);	

-	Instituie norme privind reglementarea și supravegherea activității de finanțare participativă (art. 42 - 44 din proiectul național);	
-	Stabilește conținutul fișei cu informații esențiale privind investiția (Anexa 1 la proiectul național).	
II.	Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE	
	Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii europene în domeniul libertății prestării serviciilor, pe segmentul legislativ - servicii de finanțare participativă.	
	Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate prezintă relevanță directă dispozițiile Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.	
	Regulamentul (UE) nr. 2020/1503 stabilește cerințe uniforme privind prestarea de servicii de finanțare participativă, privind	

	<p>organizarea, autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, privind funcționarea platformelor de finanțare participativă, precum și privind transparența și comunicările publicitare în legătură cu prestarea de servicii de finanțare participativă în UE. Scopul Regulamentului (UE) nr. 2020/1503 este de a stabili reguli comune privind: furnizarea de servicii de finanțare participativă, organizarea, autorizarea și supravegherea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, dar și aplicarea transparenței și a marketingului serviciilor de finanțare participativă.</p>
	<p>Totodată, menționăm că Regulamentul (UE) nr. 2020/1503 a intrat în vigoare la 9 noiembrie 2020 și se va pune în aplicare începând cu data de 10 noiembrie 2021, cu excepția: art. 23, alin. (16), art. 31, alin. (8) și (9) art. 32, alin. (4) cu un termen de transpunere - 10 mai 2022; art. 48, alin. (1) și (3) cu un termen de transpunere - 10 noiembrie 2022; art. 44, alin. (2) cu termen de transpunere, 9 noiembrie 2023; art. 45, alin. (1) cu termen de transpunere - 10 noiembrie 2023; și art. 49 cu termen de transpunere - 21 noiembrie 2023.</p>
	<p>Evaluând gradul de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) nr. 2020/1503, constatăm că, până la etapa actuală, Republica Moldova nu a asigurat</p>

transpunerea prevederilor actului UE în legislația națională, prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere a acestuia. Totodată, menționăm că potrivit proiectului național, autoritatea de supraveghere - CNPF va elabora ulterior metodologia de calcul a ratelor de nerambursare, astfel cum indică art. 20 din actul UE, cât și metodologiile și standardele tehnice pentru efectuarea evaluării serviciilor de finanțare participativă, în acord cu art. 21 din actul UE.	
Menționăm, că actul UE nu constituie obligație de armonizare potrivit Acordului de Asociere RM-UE.	
a) Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului (UE) nr. 2020/1503	
În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (CE) nr. 2020/1503, menționăm cu titlu general că, proiectul național reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, si-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea corespunzătoare a dispozițiilor actului UE.	
Astfel, proiectul național la art.1, stabilește obiectul de reglementare, domeniul de aplicare și derogări ale serviciilor de finanțare participativă, astfel cum prevede art. 1 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Art. 2 din proiectul național definește	

noțiunea de „administrare de portofolii individuale de împrumuturi”, „autoritate de supraveghere”, „client”, „ dezvoltator de proiecte de finanțare participativă”, „investitor”, „investitor sofisticat”, „investitor nesofisticat”, „serviciu de finanțare participativă”, „furnizor de servicii de finanțare participativă”, „ofertă de finanțare participativă”, „platformă de finanțare participativă”, „proiect de finanțare participativă”, „suport durabil” și „vehicul investițional” similar noțiunilor prevăzute de Regulamentul UE la art. 2.	
Proiectul național stabilește în art. 6 exigențele prudențiale față de furnizori, astfel cu prevede art. 4, alin. (3) și art. 11 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Art. 9 din proiectul național instituie obligația de imparțialitate, integritate și diligență pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă similar art. 3, alin. (2) și (3), dar și art. 5 din actul UE.	
Proiectul național în art. 10 stabilește norme privind protecția datelor cu caracter personal în acord cu art. 36 din actul UE.	
Art. 13 din proiectul național prevede cerințe privind externalizarea serviciilor conexe de gestiune a platformelor de servicii de finanțare participativă, astfel cum ne prezintă și art. 9 din Regulamentul (UE) nr.	

2020/1503.	
Proiectul național la art. 14 stabilește norme privind anunțarea și evitarea conflictelor de interes, astfel cum prevede art. 8 din actul UE.	
Art. 16 din proiectul național stabilește cerințe generale și specifice procedurii examinării reclamațiilor în acord cu art. 7 din actul UE.	
Art. 19 din proiectul național stabilește detaliat obligația furnizorilor de a păstra documentația internă, cât și păstrarea evidenței tranzacțiilor similar prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2020/1503, statuate la art. 26.	
Art. 20 din proiectul național instituie norme privind exigențele de publicitate similare prevederilor art. 19, alin. (1), dar și art. 27, alin. (2) din actul UE.	
Art. 21 din proiectul național determină obligația furnizorilor de informare a clienților asupra aspectelor ce țin de riscul pierderii investiției, perioada de reflecție, publicarea acestora, cât și alte aspecte de ordin tehnic, în acord cu prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Prevederile art. 22 din proiectul național reglementează obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă pe bază de împrumuturi de a prezenta anumite	

informații privind rata de nerambursare, publicitatea și calculul ratelor acestora similar art. 20 din actul UE.	
Proiectul național în art. 23 stabilește perioada de reflecție și revocare a clauzelor și condițiilor ofertei de finanțare participativă, astfel cum stabilește art. 22 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Art. 24 și 25 din proiectul național stabilesc cerințele generale privind fișa cu informații esențiale privind investiția, cât și a fișei privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi, similar art. 23 și 24 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Art. 28 din proiectul național stabilește norme privind testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi similar art. 21 din actul UE.	
Prevederile art. 32 din proiectul național instituie noi norme privind administrarea de portofolii individuale de împrumuturi, astfel cum prevede art. 6 și art. 3, alin. (4) și (5) din actul UE.	
Art. 38 - 41 din proiectul național instituie prevederi ce țin de autorizarea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, examinarea cererii de eliberare a autorizației, temeiuri de respingere a cererii de eliberare a autorizației, registrul furnizorilor de servicii	

de finanțare participativă autorizată în acord cu prevederile art. 12 și 14 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Art. 42 - 44 din proiectul național stabilesc atribuțiile autorității de supraveghere, sancțiunile aplicabile în cazul încălcării legislației în vigoare, cât și cazurile de retragere a autorizației, similar art. 15, art. 17 și art. 39 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
Anexa 1. „Fișa cu informații esențiale privind investiția” din proiectul național asigură transpunerea Anexei I la Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.	
b) Obiecții privind compatibilitatea proiectului național cu Regulamentul (UE) nr. 2020/1503	
În procesul examinării proiectului național prin prisma Regulamentului (UE) 2020/1503, au fost identificate anumite prevederi din actul UE care nu s-au găsit reflectate în prezentul proiect de Lege, iar Tabelul de concordanță nu conține o motivare a nepreluării acestor norme, după cum urmează:	
Noțiunea de „serviciu de finanțare participativă” din art. 2, alin. (1), lit. (a) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503 stabilește expres categoriile de activități exercitate în cadrul serviciilor de finanțare participativă,	

ori corespondentul național - art. 2 din proiect nu detaliază similar activitățile rezultate în cadrul exercitării acestui serviciu.	
Noțiunea de „comunicare publicitară” statuată la art. 2, alin. (1), lit. (o) din actul UE, care este frecvent utilizată în proiectul național, nu a fost definită.	
Nu a fost transpusă prevederea de la art. 3, alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503, care stabilește că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. Această cerință se aplică pe baza unei abordări de transparență a activului-suport nelichid sau indivizibil deținut de structuri financiare sau juridice deținute sau controlate în parte sau în întregime de vehiculul investițional. Decizia de a-și asuma o expunere față de respectivul activ-suport le revine exclusiv investitorilor.	
Nu au fost transpuse derogările de la obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a dispune în permanență de anumite garanții prudențiale, prevăzute de art. 11, alin. (3) și (4), dar și reglementările prevăzute de acest articol la alin. (5), (8) - (9) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503,	

	care stabilesc anumite caracteristice ale polițelor de asigurare, cât și a anumitor calcule a cheltuielilor furnizorilor de servicii de finanțare participativă.
	<p>Art. 44 din proiect nu a preluat toate condițiile care impun retragerea autorizației furnizorilor de servicii de finanțare participativă, astfel cum indică art. 17, alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503. Astfel, nu au fost transpusă condiția retragerii autorizației pe motivul: neutilizării acesteia în termen de 18 luni de la data acordării acesteia (lit. (a)); neîndeplinirii condițiilor în temeiul cărora i-a fost acordată autorizația (lit. (e)) și încălcării grave a prezentului Regulament UE (lit. (f)), în speță, a prezentului proiect de Lege. Totodată, condiția de la art. 44, alin. (2), lit. c) urmează a fi completată și cu prevederea „și în același timp nu mai este implicat în administrarea contractelor existente care au fost încheiate inițial prin punerea în legătură a investitorilor interesați să acorde finanțare prin utilizarea platformei sale de finanțare participativă”, astfel cum se indică la art. 17, alin. (1), lit. (c) din actul UE.</p>
	c) Prevederi ale Regulamentului (UE) nr. 2020/1503 cu caracter opțional
	Actul UE conține unele prevederi cu caracter opțional, care nu au fost preluate în prezentul proiect național și anume:

	<p>- art. 2, alin. (2) din Regulamentul UE, care stabilește că fără a aduce atingere posibilității ca părțile sociale ale unei societăți comerciale cu răspundere limitată să se încadreze în definiția valorilor mobiliare de la alineatul 1 litera (m), autoritățile competente care au acordat autorizarea furnizorului de servicii de finanțare participativă pot permite utilizarea părților sociale respective în sensul prezentului regulament, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile privind instrumentele admise în scopul finanțării participative prevăzute la alineatul (1) litera (n).</p>
	<p>- art. 3, alin. (4) primul paragraf, din actul UE, care stabilește că furnizorii de servicii de finanțare participativă pot propune investitorilor individuali proiecte de finanțare participativă specifice, care corespund unuia sau mai multor parametri sau indicatori de risc aleși de investitor. În cazul în care investitorul dorește să realizeze o investiție în proiectele de finanțare participativă propuse, investitorul examinează fiecare ofertă de finanțare participativă în parte și ia o decizie de investiții în mod expres în privința fiecărei oferte.</p>
	<p>- art. 23, alin. (14) care stabilește că autoritățile competente din statul membru în care s-a acordat autorizarea furnizorului de</p>

	<p>servicii de finanțare participativă pot solicita o notificare ex ante a fișei cu informații esențiale privind investiția cu cel puțin șapte zile lucrătoare înainte de punerea acesteia la dispoziția investitorilor potențiali. Fișele cu informații esențiale privind investiția nu fac obiectul aprobării ex ante de către autoritățile competente.</p>
	<p>- art. 25 care stabilește că furnizorii de servicii de finanțare participativă pot utiliza un buletin de anunțuri care oferă clienților lor posibilitatea de a face publicitate expresiilor de interes pentru a cumpăra și a vinde împrumuturi, valori mobiliare sau instrumente admise în scopul finanțării participative care au fost oferite inițial pe platformele lor de finanțare participativă.</p>
	<p>d) Prevederi ale Regulamentului (UE) nr. 2020/1503 non aplicabile</p>
	<p>Dispozițiile art. 1, alin. (3); art. 2, alin. (3) și (4); art. 6, alin. (7); art. 7, alin. (5); art. 8, alin. (7); art. 12, alin. (7), (9) - (15); art. 14, alin. (2), lit. (e) și (f); art. 16, alin. (2) și (3); art. 17, alin. (2) și (3); art. 18; art. 19, alin. (7); art. 20, alin. (3); art. 21, alin. (8); art. 23, alin. (3) - (5) și (16); art. 27, alin. (3) - (5); art. 28, alin. (2) - (8); art. 29; art. 31 - art. 35; art. 37; și art. 43 - 51 din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503 nu pot constitui obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, cât și</p>

<p>obligatii pe seama institutiilor UE, în speță, Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe și Comisiei Europene; ce nu pot fi implementate de către Republica Moldova, având în vedere statutul de stat asociat.</p>	
<p>e) Prevederi cu specific național</p> <p>Proiectul național conține și unele prevederi cu specific național, care, însă, nu contravin reglementărilor UE în materia serviciilor de finanțare participativă, cum ar fi: art. 3 (principiile de activitate a furnizorilor de servicii de finanțare participativă); art. 4 (activități de finanțare participativă nefinanciare); art. 5 și 7 (exigențe față de proiectele de finanțare participativă, față de administratori și membrii consiliului); art. 8 (contractarea serviciilor de finanțare participativă); art. 11 (remunerarea furnizorului); art. 12 (plățile); art. 17 (contabilitatea, situațiile financiare și rapoartele specifice); art. 18 (auditul obligatoriu); art. 29 - 31 și art. 33 - 37 (exigențe specifice unor servicii de finanțare participativă); art. 45 - 46 (reorganizarea și lichidarea furnizorului); și art. 47 (dispoziții tranzitorii și finale).</p>	<p>III. Respectarea mecanismului de armonizare</p>
<p>a) Obiecții privind clauza de armonizare</p>	

	<p>Clauza de armonizare a proiectului național va fi revizuită în partea ce ține de numărul Jurnalului Oficial al Uniunii Europene, în speță „publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 347 din 20 octombrie 2020”.</p>	
	<p>IV. Concluzii</p>	
	<p>Ca urmare a analizei proiectului național, ținând seama de obiectul său specific de reglementare, constatăm că acesta și-a atins în mare parte finalitatea propusă, asigurând transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937, cu obiecțiile expuse în Compartimentul II b din prezenta Declarație. Totodată, va fi ajustată în mod corespunzător clauza de armonizare a proiectului național, potrivit celor expuse mai sus.</p>	
	<p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM- UE.</p>	

		<p>Potrivit proiectului de lege, autoritatea de supraveghere a participanților la activitățile de finanțare participativă se propune a fi CNPF. În context, ținând cont de modificarea infrastructurii pieței financiare nebancare realizată prin Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 01.07.2023), se propune reabordarea prin prisma desemnării autorității/autorităților de supraveghere, care să dețină competențe în reglementarea/autorizarea/ supravegherea serviciilor de finanțare participativă bazată pe împrumuturi/bazată pe investiții. Astfel, modificarea propusă la art.4 alin.(2) din Legea nr. 192/1998, urmează a fi racordată dispozițiilor Legii nr.178/2020, potrivit căroră din 01.07.2023, autoritatea CNPF se va extinde doar asupra domeniului pieței de capital - emitenții de valori mobiliare, persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, organismele de plasament colective și investitori.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Comisia Națională a Pieței Financiare (demersul nr. 03-3/1481 din 27.05.2021)</p>	<p>În cazul în care autoritatea competentă națională va fi desemnată CNPF, proiectul de lege conceptual urmează a fi reabordat prin prisma a două componente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. instrumentele de supraveghere care urmează a fi atribuite CNPF, mai cu seamă 	<p>Nu se acceptă. Autoritate de supraveghere va fi Banca Națională a Moldovei.</p>

în materia licențierii/autorizării furnizorilor de servicii și a sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea cerințelor legislației care urmează a fi adoptate;

2. cerințele aplicabile nemijlocit furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în mod special de organizare și de activitate pe piața locală de crowdfunding. Instrumentele de supraveghere

Pentru a asigura standarde înalte de protecție a drepturilor investitorilor, în astfel de platforme este necesară focusarea atenției asupra condițiilor inițiale de autorizare a furnizorilor, corespunzător actelor care vor fi prezentate pentru eliberarea autorizăției. În context, autoritatea competentă trebuie să dispună de suficient timp pentru a examina și a se asigura că furnizorul va presta servicii de calitate și în cele mai bune condiții pentru clienți. În acest scop, legiuitorul european prevede un termen rezonabil de evaluare prealabilă - 3 luni, care, comparativ, corespunde termenelor aplicabile în domeniile reglementate de către CNPF. Deopotrivă, autorul proiectului stabilește un termen mult prea restrâns - 15 zile, ceea ce poate induce riscul de examinare necorespunzătoare a materialelor și emiterea unor acte favorabile/defavorabile în lipsa unei evaluări și motivări comprehensive (art.39 alin.(1)). În context, sugerăm

racordarea fidelă a normelor din dreptul UE, prin instituirea în cadrul regulatorului național a unor termene adecvate procesului de realizare eficientă a instrumentului de supraveghere - autorizarea condițiilor de acces pe piață.

De asemenea, la capitolul autorizare, urmează a clarifica subiectul aprobării managementului operațional și de supraveghere a furnizorilor de servicii. Astfel, la art.7 urmează a fi stipulat expres:

- rolul nemijlocit al furnizorului în selectarea și aprobarea prealabilă a candidaturilor în deținerea anumitor poziții-cheie (verificarea internă);
- exercitarea nemijlocită a atribuțiilor organelor de conducere ale furnizorilor și modificărilor în componența acestora se va efectua după aprobarea prealabilă din partea autorității de supraveghere (fit and proper test).

În contextul evitării paralelismelor în legislație, a se reține că atribuțiile autorității de supraveghere, în cazul CNPF, sunt specificate în legea-cadru (nr.192/1998, art.8 și art.9). Astfel, se impune excluderea din art.42 al proiectului de lege a atribuțiilor de supraveghere reglementate de legea-cadru și specificarea expresă doar a normelor speciale, precum maniera de aplicare a instrumentelor de supraveghere, dreptul de

	<p>acces la informație, categoriile acesteia, implicit obligația furnizorilor de a o prezenta regulatorului.</p> <p>Mai mult, în partea încălcărilor și sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea legislației în materie, acestea urmează a fi specificate expres în proiectul de lege, fără a fi dublate și în Codul contravențional, or acest lucru va asigura aplicarea unor sancțiuni pecuniare adecvate abaterilor admise, contrarând astfel fenomene de fraudă și abuz. Totodată, în proiectul de lege se va corela mărimea sancțiunilor cu severitatea încălcării, după principiul bunelor practici. Din art.43 se propune a fi excluse alin.(4) și (5), odată ce normele respective sunt prevăzute în legea-cadru (nr.192/1998). Totodată, atenționăm că aplicarea legislației privind AML necesită includerea furnizorilor în calitatea de entități raportoare (art.4 din Legea nr.308/2017).</p>
	Cerințe de organizare și funcționare
Nu se acceptă.	<p>Potrivit art.6 alin.(1) din proiectul de lege, serviciile de finanțare participativă pot fi prestate de furnizori - persoane juridice organizate sub forma societăților cu răspundere limitată (SRL) sau societăților pe acțiuni (SA). Norma data urmează a fi reabordată sub aspectul corelării cu dispozițiile legislației în materia pieței de capital, unde toți actorii au forma de</p>

<p>organizare de SA. În altă ordine de idei, autoritatea CNPF se extinde asupra SRL-urilor doar în cazurile în care acestea au calitatea de investitori în instrumente financiare.</p>	<p>De asemenea, sensibilizăm atenția asupra faptului că proiectul de lege stipulează clar lipsa unor garanții de recuperare a investițiilor în proiectele de finanțare participativă, respectiv, un accent deosebit care trebuie reglementat în proiectul de lege se referă la mecanismul de control intern de către furnizorul de servicii, or proiectul prevede exigențe față de management, dar nu clarifică scopul aplicării acestor exigențe. Trebuie de notat că, în astfel de tipuri de servicii financiare negarantate, persoanelor-cheie li se atribuie un rol foarte important în asigurarea protecției drepturilor consumatorilor. Acestea sunt responsabile primordial pentru acceptarea spre finanțare a unor proiecte conforme cu legea, respectiv, nu induc în eroare investitorii în luarea deciziilor de investiții. Totodată, urmează să asigure că toate politicile interne de desfășurare a activităților sunt eficiente după principiul prestării serviciilor în cele mai favorabile condiții pentru clienți.</p> <p>În context, Capitolul II din proiectul de lege necesită a fi completat cu norme în funcție de amploarea și complexitatea activităților desfășurate, care se referă la obligația</p>
	<p>Nu se acceptă. Autoritatea nu indică articolul unde propune modificarea.</p>

<p>furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a stabili și aplica, într-o manieră continuă cel puțin: proceduri decizionale clare, mecanisme adecvate de control intern, sisteme eficiente de raportare internă a informațiilor, sisteme și proceduri adecvate pentru păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor. În acest scop, furnizorii de servicii de finanțare participativă sunt obligați să monitorizeze și să evalueze periodic caracterul adecvat și eficiența sistemelor și mecanismelor de control intern și să adopte măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Mai mult, cadrele de conducere ale societății trebuie să evalueze și să verifice periodic eficiența politicilor, dispozițiilor și procedurilor puse în aplicare și să adopte măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puțin o dată pe an.</p>	
<p>În contextul normelor prudențiale de la art.6, atragem atenția că verificarea respectării acestora se asigură prin mecanismul de supraveghere bazată pe risc (abordare prospectivă și continuă din partea regulatorului), și nu în condițiile enunțate în lege, precum efectuarea controalelor anuale.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este clară modificarea pe care o propune CNPF</p>

<p>La capitalul mijloacelor financiare transmise de către investitori, corespunzător plăților de rambursare realizate de dezvoltatori, urmează a se atrage o atenție sporită conturilor bancare deschise în acest scop. Având în vedere că aceste surse reprezintă activele clienților, în proiectul de lege urmează a fi stipulat clar că aceste conturi deschise de furnizori sunt segregate de activele proprii ale furnizorilor, respectiv, nu pot fi debitoare într-o procedură de încasare, blocare, restricționare sau sechestrare intentată față de furnizor. Totodată, la art.5 alin.(6) și art.12 alin.(3) necesită a se face clarificări referitor la cerințele privind păstrarea în condiții de siguranță a activelor investitorilor pentru a garanta protecția investitorilor care primesc servicii de finanțare participativă. Astfel, legea trebuie să prevadă expres faptul că sumele pe care investitorul dorește să le investească prin intermediul platformei de finanțare participativă vor fi colectate de furnizori în conturile bancare deschise pentru evidența și păstrarea separată a mijloacelor bănești ale investitorilor de cele proprii, asigurându-se astfel evidența adecvată a mijloacelor bănești încredințate în administrare.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 12 alin. (3) – deschiderea contului bancar fiduciar acoperă toate aceste riscuri.</p>
<p>Alte propuneri</p>	
<p>La art.28 alin.(9), cuvintele „metodologii și standarde tehnice” se propune a fi substituit cu „acte normative” (art.16 din Legea</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>nr.100/2017).</p> <p>Se propune revizuirea scopului legii, care potrivit preambulului, este de a susține și oferi o alternativă de finanțare pentru întreprinderile nou-înființate, ceea ce nu corespunde cu prevederea de la art.33, potrivit căreia dezvoltatori de proiecte de finanțare participativă bazate pe investiții pot fi atât societățile nou-înființate, cât și IMM-uri existente. De asemenea, la noțiunea „dezvoltator de proiecte de finanțare participativă”, se propune excluderea cuvintelor „persoană fizică”, întru aducerea în concordanță cu scopul legii, dar și ținând cont că Regulamentul (UE) 2020/1503 nu se aplică dezvoltatorilor de proiecte care sunt persoane fizice (art.1 alin.2). De asemenea, la noțiunea „furnizor de servicii de finanțare participativă” cuvântul „organizată” necesită a fi exclus.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>S-a introdus mențiunea IMM-urilor în preambul.</p> <p>Persoanele pot fi dezvoltatori de proiecte în cadrul finanțării participative pe bază de împrumuturi.</p>
<p>La noțiunea „investitor sofisticat”, textul „client profesionist sau investitor calificat conform art.137 și 138” urmează a fi substituit cu textul „client profesionist conform art.137”. Astfel, distincția dintre investitorii sofisticati și investitorii nesofisticați ar trebui să se bazeze pe distincția dintre clienții profesionali și clienții de retail, stabilită în Directiva 2014/65/UE și transpusă la art.137 din Legea nr.171/2012, noțiunea „investitor calificat” fiind aplicată exclusiv în cazul ofertelor</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea dată are un alt sens în contextul prezentei legi.</p>

<p>publice de valori mobiliare. La art.26 alin.(1) lit.b) pct.(iii), cuvântul „respectiv” se substituie cu cuvintele „de capital”.</p> <p>Suplimentar, la art.33 necesită a fi stipulat expres că investitorul achiziționează valori mobiliare transferabile, așa cum acestea sunt definite la art.6 din Legea nr.171/20121. Totodată, se propune completarea cu prevederi care vor permite investitorilor înstrăinarea valorilor mobiliare, or pentru finanțarea participativă bazată pe investiții, transferabilitatea constituie o garanție importantă pentru ca investitorii să se poată retrage din investiție.</p>	
<p>Ținând cont că Regulamentul (UE) 2020/1503 (art.2 alin.(1) lit.(q)) prevede expres că scopul înființării unui vehicul investițional este securitizarea activelor investitorilor, proiectul de lege urmează a fi completat, similar, cu prevederi referitoare la cazurile clare înființării unui vehicul investițional, or art.2 și art.36 din proiectul de lege nu prevăd situațiile în care se aplică înființarea unui vehicul investițional.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „<i>vehicul investițional</i>” nu este armonizată conform Regulamentului UE, ci este reglementată diferit așa încât să răspundă strict scopurilor prezentei legi.</p>
<p>Menționăm că prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 se aplică din 10.11.2021, iar acte de implementare a acestuia nu există. În acest context, se propune stabilirea termenului de intrare în vigoare a legii și, respectiv, termenul de adoptare a actelor normative - 12 luni de la data publicării, or</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regulamentul UE este transpus doar parțial. Extinderea termenului de intrare în vigoare a legii ar putea duce la descurajarea potențialilor investitori în crearea platformelor de finanțare participativă și migrarea lor spre piețe unde există deja</p>

<p>termenul prevăzut în proiect - 6 luni de la data publicării, este unul mult prea restrâns.</p>	<p>reglementări.</p>
<p>În contextul operării modificărilor la Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit (art.VII din proiect), suplimentar propunem modificarea noțiunii „sursă de formare a istoriilor de credit” de la art.2 prin includerea furnizorilor de servicii de finanțare participativă în rândul entităților enunțate, dat fiind faptul că, în sensul art.6 alin.(1) din legea prenotată, doar sursele de formare a istoriilor de credit sunt în drept să prezinte informația ce face parte din istoria de credit către biroul istoriilor de credit. Forma și condițiile de prezentare a informației precum și de obținere a raportului de credit se stabilesc în contractul de prestare a serviciilor informaționale, încheiat între biroul istoriilor de credit și sursa de formare a istoriilor de credit/utilizatorul istoriilor de credit (art.6 alin.(3), art.7 alin.(1) și alin.(3) și art.9 alin.(1) din Legea nr.122/2008). Prin urmare, pentru furnizarea informației biroului istoriilor de credit, respectiv, obținerea raportului de credit, persoana juridică trebuie să dețină calitatea de sursă de formare a istoriilor de credit/utilizator al istoriilor de credit.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Din considerentele expuse, solicităm respectuos autorilor inițiativei legislative asigurarea promovării proiectului de lege,</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>conținând soluții optime la problemele abordate mai sus, care pot fi dezbătute inclusiv pe platforma interinstituțională, la care reprezentanții CNPF sunt gata să participe și să ofere clarificările și expertiza necesară.</p>	
6.	<p>Autoritatea Națională de Integritate (demersul nr. 07/2370 din 14.05.2021)</p>	<p>La articolul 7 litera e) din Proiect (Exigențe față de administratori și membrii consiliului), se propune de a face trimitere la normele actului legislativ concret care ar reglementa regimul juridic al restricțiilor și limitărilor. Or, utilizarea sintagmei “legislația cu privire la integritate” este una de ordin general și poate crea impedimente în aplicarea normei. La caz, menționăm că la categoria “legislația cu privire la integritate” pot fi atribuite, spre exemplu: Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, Legea nr. 82/2017 integrității. Atât Legea nr. 133/2016 cât și Legea nr. 82/2017 reglementează regimurile juridice al restricțiilor și al limitărilor, doar că Legea nr. 133/2016 (lege specială) conține reglementări particularizate și se referă la un cerc de subiecți mai restrâns decât Legea nr. 82/2017 (lege cadru), care, la caz, mai include, în calitate de subiecți ai legii și persoanele fizice, persoanele juridice în procesul de interacțiune cu sectorul public, inclusiv organizațiile comerciale, societatea</p>	<p>Se acceptă. În art. 7 alin. (1) lit. f) a fost introdusă o trimitere expresă la Legea integrității nr. 82/2017.</p>

		<p>civilă și mass-media.</p> <p>În sensul dat se propune ca, în Proiect, să se facă trimitere la regimul juridic al restricțiilor și limitărilor conținut în Legea nr. 82/2017 (art. 24).</p> <p>Se propune completarea Proiectului cu prevederi ce țin de respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către administratorii și membrii consiliului furnizorilor serviciilor de finanțare participativă (a se vedea art. 14 din Legea nr. 82/2017).</p>	
7.	Ministerul Justiției	Nu a prezentat avizul.	
8.	Asociația Patronală de Comerț „Americana din Moldova” (demersul nr. 78 din 8 iunie 2021)	<p>Art. 5 Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>Alineatul (4)</p> <p>termenul de 14 zile poate reprezenta un blocaj artificial în gestionarea proiectelor de finanțare participativă. Acesta ar urma să fie rezonabil și să ofere timp suficient investitorului pentru analiză și revocarea investiției, însă nicidecum să oblige platforme să păstreze în proces de finanțare un proiect care ar fi finanțat deplin sau pentru care titularul de proiect solicită finanțarea parțială. Astfel, propunem ca să fie operate următoarele modificări:</p> <p>a. sintagma „de 14 zile calendaristice” se</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Lit. b) nu poate fi aplicată în cazul prezentei reglementări, deoarece prevederea se refera la cazurile în care nu au fost acumulate pe deplin investițiile preconizate pentru proiect, indiferent de cota de coparticipare.</p> <p>Termenul de 14 zile este preluat din legislație de protecție a consumatorilor. Investitorul poate să confirme acordul sau dezacordul său la prelungirea termenului și mai devreme de expirarea termenului de 14 zile.</p>

<p>modifică în „de până la 14 zile calendaristice”;</p> <p>b. după textul „nu solicită revocarea investiției,” se adaugă „sau dacă proiectul de finanțare participativă a fost finanțat deplin sau titularul a solicitat finanțarea parțială,”</p>	
<p>Alineatul (5)</p> <p>În opinia noastră, acest alineat e formulat eronat, deoarece platforma de finanțare participativă, conform Regulamentului UE, dar și art. 5, al 6 al aceleiași legi, nu are dreptul să depună banii investitorului pe un cont de depozit. Respectiv, dacă un investitor revocă investiția, banii urmează să fie întorși în contul investitorului de pe platformă. Astfel, textul „<i>și dobânda achitată de bancă pentru perioada</i>” necesită a fi înlocuit cu „<i>în contul investitorului pe platformă</i>”.</p> <p>Mai mult ca atât, nu este clar care bancă și cine va alege banca. Ar trebui de indicat măcar că respectivul aspect se va reglementa de contractul dintre părți.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost modificat, prin completare cu sintagma „în condițiile în care contul furnizorului este purtător de dobândă”. Dacă acumularea de resurse financiare este de durată (3-6 luni), atunci furnizorul poate negocia cu banca asigurarea unei dobânzi pentru contul la vedere. În acest caz, se impune reglementarea faptului că orice acumulare de beneficii obținute de furnizori din valorificarea mijloacelor financiare ale investitorilor, până la inițierea programului investițional, să fie direcționate în folosul investitorului, care oricum a rata anumite beneficii din nevalorificarea banilor în perioada de acumulare a resurselor financiare de către furnizor.</p>
<p>Art. 7</p> <p>alin.(1) lit.d)</p> <p>În opinia noastră, acest punct este formulat ambiguu. De principiu, acționarii principali, membrii organului de conducere și angajații,</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>precum și orice persoană fizică sau juridică care are o legătură strânsă cu aceștia prin relații de control nu ar trebui să acționeze drept dezvoltatori de proiecte în legătură cu serviciile de finanțare participativă prestate prin platforma lor de finanțare participativă. Cu toate acestea, respectivilor acționari principali, membri ai organului de conducere, angajați și respectivelor persoane fizice sau juridice nu ar trebui să li se interzică să acționeze ca investitori în proiectele oferite pe platforma lor de finanțare participativă, cu condiția să existe garanții adecvate împotriva conflictelor de interese. Însă, în redacția actuală, reiese că se interzice acestor persoane să fie investitori. Astfel, propunem să fie exclusă din Art. 7, al. 1, lit (d) sintagma „investitor sofisticat”,</p>	
<p>Art. 8 Contractarea serviciilor de finanțare participativă</p> <p>Ar fi binevenită incorporarea clauzei de la 319 Cod Civil.</p> <p>Limitarea doar la semnătura electronică avansată calificată poate aduce limitări la posibilitatea încheierii contractelor.</p> <p>De asemenea, nu este clar care vor fi „orice alte instrumente similare de identificare”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Art. 9 Obligația de imparțialitate, integritate și diligență</p>	<p>Comentarii. Autoritatea de supraveghere va fi</p>

<p>Ce instrumente vor fi disponibile pentru a efectua verificarea dată. Va fi creată o bază comună (similară birourilor de credit) de verificare unde va fi posibil de a verifica informația dată? Cine va crea baza dată și o va gestiona?</p>	<p>responsabilă de controlul respectării prevederilor proiectului. Prin sistemul de raportare și control, autoritatea va monitoriza respectarea normelor.</p> <p>Aceasta norma este similar cerințele de creditare a persoanelor afiliate, care urmeaza sa fie creditate sau acceptate depozite, în condiții nu mai avantajoase decât cazul general.</p>
<p>Art. 11 Remunerația</p> <p>Deoarece proiectul este destinat preponderent finanțării IMM-urilor și prețul serviciilor financiare curente la moment a fost menționat ca un dezavantaj, cum va fi delimitat costul total al serviciilor respective pentru IMM-urile. Va fi stabilit la nivel de autoritatea de supraveghere? (ținând cont că nu există experiența de piața în Moldova pentru serviciile date)</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Pretul actual nu este considerat un dezavantaj primordial. Accesul la finanțari este limitat, în condițiile indisponibilității unei garanții. Iar acest mecanism va constitui o alternativă de acces la finanțare, cu presiuni reduse pe necesarul de garanții/gaj. Caste aspect, pot influența și asupra reducerii costurilor de finanțare.</p>
<p>Art. 20 Exigențe de publicitate</p> <p>Ar fi bine sa fie detaliat ce înseamnă „sa fie proporțională”, adică să fie introdusă în publicitate sau sa fie discutată pe parcurs în contracte, să fie dezvoltată dezvoltatorului sau investitorului?</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Aspectul de proporționalitate se referă la gradul de devaluire a informației în raport cu riscurile potențiale dezvoltate public. Pentru fiecare categorie de risc trebuie sa fie dezvoltată informație corespunzătoare cuantumului riscului.</p>
<p>Art. 24 Fișa cu informații esențiale privind investiția</p> <p>Pentru a minimiza informația pe fișa și a descrie foarte detaliat riscurile investiției este posibil de a crea un document (un fel de</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Toate informațiile vor fi puse la dispoziția investitorilor, astfel cum prevede art.20.</p> <p>Riscurile generale valabile pentru toate proiectele vor fi plasate pe pagina furnizorului. Pe lângă acestea pentru</p>

<p>prevederi generale) pe platforma sau pe site-ul furnizorului unde toate riscurile si avantajele vor fi descrise foarte detaliat pentru investitor si de a face link la documentul/pagina respectivă.</p>	<p>fiecare proiect de finanțare participativă urmează a fi creată o fișă cu informații esențiale privind investiția ce va fi pusă la dispoziția investitorilor interesați.</p>
<p>Art.27</p> <p>Articolul dat se bazează pe informațiile pe proprie răspundere oferite de investitori. Totodată, conține unele limite, care nu se regăsesc în Regulamentul UE pentru Crowdfunding. Recomandăm să ne alinăm la prevederile acestuia și să fie expus în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 27. Limite pentru investitorii nesofisticați</p> <p>De fiecare dată înainte ca un investitor nesofisticat potențial sau un investitor nesofisticat să accepte o ofertă individuală de finanțare participativă prin care investește o sumă care depășește valoarea mai mare dintre 1 000 EUR sau 5 % din capitalul său net, calculată în conformitate cu alineatul (5), furnizorul de servicii de finanțare participativă se asigură că un astfel de investitor: (a) primește o avertizare de risc; (b) își dă consimțământul expres furnizorului de servicii de finanțare participativă; și (c) îi dovedește furnizorului de servicii de finanțare participativă că investitorul înțelege investiția și riscurile asociate</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Condițiile propuse față de furnizorii nesofisticați se regăsesc în proiect (art.20, art.28).</p> <p>De asemenea, nu este clar ce presupune capitalul net în cazul persoanelor fizice-investitori și cum acesta va putea fi calculat și demonstrat.</p>

<p>acesteia.</p> <p>În sensul prezentului alineat primul paragraf litera (c), evaluarea menționată la art. 28 poate constitui o dovadă că investitorul nesofisticat potențial sau investitorul nesofisticat înțeleg investiția și riscurile asociate acesteia.”</p>	
<p>Art. 29 Solicitarea de finanțare participativă bazată pe împrumuturi</p> <p>Propunem a fi indicat și o altă opțiune pentru documentele prevăzute la alin. (1) b)-h) și în afară de forma electronică cu semnătură electronică să fie și pe suport de hârtie cu semnătură standard la oficiul furnizorului.</p> <p>Semnăturile aplicate de persoanele fizice pe consimțămintele pentru Birourile Istoriilor de Credit – posibilitatea doar a bifării să fie introdusă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Art. 32. Portofoliile individuale de împrumuturi</p> <p>În cazul dat nu este clar dacă tot este necesar plasarea prin platformă. Este obligatorie platforma dacă toți investitorii au dat mandatul furnizorului și el are capacitatea de a accesa direct IMM-urile care au nevoie de finanțate. Astfel încât investitorul delegeă furnizorului gestionarea portofoliului el nu are nevoie de informația atât de detaliată, cum este prezentată pe platforma.</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Plasarea și administrarea portofoliilor sunt diferite în acest caz. Administrarea portofoliului survine după realizarea plasării. Or, în cazul administrării, furnizorul va realiza orice aspect de tranzacționare prin intermediul platformei din numele mandatarului.</p>

<p>Art. 33. Aplicabilitatea finanțării participative bazate pe investiții</p> <p>Ținerea adunărilor generale la distanță nu sunt totdeauna posibile în cazul SRL.</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Aliniatul (4) prevede ca actul de constituire trebuie să prevadă. Astfel SRL-ul dezvoltator va trebui să modifice actul de constituire în vederea asigurării posibilității de ținere a AGA la distanță, în cazul în care dorește să devină dezvoltator.</p>
<p>Art. 35. Acumularea mijloacelor bănești și încheierea contractului de împrumut</p> <p>Partea socială a proprietarului afacerii în capitalul social al vehiculului investițional se stabilește în funcția de capitalul social curent care există în afacere sau în funcție de aportul lui în proiectul dat. Este important pentru că aportul anume în proiect poate fi 10% (în procurarea utilajului, de exemplu), dar tot proiectul va fi dezvoltat cu utilizarea infrastructurii curente (clădirile, mijloacele circulante) demult procurate de către dezvoltator?</p> <p>De ce contractul este de împrumut și nu investiții sau vânzare cumpărare?</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Vehiculul investițional va fi creat special în acest scop (finanțarea proiectelor de dezvoltare prin prisma capitalului social). Capitalul social total va constitui suma proiectului investițional.</p> <p>Contract de împrumut – deoarece dezvoltatorul prin prisma platformei împrumută resurse pentru realizarea proiectului propriu investițional.</p>
<p>Art. 38.</p> <p>Propunem a stipula în mod separat, nu doar experiența de a gestiona potențialul furnizor, dar și experiența și/sau descrierea modului de analiză a bonității proiectelor și posibilității de rambursare, astfel încât asta este responsabilitatea de bază pentru un furnizor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea data se regăsește la alin.(2), lit. h).</p>
<p>- Poate fi desfășurată activitatea de furnizor de servicii de finanțare participativă de</p>	<p>Comentarii.</p> <p>1. Furnizori pot fi doar SRL-urile sau</p>

către organizațiile de creditare nebankară?
-În contextul în care organizațiile de creditare nebankară vor trece din iulie 2023 în supravegherea Băncii Naționale, în cazul furnizor de servicii de finanțare participativă cum va fi?
-Naționalitatea investitorilor nu este clară, adică este sau nu posibil ca investitorii să fie străini? Și dacă sunt sau nu condiții speciale?

SA-urile înregistrate în Republica Moldova. OCN-urilor sau băncile pot exercita activitate de furnizor de servicii de finanțare participativă atât timp cât obțin o autorizație în acest sens, iar activitatea de finanțare paricipativă poate fi separată efectiv de alte genuri de activitate practicate (creditare nebankară; activitate bancară); În acest caz, OCN-ul sau banca nu va putea fi în același timp și furnizor de servicii de finanțare participativă și dezvoltator sau investitor în proiectele plasate pe propria platformă.

2. La elaborarea proiectului s-a mers pe ideea că dezvoltatorii vor putea fi doar din Republica Moldova, iar investitorii pot fi din orice țară. Dacă nu este suficient de clar din textul proiectului, s-ar putea introduce prevederi exprese în art. 6 alin.

(1) al proiectului

Sinteza

obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021)
(în baza avizelor recepționate la avizarea repetată)

Nr.	Autoritatea emitentă a obiecției/propunerii	Conținutul obiecției/propunerii	Opinia autorului
1.	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (<i>demersul nr. 04-01/2282 din 09.09.2021</i>)	Lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act.
2.	Centrul Național Anticorupție (<i>demersul nr. 06/2-3813 din 03.09.2021</i>)	<p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>1.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p> <p>Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>1.2. Respectarea rigorilor de transparență în</p>	

procesul decizional ia promovarea proiectului

Conform art.S al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”

Proiectul supus expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia nu au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Economiei și nici pe portalul particip.gov.md, astfel nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Suplimentar, se remarcă că autorul proiectului nu a asigurat nici informarea

publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.9 a Legii nr.239/2008”(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială

în consecință, în procesul de promovare a proiectului nu au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, iar părțile interesate nu au avut acces la proiectul în cauză, pentru a-și exprima opiniile, comentariile și recomandările asupra acestuia.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Scopul acestui proiect de lege rezidă în necesitatea elaborării și promovării unui act care se referă exclusiv la finanțarea participativă acesta fiind un concept nou introdus în legislația națională. Legislația actuală prevede doar definiția și acoperă în mod direct doar o categorie a finanțării participative, ceea ce este insuficient pentru o instituție complexă, care necesită o reglementare mai largă.”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune crearea cadrului legal de funcționare, stabilire a tipurilor de

finanțare participativă și a serviciilor realizate de platformele de administrare, impunerea regulilor de conduită generale, stabilirea atribuțiilor pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară le va avea în acest domeniu.

Totodată, în proiect se stabilește că, prestarea de servicii de finanțare participativă se realizează cu participarea a trei tipuri de actori: dezvoltatorul de proiect care propune proiectul spre finanțare, investitorii care finanțează proiectul propus și o organizație cu rol de intermediar, sub forma unui furnizor de servicii de finanțare participativă care pune în legătură dezvoltatorii de proiecte și investitorii în cadrul unei platforme online.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a facilita investițiile în proiecte și active sustenabile din punct de vedere climatic, având un efect pozitiv asupra creșterii economice și a PIB și indirect la crearea de noi locuri de muncă.

Astfel, crearea și implementarea unui cadru juridic la nivel național în materie de finanțare participativă va duce la asigurarea

protecției persoanelor ce doresc să investească în proiecte și va impune avertizarea explicită a acestora cu privire la riscurile asumate.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în

conformitate cu prevederile art.30 ai Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit. e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare din bugetul public național.

În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de lege nu va genera cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat”

1.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(l)*Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului precum și corespunderea actului scopurilor*

politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „în cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum se rezultate analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact ai acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

În acest sens, constatăm că proiectul este însoțit de analiza impactului de reglementare conform cerințelor statuate în Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Astfel, potrivit analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător: „[...] în primul rând, legea va face posibilă prestarea serviciilor de finanțare participativă financiare eliminând riscurile pe care le-ar putea suporta un

potențial furnizori de servicii de finanțare participativă în cadrul legal actual. Apariția cadrului legal va atrage interesul potențialilor furnizori locali și regionali pentru investirea în crearea platformelor de finanțare participativă. În al doilea rând, vor fi create două instrumente noi de finanțare a IMM-urilor: finanțarea participativă pe bază de împrumuturi și finanțarea participativă pe bază de investiții. Aceste instrumente ar putea fi mai accesibile pentru IMM-uri în raport cu mijloacele de finanțare accesibile la moment. În al treilea rând, vor fi atrase investiții de la persoane fizice din țară și de peste hotare. Astfel, o parte din economii și remitențe vor fi direcționate din consum în investiții. Pornind de la estimarea unui volum de finanțare participativă de 100 milioane lei anual și aplicând următorii actori de multiplicare: 1,42 pentru investiții și 0,563 pentru venituri la buget, estimăm un impact anual de circa 140 milioane lei investiții și contribuții la buget în valoare de circa 56 milioane lei la 3 ani de la adoptarea cadrului normativ”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.I Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului

actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea o cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice,

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme care nu corelează cu dispozițiile art.II alin.(1) lit.(a), art.12 alin.(2) lit.(i) din Regulamentul (UE) 2020/1503 AL Parlamentului European și al Consiliului din

7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937, pct.118, art.26 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, alineatului (39) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) art.8 Constituția RM, art. 54 alin. (1) lit.g) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.60 alin.(4) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, pct.4 din Hotărârea Băncii Naționale nr.109/2018, art.16, art.110-112 Cod penal, art.558 alin.(I), art.559 alin.(4) din Codul de procedură penală, fapt care, la aplicare, poate duce la apariția manifestărilor de corupție.

Analiza detaliată a incoerențelor respective este efectuată la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În textul proiectului de lege se conțin prevederi care reglementează activitatea entităților publice responsabile de reglementarea și supravegherea activității de

finanțare participativă a furnizorilor, prin stabilirea cerințelor aplicate tuturor furnizorilor care se referă la: procedura de autorizare, transparența structurii de proprietate a furnizorului, dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare și furnizare a informațiilor obligatorii, norme și reguli de raportare, prin efectuarea controalelor din oficiu și controale în teren asupra activității furnizorilor autorizați, etc.

Cu toate acestea, reglementarea defectuoasă a unor dispoziții din proiectul de lege riscă să determine apariția manifestărilor de corupție din partea agenților publici responsabili de aplicarea reglementărilor propuse (analiza detaliată este efectuată la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție).

11.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

Art.6 alin.(1) lit.a) din proiectul de lege -

(1) Serviciile de finanțare participativă pot fi prestate doar de furnizori - persoane juridice organizate sub forma societăților cu răspundere limitată sau societăților pe acțiuni, înregistrate în Republica Moldova, care dispun în mod permanent de garanții prudențiale în mărime cel puțin egale cu cea mai mare din următoarele valori: a) 500 000 lei pentru toți furnizorii; sau

Obiecții:

Norma propusă stabilește exigența prudențială în raport cu furnizorii, de a dispune în mod permanent de garanții prudențiale în mărime de cel puțin egală cu cea mai mare valoare de 500 000 lei pentru toți furnizorii.

Raportând exigența propusă reglementării ia exigența prudențială stipulată în art.11 alin.(1) lit.(a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 AL Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937, se observă o deviere a formulării exigenței privind volumul garanțiilor prudențiale deținute de furnizori, fiind confuză și incertă formularea „pentru toți furnizorii”.

Astfel, în norma sus-enunțată din Regulament, se stabilește obligativitatea dispunerii în mod permanent de garanții prudențiale în mărime de cel puțin egală cu cea mai mare valoare dintre valorile propuse de 500 000 lei și, respectiv, 25% din valoarea cheltuielilor general fixe aferente anului precedent.

În acest fel, formularea propusă ține să impună obligativitatea menținerii valorii de 500 000 lei pentru toți furnizorii, deși reglementările tratatului internațional, dar și a normei de la alineatul (1) al articolului 6 din proiectul de lege, prevede alternativa condiției de bază în raport cu furnizorii.

La fel, în norma propusă se utilizează conjuncția „sau”, deși în tratatul internațional se operează cu conjuncția „și”. Această diferență de formulare s-a datorat intenției autorului de a exprima alternativa condițiilor de la literele a) și b), fără însă a lua în considerare faptul că tratatul internațional pe care se bazează norma propusă operează în mod coerent cu conjuncția „și” pentru a reda caracterul similar al alternativelor de menținere în mod permanent de garanții prudențiale.

Analiza logico-juridică a exprimării din actul internațional statuează condițiile alternative în tip enumerativ, adică, condiția de menținere în mod permanent de garanții prudențiale, în mărime de cel puțin egală cu

cea mai mare din următoarele valori, fiind enumerată prima condiție, utilizând semnul de punctuație „virgulă”, apoi conjuncția „și” pentru a enumera următoarea condiție, subliniind totodată caracterul egal, din punct de vedere al efectului juridic al condițiilor enumerate.

Deformarea prevederilor tratatului internațional, prin schimbarea conjuncției din „și” în „sau” diminuează caracterul egal al alternativelor propuse și conferă condiției de la litera a) un grad de importanță mai mare, dar și întrerupe sensul logic de enumerare pe care îl are norma enunțată de la alineatul (1) al articolului 6 din proiectul de lege.

De altfel, utilizarea conjuncției „sau” creează un pleonasm pentru formularea din alineatul (1) al articolului 6 din proiectul de lege, și anume, cuvintele „din următoarele valori” repetându-se sensul de alternativă dintre condițiile reglementate la literele a) și b), fiind o modalitate de tautologie juridică, ceea ce contravine art.54 alin.(1) lit.g) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Pericolul coruptibilității normei propuse constă în crearea unor condiții pentru nerespectarea tratatului internațional și transpunerea acestuia în mod viciat, ceea ce contravine principiului fundamental pacto sunt servanda și, implicit, Constituției Republicii Moldova {art.8 Constituția RM),

și principiilor fundamentale ale statului de drept.

Devierile de formulare și utilizarea în mod diferit a instrumentelor de reglementare pot crea condiții prielnice pentru dezvoltarea comportamentului corupționai al entităților publice responsabile, care sub auspiciile deficiențelor de reglementare vor dezvolta practici periculoase și contrare reglementărilor internaționale în domeniu. Or, respectarea cerințelor prudențiale și îndeplinirea garanțiilor prudențiale constituie o condiție obligatorie pentru activitatea furnizorului solicitant de a presta servicii de finanțare participativă (art.12 alin.(2) lit.(i) din Regulamentul (UE) 2020/1503).

În consecință, emiterea unei decizii de autoritatea de supraveghere afectată de corupție riscă să admită prestarea de către furnizori a serviciilor de finanțare participativă, în lipsa respectării minimumului necesar al valorii garanțiilor prudențiale, fapt ce poate afecta viabilitatea financiară a furnizorului, soldată cu expunerea clienților la riscuri operaționale.

Recomandări:

Excluderea cuvintelor „pentru toți furnizorii” și substituirea conjuncției „sau” cu conjuncția „și”, în conformitate cu prevederile din Regulamentul (UE) 2020/1503.

Nu se acceptă.

Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la

nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la realitățile economice și legislația a Republicii Moldova.

Factori de risc:

o Prejudicierea intereselor contrar interesului public o Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive @ Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative @ Concurența normelor de drept Riscuri de corupție:

Generale

• Încurajarea sau facilitarea actelor de:

- corupere pasivă
- corupere activă

• Legalizarea actelor de:

- depășire a atribuțiilor de serviciu
- abuz de serviciu

Art.6 alin.(2) lit.a) din proiectul de lege -

(2) Garanțiile prudențiale prevăzute la alin.(1) pot fi exprimate sub una dintre următoarele forme:

a) fonduri proprii:

Obiectii:

Reglementarea propusă stabilește obligativitatea dispunerii de garanții prudentiale exprimate sub formă de fonduri proprii, fără însă a se prevedea tipul fondului propriu de care trebuie să dispună și mențină furnizorul, în corespundere cu exigențele artll alin.(2) lit.a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 AL Parlamentului European și ai Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

Astfel, conform normei citate supra, garanțiile prudentiale urmează a fi prezentate sub formă de fonduri proprii, constând în elemente de fonduri proprii de nivel 1 de bază menționate la articolele 26-30 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (20). după aplicarea integrală a deducerilor în temeiul articolului 36 din regulamentul respectiv, fără aplicarea derogărilor privind pragurile de deducere în temeiul articolelor 46 și 48 din regulamentul respectiv.

Potrivit pct.118 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, „fonduri proprii” înseamnă suma fondurilor proprii de nivel 1 și a fondurilor proprii de nivel 2.

La fel, art.26 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, prevede specificațiile elementelor de fonduri proprii de nivel 1 de bază ale instituțiilor, care constau în: (a) instrumente de capital, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la articolul 28 sau, după caz, la articolul 29; (b) conturi de prime de emisiune aferente instrumentelor menționate la litera (a); (c) rezultatul reportat; (d) alte elemente ale rezultatului global acumulate; (e) alte rezerve; (f) fonduri pentru riscuri bancare generale.

Adiacent, legislația națională, în art.60 alin.(4) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, indică băncilor să dispună de un nivel al fondurilor proprii, care să se situeze în permanență cel puțin la nivelul cerințelor de fonduri proprii stabilite pentru acoperirea, după caz, a riscului de credit, a riscului de diminuare a valorii creanței, riscului de credit al contrapărții, riscului de poziție, riscului de decontare/livrare, riscului valutar, riscului de marfă, riscului de ajustare a evaluării creditului și riscului operațional.

Suplimentar, alineatul (6) al aceluiași articol, prevede că, metodologiile de determinare a valorii expunerii la fiecare risc, precum și a valorii totale a expunerii la risc, se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

în acest sens, pct.4 din Hotărârea Băncii Naționale nr.109/2018, califică drept instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază, instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar sau instrumente de fonduri proprii de nivel 2, ca fiind instrumentele de capital emise de bancă. La pct.7 din hotărârea enunțată, se stabilește că „Fondurile proprii de nivel 1 de bază ale unei bănci constau în elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază după aplicarea ajustărilor prevăzute la punctele 26-29. a deducerilor în temeiul punctului 30 și a derogărilor și alternativelor pre^ăzute la punctele 63-67 și la punctul 126.”

Pericolul coruptibilității prevederii lacunare a nivelului fondului propriu incident furnizorilor care pot presta servicii de finanțare participativă constă în reglementarea insuficientă și incoerentă cu cerința prudențială indicată în art.11 alin.(2) lit.a) din Regulamentul (UE) 2020/1503, fiind posibilă a fi imputată furnizorului ca nedeplinită sau îndeplinită necorespunzător, ceea ce va permite de a acționa abuziv și distins în raport cu subiecții acestor raporturi juridice. În circumstanțele expuse, se va admite compromiterea securității financiare a clienților beneficiari ai serviciilor de finanțare participativă, ceea ce este contrar interesului public.

Recomandări:

Nu se acceptă.

<p>Completarea normei propuse în corespundere cu reglementările cerințelor prudentiale enunțate la art.11 alin.(2) lit.a) din Regulamentul (UE) 2020/1503, ajustate la prevederile actelor normative pertinente ale legislației naționale, în vederea indicării nivelului fondului propriu de care trebuie să dispună și mențină furnizorul.</p>	<p>Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la realitățile economice a Republicii Moldova.</p>
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept <p>o Prejudicierea intereselor contrar interesului public @ Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive @ Concurența normelor de drept Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu <p>Art.7 alin.(1) lit.b) din proiectul de lege -</p>	

(1) Nu poate fi administrator sau membru al consiliului unui furnizor persoana care întrunește cel puțin una dintre următoarele condiții: [...];

b) a fost condamnată pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă legată de spălarea banilor, finanțarea terorismului, evaziune fiscală, contra proprietății, economice sau infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări. În cazul în care antecedentele penale nu au fost stinse sau nu au trecut cel puțin 3 ani din momentul condamnării;

Obiecții:

Conform dispoziției enunțate, nu vor putea accede în calitate de administrator sau membru al consiliului unui furnizor persoanele care au fost condamnate pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă legată de spălarea banilor, finanțarea terorismului, evaziune fiscală, contra proprietății, economice sau infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări, în cazul în care antecedentele penale nu au fost stinse sau nu a trecut cel puțin 3 ani din momentul condamnării.

Însă, norma propusă conține mai multe deficiențe reieșind din legislația penală și procesual penală.

Prima deficiență constă în formularea „a fost condamnată” care nu coroborează cu sensul

și definiția antecedentelor penale prevăzută de art.110 Cod penal, unica lege care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor (art.1 Cod penal).

Potrivit art.111 din Codul penal, se reglementează situațiile de lipsă a antecedentelor penale, precum și stingere a acestora în anumite condiții.

Astfel, nu orice condamnare generează pentru persoana condamnată antecedente penale, în unele situații antecedentele penale se sting odată cu executarea pedepsei, iar pentru pedeapsa cu închisoare, în dependență de tipul de infracțiune pentru care a fost condamnat, antecedentele se sting la trecerea unei anumite perioade de timp după executarea pedepsei închisorii. Mai mult decât atât, art.112 Cod penal, reglementează reabilitarea judecătorească, care poate fi solicitată de condamnat înainte de stingerea antecedentelor penale. Conform art.112 alin.(2) Cod penal, reabilitarea anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

În acest sens, se constată că formularea propusă de autor a normei analizate nu coroborează cu prevederile pertinente ale Codului penal, în acest caz coroborarea urmând a avea caracter absolut, având în

vedere exclusivitatea reglementărilor penale de Codul penal.

În al doilea rând, se operează cu condamnările pentru infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări. Din acest punct de vedere urmează de luat în considerare prevederile art.558 alin.(1) din Codul de procedură penală, „Hotărârile penale definitive pronunțate de instanțele judecătorești din străinătate, precum și cele care sunt de natura să producă, potrivit legii penale a Republicii Moldova, efecte juridice, trebuie să fie recunoscute de instanța națională, la demersul ministrului justiției sau al Procurorului General, în baza tratatului internațional sau a acordului de reciprocitate.”

Suplimentar, alineatul (2) al aceluiași articol, statuează că hotărârea penală a instanței unui stat străin poate fi recunoscută numai dacă sunt respectate următoarele condiții: 1) hotărârea a fost pronunțată de o instanță competentă; 2) hotărârea nu contravine ordinii publice din Republica Moldova; 3) hotărârea poate produce efecte juridice în țară potrivit legii penale naționale.

La fel, art.559 alin. 4) Cod de procedură penală, stabilește că, „Instanța ascultă opiniile celor prezenți și, în baza materialelor anexate la demers, dacă constată că sînt îndeplinite condițiile legale, recunoaște hotărârea penală a instanței străine. În cazul

în care pedeapsa solicitată de către instanța străină nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, instanța substituie pedeapsa neexecutată sau restul pedepsei cu o pedeapsă respectivă potrivit prevederilor art.557 alin.(1) pct.1}.”

Analizând cârdul normativ special care reglementează efectul condamnării de instanțele judecătorești străine, se atesta că nu orice condamnare din alte state poate avea efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova, ci doar cele care sunt recunoscute, în mod corespunzător, cu respectarea tratatelor internaționale și a condițiilor de recunoaștere a hotărârilor de condamnare străine. Respectiv, pentru a produce efecte juridice, hotărârile penale definitive pronunțate de instanțele judecătorești din străinătate, urmează a fi recunoscute, în modul stabilit, de instanța națională.

Urmează de avut în vedere faptul că și legea procesul penală este reglementată exclusiv de Codul de procedură penală. În acest sens, art.2 alin.(4) din Codul de procedură penală, prevede că, „Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.”

Astfel, formularea normei în redacția propusă nu coroborează cu cadrul normativ special, fapt ce implică apariția

---

manifestărilor de corupție.

În al treilea rând, norma reglementează în mod limitativ categoriile de infracțiuni cu privire la anumite fapte infracționale, condiție în care potențialul administrator sau membru al consiliului durnizorului nu va putea obține această calitate, fiind astfel incertă accederea potențialelor persoane condamnate pentru alte fapte infracționale decât cele enumerate.

Conform art.16 din Codul penal, categoriile de infracțiuni includ, infracțiunile ușoare și excepțional de grave care au fost omise de reglementarea propusă. La fel, existența antecedentelor penale pentru fapte infracționale diferite decât cele enunțate, ar constitui un risc de accedere în calitate de administrator sau membru al consiliului furnizorului a unor persoane cu antecedente penale pentru infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei (omor, cauzarea de leziuni grave, etc.), pentru infracțiuni care atentează la alte obiecte juridice, ceea ce va compromite activitatea de prestarea a serviciilor de finanțare participativă. Din acest punct de vedere, clasificarea infracțiunilor este benefic de a fi efectuată după criteriul tipului de vinovăție cu care a fost săvârșită infracțiunea. În acest fel, art.16-18 Cod penal, prevede infracțiunile săvârșite cu intenție, imprudență și cu două forme de vinovăție

---

Pericolul coruptibilității al deficienței reglementării propuse, pe lângă faptul că nu coroborează cu legea penală și procesul penal, rezidă în acordarea discrețiilor excesive entităților publice responsabile de a se prevala de norma propusă și sub influența factorilor de corupție să interpreteze abuziv starea de condamnare a persoanei în detrimentul sau în favoare membrului administratorului sau membrului consiliului furnizorului care urmează a fi ales.

Așadar, în dependență de interes, se vor utiliza norme fie ale legislației speciale penale sau procesual penale, fie normele propuse prin proiectul de lege.

Recomandări:

Reglementarea normei în următoarea redacție: „Are antecedente penale nestinse pentru o infracțiune săvârșită cu intenție pe teritoriul Republicii Moldova sau în baza recunoașterii unei hotărâri judecătorești de condamnare din alte state.

Factori de risc: Riscuri de corupție:

- Prejudicierea intereselor contrar interesului public 9 încurajarea sau facilitarea actelor de:
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive - trafic de influență
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor

Să accepte parțial.

Prevederea data a fost adaptată la realitățile normative a Republicii Moldova

administrative - corupere activa

- Concurența normelor de drept - corupere pasivă

- Legalizarea actelor de:

- abuz de serviciu

- depășire a atribuțiilor de serviciu

Art.10 alin.(4) din proiectul de lege -

(4) Furnizorul și/sau persoanele împuternicite de acesta sunt obligați să asigure securitate și confidențialitatea datelor cu caracter personal prelucrate în procesul de prestare a serviciilor de finanțare participativă, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Obiecții:

Norma enunțată stabilește obligativitatea furnizorului și/sau persoanelor împuternicite de acesta de a asigura securitatea și confidențialitatea datelor cu caracter personal prelucrate în procesul de prestare serviciilor de finanțare participativă, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Însă, urmare a analizei dispozițiilor prezentei legi, se atestă lipsa prevederii cazurilor care exceptează persoanele de la obligativitatea asigurării securității și confidențialității datelor cu caracter personal prelucrate în procesul de prestare a serviciilor de finanțare participativă. Or, potrivit alineatului (39) din

REGULAMENTUL (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), „Datele cu caracter personal ar trebui prelucrate într-un mod care să asigure în mod adecvat securitatea și confidențialitatea acestora, inclusiv în scopul prevenirii accesului neautorizat la acestea sau utilizarea neautorizată a datelor cu caracter personal și a echipamentului utilizat pentru prelucrare.”

În plus, sunt relevante prevederile art.30 alin.(1) din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care stabilește obligația operatorului la prelucrarea datelor cu caracter personal, de a lua măsurile necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate.

Pericolul coruptibilității reglementării defectuoase rezidă în crearea unor precondiții pentru furnizori și/sau persoanele împuternicite de aceștia, de a interpreta

abuziv și aplica discreționar cazurile în care aceștia sunt ținuți să asigure securitatea și confidențialitatea datelor cu caracter personal prelucrate în procesul de prestare a serviciilor de finanțare participativă, fiind astfel posibilă prelucrarea și dezvăluirea datelor cu caracter personal contrar prevederilor pertinente domeniului protecției datelor cu caracter personal.

În consecință, prelucrarea datelor cu caracter personal contrar prevederilor pertinente care prescriu de a asigura în mod adecvat securitatea și confidențialitatea acestora, riscă să genereze prejudicii de natură materială, în special în cazurile în care prelucrarea poate conduce la pierdere financiară, dezavantaj semnificativ de natură economică, etc., ceea ce este contrar interesului public.

Recomandări:

Excluderea cuvintelor „cu excepția cazurilor prevăzute de lege”.

Nu se acceptă.

Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la

realitățile economice a Republicii Moldova.	<p>Autoritatea de specialitate din domeniul protecției datelor personale susține redacția actuală</p>
	<p>Factori de risc: Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prejudicierea intereselor contrar interesului public ® încurajarea sau facilitarea actelor de: • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive - corupere activă • Concurența normelor de drept - corupere pasiva • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu <p>Art.16 alin.(3) din proiectul de lege -</p> <p>(3) Furnizorul elaborează și pune la dispoziția clienților un model standard de reclamație și păstrează o evidență a tuturor reclamațiilor primite și a măsurilor luate.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Conform noimei propuse, furnizorul serviciilor de finanțare participativă urmează să țină și păstreze evidența tuturor reclamațiilor recepționate și a măsurilor adoptate în privința acestora, nefiind însă</p>

prevăzut un termen rezonabil de păstrare a evidenței reclamațiilor și deciziilor emise în acest sens, ceea ce prezintă un risc de corupție.

Lipsa indicării unui termen concret de păstrare a evidenței reclamațiilor și măsurilor întreprinse în acest sens de către furnizor riscă un comportament abuziv și inadecvat din partea acestuia, în sensul eschivării în mod continuu de la examinarea și întreprinderea măsurilor corespunzătoare incidente reclamațiilor necesar a fi examinate și tratate, fiind invocată lipsa recepționării reclamațiilor respective.

Astfel, reglementarea lacunară a termenului de păstrare evidenței reclamațiilor și măsurilor întreprinse va putea duce la limitarea drepturilor clienților în ceea ce privește tratarea promptă, corectă și consecventă a reclamațiilor primite, ceea ce contravine art.7 alin.(1) din Regulamentul (UE) 2020/1503 AL Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

Recomandări:

Reglementarea unui termen de păstrare a evidenței reclamațiilor și a măsurilor întreprinse în privința acestora.

Se acceptă.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Prejudicierea intereselor contrar interesului public @ Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

Generale

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:

- corupere activă
- corupere pasivă

- Legalizarea actelor de:

- abuz de serviciu
- depășire a atribuțiilor de serviciu

Art.38 alin.(2) lît.g) din proiectul de lege -

(2) Cererea este depusă în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice de către persoana împuternicită să reprezinte furnizorul în procesul înregistrării de stat. La cererea de autorizare se anexează, după caz:

g) copia cazierului judiciar al administratorilor și/sau membrilor consiliului (sau altă confirmare privind lipsa antecedentelor penale nestinse, în cazul persoanelor fizice nerezidente), valabil la data depunerii cererii sau o declarație pe proprie răspundere privind lipsa antecedentelor penale;

Obiectii:

În cuprinsul normei precitate se constată o lacună de reglementare cu privire la garantarea autenticității documentelor prezentate.

Astfel, potrivit normei propuse, persoana ce intenționează să furnizeze servicii de finanțare participativă depune, în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice prin persoana împuternicită să reprezinte furnizorul în procesul înregistrării de stat, la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a autorizației, la care se anexează, după caz și copia cazierului judiciar al administratorilor și/sau membrilor consiliului (sau altă confirmare privind lipsa antecedentelor penale nestinse, în cazul persoanelor fizice nerezidente), valabil la data depunerii cererii, fapt ce prezintă o deficiență de reglementare care poate duce la adoptarea unor decizii discreționare de către exponenții Autorității în lipsa reală a documentelor autentice.

La aplicarea normei în redacția propusă, pot apărea situații în care persoana care solicită înregistrarea în calitate de furnizor, își va putea argumenta întrunirea unor condiții, în baza unor copii truate de pe documente sau copii de pe documente inexistente.

În lipsa unui mecanism de control al veridicității copiilor de pe documentele

---

respective, se conturează riscul adoptării unor decizii fundamentate pe date eronate sau în lipsă de date veridice, ceea ce constituie o premisă pentru comiterea manifestărilor de corupție de către agenții publici responsabili din cadrul Autorității.

Mai mult decât atât, deficiența de reglementare menționată va putea fi utilizată de agenții publici din cadrul Autorității, care prin acte de corupție vor asigura adoptarea unor decizii ilegale, sugerând solicitanților care i- au corupt să argumenteze cererile cu copii truate de pe documente sau copii de pe documente inexistente.

În această ipoteză, adoptarea deciziilor abuzive și comportamentul coruptibil al subiecților menționați supra, va fi posibilă de a fi prezentat ca o faptă ilegală, cu riscul evitării răspunderii pentru abuzuri în serviciu/depășiri a atribuțiilor de serviciu.

Recomandări:

Completarea normei cu prevederi care să stabilească obligativitatea persoanelor care solicită a fi înregistrate în calitate de furnizor, de a depune/prezenta copiile de pe documentele vizate cu prezentarea originalelor sau a copiilor autentificate pentru stabilirea conformității copiilor, întru argumentarea întrunirii condițiilor corespunzătoare pentru eliberarea autorizației.

Nu se acceptă.

Legislația a fost între timp modificată. Cazierul judiciar va fi eliberat de autoritatea competentă în formă electronică.

Factori de risc:

Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice

Lacună de drept

Prejudicierea intereselor contrar interesului public

Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:

- corupere activă

- corupere pasivă

- Legalizarea actelor de:

- trafic de influență

- abuz de serviciu

- depășire a atribuțiilor de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii și are drept obiectiv crearea unui nou cadru legal de funcționare și stabilire a tipurilor de finanțare participativă și a serviciilor realizate de platformele de administrare, precum și impunerea regulilor de conduită generale furnizorilor, cât și stabilirea atribuțiilor pe care Autoritatea de Supraveghere Financiară

---

le va avea în acest domeniu.

Cu referire la asigurarea transparenței decizionale, se remarcă promovarea proiectului în afara exigențelor statuate în Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, fapt ce impune respectarea rigorilor normative în acest sens.

Deși prevederile proiectului reglementează aspecte de interes public, unele dintre acestea sunt expuse într-un mod confuz, cu riscul interpretării și aplicării discreționare a acestora, ceea ce va favoriza apariția manifestărilor de corupție. În special, se atestă norme defectuoase în ceea ce privește unele diferențe de formulare contrare dispozițiilor actelor internaționale pertinente serviciilor de finanțare participativă, a lipsei indicării tipului de fond propriu de care trebuie să dispună și mențină furnizorul în corespundere cu cerințele prudențiale din Regulamentul (UE) 2020/1503, precum și lipsa unui termen rezonabil de păstrare a evidenței reclamațiilor și a măsurilor întreprinse de furnizor, fapt ce poate incita subiecții raporturilor juridice respective la acte de corupție.

Adiacent, se relevă că formularea „a fost condamnată” nu coroborează cu sensul și definiția antecedentelor penale prevăzută de Cod penal, având potențial coruptibil înalt, întrucât nu orice condamnare generează pentru persoana condamnată antecedente

		<p>penale, fapt ce riscă să distorsioneze și interpreteze în mod abuziv starea de condamnare a persoanei în detrimentul sau în favoare membrului administratorului sau membrului consiliului furnizorului care urmează a fi ales, ceea ce va compromite realizarea interesului public.</p> <p>Prin urmare, întru a evita confuziile și diferențele de tratare a normelor care conduc la apariția riscurilor de corupție, se impune o redactare a acestora prin prisma recomandărilor elucidate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.</p>	
3.	Ministerul Finanțelor <i>(demersul nr. 16/2 05/106 din 24.08.2021)</i>	<p>Se reiterează despre necesitatea substituirii pe tot parcursul textului proiectului de lege a cuvintelor „rapoartele de audit” cu cuvintele „raportul auditorului”, „rapoartele financiare” cu „situațiile financiare”, iar a cuvintelor „auditul extern” cu cuvintele „auditul situațiilor financiare anuale” la cazul gramatical corespunzător, pentru a asigura corespunderea cu noțiunile utilizate în Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271/2017. Concomitent, la art.18 lit. b) alin.(2) din proiectul de lege, cuvintele „extern prevăzute” de substituit cu cuvântul „prevăzut”, iar cuvintele „de îndată ce au luat cunoștință” de exclus.</p>	Se acceptă.
		<p>Totodată, din Capitolul VII. Dispoziții tranzitorii si finale se propune de exclus Art. II, ce vizează modificarea Codului fiscal</p>	Nu se acceptă. Această situație va produce o întârziere nejustificată în procesul de adoptare a

		nr.1163/1997, modificările propuse vor fi analizate în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.	proiectului de lege început în aprilie 2020.
4.	Autoritatea Națională de Integritate <i>(demersul nr. 07/4808 din 23.08.2021)</i>	Drept urmare, Autoritatea comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor, altele decât cele anterior comunicate solicitantului prin avizul nr. 07/2370 din 14.05.2021.	Se ia act.
5.	Comisia Națională a Pieței Financiare <i>(demersul nr. 03-4/2457 din 24.08.2021)</i>	<p>1. Propunerea de modificare a Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare urmează a fi exclusă din proiectul de lege, urmare a desemnării Băncii Naționale a Moldovei în calitate de autoritate cu competențe în reglementarea/autorizarea/supravegherea serviciilor de finanțare participativă. De asemenea, în acest context, documentele conexe proiectului de lege urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile proiectului de lege definitivat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - AIR (excluderea Legii nr.192/1998 din cadrul juridic aplicabil); - tabelul de concordanță (modificarea autorității de supraveghere). <p>2. Proiectul de lege urmează a fi completat cu modificarea propusă la Legea nr.122/2008 cu privire la birourile istoriilor de credit, care potrivit sintezei obiecțiilor și propunerilor a fost acceptată, dar nu se regăsește în proiectul de lege.</p>	Se acceptă.
			Se acceptă.
			Se acceptă.
			Se acceptă.

3. La noțiunea „investitor sofisticat”, textul „client profesionist sau investitor calificat conform art.137 și 138” urmează a fi substituit cu textul „client profesionist conform art.137”. Distincția dintre investitorii sofisticati și investitorii nesofisticați ar trebui să se bazeze pe distincția dintre clienții profesionali și clienții de retail, stabilită în Directiva 2014/65/UE și transpusă la art.137 din Legea nr.171/2012, noțiunea „investitor calificat” prevăzută la art.138 din Legea nr.171/2012 fiind aplicată exclusiv în cazul ofertelor publice de valori mobiliare.	Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la realitățile economice a Republicii Moldova.
4. La art.26 alin.(1) lit.b) pct.(iii), cuvântul „respectivă” se substituie cu cuvintele „de capital”.	Se acceptă.
5. La art.33 necesită a fi stipulat expres că investitorul achiziționează valori mobiliare transferabile, așa cum acestea sunt definite la art.6 din Legea nr.171/2012. ¹ Totodată, se propune completarea cu prevederi care vor permite investitorilor înstrăinarea valorilor mobiliare, or pentru finanțarea participativă bazată pe investiții, transferabilitatea constituie o garanție importantă pentru ca investitorii să se poată retrage din investiție.	Nu se acceptă. Investitorii nu vor achiziționa direct valorile mobiliare ale dezvoltatorului, dar vor achiziționa cote părți din vehicolul investițional care va deține cota parte/acțiunile în capitalul dezvoltatorului. Transferabilitatea cotei părți din vehicolul investițional va fi guvernată de prevederile legale aplicabile formei de organizare a vehicolului investițional respective.

¹ 1 Potrivit art.6 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, valori mobiliare transferabile sunt următoarele tipuri de valori mobiliare: a) acțiuni și alte valori echivalente acțiunilor (denumite acțiuni); b) obligațiuni și alte titluri de creanță (denumite obligațiuni) c) orice alte valori negociabile care dau dreptul de a achiziționa astfel de valori mobiliare pe calea subscrierii sau schimbului.

<p>6. Sensibilizăm atenția asupra obiecțiilor/prounerilor expuse în procesul avizării primare, a căror neacceptare nu a fost argumentată de către autorul proiectului. Astfel, reiterăm necesitatea completării capitolului II din proiectul de lege cu un articol nou cu următorul conținut:</p> <p><i>„Controlul intern</i></p> <p><i>(1) Furnizorul este obligat să stabilească și să aplice, într-o manieră continuă, cel puțin proceduri decizionale clare, mecanisme adecvate de control intern, sisteme eficiente de raportare internă a informațiilor, sisteme și proceduri adecvate pentru păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor.</i></p> <p><i>(2) Furnizorul este obligat să monitorizeze și să evalueze periodic caracterul adecvat și eficiența sistemelor și mecanismelor de control intern și să adopte măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe.</i></p> <p><i>(3) Cadrele de conducere ale furnizorului evaluează și verifică periodic eficiența politicilor, dispozițiilor și procedurilor puse în aplicare, adoptă măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puțin anual.</i></p>	<p>Nu se acceptă. Norma propusă are un caracter general declarativ.</p>
---	--

		<p>(5) Pentru îndeplinirea cerințelor prezentului articol, furnizorii iau în considerare amploarea și complexitatea activităților desfășurate. ...</p>
		<p>7. Suplimentar, la articolul 6:</p> <p>alin.(3) se propune a fi expus în următoarea redacție: „ (3) Contractul de asigurare prevăzut la alin.(2) lit. b) include acoperirea cel puțin a următoarelor riscuri:” la lit.c), pct.(i) urmează a fi expus în redacția: „(i) obligațiilor contractuale și legale; „, iar lit.f) urmează a fi expusă în redacția: „f) culpă gravă în efectuarea evaluării activelor sau a stabilirii prețului creditului și a evaluării bonității. „</p>
		<p>Se acceptă.</p>
		<p>Se acceptă.</p>
6.	<p>Centrul de armonizare a legislației (demersul nr. 31/02-69-6064 din 25 august 2021)</p>	<p>AVIZ DE COMPATIBILITATE</p> <p>Proiectul prenotat are drept obiectiv principal crearea cadrului legislativ primar în domeniul serviciilor de finanțare participativă, prin transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE)</p>

2019/1937.

Astfel, proiectul național instituie, în premieră pentru legislația națională, un cadru legal de gestiune a serviciilor de finanțare participativă, prin stabilirea regulilor generale de furnizare a serviciilor de finanțare participativă pe teritoriul Republicii Moldova, cât și cerințele generale și speciale față de toate categoriile de participanți în aceste raporturi juridice și economice (furnizor, investitor, dezvoltator).

Mai mult, odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de Lege, în vederea introducerii conceptului de serviciu de finanțare participativă, următoarele acte legislative vor fi supuse modificării și completării - Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997;

Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare; Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002;

Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată;

Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;

Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit;

Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și Legea nr. 179/2016 cu privire

		<p>la întreprinderile mici și mijlocii.</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-3620 din 17 mai 2021), Centrul de armonizare a legislației a constatat că proiectul național asigură transpunerea parțială a prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503, fiind formulate o serie de obiecții de compatibilitate cu actul UE menționat, precum și referitoare la instrumentele procesului de armonizare (clauza de armonizare și tabelul de concordanță), care nu au fost luate în considerare de către autorul proiectului la definitivarea acestuia.</p>	<p>Proiectul a fost analizat de Centrul de Armonizare și avizat pozitiv în principiu. Regulamentul (UE) 2020/1503 nu reprezintă unul dintre actele normative ale UE ce urmează a fi implementat obligatoriu în temeiul Acordului de Asociere. Regulamentul UE este aplicabil doar furnizorilor de servicii de finanțare participativă care prestează servicii pe tot teritoriul UE în baza unei autorizații emise de ESMA. La nivel național toate statele UE sunt libere să elaboreze propriile acte normative. Regulamentul UE este transpus parțial doar în privința principiilor și regulilor generale ce pot fi aplicate și în Republica Moldova.</p>
		<p>Mai mult, Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor elaborat în baza avizelor recepționate de la autoritățile interesate, reflectă textul Declarației de compatibilitate, însă nu și poziția autorului de acceptare sau neacceptare a obiecțiilor, cu argumentările de rigoare din partea acestuia.</p>	<p>În general au fost commentate doar acele propuneri care au fost response. În lipsa unor comentarii din partea autorului propunerea a fost acceptată tacit.</p>
		<p>În baza examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind serviciile de finanțare participativă, inclus în pct. 4.15.3 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 - 2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.</p>	
		<p>Astfel, în urma examinării versiunii actuale a</p>	

	<p>proiectului național, prin prisma Regulamentului (UE) 2020/1503, ținem să reiterăm unele observații formulate și anterior în Declarația de compatibilitate (neacceptarea căora nu a fost explicată în Tabelul de divergență) și care constituie impedimente pentru promovarea ulterioară a proiectului, după cum urmează:</p> <p>– Nu a fost asigurată transpunerea noțiunii de „comunicare publicitară” statuată la art. 2, alin. (1), lit. (o) din actul UE, care este frecvent utilizată în proiectul național, dar nu și definită;</p>	
	<p>Nu s-a preluat norma citată din Regulamentul UE pentru a nu crea confuzii cu noțiunile și definițiile prevăzute în Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 (în vigoare din 08/01/2023). Noțiunea de “comunicare publicitară” urmează a fi interpretată în lumina prevederilor Legii nr. 62/2022. Crearea unor noțiuni/definiții speciale aplicabile doar acestei legi ar crea confuzii și ar încălca standardele de claritate și previzibilitate a legii.</p>	
	<p>– Art. 44 din proiect, care se referă la retragerea autorizației, nu a preluat toate condițiile care impun retragerea autorizației furnizorilor de servicii de finanțare participativă, astfel cum prevede art. 17 (1) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503.</p>	<p>Legea transpune doar parțial Regulamentul UE. Condițiile ce impun retragerea autorizației au fost analizate și adaptate la specificul și riscurile de țară.</p>
	<p>Astfel, nu a fost transpusă condiția retragerii autorizației pe motivul: neutilizării acesteia în termen de 18 luni de la data acordării acesteia (lit. (a));</p>	<p>Aceleași argumente.</p>
	<p>neîndeplinirii condițiilor în temeiul cărora i-a fost acordată autorizația (lit. (e)) și încălcării grave a prezentului Regulament UE (lit. (f)),</p>	<p>Aceleași argumente. În plus, temeiul citat este ambiguu și lasă o marjă de proporționată de interpretare</p>

	în speță, a prezentului proiect de Lege.	autorităților. Nu trece testul clarității și previzibilității legii.
	<p>Totodată, condiția de la art. 44, alin. (1), lit. c) urmează a fi completată și cu prevederea „și în același timp nu mai este implicat în administrarea contractelor existente care au fost încheiate inițial prin punerea în legătură a investitorilor interesați să acorde finanțare prin utilizarea platformei sale de finanțare participativă”, astfel cum indică art. 17 (1), lit. (c) din actul UE.</p> <p>De asemenea, cu referire la acest temei de retragere, actul UE prevede un termen de 9 luni succesive de neprestare a serviciilor de finanțare participativă, iar proiectul național unul de 12 luni, fără a specifica condiția succesivității acestora;</p> <p>– Nu au fost transpuse derogările de la obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a dispune în permanență de anumite garanții prudențiale, prevăzute de art. 11, alin. (3) și (4) în cazul unor anumitor tipuri de întreprinderi, dar și reglementările prevăzute de acest articol la alin. (5), (8) – (9) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503, care stabilesc anumite caracteristici ale politelor de asigurare, cât și a anumitor calcule a cheltuielilor furnizorilor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Tabelul de concordanță nu explică corespunzător motivele netranspunerii acestor prevederi UE.</p> <p>Cu privire la instrumentele de armonizare</p>	<p>Aceleași argumente</p> <p>Termenul dat a fost adaptat la practica administrativă națională.</p> <p>Prevederea dată a fost adaptată conform riscurilor de țară.</p> <p>Proiectul de lege implementează doar parțial Regulamentul UE.</p>

	<p>menționăm, că, nu a fost modificat numărul Jurnalului Oficial al actului UE din clauza de armonizare a proiectului național - „L 347 din 20 octombrie 2020” și nu „L 345 din 20.10.2020” cum este prevăzut la moment de proiect.</p>	
	<p>De asemenea, Tabelul de concordanță, la compartimentul 7, nu conține explicații pertinente și complete care să justifice nepreluarea normelor UE prevăzute supra (art. 2, alin. (1), lit. (o); art. 17, alin. (1), lit. (a), (c), (e) și (f); art. 11, alin. (3) și (4) – (5), (8) – (9) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1503).</p>	Aceleași argumente.
	<p>În concluzie reiterăm faptul că, proiectul național și-a atins parțial finalitatea propusă, asigurând transpunerea parțială a prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503, cu obiecțiile aferente netranspunerii normelor UE indicate mai sus, care urmează a fi înlăturate în procedura de definitivare a proiectului sau/și explicate corespunzător în Sinteza obiecțiilor și propunerilor și Tabelul de concordanță pentru a justifica poziția autorului în raport cu normele UE în cauză.</p>	
	<p>Totodată, menționăm că autoritatea responsabilă a omis să execute obligația statuată la pct. 201 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018 în adresa Centrului de Armonizare a Legislației, care prevede că „În cazul în care o autoritate/instituție publică a exprimat obiecții în privința proiectului anunțat,</p>	

		<p>autorul, după analiza acestora, transmite sinteza, cu argumentările respective, și proiectul definitivat (însoțit de nota informativă) tuturor participanților la avizare, inclusiv celor care au comunicat absența obiectivelor”, or Centrul de armonizare a legislației nu figurează în lista autorităților avizatoare</p>	
7.	<p>Banca Națională a Moldovei <i>(demersul nr. 31-002/44/3049 din 11.10.2021)</i></p>	<p>Observăm, că redacția proiectului de lege prezentată pentru aviz a suportat modificări, fiind desemnată în calitate de autoritate de supraveghere Banca Națională. Constatăm, că <u>supravegherea acestor categorii de servicii nu se înscrie în mandatul legal deținut, în prezent, de Banca Națională, având în vedere, printre altele, și particularitățile reglementării și supravegherii prudențiale exercitate de Banca Națională asupra entităților care intră în domeniul său de competență. Corespunzător, considerăm necesară reconsiderarea prevederilor art.2 din proiect și excluderea statutului de autoritate de supraveghere atribuit Băncii Naționale a Moldovei, dar și de agent constator (art.VIII pct.2 din în plus, refinem următoarele obiecții și propuneri pe marginea proiectului, o mare parte dintre care au fost semnalate și în avizul precedent al Băncii Naționale nr.31-002/32/1764 din 18.06.2021:</u></p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege vine să extindă mandatul legal deținut de Banca Națională așa încât serviciile de finanțare participativă să fie reglementate și autorizate de această instituție.</p>
		<p>I. Din perspectiva competențelor și instrumentelor de supraveghere, cu titlu</p>	<p>Nu se acceptă. Autoritatea de supraveghere va verifica</p>

<p>exemplificator, semnalăm că, proiectul de lege reglementează insuficient conduita autorității de supraveghere în unele contexte (spre exemplu, art.6 alin.(4) - aparent impune doar verificarea anuală a cerinței de menținere a garanțiilor prudentiale, pe când același alineat reclamă verificarea menținerii permanente a acestora; <u>art.7 - nu detaliază criteriile generale care ar urma să stea la baza evaluării administratorilor, în vederea evitării arbitrarului în reglementare; art.9 - absența unor mecanisme clare de verificare a îndeplinirii obligațiilor de imparțialitate, integritate și diligență; art.14 alin.(1) - nu este clară finalitatea declarării conflictului de interese în adresa autorității de supraveghere; art.42 alin.(2) lit.b) - controalele asupra activității furnizorilor sunt realizate potrivit procedurii aprobate de autoritatea de supraveghere, fără a reține unele garanții procedurale minime la nivel de lege; <u>lipsa unor reglementări în privința costului taxei de eliberare a autorizației, termenului de valabilitate a autorizației; nu rezultă cu claritate criteriile de autorizare a furnizorilor</u>), dar și mecanismele aplicabile, în special în condițiile în care unele prevederi reclamă doar prezentarea declarațiilor pe propria răspundere (de exemplu, art.26 alin.(3) lit.b), art.27 alin.(2), art.28 alin.(5)).</u></p>	<p>anual dacă Furnizorii au menținut permanent garanțiile prudentiale.</p> <p>Criteriile sunt obiective și nu lasă loc de interpretare. Procesul de evaluare poate fi reglementat în mod detaliat prin regulamentele autorității de supraveghere.</p>
<p>În plus, proiectul de lege nu reține discreția</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>inerentă activității unui supraveghetor (spre exemplu, art.26 alin.(5), art.40 alin.(1), art.44 alin.(1), reglementează doar anumite aspecte formale supuse aprecierii de autoritatea de supraveghere, lăsând neacoperită necesitatea de evaluare sau de pronunțare asupra unor cerințe de fond).</p>	<p>Obiecțiile nu sunt argumentate și nu sunt propuse soluții alternative.</p>
<p>II. Într-o altă ordine de idei, având în vedere faptul că furnizorii de servicii de finanțare participativă, conform proiectului de lege, sunt instituții care vor acorda servicii/produse de finanțare utilizând o platformă în acest sens (mijloc de comunicare, de transmitere a mesajelor, transfer sau prin intermediul unei rețele de clearing), acest tip de instituție ar putea fi calificată potrivit noțiunii de „Money or Value Transfer Services (MVTs)” prevăzută de Recomandările FATF- GAFI (Recomandarea 14). În aceste circumstanțe, Ghidul FATF privind abordarea bazată pe risc aferentă serviciilor de cârduri preplătite, plăților mobile și plăților prin internet1 evidențiază clar atât tipul de instituții, rolul acestora, cât și modul în care instituțiile financiare urmează să trateze aceste instituții ce acordă servicii de plată respective (P2B, P2P, plăți prin internet etc). În acest context, reiterăm necesitatea includerii în proiect a unei <u>dispoziții de modificare a Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării</u></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 1 alin. (2) al prietului de lege prevede expres că servicii de finanțare participativă nu constituie activitate de creditare bancară sau nebankară, activitate a asociațiilor de economii și împrumut, a prestatorilor de servicii de plată, a emitenților de monedă electronică și a societăților de investiții. Prin urmare acest tip de instituție nu va fi calificată potrivit noțiunii de „Money or Value Transfer Services (MVTs)” prevăzută de Recomandările FATF- GAFI.</p> <p>Toate tranzacțiile de finanțare participativă vor avea loc prin intermediul băncilor și societăților de plată, care sunt entități raportoare și vor asigura respectarea prevederilor legale în domeniul AML. Serviciul de Prevenire și Combater a Spălării Banilor nu a recomandat includerea furnizorilor în lista entităților raportoare.</p>

terorismului, care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia, din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, iar în caz de necesitate, se vor opera modificări la Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

Suplimentar, observăm că și în preambulul Regulamentului UE 2020/1503 se atenționează că serviciile de finanțare participativă pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel cum se subliniază în Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului, din 26 iunie 2017, privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere.

1 <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Guidance-RBA-NPPS.pdf>

2 <https://eur-lex.europa.eu/LexUri.Serv/LexUri.Serv.do?uri=COM:2017:0340:FIN:RO:PDF>

Mai mult, potrivit considerentului (32), „limitarea prestării de servicii de plată numai

Nu se acceptă.

<p><i>de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului” ar fi doar una dintre garanțiile împotriva expunerii la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, nu și unica.</i></p>	<p>Serviciile de finanțare participativă nu constituie servicii de plată.</p>
<p>În contextul celor expuse, recomandăm consultarea proiectului de lege și cu autoritatea de resort - Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.</p>	
<p>III. Cu privire la aspecte de protecție a consumatorilor, în vederea evitării conflictelor sau suprapunerii de competențe, considerăm benefică și delimitarea exactă a competențelor în domeniu. Observăm, pe de o parte, că proiectul de lege face referire la legile-cadru în domeniul protecției consumatorilor, iar, pe de altă parte, autoritatea de supraveghere în sensul serviciilor de finanțare participativă este abilitată cu competența de soluționare a litigiilor, în cazul adresărilor din partea clienților furnizorului (art.21 alin.(4) lit.h) din proiect).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Competențele nu se suprapun, dar se completează în funcție de calitatea dezvoltatorului sau investitorului</p>
<p>IV. Adicional, supunem atenție Dvs. următoarele propuneri și recomandări punctuale (neexhaustive):</p>	
<p>La art. 1, considerăm importantă statuarea în proiect a considerentelor expuse la pct. (9)3 și (49)4 din preambulul Regulamentului UE 2020/1503, inclusiv având în vedere</p>	

precizările operate, spre exemplu, la art.21 alin.(1) din proiect.	Reiterăm necesitatea ajustării noțiunii de „ <i>serviciu de finanțare participativă</i> ” și „ <i>proiect de finanțare participativă</i> ” (deși autorul proiectului a optat pentru substituirea conceptului de „ <i>activitate comercială</i> ” cu termenul de „ <i>nevoi de afaceri</i> ”, modificările nu par a fi echivalente, dar nici suficiente) potrivit Regulamentului (UE) 2020/1503.	Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la realitățile economice a Republicii Moldova.
De asemenea, noțiunea de „ <i>vehicul investițional</i> ” urmează să preia cu maximă fidelitate redacția normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503. Menționăm că, respectiva definiție din Regulamentul (UE) 2020/1503 este racordată la Glosarul Basel, care la rândul său definește conceptul de “special 3”(9) Pentru a se evita arbitrajul de reglementare și a se asigura supravegherea eficace a furnizorilor de servicii de finanțare participativă, ar trebui ca acestora să <u>li se interzică să preia depozite sau alte fonduri rambursabile de la populație</u> , cu excepția cazului în care sunt, de asemenea, autorizați		Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Prevederea data a fost adaptată la realitățile economice a Republicii Moldova.

<p>ca instituții de credit în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (4). „4 „49... prestarea de servicii de finanțare participativă de către furnizorul de servicii de finanțare participativă respectiv nu ar trebui să fie considerată atragere de depozite în sensul articolului 2 alineatul (1) punctul 3 din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului (12).” (SPE)”5. Atenționăm că, art.3 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește expres că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. În acest context, reiterăm și necesitatea ajustării art.11 alin. (1) lit. c).</p>	
<p>În lumina argumentelor invocate la definiția „vehicul investițional” atragem atenția că art.35, 36, 37 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul (UE) 2020/1503.</p>	
<p>La art.5 alin.(1) și art.26 alin.(1), reiterăm necesitatea completării pe final a normelor cu sintagma „calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei”, deoarece cadrul legal general cu privire la reglementarea valutară nu specifică</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>în mod expres faptul că cursul oficial se utilizează pentru calcularea valorii mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă. Potrivit art.39 alin.(4) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, cursul oficial al leului moldovenesc se utilizează în scopuri contabile și statistice, iar alin.(5) al aceluiași articol stipulează că aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine la efectuarea operațiunilor valutare, inclusiv de către Banca Națională a Moldovei, nu este obligatorie.</p>	
<p>La art.5, de asemenea, în condițiile în care termenul „poate fi prelungit”, nu sunt clare circumstanțele care ar sta la baza aprecierii furnizorului sau, eventual, la baza emiterii unui refuz.</p>	<p>Nu se acceptă. Norma dată nu prevede posibilitatea refuzului furnizorului.</p>
<p>Cu referire la art.6 alin.(2) lit.a), reiterăm necesitatea explicitării sintagmei “fonduri proprii” în acest sens, atenționăm, că reglementările europene definesc într-o manieră lipsită de echivoc acest concept important. Astfel, art.11 alin.(2) lit.a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește că prin fonduri proprii se înțeleg elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază menționate la articolele 26-30 din Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, după aplicarea integrală a deducerilor în temeiul articolului 36 din Regulamentul respectiv, fără aplicarea</p>	<p>Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503.</p>

<p>derogărilor privind pragurile de deducere în temeiul articolelor 46 și 48 din Regulamentul respectiv.</p> <p>La rândul său, Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (art.60 și 61) stabilește normele primare aferente fondurilor proprii pentru bănci, iar Regulamentul nr. 109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital transpun prevederile Regulamentului (UE) 575/2013 aferente fondurile proprii și cerințele de capital. Astfel, prevederi similare celor stipulate de art. 60 și 61 din Legea nr.202/2017, înțelegem că urmează a fi prevăzute și de proiectul de lege pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă.</p>	<p>Conform art. 6 alin. (4) Autoritatea de supraveghere va putea reglementa noțiunile și metodologiile de determinare a fondurilor proprii, cheltuielilor fixe și de calcul a valorii prevăzute la alin. (1) lit. b).</p>
<p>Cu referire la art.7 alin.(1) lit.b), reiterăm necesitatea evaluării normei, și reformulării acesteia, în vederea asigurării integrării armonioase a prevederilor legislației Uniunii Europene în cadrul legislativ național, fiind în continuare valabile considerentele expuse în avizul anterior al Băncii Naționale. În același context, propunem reevaluarea restricției doar pentru persoanele care au comis infracțiuni grave sau deosebit de grave, din motiv că infracțiunile relevante pentru activitatea de administrare defectuoasă a unei entități care are în gestiune mijloace financiare (cum ar fi gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii, a societății de investiții, a societății de asigurări; obstrucționarea supravegherii</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>bancare; evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor ș.a.) se pot regăsi în categoria infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, iar, în asemenea caz, s-ar crea situația că o persoana care a comis infracțiunile respective ar avea dreptul să administreze un furnizor de servicii de finanțare participativă autorizat. Suplimentar, propunem analiza includerii în infracțiunile relevante și a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică.</p>	
<p>La art.7 alin.(3) - înțelegem că și situația de la alin. (1) lit. a) ar putea interveni după obținerea autorizației, din care considerent nu este clară omiterea trimiterii și la această literă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Menținem observațiile referitoare la art.8 alin.(2), or, în condițiile în care legislația nu prevede un mecanism clar de aplicare a procedurii de identificare video, dar și în absența clarității în privința „instrumentelor similare de identificare și autentificare” referite, norma respectivă comportă un potențial litigios sau riscă să nu fie aplicabilă.</p>	<p>Nu se acceptă. Legislația care reglementează acest subiect a fost modificată prin Legea nr. 175/2021</p>
<p>La art.8 alin.(3) - pare a fi prevăzut un spectru mult prea vast de drepturi de care urmează să dispună furnizorul, în condițiile în care „serviciile de finanțare participativă” presupun doar „punerea în legătură” a investitorului și dezvoltatorilor. În plus, la alin. (4), nu este clar ce se are în vedere prin</p>	<p>Nu se acceptă. Aceste atribuții sunt necesare pentru dinamizarea proceselor și tranzacțiilor pe platformă și evitarea birocrației excesive. Prevederea referitor la „specialiști din domenii auxiliare” are în vedere serviciile externalizate.</p>

„specialiști din domenii auxiliare”.	
<p>Art.9 alin.(3) nu este suficient de clară întinderea dreptului furnizorului de a la art. 12 alin. (1) recomandăm completarea cu sintagma “<i>de plată</i>” după cuvântul “<i>instrumentele</i>”. La fel, pentru claritate, insistăm asupra completării art.12 cu prevederi similare celor prevăzute la art. 8 alin.(1) și (2) din Legea nr. 114/2012, în vederea reglementării efectuării plăților și transferurilor în valută străină. Lipsa unor prevederi exprese în proiectul de Lege referitoare la prestarea serviciilor de finanțare participativă în monedă națională și nespecificarea expresă a cazurilor în care acestea pot fi prestate în valută străină de către furnizorii de finanțare participativă creează ambiguități cu referire la moneda în care aceste servicii pot fi prestate. Legea nr. 62/2008 (secțiunea 4 din capitolul II) stabilește cadrul general de efectuare a plăților/transferurilor în cadrul operațiunilor valutare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art.24 alin.(10) considerăm necesară precizarea consecințelor anulării ofertei de finanțare pentru investitori, în cazul în care aceștia nu și-au revocat oferta de a investi, potrivit alin. (9) al aceluiași articol. Spre exemplu, comparativ, art.46 alin.(3) lit.a) prevede că proiectele aflate în curs de realizare care nu au acumulat volumul necesar de investiții la momentul adoptării</p>	<p>Nu se acceptă. Norma vizată se referă la intenția de a investi nu la investiții deja efectuate (care eventual ar trebui restituite în cazul anulării ofertei)</p>

<p>hotărâri privind lichidarea sau intentarea procedurii de insolabilitate sunt „<i>anulate cu restituirea tuturor mijloacelor bănești investitorilor</i>”.</p>	
<p>La art.26 alin.(5) înțelegem că necesită a fi reflectată și ipoteza în care din informațiile prezentate nu rezultă cu certitudine corespunderea cu criteriile reclamate de lege. Considerente similare se referă și la art.40 alin.(1) din proiect, în privința căruia Banca Națională își reiterează opinia expusă în avizul anterior, privind necesitatea completării normei cu încă un temei de respingere a cererii de autorizare - pentru nerespectarea/neîntrunirea de către furnizor a cerințelor de fond reclamate pentru eliberarea autorizației.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 40 alin. (1)</p>
<p>Prevederile propuse la alin.(4) de la art.33 din proiect nu par a fi suficiente, în cazul în care se intenționează acordarea posibilității petrecerii adunărilor generale a acționarilor/asociaților prin mijloace electronice, or, <u>în condițiile în care Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni actualmente prevede posibilitatea desfășurării adunării generale a acționarilor prin mijloace electronice</u>, reglementări similare nu se regăsesc și în Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.</p> <p>La art.44 alin.(1) - propunem reținerea și a</p>	<p>Nu se acceptă. Modul de petrecere a adunărilor generale este prevăzute de Statut.</p> <p>Nu se acceptă. Dacă un furnizor nu mai îndeplinește condițiile acesta poate fi amendat și activitatea acestuia suspendată. Dacă</p>

<p>ipotezei în care furnizorul nu mai îndeplinește condițiile în temeiul cărora i-a fost acordată autorizarea.</p>	<p>circumstanțele care au determinat suspendarea nu sunt înlăturate în termenul prevăzut de autoritate de supraveghere, acesta va retrage autorizarea în temeiul art. 44 alin. (1) lit. b)</p>
<p>Recomandăm evaluarea adițională a propunerii de modificare a Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (art. I) și, respectiv, a Legii nr.135/2 007 cu privire la societățile cu răspundere limitată (art.V) în vederea extinderii numărului de asociați până la 200, deoarece normele de funcționare a societății cu răspundere limitată nu par a fi adaptate pentru asigurarea activității eficiente și sigure a societății cu un număr atât de mare de asociați.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Suplimentar, opinăm că și componentele de contravenții prevăzute la art. VIII pot genera probleme de aplicare, în condițiile în care, din redacția actuală a acestora, poate rezulta calificarea lor în calitate de încălcări ale legislației care pot atrage sancționarea potrivit Legii privind serviciile de finanțare participativă, cât și potrivit Codului Contravențional. La fel, se va preciza modalitatea de sancționare a încălcărilor care vizează desfășurarea activității de furnizare a serviciilor de finanțare participativă fără autorizare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p><u>Adițional</u>, remarcăm că <u>deși</u>, potrivit Sintzei, unele obiecții ale Băncii Naționale au fost</p>	<p>Nu se acceptă. Conform prezentului proiect Furnizorii</p>

	<p>acceptate, modificările corespunzătoare nu se regăsesc în text (a se vedea art.6 alin.(1), art.12, art.13 alin.(1), art.24 alin.(2), art.42 alin.(2)). La fel, cu referire la recomandarea Băncii Naționale de la art.32 alin.(3), privind transpunerea prevederilor art. 4 din Regulamentul (UE) 2020/1503 (fiindcă evaluarea riscului de credit de către furnizor potrivit Regulamentului respectiv se efectuează nu doar în cazul portofoliilor individuale de împrumuturi (art.6), dar și la stabilirea prețului unei oferte de finanțare participative (art.4)), propunem autorului sintezei să revadă argumentele de neacceptare, deoarece acestea nu se referă la propunerea Băncii Naționale.</p>	<p>de finanțare participativă nu vor stabili prețul ofertei de finanțare participativă. Această atribuție va reveni exclusiv dezvoltatorilor</p>
	<p>Recomandăm reevaluarea suplimentară a prevederilor proiectului, având în vedere propunerile și îngrijorările semnalate în avizele Băncii Naționale a Moldovei, și manifestăm disponibilitatea pentru furnizarea explicațiilor și precizărilor necesare pe marginea acestora.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>8. Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/10079 din 13.12.2021)</i></p>	<p>În calitate de autoritate de supraveghere a furnizorilor, după avizarea inițială, a fost desemnată Banca Națională a Moldovei, inclusiv a fost stabilită că contravențiile ce țin de încălcarea legislației privind activitatea furnizorilor de servicii de finanțare participativă se constată și se examinează de către Banca Națională a Moldovei. Aceste modificări pot fi promovate doar după</p>	<p>Comentarii. În urma discuțiilor publice suplimentare s-a decis revenirea la prevederile inițiale ca CNPF să fie desemnată în calitate de autoritate de supraveghere a furnizorilor</p>

acceptarea acestora de către Banca Națională a Moldovei (a se vedea art. 6 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei) și amendarea corespunzătoare a Legii nr. 548/1995.	
La definitivarea proiectului se va ține cont de următoarele obiecții și propuneri.	
La art. 2:	
în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire, după care se utilizează doar abrevierile respective. În speță, dacă intenția a fost de a stabili că termenul „furnizor de servicii de finanțare participativă” în continuare se va abrevia „furnizor”, se va ține cont că nu poate fi utilizat alternativ termenul respectiv și abrevierea acestuia (observație valabilă și pentru termenii „platformă de finanțare participativă (platformă)” și „proiect de finanțare participativă (proiect)”);	Se acceptă.
noțiunea „suport durabil” se va exclude, deoarece este definită în art. 320 alin. (2) din Codul civil. Se va ține cont că un termen consacrat într-un act normativ este obligatoriu pentru actele normative conexe.	Se acceptă.
La art. 5 alin. (4) ultima propoziție (<i>Furnizorul va asigura păstrarea pe suport</i>	Se acceptă.

<p><i>durabil a acordurilor investitorilor de prelungire a termenului de acumulare a investițiilor</i>) se va formula într-un alineat distinct, pentru a respecta succesiunea logică a ideilor, or norma dată nu poate să urmeze după dispoziția ce prevede acordul tacit al investitorului de prelungire a termenului pentru realizarea proiectului.</p>	
<p>Art. 6:</p> <p>la alin. (1) lit. a) conjuncția „sau” se va substitui cu conjuncția „și”, similar modului de formulare a dispoziției art. 11 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2020/1503 (<i>Furnizorii de servicii de finanțare participativă dispun în permanență de garanții prudentiale cel puțin egale cu cea mai mare dintre următoarele:</i></p> <p>(a) 25 000 EUR; și</p> <p>(b) un sfert din cheltuielile generale fixe din anul precedent, revizuite anual, care urmează să includă costul administrării împrumuturilor pentru o perioadă de trei luni, în cazul în care furnizorul de servicii de finanțare participativă facilitează, de asemenea, acordarea de împrumuturi.). Se va reține în acest sens că conjuncția „sau” se utilizează când anumite condiții se îndeplinesc alternativ, iar conjuncția „și”, când condițiile trebuie să fie îndeplinite cumulativ;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regulamentul (UE) 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali.</p> <p>Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503.</p>
<p><i>Garanțiile prudentiale prevăzute în prezentul articol au menirea de a asigura doar</i></p>	

<p><i>viabilitatea financiară a furnizorului și nu de a garanta clienților succesul sau recuperarea investițiilor în proiectele de finanțare participativă</i>) nu cadrează cu norma de la art. 46 alin. (5), ce prevede prioritatea absolută a creanțelor investitorilor în ceea ce privește garanțiile prudentiale prevăzute la art. 6.</p>	
<p>Art. 7:</p> <p>redacția alin. (1) lit. b) <i>(a fost condamnată pentru o infracțiune gravă, deosebit de gravă legată de spălarea banilor, finanțarea terorismului, evaziune fiscală, contra proprietății, economice sau infracțiuni echivalente conform legilor penale ale altor țări, în cazul în care antecedentele penale nu au fost stinse sau nu au trecut cel puțin 3 ani din momentul condamnării)</i> necesită a fi revizuită, în vederea aducerii în corespundere cu prevederile Codului penal și Codului de procedură penală. Conform art. 110 din Codul penal „<i>Antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânării definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.</i>” Nu orice condamnare generează pentru condamnat antecedente penale (spre exemplu, în cazul condamnării la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea antecedentele penale se sting după executarea pedepsei). În cazul</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederea data a fost adaptată la realitățile normative a Republicii Moldova</p>

<p>condamnării la închisoare antecedentele penale se sting după expirarea unei perioade de timp după executarea pedepsei închisorii. Astfel, potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) din Codul penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele: h) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave – dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei;</p>	<p>i) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave – dacă au expirat 8 ani după executarea pedepsei”. În acest sens, menționăm că termenul de 3 ani indicat în proiect nu cadrează cu normele penale ce reglementează stingerea antecedentelor penale în cazul executării pedepsei închisorii pentru infracțiunile grave și deosebit de grave. Concomitent, persoana care a executat pedeapsa penală poate cere instanței de judecată anularea antecedentele penale până la expirarea termenelor de stingere a acestora, în condițiile art. 112 din Codul penal. Cât privește referința la infracțiunile echivalente conform legilor penale ale altor țări, menționăm că conform art. 558 din Codul de procedură penală „(1) <i>Hotărârile penale definitive pronunțate de instanțele judecătorești din străinătate, precum și cele care sunt de natură să producă, potrivit legii penale a Republicii Moldova, efecte juridice, pot fi recunoscute de instanța națională, la demersul ministrului</i></p>
--	---

<i>justiției sau al Procurorului General, în baza tratatului internațional sau a acordului de reciprocitate.</i>	Se acceptă.
<i>(2) Hotărârea penală a instanței unui stat străin poate fi recunoscută numai dacă sunt respectate următoarele condiții:</i>	
<i>1) hotărârea a fost pronunțată de o instanță competentă;</i>	
<i>2) hotărârea nu contravine ordinii publice din Republica Moldova;</i>	
<i>3) hotărârea poate produce efecte juridice în țară potrivit legii penale naționale.”</i>	
Prin urmare, pentru a produce efecte juridice, hotărârile penale definitive ale instanțelor judecătorești din străinătate, urmează a fi recunoscute, în modul stabilit de Codul de procedură penală, de instanța judecătorească națională. În contextul celor menționate supra, recomandăm expunerea laconică a noimei de la lit. b), stabilindu-se că persoana are antecedente penale pentru infracțiunile indicate (la enumerarea căroră se va ține cont de normele gramaticale) sau în baza recunoașterii unei hotărâri judecătorești de condamnare dintr-un alt stat. Propunerile date se referă și la art. 29 alin. (1) lit. e), art. 34 alin. (1) lit. e).	
La alin. (2) primul enunț prevede că până la numirea în funcție, candidaturile administratorilor și ai membrilor consiliului	Nu se acceptă. Regulamentul (UE) 2020/1503

se aprobă în prealabil de autoritatea de supraveghere, conform criteriilor și procedurilor stabilite în actele enunț se indică că Totodată, în al doilea enunț se indică că autoritatea de supraveghere refuză să aprobe candidaturile administratorilor și a membrilor consiliului, dacă acestea nu îndeplinesc cerințele prevăzute la alin. (1), fără a face referință însă și la criteriile stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Concomitent, amintim că preambulul Regulamentului (UE) 2020/1503 stabilește că persoanele fizice care răspund de administrarea furnizorilor ar trebui să aibă o bună reputație și un nivel suficient de cunoștințe, competențe și experiență, iar, conform art. 12 alin. (2) lit. (1) din Regulamentul prenotat, cererea de autorizare ca furnizor de servicii de finanțare participativă trebuie să includă dovada că persoanelor fizice care răspund de administrarea potențialului furnizor se bucură de o bună reputație și dețin suficiente cunoștințe, competențe și experiență pentru a asigura administrarea potențialului furnizor de servicii de finanțare participativă. Dacă cerințele privind cunoștințele, competențele și experiența administratorilor și a membrilor consiliului furnizorului urmează a fi stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, se va indica explicit această competență în proiect.

reglementează activitatea furnizorilor europeni de servicii de finanțare participativă care vor fi licențiați la nivelul UE de către Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, nu furnizorii naționali. Proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă presupune doar o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2020/1503. Norma dată a fost adaptată la realitățile naționale.

<p>Alin. (3) se va revedea în partea ce ține de momentul începerii curgerii termenului de 10 zile lucrătoare pentru informarea autorității de supraveghere despre înlocuirea administratorului sau membrului consiliului (din momentul deciziei de înlocuire sau înregistrării de stat a înlocuirii). În acest context se va ține cont că, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali „<i>Persoana juridică este obligată să depună documentele pentru înregistrarea modificărilor la organul înregistrării de stat în termen de 30 de zile de la data adoptării hotărârii de modificare a actelor de constituire sau a datelor înscrise în Registrul de stat.</i>”</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Art. 8:</p> <p>la alin. (1), remarcăm necesitatea stabilirii că furnizorul prestează servicii dezvoltatorilor și investitorilor în baza unor contracte de <u>servicii</u> de finanțare participativă încheiate cu fiecare dintre ei (a se vedea în art. 2 accepțiunile termenilor „serviciu de finanțare participativă” și „furnizor de servicii de finanțare participativă”);</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>la alin. (2) propunem excluderea textului „sau orice alte instrumente similare de identificare și autentificare, precum identificarea video, emise inclusiv în străinătate și recunoscute în Republica Moldova”, deoarece nu aduc un</p>	<p>Nu se acceptă. Între timp a fost modificată legislația (Legea nr. 175/2021)</p>

plus de claritate normei. Concomitent, art. 319 din Codul civil, la care se face referință în acest alineat, stabilește dreptul persoanei interesate de a invoca orice mijloc de probă, afară de proba cu martori, în scopul demonstrării existenței consimțământului contestat conform alin. (1);	
la alin. (4) atragem atenția că terminologia proiectului trebuie să fie conformă celei consacrate în cadrul normativ (se va utiliza termenul „împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice”, consacrat în Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic). Propunerea dată se referă și la art. V și VI.	Se acceptă.
La art. 9 alin. (3) cuvântul „lor” se va substitui cu cuvântul „sa”, în acord cu cuvântul „furnizorul” (observația dată este valabilă și pentru art. 14 alin. (3) lit. a)).	Se acceptă.
La art. 20 alin. (3) nu este clar care beneficii potențiale pentru investitori pot fi furnizate în publicitatea activității furnizorului, dacă „publicitatea nu trebuie să lase impresia că un potențial investor poate aștepta să primească beneficii financiare”.	Se acceptă.
La art. 21:	
alin. (1) și alin. (4) lit. b) se vor corela în scopul evitării paralelismelor de reglementare;	Nu se acceptă. Normele citate reglementează diferite forme de informare.

din alin. (4) lit. a) se vor exclude cuvintele „forma de organizare juridică”, deoarece, conform art. 182 alin. (2) din Codul civil „ <i>Denumirea persoanei juridice trebuie să includă, în limba de stat, forma juridică de organizare.</i> ”	Se acceptă.
La art. 22 alin. (1) și (2) se vor comasa, pentru a asigura o formulare explicită a dispozițiilor.	Se acceptă.
La art. 23 alin. (3) expresia „expiră în termen de 14 zile calendaristice” lasă loc pentru interpretări cu privire la durata perioadei de reflecție (pentru comparație a se vedea art. 22 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2020/1503 ce prevede că „ <i>Perioada de reflecție menționată la alineatul (2) începe în momentul prezentării de către investitorul nesofisticat potențial a ofertei de a investi sau a expresiei de interes și expiră după patru zile calendaristice.</i> ”. Dacă intenția autorilor a fost de a reglementa că stabilirea termenului concret al perioadei de reflecție este prerogativa furnizorului, în alin. (2) după cuvintele „o perioadă de reflecție” se va include textul „de până la 14 zile”.	Se acceptă.
La art. 24 alin. (3) lit. (ii) se va face referință <i>la anexa la prezenta lege</i> , deoarece dacă actul normativ are o singură anexă, aceasta nu se numește. Observația este valabilă pentru toate cazurile similare (art. 25 alin. (1) lit. c)).	Se acceptă.

La art. 25 alin. (1) lit. a) se vor exclude cuvintele „în cazul persoanei fizice”, pentru a evita repetiția acestei expresii în norma dată.	Se acceptă.
La art. 26 și la alte cazuri similare atragem atenția că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, contabilitatea se ține în moneda națională. Prin urmare, anterior sumelor indicate în euro se vor include cuvintele „echivalentul în lei a”.	Nu se acceptă. Nu este esențial pentru această situație.
Întrucât art. 24 alin. (4) și art. 25 alin. (3) au aceeași redacție, propunem a se stabili în art. 25 că prevederile art. 24 alin. (4) se aplică <i>mutatis mutandis</i> .	Nu se acceptă. Chiar dacă au un conținut identic, se referă la diferite fișe de informații. Pentru a evita confuziile recomandăm menținerea formulării actuale.
Art. 28:	
la alin. (6) menționăm că pot avea calitatea de investitori nesofisticați și persoanele fizice. Deoarece referința la „10% din capitalul propriu” nu este aplicabilă persoanelor fizice, se va stabili alt indicator pentru evaluarea investitorilor nesofisticați-persoane fizice;	Nu se acceptă. Informația de referință în continuarea celuiiași articol explică ce poate constitui „capital propriu” al persoanei fizice în acest context.
la alin. (8) lit. c) se va exclude cuvântul „investitorul”, ca fiind excesiv (a se vedea alineatul din care derivă).	Se acceptă.
La alin. (9) cuvântul „elaborează” se va substitui cu cuvântul „adoptă”, deoarece, în conformitate cu limbajul normativ, se elaborează proiectele de acte normative, iar	Se acceptă.

actele normative se adoptă. Propunerea se referă la toate cazurile similare din proiect.	
La art. 29 alin. (5) , pentru precizie, după cuvântul „solicitării” se va include cuvântul „dezvoltatorului”.	Se acceptă.
Redacția art. 36 alin. (6) se va revedea, deoarece utilizarea conjuncției disjunctive „fie” indică că costurile de administrare a vehiculului investițional pot fi suportate și de alt subiect.	Se acceptă.
La art. 37 alin. (4) , are o redacție vagă (<i>Dacă valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale oferite în scopul finanțării participative este mai mică decât valoarea proiectului, diferența va fi achitată dezvoltatorului cu titlu de primă de capital ce va fi reflectată în capitalul propriu al dezvoltatorului</i>). Se va preciza cine achită diferența menționată. Concomitent, remarcăm că în cadrul normativ național nu se utilizează termenul „primă de capital”.	Nu se acceptă. Din conținutul articolului este evident că această diferență va fi achitată din contul investitorilor prin intermediul vehiculului special.
Art. 38 alin. (2):	
din lit. g) se va exclude cuvântul „nestinse”, ca fiind excesiv. Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de acestea, iar persoanele se consideră ca neavând antecedente penale;	Se acceptă.
la lit. j) , în AIR se indică că, deoarece <i>Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază</i>	Se acceptă.

<p><i>de reglementare a activității de întreprinzător nu se referă la activitatea de întreprinzător din domeniul financiar (bancar și nebancar), taxa de examinare a cererii de eliberare a autorizației va fi aprobată de autoritatea de supraveghere. Totuși, observăm că proiectul de lege nu conține o normă primară ce ar stabili competența autorității de supraveghere în acest sens.</i></p>	
<p>La art. 41 alin. (2) lit. g) textul „și ale dezvoltatorilor efectivi care dețin cel puțin 20% din capitalul social sau din drepturile de vot ale furnizorilor” se va exclude, deoarece alineatul în cauză reglementează datele ce se înregistrează în Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă. O persoană fizică sau juridică dobândește statutul de dezvoltator dacă îndeplinește condițiile prevăzute de proiectul în cauză și intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, gestionate de un furnizor de servicii de finanțare participativă. Conform art. 14 alin. (3) lit. b) din proiect, furnizorului i se interzice să plaseze oferte de participare a unor dezvoltatori care sunt persoane afiliate ale furnizorului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art. 42 alin. (1) se va exclude, or atribuirea de supraveghere a autorității respective este evidentă, iar cea de reglementare este prevăzută în dispozițiile proiectului.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Corelativ art. 43 alin. (1) lit. c), ce stabilește dreptul autorității de supraveghere de a aplica sancțiuni furnizorului sau administratorului acestuia în cazul în care încalcă obligațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau alte legi și controlul privind respectarea acestora ține de autoritate de supraveghere, este necesar de a opera modificări și în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în vederea includerii furnizorilor de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare.</p>	<p>Nu se acceptă. SPCSB nu a recomandat includerea furnizorilor în lista entităților raportoare</p>
<p>La alin. (3) cuvântul „<i>competență</i>” se va substitui cu cuvintele „<i>de supraveghere</i>”, pentru respectarea unității terminologice.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Norma derogatorie de la art. 46 alin. (5) se va reanaliza ținându-se cont de următoarele observații. Potrivit prevederilor art. 233 din Codul civil „(3) <i>Pe perioada lichidării este interzisă executarea silită pentru creditorii în mod individual. Executarea creanțelor creditorilor validați din contul activelor persoanei juridice ce se lichidează se efectuează doar de către lichidator în următoarea ordine:</i></p>	<p>Comentarii. Problema urmează a fi analizată suplimentar în cadrul consultațiilor publice.</p>
<p>a) <i>creanțele din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții, pe calea capitalizării plăților respective pe unitate de timp;</i></p>	

<p>b) creanțele salariale față de angajați și remunerația datorată conform drepturilor de autor;</p>	<p>c) creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor (suma principală, dobânda, comisionul de angajament, fondul de risc), pentru creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, pentru impozite și alte obligații de plată la bugetul public național;</p>	<p>d) alte creanțe ale creditorilor.</p> <p>(4) Achitarea cheltuielilor ce țin de procedura de lichidare și care rezultă din acțiunile de administrare, valorificare și distribuire a activelor, precum și din remunerarea lichidatorului, se efectuează concomitent cu achitarea creanțelor creditorilor în ordinea expusă la alin. (3), pentru aceasta fiind repartizate cel mult 30% din suma încasată în procesul de lichidare.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În comparație cu dispozițiile din Codul civil norma din proiect nu reglementează creanțele din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții și achitarea cheltuielilor ce țin de procedura de lichidare, precum și limitează creanțele angajaților privind plata salariului până la 6 luni precedente adoptării hotărârii de lichidare, iar creanțele față de bugetul public național, până la un an precedent adoptării hotărârii de lichidare. Propunem revizuirea normei de la alin. (5) prin aducerea în</p>
--	---	--	--

conformitate cu prevederile Codului civil, derogarea de la care nu este justificată. Concomitent, după cuvintele „prioritate absolută” se vor completa cu cuvintele „față de alte creanțe”, pentru claritatea normei.	
Din tot textul proiectului se va exclude cuvântul „calendaristice”, aceasta fiind regula generală de calculare a termenului. Conform uzanțelor normative, în cazul în care nu se specifică că zilele sunt lucrătoare, se aplică regula generală.	Se acceptă.
Numerotarea elementelor de structură ale art. 6 alin. (3) , 22 alin. (1), 23 alin. (5), 24 alin. (3), 26 alin. (1), 38 alin. (2), 46 alin. (5), se va aduce în conformitate cu art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ce prevede că „În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.”. De asemenea se va reține că, un alineat nu poate conține un alt alineat nenumerotat (de revăzut art. 28 alin. (8), art. 32 alin. (3), art. 39 alin. (3), art. 41 alin. (5)).	Se acceptă.
Art. 47:	
la alin. (3) cuvintele „în termen de” se vor substitui cu cuvintele „la expirarea a”,	Se acceptă.

<p>deoarece un act normativ intră în vigoare nu într-un anumit termen, ci la o data concretă. La final acest alineat se va completa cu textul „, cu excepția alin. (4) , care intră în vigoare la data publicării”, precizarea respectivă fiind necesară în măsura în care alin. (4) stabilește obligația autorității de supraveghere, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, de a adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau de a aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p>	<p>la alin. (5) relevăm că, art. 63 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, stipulează că „(4) <i>Dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune modificarea ulterioară a altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile tranzitorii ale actului normativ de bază.</i>” Proiectul prevede modificarea a 9 legi, modificarea cărora nu poate fi inclusă într-un alineat al art. 47, din care cauză recomandăm includerea modificărilor cadrului normativ conex într-un proiect separat, cu luarea în considerare a următoarelor propuneri.</p>
	<p>Nu se acceptă. Această soluție a fost preluată în conformitate cu prevederile similare din legislația în vigoare (e.g. Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative)</p>

<p>La Art. I, izvorul publicării Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi se va indica după cum urmează: „(Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33)”, iar cuvintele „și completările” se vor exclude, deoarece accepiunea termenului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La Art. II pct. 2, scutirea de TVA fără drept de deducere a serviciilor <i>nefinanciare</i> prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă nu cadrează cu art. 103 alin. (1) pct. 12) din Codul fiscal care reglementează „serviciile financiare”. Mai mult, conform art. 4 din proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă, activitățile de finanțare participativă nefinanciare nu sunt reglementate de proiectul în cauză. Adicional, la pct. 1 menționăm că pentru individualizarea unor cuvinte și semne de punctuație se utilizează termenul „textul”. Observația este valabilă și pentru art. III, V și VI și VII.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La Art. V pct. 3, norma derogatorie propusă la art. 30 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, ce prevede că în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și</p>	<p>Nu se acceptă. Recent a fost modificată Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali. Înstrăinarea cotelor părți în SRL-uri a are loc fără notificare notarială.</p>

prezentat în formă scrisă sau electronică, forma autentică nefiind necesară, interferează cu rolul și sarcinile atribuite prin lege notarilor.	
În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, se suppose autentificării notariale, în cazurile prevăzute de lege, actul de înstrăinare a părților sociale și acțiunilor.	
Scopul impunerii formei notariale este asigurarea securității raporturilor juridice stabilite în temeiul actelor notariale.	
Conform art. 31 alin. (1) din aceeași lege „La autentificarea contractului, notarul verifică:	
a) dacă documentele prezentate pentru încheierea contractului și conținutul contractului corespund cu prevederile legale;	
b) dacă contractul conține toate clauzele esențiale;	
c) dacă părțile, după caz, reprezentanții împuterniciți în modul stabilit sunt prezenți și dacă voința părților este îndreptată spre încheierea contractului;	
d) prezența sau lipsa sarcinilor, grevărilor, interdicțiilor, aplicate în modul stabilit.” În plus, notarul are obligația de a explica părților, în mod imparțial, consecințele și efectele juridice ale contractului, inclusiv obligația generală de achitare a impozitelor și	

taxelor stabilite de legislație (alin. (7) al art. 31). Totodată, în procedura de autentificare a contractului, notarul urmărește respectarea dreptului de preemțiune a coasociaților, precum și solicită acordul soțului, dacă partea socială este proprietate comună dobândită în perioada căsătoriei. Atenționăm că încălcarea dreptului titularului dreptului de preemțiune sau a soțului vor afecta în mod inevitabil raporturile juridice născute în baza actului purtând forma simplului înscris, iar prin aceasta și stabilitatea raporturilor juridice și economice.

Dat fiind faptul că notarii sunt considerați exponenți ai puterii de stat, împuterniciți cu realizarea unor sarcini de interes public ale statului prin îndeplinirea de acte notariale, legiuitorul a impus și anumite cerințe speciale față de calificarea notarilor, în vederea asigurării ocrotirii drepturilor și intereselor legale ale persoanelor, asigurarea calității actelor îndeplinite. Actul notarial, purtând ștampila și semnătura notarului, este de autoritate publică, se prezumă legal, veridic și are forță probantă, și după caz, forță executorie prevăzută de lege.

Prin activitatea de înregistrare a cesiunii/vânzării de părți sociale în baza actului neautentificat notarial nu va putea fi asigurată implementarea politicii statului în domeniul spălării banilor și

protecției datelor cu caracter personal.

În lumina politicii de stat în domeniul prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului, notarul are obligația de a întreprinde măsuri de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului la întocmirea actelor notariale, or art. 4 alin. (1) lit. g) al Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prevede că, "*Sub incidența prezentei legi cad următoarele persoane fizice și juridice, denumite în continuare entități raportoare: avocații, notarii și alți liberi profesioniști, în perioada participării, în numele clientului, la orice tranzacție financiară și imobiliară sau în perioada acordării asistenței pentru planificarea ori efectuarea tranzacțiilor pentru client ce țin, în ambele cazuri, de vânzarea-cumpărarea imobilelor, donația bunurilor, gestionarea mijloacelor financiare, valorilor mobiliare și altor bunuri ale clientului, deschiderea și gestionarea conturilor bancare, crearea și gestionarea persoanelor juridice, gestionarea bunurilor aflate în administrare fiduciară, precum și de procurarea și vânzarea acestora.*"; obligația pe care nu o are organul de înregistrare, ceea ce determina ineficiența politicii statului în acest domeniu și ar crea condiții favorabile pentru spălarea banilor, fără careva obstacole, prin intermediul cesiunii/vânzării părților sociale.

Notarilor, în calitatea lor de entități raportoare, le sunt înaintate un șir de **cerințe obligatorii**, stabilite la nivel legislativ, pentru prevenirea și combaterea fenomenului de spălare a banilor și finanțării terorismului, de aplicare a măsurilor de precauție privind clienții, după modul indicat în art. 5 alin. (6) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, "Măsurile de precauție privind clienții sunt aplicate de către entitățile raportoare nu doar tuturor clienților noi, ci și clienților existenți, în funcție de risc, la necesitate, inclusiv atunci când circumstanțele relevante privind clientul se modifică. (7) În cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții prevăzute la alin. (2), entitățile raportoare urmează să stabilească și să verifice legalitatea împuternicirilor și identitatea reprezentanților clientului."

În conformitate cu art. 6 alin. (1) din legea menționată supra, "Entitățile raportoare sunt obligate să întreprindă acțiuni privind identificarea și evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în domeniul propriu de activitate, ținând cont de evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivel național, precum și de criteriile și factorii stabiliți de organele cu funcții de supraveghere. Rezultatele evaluării

în domeniul propriu de activitate a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului se aprobă și se actualizează periodic de entitatea raportoare, iar la cerere se prezintă Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților.”

Subliniem că notarii în cadrul cercetărilor efectuate privind identificarea tranzacțiilor complexe și neordinare, solicită de la clienți îndeplinirea chestionarelor, și declarațiilor de cunoaștere a solicitanților, obligativitate ce derivă din art. 5 alin. (5) din legea indicată **”Clienții sunt obligați să prezinte, la cererea entității raportoare, toată informația, documentele și copile de pe acestea necesare implementării măsurilor de precauție, iar în cazul survenirii circumstanțelor noi legate de beneficiarii efectivi, să actualizeze, din propria inițiativă, datele deja prezentate. Corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate sunt certificate de către clienți în mod obligatoriu.”**

Concomitent, notarii au obligativitatea întocmirii Programul intern privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, sub sancțiunea contravențională, care trebuie să conțină: 1. Măsuri de precauție privind solicitanții și identificarea beneficiarilor efectivi; 2. Monitorizarea relațiilor

<p>cu solicitantul; 3. Evaluarea riscurilor de spălarea banilor și finanțarea terorismului și abordarea bazată pe risc; 5. Identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte și raportarea. Amintim că prevederile respective nu se atribuie organului de înregistrare.</p>	<p>Totodată, notarii au obligația să verifice toți solicitanții/beneficiarii efectivi dacă aceștia sunt incluși în lista persoanelor implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă emisă și publicată de către Serviciul de Informații și Securitate, accesând adresa electronică: https://antiteror.sis.md/advanced-page-type/listele-teroriste. În cazul coinciderii numelui solicitantului sau a beneficiarului efectiv, unei rude a acestuia sau cu numele unei părți a unui contract în privința căruia s-a solicitat asistența notarială cu numele inclus în lista nominalizată, notarii nu acordă asistență notarială unui potențial client sau unui existent client și în 24 de ore urmează să informeze despre acest caz Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, acesta fiind un element esențial în promovarea stabilității sistemului financiar din Republicii Moldova.</p>	<p>Astfel, în sarcina notarilor este pusă îndeplinirea unui șir complex de măsuri de prevenire a spălării banilor și prevenirii terorismului, care nu se regăsesc în obligațiile organului de înregistrare a stat a persoanelor</p>
---	---	---

<p>juridice. În cazul, excluderii obligației de autentificare a contractelor de înstrăinare a părților sociale, eforturile depuse în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, care a devenit un real obstacol în calea infractorilor și a intențiilor acestora de a utiliza liber profesioniștii, ca mijloc de colectare și valorificare a fondurilor ilicite, vor fi reduse la zero. Proiectul nu prevede transferarea aceluiași obligații către organul de înregistrare.</p>	<p>La fel notarii, în procesul de autentificare a contractelor verifică seriozitatea prețului indicat în contract, or, valoarea părții sociale nu corespunde cu valoarea ei de estimare inițială, cu valoarea activelor deținute de către societate.</p>	<p>Dacă se exclude forma autentică, toate sarcinile și obligațiile expuse mai sus urmează a fi transpuse pe organul de înregistrare de stat cu operarea modificărilor necesare. Concomitent, subliniem că asemenea modificări contravin principiului securității raporturilor juridice, vor genera riscuri pentru cetățeni și creșterea litigiilor judiciare.</p>	<p>În contextul celor expuse mai sus, opinăm că modificarea de la art. V pct. 3 nu este justificată.</p>	<p>La art. VI, în dispoziția propriu-zisă se va face referință la art. 8 din Legea nr. 220/2007</p>
--	--	---	--	---

	<p>privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, corelativ se vor revizui pct. 1 și 2, or, se modifică un singur articol. Din textul ce vizează sursa publicării Legii nr. 220/2007 se vor exclude cuvintele „publicată în”, deoarece nu corespund normelor de tehnică legislativă. Obiecția dată se referă și la art. VII-IX.</p>
	<p>La art. VIII:</p>
	<p>Conform modificărilor propuse la Codul contravențional încălcarea legislației privind activitatea furnizorilor de servicii de finanțare participativă va atrage răspunderea persoanei fizice și a persoanei juridice. În măsura în care furnizorul, potrivit proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă, este o persoană juridică, propunem a stabili că e pasibilă de răspundere contravențională conform art. 310⁴ persoana cu funcții de răspundere. Conform art. 16 alin. (6) din Codul contravențional „<i>Persoana cu funcție de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de</i></p>

	<i>dispoziție, organizatorice ori economice) este posibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul:</i>	
	<i>a) folosirii intenționate a atribuțiilor sale contrar obligațiilor de serviciu;</i>	
	<i>b) depășirii vădite a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege;</i>	
	<i>c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.”</i>	
	Suplimentar, comunicăm că proiectul necesită a fi remis spre avizare Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și Camerei Notariale.	Se acceptă.

<p>9.</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (<i>demersul nr. 02/2-23-1828 din 16.12.2021</i>)</p>	<p>În sensul prevederilor proiectului propus, clienții și/sau investitorii nu sunt entități raportoare conform art. 4 alin. (1) al Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. De menționat că, Legea nr. 308/2017 stabilește măsurile necesare a fi întreprinse de către entitățile raportoare în vederea cunoașterii clientului. Corespunzător, fiecare entitate raportoare, trebuie să poată demonstra Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare că amplexarea măsurilor de precauție privind clienții prevăzute la art. 5, 7 și 8 din legea menționată este adecvată, ținând cont de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate. Astfel, serviciile de finanțare participativă vor fi operate prin intermediul băncilor și prestatorilor de servicii de plată care cad sub incidența prevederilor Legii nr. 308/2017. Prin urmare, aceste entități raportoare vor aplica măsurile necesare față de furnizori din perspectiva exigențelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Astfel, art. 15 din proiectul de lege propus trebuie să stabilească cerințe în mod expres privind informațiile minime și suficiente care urmează a fi oferite de către dezvoltator și investitor furnizorului (de ex. denumire,</p>	<p>Se acceptă.</p>
-----------	---	---	--------------------

	<p>nume/prenume, adresa etc.), fiind exclusă sintagma „prevederile actelor normative cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”. Corespunzător, urmează a fi efectuate amendamentele necesare la art. 19 alin. (4).</p>	
	<p>De asemenea, menționăm că, pentru nerespectarea prevederilor legislației în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului sunt aplicabile prevederile Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>Se ia act.</p>

Sinteza

obiectiilor și propunerilor cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021)
(în baza avizelor recepționate la avizarea finală)

Nr.	Autoritatea emitentă a obiectiei/propunerii	Conținutul obiectiei/propunerii	Opinia autorului
1.	Centrul Național Anticorupție (demersul nr. 06/2-6377 din 01.11.2022)	<p>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE la proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă (remis repetat - REA nr.EL021/7334 din 03.09.2021)</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p>	

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	
I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului	
Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional ”etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:	
a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;	
b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;	
c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;	
d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;	
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”	
Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Economiei, precum și pe portalul www.particip.gov.md la data de 21 octombrie 2022, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.	

	<p>Cu toate acestea, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată încălcarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p>
	<p>Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată parțial.</p>
	<p>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului</p>
	<p>Potrivit notei informative: „Scopul acestui proiect de lege rezidă în necesitatea elaborării și promovării unui act normativ care se referă exclusiv la finanțarea participativă acesta fiind un concept nou introdus în legislația națională. Legislația actuală prevede doar definiția și acoperă în mod direct doar o categorie a finanțării participative, ceea ce este insuficient pentru o instituție complexă, care necesită o reglementare mai largă.”</p>
	<p>Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propune unui cadru normativ de funcționare, stabilire a tipurilor de finanțare participativă și a serviciilor realizate de platformele de administrare, impunerea regulilor de conduită generale, stabilirea atribuțiilor pe care autoritatea de supraveghere (Comisia Națională a Pieței Financiare) le va avea în acest domeniu.</p>

	<p>Totodată, în proiect se stabilește că, prestarea de servicii de finanțare participativă se realizează cu participarea a trei tipuri de actori: dezvoltatorul de proiect care propune proiectul spre finanțare, investitorii care finanțează proiectul propus și o organizație cu rol de intermediar, sub forma unui furnizor de servicii de finanțare participativă care pune în legătură dezvoltatorii de proiecte și investitorii în cadrul unei platforme online.</p> <p>Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.</p>
	<p>I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect</p> <p>Prin proiect se promovează interesul public de a facilita investițiile în proiecte și active sustenabile din punct de vedere climatic, având un efect pozitiv asupra creșterii economice și a PIB și indirect la crearea de noi locuri de muncă. Respectiv, crearea și implementarea unui cadru juridic la nivel național în materie de finanțare participativă va duce la asigurarea protecției persoanelor ce doresc să investească în proiecte și va impune avertizarea explicită a acestora cu privire la riscurile asumate.</p>
	<p>I.5. Justificarea soluțiilor proiectului</p>
	<p>I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.</p>
	<p>în conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:</p>

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;	
b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;	
c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;	
d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;	
Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întruinite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.	
I.5.2. Argumentarea economico-financiară.	
Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.	
Potrivit notei informative: „Implementarea proiectului de lege nu va genera cheltuieli suplimentare la bugetul de stat.”	
II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului	
II.1. Limbajul proiectului	
Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]	

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]	
e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]	
f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;	
g) se evită tautologiile juridice;	
h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice,	
în mare parte, textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.	
Unele norme din proiect conțin formulări ambigui, ceea ce va permite la aplicare practici diverse de interpretate, practici care pot fi abuzive (analiza detaliată a factorilor de risc și riscuri de corupție este prezentată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție).	
II.2. Coerența legislativă a proiectului	
în textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.	
II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect	

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de reglementarea și supravegherea activității de finanțare participativă a furnizorilor, prin stabilirea cerințelor aplicate tuturor furnizorilor care se referă la: procedura de autorizare, transparența structurii de proprietate a furnizorului, dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare și furnizare a informațiilor obligatorii, norme și reguli de raportare, prin efectuarea controalelor din oficiu și controale în teren asupra activității furnizorilor autorizați etc.	
Cu toate acestea, reglementarea defectuoasă a unor prevederi din proiectul de decizie examinat riscă să determine apariția manifestărilor de corupție din partea agenților publici responsabili de aplicarea reglementărilor propuse (analiza detaliată a factorilor de risc și riscuri de corupție identificați în acest sens este prezentată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție).	
II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului	
Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.	
III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului	
Art.8 alin.(1) potrivit proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă	

Articolul 8. Obligații de administrare prudentă, integritate și diligență	
(1) Dacă actul de constituire al furnizorului nu prevede delegarea acestor atribuții altor organe de : conducere consiliul societății, conform actelor normative ale autorității de supraveghere, stabilește și supraveghează punerea în aplicare a: [...].	
Obiecții:	
Expresia „acestor atribuții” este ambiguă și va permite interpretarea abuzivă a normei referitor la faptele de natură să conducă la concluzia că nu sunt create premisele necesare pentru asigurarea unei administrări eficiente și prudente a activității furnizorului.	
Prin urmare, în proiect nu este specificat expres care sunt aceste atribuții, delegarea căroră altor organe de conducere nu sunt prevăzute în actul de constituire al furnizorului, iar ca urmare consiliului societății îi revine competența de a supraveghea punerea în aplicare a unor politici și unor politici și proceduri adecvate care să asigure administrarea eficientă și prudentă, inclusiv separarea sarcinilor, continuitatea activității și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care să promoveze integritatea pieței și interesele clienților săi, unor sisteme și mecanisme de control adecvate pentru evaluarea riscurilor aferente serviciilor de finanțare participativă.	
Recomandări:	
Se recomandă stabilirea expresă a „acestor atribuții”, delegarea căroră altor organe de conducere nu sunt prevăzute în actul de	Se acceptă.
	Termenul <i>aceste atribuții</i> se referă la

<p>constituire al furnizorului, iar ca urmare consiliului societății îi revine obligația de a supraveghea punerea în aplicare a unor politici și unor politici și proceduri adecvate care să asigure administrarea eficace și prudentă, inclusiv separarea sarcinilor, continuitatea activității și prevenirea conflictelor de interese, într-un mod care să promoveze integritatea pieței și interesele clienților săi, unor sisteme și mecanisme de control adecvate pentru evaluarea riscurilor aferente serviciilor de finanțare participativă.</p>	<p>atribuțiile prevăzute la lit. a) și b) ale aceluiași alineat.</p> <p>A fost modificată redacția art. 8 alin. (1) pentru evitarea neclarităților.</p>
<p>Factori de risc:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive 	
<ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	
<ul style="list-style-type: none"> • Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice 	
<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	
<p>Art.15 alin.(3) potrivit proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă Articolul 15. Examinarea reclamațiilor</p> <p>(3) Furnizorul elaborează și pune la dispoziția clienților prin plasarea pe platforma proprie a unui model standard de reclamație și păstrează o evidență a tuturor reclamațiilor primite și a măsurilor luate.</p>	
<p>Obiecții:</p>	

Conform normei propuse, furnizorul serviciilor de finanțare participativă urmează să țină și să păstreze evidența tuturor reclamațiilor recepționate și a măsurilor adoptate în privința acestora, nefiind însă prevăzut un termen rezonabil de păstrare a evidenței reclamațiilor și deciziilor emise în acest sens, ceea ce prezintă un risc de corupție.	
Lipsa indicării unui termen concret de păstrare a evidenței reclamațiilor și măsurilor întreprinse în acest sens de către furnizor riscă un comportament abuziv și inadecvat din partea acestuia, în sensul eschivării în mod continuu de ia examinarea și întreprinderea măsurilor corespunzătoare incidente reclamațiilor necesar a fi examinate și tratate, fiind invocată lipsa recepționării reclamațiilor respective.	
Recomandări:	
Reglementarea unui termen de păstrare a evidenței reclamațiilor și a măsurilor întreprinse în privința acestora.	Nu se acceptă. Termenele de păstrare a documentației interne este prevăzut la art. 18 al proiectului.
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Lipsa/ambiguitatea administrativă a procedurilor • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor 	
Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu 	

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Economiei, scopul căruia rezidă în necesitatea elaborării și promovării unui act normativ care se referă exclusiv la finanțarea participativă acesta fiind un concept nou introdus în legislația națională. Legislația actuală prevede doar definiția și acoperă în mod direct doar o categorie a finanțării participative, ceea ce este insuficient pentru o instituție complexă, care necesită o reglementare mai largă. În proiect se stabilește că, prestarea de servicii de finanțare participativă se realizează cu participarea a trei tipuri de actori: dezvoltatorul de proiect care propune proiectul spre finanțare, investitorii care finanțează proiectul propus și o organizație cu rol de intermediar, sub forma unui furnizor de servicii de finanțare participativă care pune în legătură dezvoltatorii de proiecte și investitorii în cadrul unei platforme online.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului despre inițierea elaborării proiectului de decizie.

În proiect nu este specificat expres care sunt aceste atribuții, delegarea căroră altor organe de conducere nu sunt prevăzute în actul de constituire al furnizorului.

Comentarii

Proiectul de lege a fost inițiat în cadrul unor consultații publice pe parcursul anilor 2019-2020

Se acceptă.

Termenul aceste atribuții se referă la atribuțiile prevăzute la lit. a) și b) ale aceluiași alineat.

A fost modificată redacția art. 8 alin. (1) pentru evitarea neclarităților.

	La fel, proiectul este lacunar cu referire la termenul de păstrare a evidenței reclamațiilor și măsurilor întreprinse în acest sens de către furnizor	Nu se acceptă. Termenele de păstrare a documentației interne este prevăzut la art. 18 al proiectului.
2. Ministerul Finanțelor (demersul nr. 16/2-05/106 din 21.10.2022)	1. Pe tot parcursul textului proiectului:	
	a) articolele care conțin specificări a sumelor în euro, necesită a fi completat cu prevederi ce țin de calcularea echivalentului acestora în lei, cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, precum și stabilirea momentului de aplicare a acestuia;	Se acceptă. Au fost introduse precizările necesare peste tot în textul proiectului.
	b) articolele care conțin perioadele de timp specificate doar în “zile”, dar care nu conțin concretizarea acestora (că sunt zile calendaristice sau lucrătoare), urmează a fi completat cu cuvântul „calendaristic”, pentru a asigura claritatea perioadei de aplicare;	Se acceptă. Au fost introduse precizările necesare peste tot în textul proiectului.
	c) cuvântul „publicitate” să se substituie cu cuvântul „publicare” la forma gramaticală corespunzătoare, în vederea evitării erorilor de interpretare;	Nu se acceptă. Este termenul utilizat în Regulamentul UE implementat și corespunde sensului intenționat de autor.
	d) considerăm oportun ca sintagmele “mijloace bănești” și “mijloace financiare” să fie uniformizate, întru evitarea erorilor de interpretare;	Se acceptă. Se optează pentru termenul <i>mijloace bănești</i> . Au fost efectuate corectările necesare în proiect.
	e) să se asigure respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, conform prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	2. Potrivit prevederilor art.45, alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, dispozițiile generale ale actului	Nu se acceptă. 1. Scopul conform art. 43 alin. (1) al Legii 100/2017, „în preambulul

normativ sânt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare. În acest sens, opinăm redenumirea Articolului 1. din „Obiectul de reglementare” în „Obiectul, scopul și domeniul de aplicare”, iar prevederile alineatului doi din preambulul proiectului de lege, care prevăd scopul legii, precum și cele din „Articolul 3. Activități de finanțare participativă nefinanciară,, de transferat la art.1.	actului normativ sânt prevăzute scopul și rațiunea adoptării...” 2. Art. 3 separat este necesar având în vedere specificul activității de finanțare participativă nefinanciară.
3. La Articolul 1. Obiectul de reglementare, alin. (2), textul “, a emitenților de monedă electronică” să se excludă întrucât aceste entități reprezintă o categorie de prestatori de servicii de plată, conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică.	Se acceptă.
4. La Articolul 2. Noțiuni principale:	
a) conținutul noțiunii „persoane cu funcții de răspundere” urmează a fi ajustată întru asigurarea clarității apartenenței acestor persoane (că sunt ale dezvoltatorului, furnizorului sau investitorului);	Nu se acceptă. În textul proiectului această noțiune urmează a fi interpretată în contextul articolului în care este utilizată.
b) urmează a fi inclusă noțiunea de “Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă (Registru) ”, în redacția care va reflecta exhaustiv sensul acesteia.	Nu se acceptă. Art. 40 conține toate elementele Registrului furnizorilor de servicii de finanțare participativă. Elaborarea unei definiții separate este redundantă și pasibilă de a crea confuzii.
c) la noțiunea “tranzacție de finanțare participativă”, termenul de tranzacție urmează a fi detaliat pentru a reda exhaustiv sensul noțiunii respective, întrucât unele acte normative definesc și utilizează termenul de tranzacție doar ca operațiune de plată. Totodată, ca exemplu poate fi	Nu se acceptă. O detaliere ar putea restrânge nejustificat sensul noțiunii și aplicabilitatea acesteia. Definiția tranzacției din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea

examinată noțiunea de tranzacție, definită conform Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	spălării banilor și finanțării terorismului se referă la alte situații.
5. La Articolul 4. Exigențe față de proiectele de finanțare participativă, alin. (6), textul “alin.(4)” să se substituie cu textul “alin.(5)” pentru a corespunde sensului prevederii la care se face referință, și anume la termenul de revocare a investiției, iar cuvântul “bancă” să se substituie cu sintagma “prestatorul de servicii de plată”, întrucât banca reprezintă o categorie a prestatorului de servicii de plată, conform prevederilor art.5 alin.(1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică.	Se acceptă parțial. A fost corectată trimiterea la alin. (5).
6. La Articolul 6. Exigențe față de persoanele cu funcții de răspundere:	
a) denumirea articolului de completat cu textul “ale furnizorului”;	Se acceptă.
b) alin. (3), textul „Numirea în funcție a” să se substituie cu textul „Până la numirea în funcție, candidaturile”.	Nu se acceptă. Sensul este clar din redacția actuală a normei.
7. La Articolul 7. Contractarea serviciilor de finanțare participativă, alin. (4), cuvântul “băncilor” să se substituie cu sintagma „prestatorilor de servicii de plată”.	Nu se acceptă. Această categorie de subiecți se regăsește în cadrul altor persoane fizice sau juridice de drept public sau privat implicate în realizarea proiectului de finanțare participativă.
8. La Articolul 8. Obligația de administrare prudentă, integritate și diligență:	
a) alin.(1), textul “acestor atribuții” necesită a fi înlocuit cu atribuțiile concrete care nu sunt	Se acceptă. Au fost operate modificările necesare

delegate pentru a evita interpretări ale acestei norme.	în proiectul legii.
b) alin.(2), textul „sau beneficii nepecuniare” să se substituie cu textul „sau orice alte beneficii pecuniare si nepecuniare”.	Nu se acceptă. Completare inutilă în situația în care sunt interzise remunerațiile care, se subînțelege, sunt beneficii pecuniare.
c) alin. (5) nu stabilește cu claritate modalitatea sau sursele prin/din care furnizorul se va asigura că dezvoltatorul nu are alte proiecte de finanțare participativă plasate simultan pe platforma furnizorului sau pe alte platforme, sau același proiect plasat simultan pe mai multe platforme.	Nu se acceptă. Furnizorii își aprobă metodologia de investigare proprie conform legii și actelor normative ale CNPF.
9. La Articolul 10. Remunerația furnizorului, în scopul evitării abuzurilor aferente stabilirii comisioanelor/taxelor de către furnizor, considerăm judicios completarea cu un alineat nou care va prevedea că limitele maxime pentru fiecare tip de taxă/comision va fi stabilită în baza unei metodologii aprobate de către autoritatea de supraveghere.	Nu se acceptă. Fiecare furnizor își va stabili comisioanele liber conform principiilor pieței libere.
10. La Articolul 11. Plățile:	
a) alin. (1), textul “Acumularea si transferul” să se substituie cu textul “Operațiunile de plată privind acumularea si transferarea	Se acceptă.
b) alin. (2), textul “prin intermediul bancomatelor, dispozitivelor de comunicație electronică, digitale, inclusiv prin intermediul serviciilor de remitere de bani în numerar oferite de prestatorii de servicii de plată, în limitele prevăzute de lege” să se substituie cu textul „prin intermediul sistemelor automatizate de deservire la distanță a prestatorilor de servicii de plată, cu respectarea prevederilor legislației în domeniu”,	Se acceptă parțial. A fost completat.

<p>întrucât noțiunea de sistem automatizat de deservire la distanță este definită în Regulamentului privind prestarea serviciilor de plată prin intermediul sistemelor automatizate de deservire la distanță, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.62/2017, și conține aspectele respective.</p>	
<p>c) <u>alin. (3)</u>, sintagma „cont bancar” să se substituie cu sintagma „cont de plăți” la orice formă gramaticală, iar textul „o bancă” să se substituie cu sintagma „un prestator de servicii de plată”, întrucât banca reprezintă o categorie a prestatorului de servicii de plată, conform prevederilor art.5 alin.(1) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică.</p>	<p>Nu se acceptă. În contextul alin. (3) intenția autorului se referă anume la contul bancar.</p>
<p>Totodată, urmează a fi examinată oportunitatea modificării Legii insolabilității nr.149/2012 și a <u>Codului de executare</u>, prin prisma derogării de la aplicarea procedurii de executare silită pentru aceste conturi, precum și excluderii conturilor respective din masa debitoare în cazul insolabilității furnizorului.</p>	<p>Comentarii. O prevedere similară există în art. 33 al Legii privind organismele de plasament colectiv alternative nr. 2/2020 fără o excepție în Legea insolabilității nr. 149/2012 și Codului de Executare. Propunerea necesită o discuție suplimentară.</p>
<p>11. Prevederile Articolului 12. Externalizarea, urmează a fi extinse sub aspectul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirii unor cerințe la externalizarea de către furnizor a funcțiilor sale operaționale (de exemplu: relația furnizorului cu clienții și obligațiile față de aceștia rămân neschimbate; externalizarea nu va duce la nerespectarea cerințelor de activitate a furnizorului stabilite de 	<p>Nu se acceptă. O parte din propuneri se regăsesc în textul articolului. Criteriile și regulile mai detaliate în privința externalizării vor fi aprobate prin legislația secundară.</p>

<p>prezenta lege etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - accesului direct al furnizorului la informațiile relevante ale serviciilor externalizate; - asigurării că entitatea către care au fost externalizate funcțiile operaționale ale furnizorului respectă standardele stabilite de legislație; - obligativității încheierii între părți a unui acord de externalizare, care va include drepturile și obligațiile furnizorului și pe cele ale entității către care au fost externalizate funcțiile operaționale ale furnizorului, cu posibilitatea ca furnizorul să rezilieze acordul în orice moment, cu un preaviz de cel mult 10 zile lucrătoare; - stabilirii unor cerințe specifice către entitățile cărora furnizorul poate externaliza funcțiile sale operaționale. 	
<p>12. La articolul 17. Auditul obligatoriu, alin.(1) textul "anual auditul situațiilor financiare consolidate" să se substituie cu textul "auditul situațiilor financiare anuale".</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>13. La Articolul 20. Obligații de informare, alin.(1), textul "nu sunt protejate de mijloacele Fondului de garantare a depozitelor" să se substituie cu textul "nu sunt garantate/protejate de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar".</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>14. La Articolul 22. Perioada de reflecție și revocare, considerăm necesar precizarea modalității de exprimare a acordului de a investi (se stabilește de către furnizor, se efectuează prin intermediul unei declarații în scris/electronice, etc.), precum și a modalității de revocare a ofertei</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Aceste detalii tehnice țin de metodele de lucru a furnizorilor. Nu este oportună reglementarea lor prin lege.</p>

de a investi, sau după caz, efectuarea referințelor de rigoare la prevederile legale ce prevăd aceste modalități.	
15. La Articolul 25. Investitorii sofisticati, alin. (2) se specifică despre avertizarea privind pierderea protecției investitorilor drept urmare a recunoașterii lui în calitate de investitor sofisticat. Totodată, proiectul de lege nu conține prevederi care să explice în ce constă această protecție a investitorilor. Astfel, se propune completarea proiectului cu prevederi care să definească protecția investitorilor nesofisticați.	Nu se acceptă. Protecția se referă la limitele și obligațiile furnizorilor în raport cu investitorii nesofisticați. Acestea sunt prevăzute în diferite articole în proiect.
16. Articolul 26. Limite pentru investitorii nesofisticați, nu prevede metodele sau sursele din care furnizorul poate efectua verificarea informației prezentate de investitorul nesofisticat privind nedepășirea sumei de 10000 euro pe parcursul 12 luni. Totodată, proiectul de lege nu prevede sancțiuni asupra investitorilor nesofisticați care prezintă informații eronate privind nedepășirea sumei menționate.	Nu se acceptă. Fiecare furnizor efectuează investigația și evaluează investitorilor conform propriilor metodologii. Sancțiunea este riscul pe care și-l asumă un astfel de investitor.
17. La Articolul 27. Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi: a) la alin. (5) lit. b), cuvintele „fondurile de pensii” urmează a fi substituite cu „fondurile de pensii facultative”, având în vedere prevederile Legii nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative; b) la alin. (8) lit. c), urmează a fi precizat modul în care investitorul îi dovedește furnizorului faptul că înțelege investiția și riscurile asociate acesteia.	Se acceptă.
18. La Articolul 28. Solicitarea de finanțare	Nu se acceptă. Modalitatea tehnică va fi precizată prin legislația secundară.
	Se acceptă.

participativă bazată pe împrumuturi, alin.(1) lit. h), sintagma "rapoartele financiare" să se substituie cu sintagma "situațiile financiare", iar cuvântul "realizat" să se substituie cu cuvântul "efectuat".	
19. La Articolul 30. Administrarea împrumutului, se propune de completat cu o prevedere care să specifice că, furnizorii rețin impozitul pe venit din dobânzile obținute de persoanele fizice rezidente, conform prevederilor Codului fiscal. Totodată, în informațiile de platformă și contractele încheiate cu investitorii - persoanele fizice urmează a fi stipulate prevederi similare privind reținerea impozitului pe venit de către furnizori la achitarea dobânzii către aceștia.	Nu se acceptă. Având în vedere că există o obligație generală în art. 89-90 ale Codului Fiscal, nu considerăm oportună reglementarea dublă.
20. La Articolul 31. Portofoliile individuale de împrumuturi:	
a) prevederea alin. (2) este foarte vagă și denotă neclaritate în percepția și aplicarea acesteia. Astfel, urmează a fi clarificat:	
- ce anume trebuie să respecte furnizorul la <u>alin.(1)</u> ;	Se acceptă. Sintagma a fost revizuită.
- ce fel de procese și metodologii interne trebuie să dispună furnizorul;	Nu se acceptă. Formularea este destul de clară. Procesele și metodologiile sunt elaborate de furnizor și verificate de autoritatea de supraveghere.
- ce fel de date veridice trebuie să utilizeze, care sunt sursa acestor date veridice, cum se încadrează datele proprii sau a terților în parametrii de veridicitate a acestora, cum se demonstrează veridicitatea datelor.	Nu se acceptă. Din motivele expuse mai sus.
b) la alin.(5) este utilizată sintagma „suport	Nu se acceptă.

durabil” care nu se regăsește în noțiuni la art.2, dar care poate crea neclarități în percepția și utilizarea sensului acesteia. Astfel, noțiunea de „suport durabil” urmează a fi inclusă la art.2, în redacția care va reflecta exhaustiv sensul acesteia sau a face trimiterea actul normativ care o definește.	Definiția noțiunii de <i>suport durabil</i> este deja prevăzută la art. 320 alin. (2) al Codului Civil și presupune orice instrument care: a) permite destinatarului să stocheze informațiile care îi sânt adresate personal, într-un mod accesibil pentru referințe ulterioare pentru o perioadă de timp adecvată, în vederea informării; și b) permite reproducerea neschimbată a informațiilor stocate.
21. La Articolul 33. Cerințe față de dezvoltatorul proiectului de finanțare participativă bazată pe investiții, alin. (1) lit. l) cuvântul ”realizat” să se substituie cu cuvântul ”efectuat”.	Se acceptă.
22. La Articolul 34. Acumularea mijloacelor bănești și încheierea contractului de investiții, alin. (2), cuvântul ”transmite” să se substituie cu cuvântul ”transferate”.	Se acceptă.
23. La Articolul 35. Vehiculul investițional, alin.(4), considerăm oportun substituirea textului „sub-contractorilor săi” cu textul „terților cărora le-a fost externalizată funcția respectivă de către furnizor”, în scopul asigurării clarității de aplicare a normei respective.	Se acceptă. A fost modificat textul alin. (4).
24. La Articolul 37. Autorizarea furnizorilor de servicii de finanțare participativă, alin.(2) lit.(a) referirea la „entitățile enunțate la art.1 alin.(2)” necesită a fi revizuită, întrucât art.(1) alin.(2) nu prevede clar entitățile la care se face referință, ci stipulează că activitatea furnizorilor de servicii de finanțare participativă nu constituie domeniile de	Se acceptă parțial. A fost redactat textul art. 37 alin. (2) lit. a) pentru claritate.

activitate specificate.	
25. La Articolul 40. Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, alin. (4) lit.(f), textul „pagina web a platformei” fie expusă printr-o literă separată.	Se acceptă. Alineatul a fost completat cu o literă separată pentru <i>pagina web a platformei</i> cu renumerotarea corespunzătoare.
26. La Articolul 42. Răspunderi și sancțiuni:	
a) alin.(2) lit. b), considerăm oportun ca amenda aplicată de către autoritatea de supraveghere să fie exprimată în unități convenționale pentru simplitatea și eficiența aplicării acesteia.	Nu se acceptă. Este vorba de răspunderea persoanei cu funcție de răspundere care necesită un grad mai mare de personalizare decât cea oferită de unitățile convenționale.
b) alin.(2) lit. e), urmează a fi stabilite efectele suspendării sau retragerii licenței în raport cu clienții (dezvoltatorii și investitorii) în ce privește proiectele de finanțare participativă.	Nu se acceptă. Efectele suspendării și obligațiile furnizorului în perioada suspendării vor fi decise de autoritatea de supraveghere pentru fiecare caz în parte.
c) propunem completarea acestuia cu o prevedere suplimentară conform căreia, amenzile aferente sancțiunilor aplicate de autoritatea de supraveghere se varsă în bugetul de stat.	Nu se acceptă. Acest lucru este de la sine înțeles.
27. La Articolul 47. Modificarea unor acte normative conexe din Capitolul VII. Dispoziții tranzitorii și finale, se propune de exclus Art. III, ce vizează modificarea Codului fiscal nr.1163/1997. Astfel, modificările propuse vor fi analizate în cadrul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.	Comentarii. Considerăm necesar de a păstra aceste prevederi cu idea de lăsa decizia finală Parlamentului.
Totodată, ținând cont de obiectul de reglementare a proiectului de lege menționat, se consideră judicios ca acesta să fie examinat și avizat de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.	Comentarii. Proiectul respectiv a fost deja avizat de către SPCSB, iar propunerile au fost considerate la definitivarea proiectului de lege.

		<p>În același timp, în scopul asigurării securității operațiunilor pe platforma de finanțare participativă, care reprezintă un sistem informațional cu acces public, urmează a fi examinată oportunitatea elaborării unui set de condiții/reguli de securitate informațională care să fie obligatorii la elaborarea platformei respective de către IP „Agenția de Guvernare Electronică” și IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.</p>	<p>Se acceptă Propunerea urmează a fi implementată în perioada de tranziție în termen rezonabil.</p>
3.	<p>Comisia Națională a Pieței Financiare (<i>demersul nr. 03-4/2710 din 24 octombrie 2022</i>)</p>	<p>comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se ia act.</p>
4.	<p>Banca Națională a Moldovei (<i>demersul nr. 31-002/64/3162 din 04.11.2022</i>)</p>	<p>Observăm că redacția proiectului de lege prezentată pentru aviz repetat a suportat modificări, astfel remarcăm că la art. 37 alin. (2) lit. a), în cadrul procedurii de autorizare a furnizorilor de finanțare participativă și anume la depunerea cererii de autorizare, a fost inclusă necesitatea anexării avizului prealabil al Băncii Naționale a Moldovei pentru entitățile enunțate la art. 1 alin. (2) din proiect, înțelegem că această trimitere este una eronată și că autorul se referă, în acest alineat la faptul că activitatea prestată de furnizorii de servicii de finanțare participativă nu este echivalentă activității desfășurate de entitățile enumerate. Dacă intenția a fost să se facă o enumerare a entităților din sectorul financiar care vor putea să presteze servicii de finanțare participativă (crowdfunding), considerăm că este necesar o prevedere separată prin care să se realizeze această enumerare, în coroborare cu</p>	<p>Se acceptă parțial. Redacția art. 37 alin. (2) lit. a) a fost revizuită pentru claritate.</p>

	<p>noțiunea de “furnizor de servicii de finanțare participativă”. Suplimentar, urmează a fi exclusă prevederea art. 37 alin. (2) lit. a) - obligația prezentării avizului prealabil al Băncii Naționale a Moldovei de către aceste entități, având în vedere că nu toate entitățile la care se face referire în art. 1 alin. (2) sunt supravegheate de Banca Națională a Moldovei. Chiar și în cazul entităților supravegheate de Banca Națională a Moldovei, este îndoieală utilitatea practică și aportul de valoare în procesul de autorizare a activității unui furnizor de servicii de finanțare participativă a emiterii unui astfel de aviz, mai ales în lipsa unor criterii de evaluare la această etapă, prin prisma atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei.</p>	
	<p>În contextul celor menționate supra, urmează a fi revizuite și prevederile art. 45 din proiect în partea ce țin de lichidarea furnizorului de servicii de finanțare participativă ca urmare a retragerii autorizării de către autoritatea de supraveghere (Comisia Națională a Pieței Financiare), având în vedere faptul că legile speciale stabilesc expres și exhaustiv cazurile și condițiile de lichidare a entităților supravegheate de Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile art. 45 sunt de strictă aplicare și interpretare doar serviciilor de finanțare participativă. În cazul în care o entitate supravegheată de BNM va intra în procedură de lichidare prevederile specifice lichidării acestora se vor aplica în paralel.</p>
	<p>La fel, cu referire la articolele 41, 42 din proiect, care se referă la controalele din oficiu și controalele în teren asupra activității furnizorilor, la aplicarea sancțiunilor furnizorului sau administratorului acestuia, atenționam că aplicarea acestor dispoziții nu trebuie să prejudicieze competențele Băncii Naționale a Moldovei cu referire la subiecții supravegheați de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Controalele prevăzute de prezentul proiect se referă doar la activitatea de finanțare participativă. Acestea nu au nici un impact asupra competențelor BNM asupra activităților pe care le supraveghează.</p>

<p>aceasta.</p> <p>În continuare, reținem următoarele obiecții și propuneri pe marginea proiectului, o mare parte dintre care au fost semnalate și în avizele precedente ale Băncii Naționale nr.31-002/32/1764 din 18.06.2021 și nr. 31-002/44/3049 din 11.10.2021:</p>	
<p>I. Remarcăm că art. 47. „Modificarea unor acte normative conexe” nu conține modificările propuse la Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, astfel, reiterăm necesitatea includerii în proiect a unei dispoziții de modificare a acestei legi, care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia, din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, din următoarele considerente.</p> <p>În preambulul Regulamentului UE 2020/1503, prin considerentului (32), se atenționează că serviciile de finanțare participativă pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel cum se subliniază în Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului, din 26 iunie 2017, privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere. Mai mult, acesta prevede că ”1 imitarea prestării de servicii de plată numai de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Toate tranzacțiile de finanțare participativă vor fi efectuate prin intermediul băncilor și societăților de plată care sunt entități raportoare conform Legii nr. 308/2017.</p> <p>Prin avizul SPCSB la proiectul de lege nu s-a propus introducerea furnizorilor în lista entităților raportoare. Propunerile SPCSB privind rigorile de identificare a clienților de către furnizori au fost acceptate integral și introduse la art. 14 Măsuri de identificare.</p>

<p>banilor și a finanțării terorismului” ar fi doar una dintre garanțiile împotriva expunerii la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, nu și unica. La fel, în considerentul supra, se regăsește propunerea potrivit căreia „în vederea consolidării integrității pieței prin combaterea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, și ținând seama de valoarea fondurilor care pot fi atrase printr-o ofertă de finanțare participativă în conformitate cu prezentul regulament, Comisia ar trebui să evalueze necesitatea și proporționalitatea respectării de către furnizorii de servicii de finanțare participativă a obligațiilor de a respecta dispozițiile de drept intern care transpun Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește spălarea banilor sau finanțarea terorismului, precum și necesitatea și proporționalitatea adăugării furnizorilor de servicii de finanțare participativă pe lista entităților obligate în sensul directivei respective”.</p>	<p>Având în vedere faptul că furnizorii de servicii de finanțare participativă, conform proiectului de lege, sunt instituții care vor acorda servicii/produse de finanțare utilizând o platformă în acest sens (mijloc de comunicare, de transmitere a mesajelor, transfer sau prin intermediul unei rețele de clearing), acest tip de instituție ar putea fi calificată potrivit noțiunii de „<i>Money or Value Transfer Services (MVTs)</i>” prevăzută de Recomandările FATF-GAFI (Recomandarea 14). În aceste circumstanțe, Ghidul FATF privind abordarea bazată pe risc aferentă serviciilor de cârduri preplătite, plăților</p>
	<p>Se acceptă.</p>

mobile și plăților prin internet evidențiază clar atât tipul de instituții, rolul acestora, cât și modul în care instituțiile financiare urmează să trateze aceste instituții ce acordă servicii de plată respective (P2B, P2P, plăți prin internet etc.).	
II. La art. 1, reiterăm importanța statuirii în proiect a considerentelor expuse la pct. (9) ³ și (49) ⁴ din preambulul Regulamentului UE 2020/1503, inclusiv având în vedere precizările operate, spre exemplu, la art.20 alin.(1) din proiect.	Nu se acceptă. Nu este argumentată necesitatea acestei mențiuni.
Reiterăm necesitatea ajustării noțiunii de „serviciu de finanțare participativă” potrivit Regulamentului (UE) 2020/1503. De asemenea, noțiunea de „vehicul investițional” urmează să preia cu maximă fidelitate redacția normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503. Menționăm că, respectiva definiție din Regulamentul (UE) 2020/1503 este racordată la Glosarul Basel, care la rândul său definește conceptul de “special purpose entity (SPE)”. Atenționăm că, art.3 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește expres că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. În acest context, se necesită ajustarea inclusiv a art.10 alin. (1) lit. c) din proiect. În vederea argumentelor invocate la definiția „vehicul investițional” atragem atenția că art. 34, 35, 36 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din	Nu se acceptă. Regulamentul UE 2020/1503 reglementează activitatea furnizorilor de servicii participativă cu autorizația de a opera pe tot teritoriul UE. Acest Regulament este implementat doar parțial în Republica Moldova. Noțiune de <i>vehicul investițional</i> are sens prevăzut de proiect. Această noțiune nu are menirea de a transpune noțiunea de <i>special purpose entity</i> din Regulamentul UE.

<p>Regulamentul (UE) 2020/1503.</p> <p>Atenționăm că în ultimul aviz al Băncii Naționale a Moldovei la acest proiect, a fost atrasă atenția asupra necesității completării normelor de la art.5 alin.(1) (în varianta prezentată spre aviz - art.4) și art.26 alin.(1) (în varianta prezentată spre aviz - art.25) unde se menționează sume în euro echivalente în lei și specificarea „calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei”. Obiecția a fost luată în considerare doar la art.4 din proiectul de lege. în art. 25, 26, 27 din proiectul de lege se utilizează sintagma „echivalentul sumei” fără a fi specificată moneda în care se stabilește echivalentul și cursul aplicabil. în scopul evitării ambiguității propunem utilizarea unei formulări uniforme pe tot parcursul proiectului, inclusiv la art. 46: „echivalentul în lei moldovenești a sumei... euro, calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei”.</p> <p>De asemenea, întru uniformizarea prevederilor proiectului examinat, recomandăm utilizarea aceluiași termen în proiect cu privire la persoanele cu funcții de răspundere, de exemplu art. 6 se referă la exigențele față de persoanele cu funcții de răspundere versus art. 37 alin. (2) lit. c), art. 40 alin. (4) lit. g), art. 41 alin. (2), etc. care se referă la administratori, termen utilizat în redacția anterioară a proiectului.</p> <p>La art. 41 alin.(1) lit. a), reiterăm propunerea conform căreia este necesară reglementarea la nivel de lege a unor garanții procedurale minime</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederea cu privire la echivalentul în lei a fost introdusă în textul proiectului.</p>
<p>De asemenea, întru uniformizarea prevederilor proiectului examinat, recomandăm utilizarea aceluiași termen în proiect cu privire la persoanele cu funcții de răspundere, de exemplu art. 6 se referă la exigențele față de persoanele cu funcții de răspundere versus art. 37 alin. (2) lit. c), art. 40 alin. (4) lit. g), art. 41 alin. (2), etc. care se referă la administratori, termen utilizat în redacția anterioară a proiectului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În textul normelor respective se au în vedere anume acele funcții/calități (i.e., administrator, acționar/asociat).</p>
<p>La art. 41 alin.(1) lit. a), reiterăm propunerea conform căreia este necesară reglementarea la nivel de lege a unor garanții procedurale minime</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clară care este propunerea BNM în acest sens.</p>

		<p>pentru furnizorii de finanțare participativă în cadrul controalelor asupra activității acestora.</p> <p>La art. 42 din proiect, propunem excluderea textului „Răspunderi și”, articolul se referă la sancțiunile aplicate de către autoritatea de supraveghere.</p>			<p>Se acceptă. Titlul art. 42 a fost modificat</p>
5.	<p>Ministerul Justiției <i>(demersul nr. 04/9201 din 25.10.2022)</i></p>	<p>La art. 2:</p> <p>la definirea noțiunii „autoritate de supraveghere” se va indica denumirea Legii nr. 192/1998, după cum urmează: „privind Comisia Națională a Pieței Financiare”;</p> <p>la noțiunea „investitor sofisticat” cuvintele „din prezenta lege” se vor exclude, fiind inutile. În context, potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ;</p> <p>la noțiunea „furnizor de servicii de finanțare participativă” reiterăm că, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire, după care se utilizează doar abrevierile respective. În speță, dacă intenția a fost de a stabili că termenul „furnizor de servicii de finanțare participativă” în continuare se va abrevia „furnizor”, se va ține cont că nu poate fi utilizat alternativ termenul respectiv</p>			<p>Se acceptă. A fost introdusă sintagma respectivă.</p> <p>Se acceptă. Sintagma a fost exclusă.</p> <p>Se acceptă.</p>

și abrevierea acestuia (observație valabilă și pentru termenii „platformă de finanțare participativă (platformă)” și „proiect de finanțare participativă (proiect)”);	
la noțiunea „vehicul investițional”, în raport cu definirea anterioară a acesteia, potrivit căreia „vehicul investițional - societate comercială înființată în scopul acumulării, efectuării și gestionării securizate a investițiilor într-un proiect de finanțare participativă”, nu este clară limitarea în varianta definitivă la societatea cu răspundere limitată, fapt ce necesită a fi explicat în nota informativă la proiect. Mai mult, prevederile art. 10 alin. (1) lit. a) și a altor articole ar presupune că vehicul investițional poate fi sub forma de societate pe acțiuni.	Se acceptă. Au fost corectate și excluse toate termenele care puteau crea confuzia că vehiculul investițional poate fi o societate pe acțiuni. Conform proiectului vehiculul investițional poate fi doar o societate cu răspundere limitată.
La art. 4 , în alin. (6) referința la alin. (4) se va substitui cu alin. (5), în scopul rectificării normei de referință.	Se acceptă. Corectarea a fost operată.
La art. 6 , care prevede exigențe față de persoanele cu funcții de răspundere, se va omite norma din alin. (4), potrivit căreia „(4) Responsabilitățile persoanelor cu funcții de răspundere nu pot fi transmise altor persoane.”, fiind o normă cu caracter general și improprie conținutului normativ al art. 6.	Se acceptă. Alin. (4) a fost exclus.
La art. 8 alin. (4) se vor indica expres articolele din lege, prin care sunt stabilite cerințele respective.	Nu se acceptă. Enumerarea nu este oportună în acest context.
La art. 10 alin. (3) se va reformula, prin: separarea într-un alineat distinct a prevederii prin care este interzisă perceperea de către furnizor a unor taxe care nu sunt prevăzute la alin. (1);	Se acceptă.

excluderea lit. b), care nu se integrează logic în conținutul normativ propus.	Se acceptă.
În vederea redactării normei, la art. 12 alin. (5) cuvântul „externalizare” se va substitui cu cuvântul „externalizate”, iar cuvintele „de funcții ale” se vor exclude.	Se acceptă. Corectarea a fost operată.
Art. 14 se va revizui, întrucât nu sunt clar expuse măsurile de identificare și scopul acestora, iar cuvintele „va solicita cel puțin” conferă normei un caracter incert.	Se acceptă. Titlul a fost modificat, iar sintagma <i>cel puțin</i> a fost exclusă.
La art. 20 semnalăm că alin. (6), care prevede că alte cerințe privind dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată de furnizor pot fi stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, stabilește norme ce depășesc limitele competenței autorității de supraveghere, or, cerințele privind obligațiile de informare sunt reglementate prin legea propusă.	Se acceptă. Textul art. 20 alin. (6) a fost modificat.
Art. 23:	
la alin. (4) referința la lit. f) din alin. (3) se va face înainte de lit. g), conform ordinii alfabetic;	Se acceptă. Corectarea a fost operată.
la alin. (11) nu este clar ce fel de notificare se are în vedere în cazul dat. Se presupune că termenul de 30 de zile a fost preluat din norma art. 23 alin. (12) al Regulamentului (UE) 2020/1503, conform căreia În cazul în care nu se efectuează cu promptitudine o astfel de completare sau rectificare, furnizorul de servicii de finanțare participativă suspendă oferta de finanțare participativă până când fisa cu informații esențiale privind investiția este completată sau rectificată, dar pentru cel mult de 30 de zile calendaristice.	Se acceptă. La art. 23 alin (9) termenul „semnalează” a fost înlocuit cu termenul „notifică” așa încât să corespundă „notificării” de la alin. (11).
La art. 24 alin. (5) se propune după cuvintele	Nu se acceptă.

„privind investiția”, în primul caz, de completat cu cuvintele „pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi”, în scopul concretizării normei.	Este clar din titlul articolului la care tip de fișă cu informații se referă prevederile date.
La art. 25 și la alte cazuri similare reiterăm că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, contabilitatea se ține în moneda națională. Prin urmare, anterior sumelor indicate în euro se vor include cuvintele „echivalentul în lei a”	Se acceptă. Au fost introduse completările necesare.
În vederea redactării, la art. 31 alin. (1) cuvântul „oferit” se va substitui cu cuvântul „oferite”, la alin. (2) după cuvântul „respecta” se va completa cu cuvântul „prevederile”, la alin. (5) cuvântul „acordat” se va substitui cu cuvântul „acordate”, iar la art. 34 alin. (2) cuvântul „transmite” se va substitui cu cuvântul „transmise”.	Se acceptă. Corectările au fost operate.
În același scop, la art. 32 alin. (1) numerotarea cu lit. l) se va substitui cu lit. j), respectiv, la alin. (2) textul „lit. b) - i)” se va substitui cu textul „lit. b) - j)”	Se acceptă. Corectările au fost operate.
La art. 35 alin. (2) lit. c) prezintă neclaritate raționamentul modificării de la 100% prin vot la cel puțin 75% a deținătorilor părților sociale din vehiculul investițional pentru înstrăinarea participației deținute în capitalul social. Mai mult decât atât, astfel de normă este lipsită de sens în raport cu prevederile lit. b), conform căroră „b) cvorum minim și majoritate minimă pentru luarea deciziilor de cel puțin 75% din capitalul social pentru toate chestiunile pentru care legea prevede un cvorum sau o majoritate mai mică;”	Se acceptă. Art. 35 alin. (2) lit. c) a fost exclusă. Prevederea este acoperită de lit. b).
Cu referire la denumirile secțiunii 1 din	Se acceptă.

Capitolul V și a art. 37 , în vederea evitării dublărilor normative, se propune de intitulat art. 37, după cum urmează: „Articolul 37. Depunerea cererii de autorizare”.	Titlul art. 37 a fost modificat.
Totodată, la lit. a) din alin. (2) al art. 37 se vor menționa expres entitățile respective, deoarece referința la art. 1 alin. (2) în cazul dat nu este corectă, întrucât obiectul de reglementare al celui din urmă reprezintă enumerarea activităților ce nu constituie activitatea furnizorilor de servicii de finanțare participativă.	Se acceptă. Textul normei a fost modificat pentru claritate.
De asemenea, alin. (5) al art. 37 urmează a fi redactat, inclusiv prin specificarea denumirii Registrului menționat.	Se acceptă. Completarea a fost introdusă.
La art. 39 , semnalăm că temeiurile de respingere a cererii de autorizare, prevăzute la alin. (1) literele a) și b), sunt, în esență, similare, deoarece temeiul necorespunderii actelor prezentate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere se încadrează în temeiul neîntrunirii de către solicitant a exigențelor prevăzute de prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere și invers. Prin urmare, temeiurile de respingere a cererii de autorizare urmează a fi revizuite.	Se acceptă. A fost introdusă o completare în art. 39 alin. (2) lit. b) pentru claritate.
La art. 40 alin. (1) textul „(Registru)” se va substitui cu textul „(în continuare - Registru)”.	Se acceptă. Completarea a fost operată.
În titlul art. 42 cuvântul „Răspunderi” se va substitui cu cuvântul „Încalcări”, din motivul că în acest articol sunt enumerate acte considerate drept încălcări și sancțiunile aplicate de către autoritatea de supraveghere în caz de constatare a încălcărilor.	Se acceptă. Titlul a fost modificat pentru claritate.
La art. 43 alin. (1) se va revizui prevederile lit. e),	Se acceptă.

<p>în temeiul căra autoritatea de supraveghere retrace autorizarea și radiază furnizorul din Registru în cazul în care acesta nu mai îndeplinește cerințele stabilite de prezenta lege și actele normative a autorității de supraveghere pentru desfășurarea activității de furnizor, din motivul că poartă un caracter general și nu corespund principiului previzibilității normei.</p> <p>Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție (Hotărârea Curții Constituționale nr. 26/2010 (încetarea calității de bănuț), §10).</p>	<p>Prevederea a fost exclusă din proiect.</p>
<p>Reiterăm necesitatea reexaminării normei derogatorii de la art. 45 alin. (5), ținându-se cont de următoarele observații. Potrivit prevederilor art. 233 din Codul civil „(3) Pe perioada lichidării este interzisă executarea silită pentru creditorii în mod individual. Executarea creanțelor creditorilor validați din contul activelor persoanei juridice ce se lichidează se efectuează doar de către lichidator în următoarea ordine:</p> <p>a) creanțele din dăunarea sănătății sau din</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile Codului Civil au un caracter general, iar prevederile prezentului proiect vor avea un caracter special – derogare de la regulile generale.</p>

<p>cauzarea morții, pe calea capitalizării plăților respective pe unitate de timp;</p> <p>b) creanțele salariale față de angajați și remunerația datorată conform drepturilor de autor;</p> <p>c) creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor (suma principală, dobânda, comisionul de angajament, fondul de risc), pentru creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, pentru impozite și alte obligații de plată la bugetul public național;</p> <p>d) alte creanțe ale creditorilor.</p> <p>(4) Achitarea cheltuielilor ce țin de procedura de lichidare și care rezultă din acțiunile de administrare, valorificare și distribuire a activelor, precum și din remunerarea lichidatorului, se efectuează concomitent cu achitarea creanțelor creditorilor în ordinea expusă la alin. (3), pentru aceasta fiind repartizate cel mult 30% din suma încasată în procesul de lichidare.”</p> <p>În comparație cu dispozițiile din Codul civil norma din proiect nu reglementează creanțele din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții și achitarea cheltuielilor ce țin de procedura de lichidare, precum și limitează creanțele angajaților privind plata salariului până la 6 luni precedente adoptării hotărârii de lichidare, iar creanțele față de bugetul public național, până la un an precedent adoptării hotărârii de lichidare. Propunem revizuirea normei de la alin. (5) prin aducerea în conformitate cu prevederile Codului civil, derogarea de la care nu este justificată.</p>	
<p>La art. 47, se vor lua în considerare următoarele propuneri:</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>La art. I, izvorul publicării Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat si întreprinderi se va indica după cum urmează: „(Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33)”.</p>	<p>Izvorul publicării a fost completat.</p>
<p>La art. III pct. 2, reiterăm că scutirea de TVA fără drept de deducere a serviciilor nefinanciare prestate de furnizorii de servicii de finanțare participativă nu cadrează cu art. 103 alin. (1) pct. 12) din Codul fiscal care reglementează „serviciile financiare”. În context, cuvintele „inclusiv nefinanciare” se vor exclude din propunerea privind completarea art. 103 alin. (1) pct. 12) cu lit. h).</p>	<p>Se acceptă. Sintagma „inclusiv nefinanciare” a fost exclusă.</p>
<p>La art. V (modificarea Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată):</p>	
<p>în dispoziția de modificare, la sursa publicării se vor exclude cuvintele „publicată în” (observație valabilă și pentru art. VI-IX);</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>la <u>pct. 2</u>, privitor la utilizarea termenului „sintagma”, se va ține cont că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Astfel, termenul „sintagma”, în primul caz, se va substitui cu termenul „cuvintele”, iar în al doilea caz se va substitui cu termenul „textul”;</p>	<p>la pct. 3, ce vizează completarea art. 25 cu alin. (13), potrivit căruia „Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de legislația privind serviciile de finanțare participativă, poate înstrăina liber partea sa socială indiferent de prevederile actului de constituire”, contravine atât scopului constituirii societății cu răspundere limitată, cât și conceptului privind înstrăinarea părților sociale, statuat în același articol.</p> <p>Astfel, în baza definiției legale și a celei doctrinare, societatea cu răspundere limitată este definită ca persoană juridică ce s-a constituit prin voința uneia sau mai multor persoane, exprimată în actul de constituire, în care acestea convin să pună în comun anumite bunuri pentru a desfășura activitate de întreprinzător, a realiza și a împărți beneficii și în care asociații nu răspund pentru obligațiile societății, ci suportă riscul activității acesteia în limitele valorii părților sociale.</p> <p>Totodată, conform alin. (1), alin. (2) și (3) din art. 25 al Legii nr. 135/2007, partea socială sau o fracțiune a părții sociale poate fi înstrăinată liber persoanei afiliate asociatului, celorlalți asociați și societății, dacă actul de constituire nu prevede altfel. Asociatul nu poate înstrăina partea socială pînă la vărsarea integrală a aportului subscris, cu excepția cazului de succesiune. În cazul vânzării părții sociale unor alte persoane decît cele</p>
	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma creează o excepție de la regulile generale ce guvernează capitalul SRL. Această excepție are menirea de a proteja interesele investitorilor în serviciile de finanțare participativă.</p>

<p>menționate la alin. (1), asociații au dreptul de preemțiune. În acest caz, vânzarea se face în condițiile alin. (4)-(9) din art. 25;</p>	
<p>la pct. 4, reiterăm că norma derogatorie propusă la art. 30 alin. (3) din Legea nr. 135/2007, ce prevede că în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă scrisă sau electronică, forma autentică nefiind necesară, interferează cu rolul și sarcinile atribuite prin lege notarilor.</p>	<p>Nu se acceptă. Obligativitatea procurii notariale pentru înregistrarea SRL care va constitui vehicul investițional, dar și obligativitatea autentificării notariale a cotei părți din acest SRL îngreunează semnificativ procesul de finanțare participativă mai ales pentru investitorii care se află peste hotarele Republicii Moldova. Prin urmare, împuternicirea de reprezentare electronică sau contractul de mandat încheiat în temeiul Legii privind serviciile de finanțare participativă urmează a fi asimilate procurii autentificate notarial. Mai mult, prin Art. XI al Legii nr. 175 din 11.11.2021 autentificarea notarială a contractului de înstrăinare a părții sociale a fost exclusă din Legea 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată. Norma a fost modificată ca să introducă o precizare specială doar pentru forma electronică.</p>
<p>În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, se suppose autentificării notariale, în cazurile prevăzute de lege, actul de înstrăinare a părților sociale și acțiunilor. Scopul impunerii formei notariale este asigurarea</p>	<p>Nu se acceptă. În același timp și din aceleași motive (a se vedea argumentarea supra), cu titlu de excepție, înstrăinarea cotei părți din capitalul social al vehiculului investițional va putea fi efectuată în</p>

securității raporturilor juridice stabilite în temeiul actelor notariale.

Conform art. 31 alin. (1) din aceeași lege „La autentificarea contractului, notarul verifică:

- a) dacă documentele prezentate pentru încheierea contractului și conținutul contractului corespund cu prevederile legale;
- b) dacă contractul conține toate clauzele esențiale;
- c) dacă părțile, după caz, reprezentanții împuterniciți în modul stabilit sunt prezenți și dacă voința părților este îndreptată spre încheierea contractului;
- d) prezența sau lipsa sarcinilor, grevărilor, interdicțiilor, aplicate în modul stabilit.”

În plus, notarul are obligația de a explica părților, în mod imparțial, consecințele și efectele juridice ale contractului, inclusiv obligația generală de achitare a impozitelor și taxelor stabilite de legislație (alin. (7) al art. 31). Totodată, în procedura de autentificare a contractului, notarul urmărește respectarea dreptului de preemțiune a coasociaților, precum și solicită acordul soțului, dacă partea socială este proprietate comună dobândită în perioada căsătoriei. Atenționăm că încălcarea dreptului titularului dreptului de preemțiune sau a soțului vor afecta în mod inevitabil raporturile juridice născute în baza actului purtând forma simplului înscris, iar prin aceasta și stabilitatea raporturilor juridice și economice.

Dat fiind faptul că notarii sunt considerați exponenți ai puterii de stat, împuterniciți cu

baza unui act juridic în formă scrisă sau electronică nefiind necesară forma autentică, mai cu seamă că Legea 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată nu mai prevede forma autentică pentru contractele de înstrăinare a părților sociale din capitalul SRL.

realizarea unor sarcini de interes public ale statului prin îndeplinirea de acte notariale, legiuitorul a impus și anumite cerințe speciale față de calificarea notarilor, în vederea asigurării ocrotirii drepturilor și intereselor legale ale persoanelor, asigurarea calității actelor îndeplinite. Actul notarial, purtând ștampila și semnătura notarului, este de autoritate publică, se prezumă legal, veridic și are forță probantă, și după caz, forță executorie prevăzută de lege.

Prin activitatea de înregistrare a cesiunii/vânzării de părți sociale în baza actului neautentificat notarial nu va putea fi asigurată implementarea politiciii statului în domeniul spălării banilor și protecției datelor cu caracter personal.

În lumina politiciii de stat în domeniul prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului, notarul are obligația de a întreprinde măsuri de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului la întocmirea actelor notariale, or art. 4 alin. (1) lit. g) al Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prevede că, „Sub incidența prezentei legi cad următoarele persoane fizice și juridice, denumite în continuare entități raportoare: avocații, notarii și alți liberi profesioniști, în perioada participării, în numele clientului, la orice tranzacție financiară și imobiliară sau în perioada acordării asistenței pentru planificarea ori efectuarea tranzacțiilor pentru client ce țin, în ambele cazuri, de vânzarea-cumpărarea imobilelor, donația bunurilor, gestionarea mijloacelor financiare, valorilor mobiliare și altor bunuri ale clientului, deschiderea

si gestionarea conturilor bancare, crearea si gestionarea persoanelor juridice, gestionarea bunurilor aflate în administrare fiduciară, precum si de procurarea si vânzarea acestora.”; obligația pe care nu o are organul de înregistrare, ceea ce determina ineficiența politicii statului în acest domeniu și ar crea condiții favorabile pentru spălarea banilor, fără careva obstacole, prin intermediul cesiunii/vânzării părților sociale.

Notarilor, în calitatea lor de entități raportoare, le sunt înaintate un șir de cerințe obligatorii, stabilite la nivel legislativ, pentru prevenirea și combaterea fenomenului de spălare a banilor și finanțării terorismului, de aplicare a măsurilor de precauție privind clienții, după modul indicat în art. 5 alin.

(6) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, „Măsurile de precauție privind clienții sunt aplicate de către entitățile raportoare nu doar tuturor clienților noi, ci si clienților existenți, în funcție de risc, la necesitate, inclusiv atunci când circumstanțele relevante privind clientul se modifică. (7) În cadrul aplicării măsurilor de precauție privind clienții prevăzute la alin. (2), entitățile raportoare urmează să stabilească si să verifice legalitatea împuternicirilor si identitatea reprezentanților clientului.”

În conformitate cu art. 6 alin. (1) din legea menționată supra, „Entitățile raportoare sunt obligate să întreprindă acțiuni privind identificarea si evaluarea riscurilor de spălare a banilor si de finanțare a terorismului în domeniul propriu de

activitate, ținând cont de evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivel național, precum și de criteriile și factorii stabiliți de organele cu funcții de supraveghere. Rezultatele evaluării în domeniul propriu de activitate a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului se aprobă și se actualizează periodic de entitatea raportoare, iar la cerere se prezintă

Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor sau organelor cu funcții de supraveghere a entităților.”

Subliniem că notarii în cadrul cercetărilor efectuate privind identificarea tranzacțiilor complexe și neordinare, solicită de la clienți îndeplinirea chestionarelor, și declarațiilor de cunoaștere a solicitanților, obligativitate ce derivă din art. 5 alin. (5) din legea indicată „Clienții sunt obligați să prezinte, la cererea entității raportoare, toată informația, documentele și copiile de pe acestea necesare implementării măsurilor de precauție, iar în cazul survenirii circumstanțelor noi legate de beneficiarii efectivi, să actualizeze, din propria inițiativă, datele deja prezentate. Corectitudinea și veridicitatea documentelor prezentate sunt certificate de către clienți în mod obligatoriu.”

Concomitent, notarii au obligativitatea întocmirii Programului intern privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, sub sancțiunea contravențională, care trebuie să conțină: 1. Măsuri de precauție privind solicitanții și identificarea beneficiarilor efectivi;

2. Monitorizarea relațiilor cu solicitantul; 3. Evaluarea riscurilor de spălarea banilor și finanțarea terorismului și abordarea bazată pe risc; 5. Identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte și raportarea. Amintim că prevederile respective nu se atribuie organului de înregistrare. Totodată, notarii au obligația să verifice toți solicitanții/beneficiarii efectivi dacă aceștia sunt incluși în lista persoanelor implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă emisă și publicată de către Serviciul de Informații și Securitate, accesând adresa electronică:

<https://antiteror.sis.md/advanced-page-type/listele-teroriste>. În cazul coincidenței numelui solicitantului sau a beneficiarului efectiv, unei rude a acestuia sau cu numele unei părți a unui contract în privința căruia s-a solicitat asistența notarială cu numele inclus în lista nominalizată, notarii nu acordă asistență notarială unui potențial client sau unui existent client și în 24 de ore urmează să informeze despre acest caz Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, acesta fiind un element esențial în promovarea stabilității sistemului financiar din Republicii Moldova.

Astfel, în sarcina notarilor este pusă îndeplinirea unui șir complex de măsuri de prevenire a spălării banilor și prevenirii terorismului, care nu se regăsesc în obligațiile organului de înregistrare a stat a persoanelor juridice. În cazul, excluderii obligației de autentificare a contractelor de înstrăinare a părților sociale, eforturile depuse în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor

și finanțării terorismului, care a devenit un real obstacol în calea infractorilor și a intențiilor acestora de a utiliza liber profesioniștii, ca mijloc de colectare și valorificare a fondurilor ilicite, vor fi reduse la zero. Proiectul nu prevede transferarea acelorași obligații către organul de înregistrare.

La fel notarii, în procesul de autentificare a contractelor verifică seriozitatea prețului indicat în contract, or, valoarea părții sociale nu corespunde cu valoarea ei de estimare inițială, cu valoarea activelor deținute de către societate.

Dacă se exclude forma autentică, toate sarcinile și obligațiile expuse mai sus urmează a fi transpuse pe organul de înregistrare de stat cu operarea modificărilor necesare. Concomitent, subliniem că asemenea modificări contravin principiului securității raporturilor juridice, vor genera riscuri pentru cetățeni și creșterea litigiilor judiciare.

În contextul celor expuse mai sus, opinăm că modificarea de la art. V pct. 4 nu este justificată. Totodată, atenționăm că în sinteza obiecțiilor autorul proiectului doar a menționat că astfel de obiecție nu se acceptă, fără a da o explicație în acest sens.

6.	Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova” (demersul nr. 87 din 4 noiembrie 2022)	<p>Art 1. Alin. (3)</p> <p>Prezenta lege nu se aplică și în cadrul contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, cu excepția desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3</p> <p>Propunem modificarea în sensul de a stabili un nivel echivalent de protecție pentru dezvoltatori de proiecte și investitori nesofisticați, atunci când este obținuta finanțarea printr-o platforma de crowdfunding operata de un furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Excluderea contractelor de credit pentru consumatori nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune în primul rând participarea persoanelor fizice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiectivele proiectului de lege sunt crearea unor mijloace alternative de finanțare a IMM-urilor. Crearea unor oportunități de creditare a consumatorilor este contrară acestor obiective.</p>
		<p>Art. 2</p> <p><i>dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică ce practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică cu scop lucrativ din Republica Moldova, care întrunește condițiile prevăzute de prezenta lege și care intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Creditele de consum nu constituie obiectivele proiectului de lege trasate în Nota Informativă și AIR.</p>

<p>Propunem modificarea în linie cu dispozițiile definiției europene din Regulamentul European nr. 1503/2020. Formularea actuala este restrictiva si poate conduce la o nefinanțarea proiectelor de crowdfunding intermediate pe platforma online.</p> <p>Propunerea flexibilizeaza si ofera o aplicare largita în concordantă cu modelul online de operare al platformelor de crowdfunding.</p>	
<p><i>În cadrul art 2 se introduce o notiune noua:</i> <i>Investitor bine informat</i> - persoană fizică sau juridică care se angajează în scris că înțelege și își asumă riscurile privind pierderea investiției reprezentând echivalentul a minimum 50.000 de euro.</p> <p>Propunere de a crea o noua categorie de investitori care dispun de fonduri și își asuma în scris riscul investiției. Acest concept exista in legislatia europeana sau in legislatia tarilor dezvoltate cu traditie în industria serviciilor financiare</p>	<p>Nu se acceptă. Criteriile de determinare a calității de investitor sofisticat/nesofisticat sunt inspirate din Regulamentul UE și legislația națională a unor state UE (e.g. Spania). Aceste criterii țin de mijloacele bănești de care dispun investitorii și capacitatea lor de a anticipa, înțelege și asuma riscurile pierderii investiției, nu de suma pe care sunt gata să o investească. Autorul propunerii face o trimitere abstract la legislația unor țări fără a prezenta exemple concrete de reglementare a acestei categorii de investitori în contextul serviciilor de finanțare participativă.</p>
<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>Art. 3¹ Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale afectate garanției restituirii împrumuturilor acordate, încheiate între investitori și dezvoltatorii</p>	<p>Se acceptă parțial. Versiunea redactată a propunerii date a fost introdusă la art. 7 printr-un nou alineat (5).</p>

<p>de proiect prin intermedierea furnizorului de servicii de finanțare participativă autorizat în condițiile prezentei legi, constituie titluri executorii.</p> <p>Textul articolului recomandat este preluat din Art. 15 din Legea nr. 244/2022 din România, care pune în aplicare Regulamentul European de crowdfunding European nr. 1503/2020. Articolul are drept scop de a crea un mecanism suplimentar de protecție a investitorilor. Este cunoscut faptul unii din acești dezvoltatori de proiecte nu vor înțelege să își îndeplinească întocmai și de bunăvoie obligațiile stabilite prin contractele de împrumut încheiate (și chiar dacă FSFP va fi analizat și evaluat în prealabil riscurile asociate respectivelor proiecte/dezvoltatori de proiecte).</p>	
<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>3² În scopul efectuării analizelor de risc a proiectelor și dezvoltatorilor de proiecte, furnizorii de servicii de finanțare participativă, autorizați în condițiile prezentei legi, vor avea acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile disponibile în Birourile de Credit, inclusiv despre veniturile persoanelor si fondatorilor dezvoltatorilor de proiecte de la autoritățile fiscale sau alte active deținute de aceștia, înregistrate la Agenția Servicii Publice.</p> <p>Având în vedere cerințele riguroase ale prezentului proiect de lege, inclusiv necesitatea evaluării proiectelor/dezvoltatorilor de proiecte,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Versiunea redactată a propunerii a fost introdusă la art. 9 alin. (1) cu renumerotarea alineatelor și schimbarea titlului articolului.</p>

<p>pentru evaluarea riscurilor asociate fiecărui proiect și informării complete și corecte a investitorilor asupra situației financiare a dezvoltatorului de proiect (și istoricului de credit al acestuia), este necesară conferirea accesului furnizorului la datele și informațiile raportate și disponibile în Birourile de Credite, Fisc și ASP, respectiv accesul la istoria de credit, atât cu date pozitive, cât și cele negative, a persoanelor fizice și juridice, venituri și alte active. Necesitatea acestei modificări derivă din nevoia de a reduce riscului de fraudă și creșterea gradului de protecție a investitorilor, prin consultarea directă a unor informații/date relevante în procesul de evaluare a riscului de creditare.</p> <p>Printre aceste informații/date necesare a fi consultate în baza de date a autorităților fiscale, menționăm (dar fără a se limita la acestea): Pentru <u>persoanele fizice</u>: veniturile persoanei (<i>CIM, ROI, venituri din chirii, dividende, etc.</i>) precum și datorii către bugetul de stat; Pentru persoanele <u>juridice</u>: situațiile financiare ale dezvoltatorului de proiect; informațiile de natură fiscală ale fondatorilor dezvoltatorului de proiect, precum și datorii către bugetul de stat.</p>	
<p>Articolul 4 alin (1) Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>(1) Valoarea unei oferte de finanțare participativă ~~mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare~~</p>	<p>Nu se acceptă. Autorul legii și autoritatea de supraveghere consideră că la etapa actuală limita prevăzută de 500 000 euro per proiect este una rezonabilă.</p>

<p>participativă nu poate depăși suma ee-constituie echivalentul sumei în lei a 5.000.000 euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă pe o perioada de 12 luni</p> <p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art.2 alin.1 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020.</p> <p>Nivelul de 500.000 de euro pentru întreaga activitate este mic și poate reprezenta o bariera nejustificată, în activitatea unui furnizorilor.</p>	
<p>~~(2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (4)~~</p> <p>Propunem excluderea acestei limite. Regulamentul European nr. 1503/2020 nu prevede o asemenea restricție, iar menținerea acestei restricții nu ar face decât sa restricționeze activitatea furnizorilor, care în final să reprezintă un instrument de finanțare pentru mediul economic local.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Excluderea acestei interdicții va permite eludarea de către dezvoltatori și furnizori a limitei maxime a valorii proiectelor stabilite de lege.</p>
<p>Articolul 4 alin. (3)</p> <p>Alin. (3) Dezvoltatori de proiecte și/sau investitori stabiliți în alt stat decât Moldova, pot solicita din proprie inițiativă prestarea de servicii de finanțare participativă unui furnizor autorizat în baza prezentei legi</p> <p>Propunere vizează recunoașterea dreptului</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiectivele proiectului de lege sunt atragerea investițiilor/economilor în IMM-urile din Republica Moldova, iar pe cale de consecință, crearea locurilor de muncă și a veniturilor impozabile.</p> <p>Modificarea propusă urmărește re-</p>

<p>furnizorului de servicii de finanțare participativa de a accepta proiecte si investitori din alte state decât Moldova si surprinde modelul de business al platformelor care activează în mediul online. Plus, e obligatoriu pentru a putea permite persoanelor din diaspora R. Moldova atât de a solicita finanțare, cat si de a investi in dezvoltarea titularilor de proiecte din R. Moldova.</p> <p>Preia conceptul european prevăzut in Regulamentul European de Crowdfunding de a crea o piața unica, dar si conceptul aplicat in cazul MiFID sau al altor entități reglementare la nivel european cum sunt administratori de fonduri de investiții europene.</p> <p>Reprezintă o soluție de finanțare alternativă pentru mediul economic local.</p>	<p>direcționare investițiilor/economilor din Moldova în alte piețe.</p>
<p>Art. 8 alin (2)</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță, cu excepția cazului în care furnizorul asigura protejarea intereselor investitorilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sintagma <i>furnizorul asigură protejarea intereselor investitorilor</i> este ambiguă și nu întrunește criteriile de claritate și previzibilitate a legii.</p>
<p>Se introduce un alineatul 2²:</p> <p>Prevederile alineatului 2 nu se aplică atunci cand finanțarea sau cofinanțarea este asigurată la o dobândă mai mică decât dobânda oferită celorlalți</p>	<p>Comentarii.</p> <p>Formularea și scopul prevederii alin. (2²) sunt neclare. Nu este clar de ce furnizorul ar trebui să primească un</p>

<p>investitori, inclusiv când este asigurată de autoritățile administrației centrale sau locale a Moldovei, ale unui alt stat terț sau de o organizație neguvernamentală cu scop de susținere a mediului de afaceri</p> <p>Propunerea asigură în continuare protejarea intereselor investitorilor, dar permite crearea și menținerea unui mediu de dezvoltare atât a furnizorilor cât și a mediului local de afaceri.</p>	<p>comision pentru aceste situații.</p>
<p>Esența aliniatului nou se refera la situațiile când finanțarea titularilor de proiecte poate avea loc la o dobândă mai mică, dobânda zero sau, posibil, și cu componente de grant. Astfel, aceste oferte pot fi direcționate către investitorul/donatorul care e dispus să își asume condiții mai puțin avantajoase fata de alți investitori.</p> <p>Astfel, sunt protejate interesele investitorilor și se stimulează dezvoltarea afacerilor titularilor de proiecte.</p>	
<p>Art. 10 Remunerația furnizorului</p> <p>(1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă; b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului; c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării acțiunilor sau părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Introducerea unei litere noi d) în redacția propusă este acceptabilă în principiu. În același timp, exemplul propus cu referire la serviciul prestat suplimentar contra comision nu este oportun. Or, furnizorul este obligat oricum să ofere acces investitorilor la informațiile detaliate ale dezvoltatorului.</p>

<p>proiectul de finanțare participativă; Se introduce lit.d) :</p> <p>d) alte comisioane sau tarife secundare care sunt comunicate transparent investitorului și/sau dezvoltatorului.</p> <p>Propunem modificarea din perspectiva inovației și automatizări asociate platformelor de crowdfunding care activează în mediul online.</p> <p>Experiența platformelor internaționale demonstrează că pot exista diverse abonamente, pe care le pot accesa împrumutații sau investitorii, existente unor limite de credit, informarea titularului de proiect despre starea financiară a companiei și analiza datelor financiare, care sunt la dispoziția platformei de finanțare participativă în urma analizei bonității titularului de proiect.</p>	
<p>Art. 13-Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese</p> <p>Se introduce un nou alineat :</p> <p>2¹ - Dacă furnizorul acceptă una dintre sau mai multe dintre persoanele menționate de alineatul 2 lit. a) sau b) în proiectele de finanțare participativă oferite pe platforma sa de finanțare, atunci publică pe pagina de internet informații referitoare la proiectele de finanțare participativă în care aceste persoane au investit, și se asigură că astfel de investiții sunt realizate în aceleași condiții ca și cele ale altor investitori și că persoanele menționate nu beneficiază de un tratament preferențial sau de un acces privilegiat la informații.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Argumentarea excepției propuse nu corespunde conținutului normei și anulează efectele versiunii actuale a alin. (2).</p>

<p>Propunem modificarea pomind de la dispozițiile art. 8 alin. 2 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020, care permit persoanelor din cadrul furnizorului să investească în oferte intermediare de platforma, dar nu permit ca aceste persoane să își intermedieze propriile proiecte pe platforma.</p> <p>În logica de reglementare europeană, permisiunea are scopul de a alinia interesele investitorilor cu interesele persoanelor din cadrul furnizorului, prin investiții în proiectele intermediare.</p> <p>Plus, de multe ori investitorii nu pot acoperi suma integrală pentru finanțarea ofertelor de finanțare participativă, iar platforma sau alte persoane afiliate ei, ar putea oferi finanțarea lipsa, cu respectarea intereselor celorlalți investitori și fără a avea un anumit tratament preferențial.</p>	
<p>Art. 20 Obligații de informare Alin. 4 lit. a)</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență, după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe pagina web al autorității de supraveghere.</p>	<p>Nu se acceptă. Informațiile date sunt necesare pentru asigurarea nivelului suficient de înalt de transparență a platformei în raport cu investitorii.</p>

<p>Propunem modificarea în scopul a simplifica informațiile care trebuie publicate de un furnizor. Datele si informațiile specificate de actuala propunere ar prezenta relevanță, doar în măsura în care furnizorul ar fi o companie listata la bursa.</p> <p>Toate aceste informații si documente sunt obiectul supravegherii prudențiale și controlului exercitat de autoritatea competența naționala de supraveghere.</p>	
<p>Art. 21-Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alin. (1) pe baza metodologiei si a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor de finanțare participativă emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene, inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazate pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat în același alineat.</p> <p>Propunere de modificare în sensul de a asigura convergență cu practica de reglementare europeană si standardele emise de autoritățile europene în domeniu (ESMA, EBA, EIOPA sau ESRB), în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regulamentul UE nr. 1503/2020 este implementat parțial și voluntar de către Republica Moldova. Autoritatea de supraveghere are discreția de a selecta și stabili metodologiile și standardele cele mai potrivite serviciilor de finanțare participativă prestate în Republica Moldova.</p>
<p>Articolul 22 alin 2 și 3</p> <p>(2) Furnizorul oferă și stabilește potențialului investitor nesofisticat și o perioadă de reflecție</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost introdusă o sintagmă suplimentară la alin. (3).</p>

<p>conform alineatului (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sancționat de către furnizor.</p> <p>(3) Perioada de reflecție menționată la alin. (2) începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile, cu excepția cazului când oferta de finanțare participativă este finanțată deplin într-o perioadă mai scurtă de timp.</p> <p>Propunem modificarea din rațiuni de flexibilizare și adaptare proporțională a textului de lege, în funcție de specificul și particularitatea fiecărei oferte de finanțare participativă.</p> <p>Păstrarea termenului de 14 zile pentru toate cazurile, indiferent de etapa de finanțare, nu surprinde toate particularitățile ofertelor de finanțare participativă și poate reprezenta o barieră nejustificată în accesarea finanțării mai rapide de către dezvoltatorii de proiecte.</p>	
<p>Art. 26 Limite pentru investitorii nesofisticați</p> <p>~~(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul sumei de 5 000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă, și echivalentul sumei de 10 000 euro per total în proiecte de finanțare participativă.~~</p> <p>~~(2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că în ultimele douăsprezece luni acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul sumei de 10 000 euro~~</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile actuale ale articolului 26 au menirea de a proteja investitorii nesofisticați de asumarea unor riscuri pe care nu le pot suporta de fapt.</p>

<p>Sau se inlocuie cu :</p> <p>Art. 26 Furnizorul de servicii de finanțare participativa poate accepta investitori bine informați dispuși să investească echivalentul a minimum 50.000 de euro, în baza acordului scris al acestora prin care declara că înțeleg și își asumă riscurile privind pierderea investiției.</p> <p>Propunem eliminarea prezentului articol, pentru că articolul 27 alin (8) obliga întotdeauna furnizorul la obținerea acordului investitorului însoțită de o avertizare de risc, atunci când suma investită reprezintă o valoare mai mare dintre 1000 euro sau 5% din capitalul său propriu. Prin aceasta obligație impusa furnizorului in art. 27 alin. (8), investitorul este informat în permanență fiind asigurata protecția corespunzătoare nivelului de cunoștință, experiență și resursele disponibile.</p> <p>Limitarea cantitativa vizata de art. 26 poate fi defavorabila investitorului în condiții de crește a numărului de oferte de finanțare participativa pe piață în condiții economice favorabile.</p> <p>Scopul reglementari prevăzut Regulamentul European nr. 1503/2020 este de a se asigura că furnizorul va informa și avertiza investitorul nesofisticat nu de ai interzice apetitul la risc al investitorului.</p> <p>Propunere similara cu reglementarea europeana din domeniul fondurilor de investiții alternative.</p>	
<p>Art. 27 alineatul 9</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>(9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pe baza metodologiei și a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor financiare emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).</p> <p>Propunere în linie cu propunerea arată la art. 21 alin (2) și în în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p>	<p>Din aceleași motive expuse la art. 21 mai sus.</p>
<p>Articolul 28 alin 1 lit. e), g) și h)</p> <p>~~e) prebarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatori ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;~~</p> <p>g) descrierea planului de afaceri, care ia în considerare proiectelor de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) rapoartele financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, furnizori de servicii sau alte surse oficiale.</p> <p>Propunere de simplificare a documentelor și informațiilor pentru dezvoltatori de proiecte,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Lista informațiilor și documentelor este necesară pentru protecția investitorilor. Chiar dacă băncile pot să colecteze mai puține informații despre potențialii debitori, depozitele băncilor sunt garantate. Deci investitorii au riscuri mult mai mici decât riscurile pe care și le asumă investitorii în serviciile de finanțare participativă.</p>

<p>luând în calcul ca anumite documente și informații nu sunt colectate de sistemul de creditare tradițional (bancar), astfel furnizorul de finanțare participativa este pus în condiții mai dezavantajoase față de bănci și organizațiile de creditare nebancară.</p> <p>Un alt argument e că prin platformele de finanțare participativa obțin finanțare întreprinderile micro, mici și mijlocii, anume aceea categorie de companii care se află în primii ani de activitate, unde existența unui cazier judiciar este și mai puțin probabilă.</p> <p>Iar obligația platformei de finanțare participativa de a evalua bonitatea titularului de proiect, inclusiv de a verifica fondatorii în datele biroului de credite oferă o înlocuire suficientă și elimină acest risc.</p>	
<p>Art. 29 alin. 2</p> <p>(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul. Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.</p> <p>Se introduce alin. 2¹:</p> <p>Termenul de revocare aplicabil investitorilor nesofisticați din alin. 2 nu se aplică, dacă subscrierea ofertei de către un investitor</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este necesară excepția dată la art. 29 întrucât a fost introdusă excepția de la perioada de reflecție la art. 22 alin. (3).</p>

<p>nesofisticat are loc aproape de data la care expiră oferta sau este atinsă limita de finanțare stabilită pentru oferta de finanțare participativă.</p> <p>Propunem crearea unei excepții pentru perioada de reflecție, care sa fie în concordanță cu logica menționată în Regulamentul 1503.</p> <p>Excepția va permite finalizarea ofertelor de finanțare participativa, în interesul ambelor contrapărți implicate în tranzacția de finanțare: dezvoltatorul de proiecte și investitorul.</p>	
<p>Art. 46</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin.(1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) ~~Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 euro.~~</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care funcționau, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, au dreptul de a continua activitatea până la data la care obțin o autorizație în condițiile prezentei legi, din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Termenele de intrare în vigoare au fost stabilite din perspectiva complexității reglementărilor secundare necesare a fi elaborate și aprobate înainte de a putea autoriza efectiv furnizorii de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Din perspectiva autorului proiectului de lege, în Republica Moldova nu funcționează nici un furnizor de servicii de finanțare participativă în modul prevăzut de proiectul de lege.</p>

	<p>Propunere de introducere a unor dispoziții tranzitorii care să permită furnizorilor de servicii de finanțare funcționarea, înființați înainte de intrarea în vigoare a noul cadru legislativ de reglementare.</p> <p>Propunere de eliminare a pragului de 300.000 de euro, nefiind justificată o asemenea măsură dacă intrarea în vigoare a legi este în termen de 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă. Capacitatea de a activa în alte state este condiționată de legile statului respectiv. Introducerea acestei prevederi este inutilă.</p>
	<p>(4) Furnizori autorizați în condițiile prezentei legi pot desfășura activitate în alte state decât Moldova, cu respectarea legislației aplicabile în acele state sau în baza unui acord bilateral de cooperare, echivalare și recunoaștere, încheiat între Comisia Națională a Pieței Financiare și Autoritatea Competentă cu supravegherea existentă la nivelul respectivului stat.</p> <p>(5) Furnizori de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503 au dreptul de a presta activitate pe teritoriul Republicii Moldova, prin notificarea unui program de operare și a autorizației de funcționare emisă în termen de valabilitate de autoritatea sa competentă în statul de origine.</p> <p>(6) În aplicarea alin. (4) și (5), Comisia Națională a Pieței Financiare va emite acte normative secundare și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>Propunerea vizează crearea și recunoașterea</p>	

	<p>bilaterală a autorizațiilor acordate furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în lumina faptului că actualul proiect de lege în substanță implementează stringentele și cerințele din reglementarea europeană, reglementare în același timp respectă principiile internaționale în domeniul serviciilor financiare, dar și recunoașterea autorizațiilor emise în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, în scopul de facilitarea accesului furnizorilor autorizați în statele membre al UE.</p>	<p>Atât timp cât Republica Moldova nu este un stat membru UE, nu are obligația de a recunoaște automat furnizorii respectivi fără autorizare corespunzătoare.</p>
7.	<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul în care se intenționează a fi creat un nou participant profesionist pe piața financiară non-bancară, de intermediere a unor împrumuturi de mijloace financiare și/sau achiziții de instrumente financiare/cote părți, relevăm potrivit legislației care guvernează piața financiară (Legea nr.171/2012 privind piața de capital, Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare/reasigurare), necesitatea aplicării cerințelor echivalente la nivel de cadru de administrare, - verificarea dispunerii calificării, cunoștințelor și experienței funcției de conducere care urmează a fi exercitată.</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>Obiecțiile SEIR:</p> <p>Prevederile art. 6 din proiect stabilesc, că în scopul asigurării unei administrări corecte și prudente, fiecare dintre persoanele cu funcții de răspundere a furnizorului trebuie să dispună de calificări, cunoștințe și experiență adecvată activității desfășurate (alin. (1)). Numirea în funcție a persoanelor cu funcții de răspundere se aprobă în prealabil de către Comisia Națională a Pieței Financiare (autoritatea de supraveghere), în conformitate cu actele normative ale acesteia (alin. (3)). Considerăm, că prevederile alin. (3) sunt incerte și pot crea situații de interpretări discreționare. Recomandăm, substituirea aprobării prealabile de către autoritatea de supraveghere prin informarea, notificarea acesteia despre numirea persoanelor cu funcții de răspundere în un termen rezonabil anterior numirii.</p>	<p>Prevederile alin. (1) al art. 10 din proiect stabilesc remunerația furnizorului din diferite surse, inclusiv din alte comisioane sau tarife secundare.</p>

<p>Totodată, alin. (4) prevede că este interzisă perceperea de către furnizor a unor taxe care nu sunt prevăzute la <i>alin. (1)</i>. Deoarece, sursele de finanțare, stabilite la <i>alin. (1)</i> nu sunt determinate exhaustiv, prevederile alin.(4) pot fi interpretate discreționar, fiind create situații de conflict.</p>	
<p>Prevederile alin. (1) al art. 18 din proiect stabilesc, că furnizorul este obligat să păstreze documentația prevăzută de prezenta lege, alte acte normative, inclusiv ale autorității de supraveghere, emise în aplicarea prezentei legi. Cuvintele "alte acte normative" sunt incerte și pot crea situații de conflict. Astfel, prevederile respective necesită a fi concretizate sau excluse. Obiecție valabilă și pentru: alin. (2) – cuvintele "în modul stabilit de legislație"; art. 16 – cuvintele "actele normative în domeniul contabilității"; alin.(2) al art. 35 - cuvintele "alta informație obligatorie, prevăzută de legislație"; alin.(1) al art. 44 - cuvintele "în temeiurile și în modul stabilite de legislație".</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Prevederile alin. (4) al art. 31 din proiect stabilesc, că furnizorul pune la dispoziția investitorului descrierea metodei utilizate pentru evaluarea riscurilor prevăzute la <i>alin. (3)</i>. Elementele, inclusiv formatul care urmează să fie incluse în descrierea metodei menționate în prezentul alineat se va stabili prin actele normative ale autorității de supraveghere. Acte normative, care necesită elaborare și adoptate de autoritatea de supraveghere sun prevăzute și la art.8, 12, 16, 20, 21, 23, 27, 37, 38, 41, 42, 44. Fără aceste acte normative nu va fi funcțională</p>	<p>Nu se acceptă În concordanță cu practica europeană, în temeiul Regulamentului UE nr. 2020/1503 au fost elaborate deja standarde tehnice pentru aplicarea Regulamentului, care deja sunt aprobate și publicate, respectiv, CNPF se va inspira din aceste standarde europene, iar termenul de 12 luni se consideră a fi unul rezonabil pentru elaborarea și aprobarea cadrului normativ secundar.</p>

<p>legea. Chiar dacă proiectul prevede intrarea în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, este necesar de a examina riscurile și oportunitatea de a stabili un termen mai mare de intrare în vigoare.</p>	<p>Prevederile capitolului V din proiect stabilesc condițiile și procedurile de autorizare a furnizorilor de servicii de finanțare participativă. Autorizarea respectivă este act permisiv și este necesar de a prevedea propuneri de modificare a Nomenclatorului actelor permise, anexa nr. 1 la Legea nr. 169/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Prevederile alin (3) al art. 4 din Legea 160/2011 stabilesc, <i>că un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permise și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice</i>. Totodată, menționăm prevederile alin. (2) al art. 4 din Legea 160/2011, conform cărora <i>autoritățile emitente sînt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permise stabilite în Nomenclatorul actelor permise, expus în anexa nr.1. La instituirea (propunerea) unui act permisiv nou este obligatoriu de a examina și de a propune eliminarea unui sau mai multor acte permise în vigoare eliberate de aceeași autoritate sau acte care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare și/sau de activitate de întreprinzător. Și avizul prealabil</i></p>
	<p>Nu se acceptă Legea cadru nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (art.4 alin.(6)), stipulează că <i>prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu se aplică pe piața financiară nebanară.</i></p>

<p>din partea Băncii Naționale, prevăzut la lit. a), alin. (2) al art. 37 poate fi calificat ca act permisiv, fiind invocate aceleași recomandări. De asemenea, avizul prealabil al autorității de supraveghere, eliberat conform actelor sale normative, prevăzut la alin. (1) al art. 44 este act permisiv și necesită a fi reglementat conform recomandărilor expuse, iar condițiile și procedura de eliberare a acestuia trebuie să fie prevăzute în lege.</p>	
<p>Prevederile alin. (2) al art. 37 din proiect stabilesc depunerea cererii de autorizare doar în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Astfel de prevederi pot fi calificate ca barieră nejustificată, care va genera costuri și recomandăm stabilirea prevederilor, care ar permite depunerea cererii la ghișeu și prin servicii poștale.</p>	<p>Nu se acceptă. Activitatea de finanțare participativă presupune utilizarea în mod exclusiv a platformei electronice astfel utilizarea altor mecanisme la acest subiect este inoportună.</p>
<p>Prevederile alin. (2) al art. 37 din proiect stabilesc, că la cerere se anexează <i>dovada achitării taxei de examinare a cererii de autorizare în mărime de 10 000 lei care se varsă la bugetul autorității de supraveghere</i>. Alin. (2) al art. 39 prevede achitarea repetată a plății pentru autorizare după înlăturarea motivelor care au servit drept temei pentru respingere a cererii. Considerăm necesar de a micșora această sumă sau de o argumenta. Totodată, menționăm că proiectul prevede modificarea Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (art. II). Conform propunerilor, articolul 6, care prevede finanțarea CNPF, va fi completat cu următoarele prevederi: „- plățile furnizorilor de servicii de</p>	<p>Nu se acceptă Conform Legii nr. 192/1998, CNPF este o autoritate publică care se află la autogestiune, ceea ce presupune că se finanțează din contul dezvoltării sectorului financiar nebancaar. Mărirea taxelor și plăților, se stabilește la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității CNPF pentru supravegherea pieței, implicit în procesul de autorizare.</p>

finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate/din valoarea comisioanelor și taxelor încasate.”	
Propunerile OCN Fagura Marketplace SRL	
<p>Propunem modificarea art. 1. alin (3) și art. 2 în sensul de a stabili un nivel echivalent de protecție pentru dezvoltatori de proiecte și investitori nesofisticați, atunci când este obținuta finanțarea printr-o platforma de crowdfunding operata de un furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Excluderea contractelor de credit pentru consumatori nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune în primul rând participarea persoanelor fizice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiectivele proiectului de lege sunt crearea unor mijloace alternative de finanțare a IMM-urilor. Crearea unor oportunități de creditare a consumatorilor este contrară acestor obiective.</p>
<p>La art. 13</p> <p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art. 8 alin. 2 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020, care permit persoanelor din cadrul furnizorului să investească în oferte intermediare de platforma, dar nu permit ca aceste persoane să își intermedieze propriile proiecte pe platforma.</p> <p>În logica de reglementare europeană, permisiunea are scopul de a alina interesele investitorilor cu interesele persoanelor din cadrul furnizorului, prin investiții în proiectele intermediare.</p> <p>Plus, de multe ori investitorii nu pot acoperi suma integrală pentru finanțarea ofertelor de finanțare participativă, iar platforma sau alte persoane afiliate ei, ar putea oferi finanțarea lipsă, cu respectarea intereselor celorlalți investitori și fara</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Argumentarea excepției propuse nu corespunde conținutului noimei și anulează efectele versiunii actuale a alin. (2).</p>

a avea un anumit tratament preferential.	
<p>La art. 21</p> <p>Propunere de modificare în sensul de a asigura convergență cu practica de reglementare europeană și standardele emise de autoritățile europene în domeniul (ESMA, EBA, EIOPA sau ESRB), în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p> <p>Obiecție valabilă și la art. 27 alin. (9)</p>	
<p>La art. 22 alin (2) și (3)</p> <p>Propunem modificarea din rațiuni de flexibilizare și adaptare proporțională a textului de lege, în funcție de specificul și particularitatea fiecărei oferte de finanțare participativă.</p> <p>Păstrarea termenului de 14 zile pentru toate cazurile, indiferent de etapa de finanțare, nu surprinde toate particularitățile ofertelor de finanțare participativă și poate reprezenta o barieră nejustificată în accesarea finanțării mai rapide de către dezvoltatorii de proiecte.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Termenul de 14 zile este preluat din legislație de protecție a consumatorilor. Investitorul poate să confirme acordul sau dezacordul său la prelungirea termenului și mai devreme de expirarea termenului de 14 zile.</p>
<p>La art. 28 alin (1) lit. e), g) și h)</p> <p>Propunere de simplificare a documentelor și informațiilor pentru dezvoltatori de proiecte, luând în calcul ca anumite documente și informații nu sunt colectate de sistemul de creditare tradițional (bancar), astfel furnizorul de finanțare participativă este pus în condiții mai dezavantajoase față de bănci și organizațiile de creditare nebankara.</p> <p>Un alt argument e ca prin platformele de finanțare participativă obțin finanțare întreprinderile micro, mici și mijlocii, anume acea categorie de companii care se afla în primii ani de activitate,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Lista informațiilor și documentelor este necesară pentru protecția investitorilor. Chiar dacă băncile pot să colecteze mai puține informații despre potențialii debitori, depozitele băncilor sunt garantate. Deci investitorii au riscuri mult mai mici decât riscurile pe care și le asumă investitorii în serviciile de finanțare participativă.</p>

<p>unde existența unui cazier judiciar este și mai puțin probabilă.</p> <p>Iar obligația platformei de finanțare participativă de a evalua bonitatea titularului de proiect, inclusiv de a verifica fondatorii în datele biroului de credite oferă o înlocuire suficientă și elimina acest risc.</p>	
<p>La art. 46</p> <p>De completat cu un alineat nou în următoarea redacție:</p> <p><i>Furnizori de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503 au dreptul de a presta activitate pe teritoriul Republicii Moldova, prin notificarea unui program de operare și a autorizației de funcționare emisă în termen de valabilitate de autoritatea sa competentă în statul de origine.</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Capacitatea de a activa în alte state este condiționată de legele statului respectiv. Introducerea acestei prevederi este inutilă.</p>
<p>reprezentantul Ministerului Justiției</p> <p>La art. 47 sec. V. pct. 4</p> <p>Reiterăm că norma derogatorie propusă la art. 30 alin. (3) din Legea nr. 135/2007, ce prevede că în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional în cadrul unui proiect de finanțare participativă în condițiile legislației specifice finanțării participative actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă scrisă sau electronică, forma autentică nefiind necesară, interferează cu rolul și sarcinile atribuite prin lege notarilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obligativitatea procurii notariale pentru înregistrarea SRL care va constitui vehicul investițional, dar și obligativitatea autentificării notariale a cotei părți din acest SRL îngreunează semnificativ procesul de finanțare participativă mai ales pentru investitorii care se află peste hotarele Republicii Moldova. Prin urmare, împuternicirea de reprezentare electronică sau contractul de mandat încheiat în temeiul Legii privind serviciile de finanțare participativă urmează a fi</p>

		<p>asimilate procurii autentificate notarial. Mai mult, prin Art. XI al Legii nr. 175 din 11.11.2021 autentificarea notarială a contractului de înstrăinare a părții sociale a fost exclusă din Legea 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.</p> <p>Norma a fost modificată ca să introducă o precizare specială doar pentru forma electronică.</p>
--	--	---